

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
ЦЕНА 3 ДИНАРА

БЕОГРАД, СЕПТЕМБАР 1999. ГОДИНЕ
ГОДИНА X, БРОЈ 659

СРПСКИ РАДИКАЛИ У САВЕЗНОЈ ВЛАДИ

**ПОТПРЕДСЕДНИЦИ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ
ТОМИСЛАВ НИКОЛИЋ И МАЈА ГОЈКОВИЋ**

САВЕЗНИ МИНИСТРИ:

ПЕТАР ЈОЈИЋ, министар за правду, **МИЛОВАН ЕРИЋ**, министар за унутрашњу трговину и **НЕБОЈША ВЕЛИЧКОВИЋ**, министар без портфеља

ПОЧЕЛЕ ЕКОНОМСКЕ РЕФОРМЕ

Политички живот у Србији је током овог лета био активнији него икад. Почетком августа реконструисана је Савезна влада, а 17. августа Савезна скупштина је усвојила четири закона који су најавили економске реформе: Закон о основама пореског система, о спољном трговинском пословању, о осигурању имовине и лица и о царинској тарифи.

Српски радикали су ушли у реконструисану Савезну владу као једна од водећих партија у земљи и гласали за усвајање ових закона јер су у складу са програмом Српске радикалне странке. За усвајање ових закона залагали су се и много раније, али су немили догађаји престизали једни друге, тако да су друге ствари добијале приоритет. Чињеница је, да су на време прихваћени предлози српских радикала који воде либерализацији економске сфере у нашој земљи, многе недаће које су нас снашле имале би знатно мањи ефекат. Ипак, ни сада није касно да се безумним бомбардовањем разорена и економски исцрпљена земља подигне на ноге.

Ова четири закона су почетак економских реформи које тек предстоје и које ће се наставити и усаглашавати и кроз Републичку владу, чија се реконструкција, такође, ишчекује. Њихова суштина је у либерализацији тржишта, а њихове одредбе неминовно воде сузбијању сиве економије, шверца и редовнијем пуњењу државне благајне.

Можда парадоксално звучи предвиђање да ће се државна каса пунити, када се зна да су дажбине на цигарете и алкохол, робу која је најуноснија за шверцере, смањене са 165% на свега 30%. Логика ипак постоји, с обзиром да ће бољом стимулацијом царинске службе бити ефикасније. Тако ће бити једноставније платити држави само 30% и легално увозити, него стрепети за неисплативу зараду.

Оно што је важно у овим законима, и на шта су српски радикали посебно скренули пажњу, је и стриктно спровођење ових закона у пракси. Јер, зна се, и најбољи закон може донети лоше последице уколико изостане његова доследна примена у животу. Такође, усмеравање средстава на оно што

је договорено води ка убрзаној и снажнијој домаћој привреди.

Примедбе које су се чуле на седници Савезне скупштине о затварању и изолацији државе и недостатку сагласности друге федералне јединице, Црне Горе, једноставно не стоје, и посланици Српске радикалне странке су их веома лако негирани јаким аргументима. Сада је ваљда свакоме у нашој земљи јасно, нарочито после двоипомесечног бомбардовања и искуства околних земаља са обећањима о страном капиталу, да никакав новац од агресора и окупатора не треба очекивати. Треба се поуздати у сопствене снаге и радити на јачању домаће привреде, а при том оставити могућност за прилив страног капитала, али на принципу равноправности.

Што се тиче Црне Горе, сагласност и учешће њене владајуће странке је изостало, јер је одбила да уђе у Савезну владу која није прихватила учене око места премијера. Српски радикали су, стављајући економске реформе земље испред политичког надметања, једноставно закључили – ко неће, без њега се може.

Мере Савезне владе о давању потврде пензионерима уместо три неисплаћене пензије такође су резултат предлога српских радикала још од прошле и претпрошле године. Једини начин да се пензионерима то надокнади биле су потврде којима могу платити електричну енергију, угљ и огревно дрво. Негативне реакције јавности јењавају, а сада, пред зимом, када ће се показати и пун позитиван ефекат овакве одлуке, сасвим ће престати.

И нова, већа цена бензина треба да обезбеди довољне количине овог производа у редовној продаји, тако да ће васкрсли улични препродајци изгубити основни разлог свог постојања.

Свима познати дисциплина, ред и добра организација српских радикала почињу да се примењују на све нивое државних структура, а тиме и на све више сфере друштвеног живота. Ако се и остали буду држали тог курса, успех је неизбежан.

Весна Арсић

• Оснивач и издавач: др Војислав Шешел • Главни и одговорни уредник: Синиша Аксентијевић • Заменик главног и одговорног уредника: Душан Весић • Помоћник главног и одговорног уредника: Јасна Олујић • Редакција: Момир Марковић, Наташа Јовановић, Јадранка Шешел, Жана Живалевић, Огњен Михајловић, Весна Арсић, Коста Димитријевић, Ивана Ђурић, Драгољуб Стаменковић, Вељко Дukiћ, Александар Вучић, Весна Зобеница, Весна Марић • Техничко уређење, компјутерски прелом, дизајн и израда бојера: Северин Поповић • Лектор: Зорица Илић • Штампала: НИГП "АБЦ ГРАФИКА" д. д. Влајковићева 8, 11000 Београд • Редакција прима пошту на адресу: "Велика Србија", Трг победе 3, 11080 Земун. • Рукописи се не враћају • Новине "Велика Србија" уписане су у Регистар средстава јавног информисања Министарства за информације под бројем 1104. од 5. јуна 1991. године.

СТАРТОВАЛЕ РЕФОРМЕ

Посланици оба већа Савезне скупштине, на заједничкој седници, одржаној 17. августа 1999. године, убедљивом већином усвојили законе о изменама и допунама Закона о основама пореског система, Закона о спољнотрговинском пословању, Закона о осигурању имовине и лица и Закона о царинској тарифи. Реформски курс реконструисане Савезне владе гарантује либерализацију привреде, сузбијање шверца и сиве економије, као основних предуслова за сигурније финансирање јавне потрошње и реализацију крупних социјалних промена

Посланици Већа грађана и Већа републике Савезне скупштине Југославије, на заједничкој првој седници другог ванредног заседања, сазваној на иницијативу реконструисане Савезне владе, скоро су једногласно усвојили обећани реформски курс у области привреде, спољне трговине, осигурања и ресигурања и царинског пословања. Либерализацијом економских услова привређивања, снижавањем пореских и других државних дажбина, како се очекује, сузбиће се сива економија, шверц и спречити неlegalни токови робе и новца. Повољнијим условима привређивања спречиће се, по мишљењу владиних експерата, одлив средстава из државне касе предвиђен за јавну потрошњу и обезбедити реалан прилив пореског новца за финансирање социјалних функција, чиме ће се смањити нарасле тензије у друштву. У области спољнотрговинског пословања и царине знатним снижењем пореских стопа створиће се повољан миље за укључивање домаће привреде у међународно тржиште, укључујући и интерес страног капитала за инвестиције у нашој земљи.

Конкретно, што се видело и из дискусија најгорљивијих опозиционара из посланичких клубова, примедбе су углавном имале политички призив и мало се тичале предложених измена и допуна системских закона, као што су Закон о основама пореског система, о спољнотрговинском пословању, осигурању имовине и лица и царинској тарифи, који су били тема разматрања.

Одговор на сумње да ће усвојени закони имати правно дејство на целој територији Савезне Републике Југославије, укључујући Косово и Метохију и саставну федералну јединицу, Црну Гору, у домену је политичке будућности заједничке државе и расплета у јужној српској покрајини.

Зачетак реформи економског и социјалног система, усвајањем четири предложена закона, отворио је пут за даље реструктурисање државног концепта који се показао као нералан и неефикасан, а најавом нових законодавних активности за јесен, наговештене су институционалне промене, произашле из суморне свакодневице и бирократског беспућа, који је додатно угрозио животни стандард грађана.

Свеже снаге у Савезној влади реално су промислиле и предложиле смањење пореских обавеза на промет најатрактивнијих роба широке потрошње, алкохола и цигарета за чак 135 одсто, или са 165 на 30 процената! На предлог министара у Влади народног јединства Србије из редова Српске радикалне странке, не тако давно, и на републичком нивоу су уведене значајне олакшице за послодавце, чиме је омогућено повећање плата, а тиме и животног стандарда наших грађана. У духу прокламованог реформског курса је и пледирање др Војислава Шешеља за скупштинском говорницом да се ови закони подрже, јер су у складу са програмом ове странке, што говори одакле дувају нови ветрови у реконструисаној Савезној влади, у којој су два потпредседника и три министра из редова српских радикала.

У пословима спољне трговине, прецизирани су услови за обављање увоза и промета, а знатно су снижене царинске стопе, што ће стимулисати legalни прилив ових дажбина у државну касу.

Грађани Савезне Републике Југославије ће под знатно повољнијим усло-

вима моћи да увозе и региструју половна возила, а дажбине убране по овом основу помоћи ће ревитализацију домаћих произвођача.

Реални извори прихода обезбедиће основу за обнову порушених објеката и капацитета, и у перспективи омогућити запошљавање и бољи животни стандард, као и реалније финансирање социјалних надлежности савезне државе.

Економске реформе, као предуслов снижавања нараслих социјалних тензија, једини су институционални излаз из политичких потреса који прете грађанском ратом, дувајући у једра непријатељима земље, који би да на просторима наше отаџбине изазову нова крвопролића и деобе.

Патриоте су у срећни час показале довољно слуха да предупреду продужену акцију агресора. Први потези државне власти, верификовани 17. августа 1999. године у Савезној скупштини, показали су сву политичку и стручну мудрост и зрелост оних који се на најосетљивијем терену, у границама могућег, боре за своју државу и свој народ.

Жана Живљевић

Улазак српских радикала у Савезну Владу отворио врата променама

ЛИБЕРАЛИЗАЦИЈА ЕКОНОМСКИХ ТОКОВА

Др Војислав Шешељ: Даме и господо савезни посланици, данас треба да донесемо четири врло значајна закона и посланици Српске радикалне странке и у Горњем и у Доњем дому Савезне скупштине гласаће за те законе, јер су у духу нашег програма, који полази од неопходности либерализације свих економских токова, а и усаглашени су међу свим коалиционим партнерима који су ушли у Савезну владу националног јединства.

Наша земља је у веома тешкој економској и спољнополитичкој ситуацији. Агресија на нашу земљу се наставља. Агресија није престала престанком бомбардовања и проблеми који су изазвани том агресијом још дужи временски период ће оптерећивати нашу политичку делатност.

Имамо проблема и са функционисањем правног система на целој територији земље. Проблем функционисања правног система на Косову и Метохији јер се тамо међународне снаге, тзв. КФОР, понашају као прави окупатори, покушавају да сузбију све елементе нашег правног поретка, кршећи и Резолуцију Савета безбедности Уједињених нација и Војно-технички споразум и све оно што је било начелно договорено уочи уласка страних трупа. Али, ситуација која се тамо дешава сада није под нашом потпуном контролом, није ни под нашом значајнијом контролом. Ситуација у Црној Гори такође је бременита великим опасностима, јер су сепаратистичке снаге узеле маха, јер сепаратистичке снаге све отвореније наступају, уз директну подршку западних сила.

Међутим, то што нам се дешава у Црној Гори и то што нам се дешава на Косову и Метохији, спољна блокада, спољне санкције нису разлог да ми престанемо да доносимо законе у Савезној скупштини. Ми законе морамо доносити.

Сада се поставља питање хоћемо ли доносити добре или лоше законе. Ова четири закона, са којима је Савезна влада данас изашла пред Савезну скупштину, показују да имамо намеру да доносимо добре законе. Јер, садржају ових закона нико озбиљан, нико ко се разумује у економију, у државне финансије не може ништа да приговори. Тим законима ми почињемо озбиљно, крупним коракком процес либерализације економске сфере друштва, очекујући да ће то подстаћи економски развој и да ћемо имати више новца за решавање социјалних проблема.

Шта ови закони конкретно значе?

Ови закони, пре свега, имају за циљ да повећају приходе државне благајне из трговине алкохолном и цигаретама. Приходи на основу тих ставки све су мањи и мањи из године у годину. Није нама циљ да подстакнемо веће пушење. Страственог пушача ниједна цена цигарета не може спречити да пуши. Али,

када су државне дажбине превелике, а до сада су биле 165% на увозне цигарете, онда се омасовљава шверц и шверцери имају веће могућности да ризикују. Прошле године кажу свега смо око стотину шлепера оцаринили, а све остало је отишло кроз шверцерске канале. Шверцер размишља, прођу му три шлепера, један падне у руке цариника или полицијца, он је опет на добитку, јер губитак једног шлепера ништа му не значи, с обзиром да уштеди 165% дажбина држави. Ми смањујемо те дажбине на 30%.

Шта још постижемо?

Велике државне дажбине уместо да пуне државну благајну, оне је празне. С друге стране, подстичу и производњу робе са лажним декларацијама. Ми већ имамо у нашој земљи, у извесним подручјима, праве мале фабрике лажних страних цигарета. Само добар зналац може да разликује, на основу спољњег паковања домаћу производњу "малбора", ту илегалну производњу од оригиналних цигарета. Тако вам је и код вискија. Све је већи број случаја тровања, јер је већ прорадилa та домаћа илегална подземна дестилерија, која засипа тржиште фалш производима и доводи до читавог низа других проблема.

На овај начин, дакле, планирано је да се реши читав сет проблема, од сузбија-

Др Војислав Шешељ: предложени закони су у духу Програма Српске радикалне странке

То неће повећати укупну потрошњу цигарета, али ће завести ред на тржишту. Када су укупне дажбине према држави само 30%, шверц је дестимулисан. Више се никоме не исплати да ризикује да шверцује, зарада је само тих 30% које би платио држави, а може да изгуби много више ако му "падне" неки шлепер, ако полиција негде ефикасније реагује или царинска служба, ако ми, са друге стране, још подстакнемо царинску службу и полицију неким премијама у награђивању за сваки успех у сузбијању шверца. Тако је и код алкохолних пића.

на шверца, од сузбијања илегалне производње до попуњавања државне благајне.

Једна од следећих мера је либерализација увоза половних аутомобила. Наша једина фабрика аутомобила је тешко страдала у овом рату. Део производње ће се обновити. Држава тражи новац, већи део новца је испоручила, да се та производња, бар делимично нормализује што пре, ако ништа да се нормализује производња специјализованих возила, камиона, оно што најбоље пролази на тржишту.

Са дужи временски период ми неће моћи имати довољно аутомобила домаће производње на тржишту, а становништво није у стању да купује нове увозне аутомобиле, односно увозне аутомобиле познатијих светских марки.

У овом случају, ми једној категорији грађана, средњег имовног стања, омогућавамо да набави јефтино половне аутомобиле, до четири године старости и да их уз неке нормалне, ниже обавезе према држави, сасвим регуларно региструјемо. Тиме купце половних аутомобила штитимо и од ризика да на досадашњи начин купују и украдена возила, па не смеју после да путују у иностранство, јер им могу запленили возило итд. Та категорија грађана која жели да увезе половни аутомобил има извесну уштеђевину. Та уштеђевина сада лежи у "сламарици" негде сакривена, не поверава се банкама, јер из ранијег искуства грађани још немају поверења у домаће банке, чувају тај новац и радо би

их утрошили за аутомобил. Тиме се побољшава домаћи возни парк, побољшава се структура возила на путевима, ангажује се тај новац који лежи негде неискоришћен, а држава има конкретну корист, кроз одговарајућу царинску стопу или стопу пореза, која се сада креће око 30%, не знам тачну бројку. То је суштина ових мера.

Циљ нам је да ове мере, које данас усвајамо, буду само почетак и да представљају путоказ за економску политику и на савезном нивоу и на нивоу федералних јединица. Само оваквим мерама, мерама либерализације у економији можемо заиста постићи економско оздрављење. Постигнући економско оздрављење стварамо основу да решавамо и социјалне проблеме. Не обећавамо "мед и млеко", не обећавамо преко ноћи да решимо све проблеме, али смо очигледно већ овим мерама проблеме почели решавати и мислим да ће први ефекти бити веома позитивни.

ње, нарочито кад је реч о угљу, огревном дрвету итд., што свако нормалан и добронамеран у овој земљи има разлога да подржи пред наступајућу зиму, али се неизбежно и одмах поставља питање одакле ће и на који начин бити надомештена средства која ће у буџету бити умањена смањењем акциза и пореских стопа на угаљ, на дрво итд.

Дакле, решавајући социјална питања поставља се питање празнине, односно извесног лома у буџету, смањења буџетских прихода. Поставља се питање из којих ће то евентуално других извора бити ти буџетски приходи надомештени.

Из образложења закона не види се којим би то другим мерама економске политике промет акцизних производа био стављен под контролу и чиме би се евентуално обезбедило убирање ових прихода. То посебно важи за другу федералну чланицу, Републику Црну Гору, о Косову и Метохији у овом часу боље и да не говоримо.

Ја мислим, даме и господо, да упркос оптимизму којим је пројекто излагање потпредседника Савезне владе ми са великим стеном бојазни треба да примимо ситуацију са којом се суочава реконструисана Савезна влада. Питање угроженог унутрашњег интегритета и ауторитета, посебно, је неспорно. Оно произилази из чињенице да овај текст Предлога закона није наишао на одзив, оглушила се Црна Гора потпуно, оглушила се Влада Црне Горе, Скупштина

РЕФОРМЕ БЕЗ САГЛАСНОСТИ ЦРНЕ ГОРЕ

Милан Комненић: Уважени господине председниче, поштоване колеге, дозволите ми да неколико речи кажем у име Посланичког клуба Српског покрета обнове о овим предложеним законским пројектима.

Пре свега, пошто је реч о системским законима, изненађује да је Савезна влада ове предлоге закона доставила у минут до дванаест, тако да посланици нису могли објективно да анализирају и претресају смисао ових закона. Исто тако, сматрам да је то, на одређени начин, постала пракса, нимало добра, да се већина законских пројеката оба већа доставља у минут до дванаест.

У вези са овим пројектима пошао бих од текста из образложења предлога за промене савезног закона, под бројем 1) то се односи на Закон о пореском систему. Предлог за промене савезног закона, каже предлагач закона, у свему је подржан од стране Министарства за финансије Србије, уз напомену да ће у складу са овим променама у савезном закону бити истовремено предложене и такве промене у републичким законима о акцизима и порезу на промет.

Заиста, поставља се питање да ли је Савезна влада могла да прибави сагласност или подршку и друге федералне чланице и, уколико није, поставља се питање, без обзира на проценат који је господин Шокловачки овде с разлогом поменуо, како ми можемо очекивати примену и поштовање предложених закона на целој територији Савезне Републике Југославије, поготово што се један број производа, један број артикала непосредно настоји, понављам с разлогом, извући из сектора сиве економије и увести у токове нормалног законски основаног пословања.

Даље, у образложењима предлога свих поменутих закона нису дате кван-

тифициране процене ефеката ових закона на приходе савезног и републичких буџета, из којих би се дале извући оцене о оправданости ових закона. Ми се заправо суочавамо са проблемом да се, на један начин, решава социјално пита-

Милан Комненић: закони не важе на целој територији Савезне Републике Југославије

Црне Горе, овде нема посланика Црне Горе. Овако како изгледа, не замерите, господо и колеге, чини се да имамо једну паралелну додатну српску владу. Република Србија мање-више подржаће ове законе. Али, немојмо "као ној у песак забијати главу". Поставља се питање примене и функционисања ових закона сутра у Црној Гори.

Не могу се реформе, ма колико ми то желели, извести уз ослањање на домаће снаге, на домаће ресурсе.

Поздрављам, уколико то буде реално могуће остварити, постулат господина Зебића да се Савезна влада, савезна држава, сви савезни, сви државни органи, коригују и промене став у односу на свет. Ви можда знате, можда не знате, и ја сам пун горчине како другачије и да буде због свега што нам се десило, али морамо бити отворени према томистом свету који држи и капитал, који, како они ружно кажу, држе и "шаргарену и штап".

Ослањање на сопствене снаге није пут у реформе, уколико желимо озбиљно да промислимо нашу будућу економску политику, не само у овој години, него и у наредним годинама. Обнова и ревитализација електросистема, да ли је изводива, нека ми неко каже ко је за то стручњак, ја нисам, без иностране помоћи? Где и како је наћи?

Апелујем на Савезну владу да колико је до ње, а знам да је у једном степену до ње, преиспита основаност прекидања дипломатских односа са једним бројем земаља света.

Поштовање воље бирача. И ја сам за поштовање воље бирача. Молим вас, и баш због тога указујем да се воља бирача у Црној Гори ипак овде не поштује.

Због тога немамо овде пристанак, подршку, сагласност Министарства финансије Владе Републике Црне Горе. Немојмо, да завршим тим речима, мислити да ћемо нешто постићи ако смањимо порез и акцизе на дуван за пушење, па онда за жвакање, па за бурмут, не знам ко још шмрче бурмут у овој земљи, мислим да имамо много важнија питања. У овом часу пишти Косово, а богме и кључа под Ловћеном, па у светлости тих односа, промислимо свашта нам ваља радити.

Због тога, Српски покрет обнове, његов Посланички клуб, у склопу свих околности, имајући пуно уважавање за поједина законска решења, уздржаће се од гласања, остаћемо уздржани у погледу гласања за ове предложене законе.

САРАДЊА БЕЗ ДИКТАТА

Др Војислав Шешељ: Даме и господо, савезни посланици, добро је што је господин Милан Комненић данас почео да се извињава, али да би се извињено за оно што је погрешно изрекао, морао би цели дан да се извињава.

Господин Комненић би морао да се, прво, извињава зато што није читао Устав Савезне Републике Југославије или

Иако то овде није обичај, одмах и без оклевања, свим посланицима Социјалистичке партије Црне Горе и Српске народне странке Црне Горе и свима који су овде а који представљају један део бирача Црне Горе, извињавам се јер сам у жару и узбуђењу испустио да кажем да је реч о победничкој групи странака, о коалицији "Да живимо боље" која је, дозволите, имала изборну победу и однела је већи број гласова.

Што се тиче части, ваљда и ја, као човек из тих крајева, трудиху се и трудим се да ту одбрану части не сведемо само на једну странку, макар се она звала и Социјалистичка партија. Ја не припадам ниједној црногорској странци, али немојте олако проглашавати сепаратистима и да ви чувате образ Црне Горе да га неки други каљају.

Још једном извињање што сам само испустио да кажем да је реч о победничкој коалицији. Дакле, ако неко однесе победу на изборима, ред је да ту победу артикулише и материјализује у посланичким редовима и у редовима владе. Због тога је наша Савезна влада под великим знаком питања ауторитета, односно, недостатка ауторитета.

Осећам излишним да овде лиштирамо жељу да очувамо савезну државу. Све што странка којој припадам чини, а нарочито у последњих годину и по дана, чини са превасходном свешћу и жељом да сачувамо савезну државу. Али, ви сте Црногорац а ја нисам ништа мање, ја сам са Вучијег Дола. Не може се Црногорцима на кашичицу и под кнутом и претњом диктирати шта да раде.

Ми смо овде опозиција. Поштујемо вољу грађана Србије која је дала већи број гласова СПС-у, ЈУЛ-у, Новој демократији. Грађани Црне Горе дали су већи број гласова, макар за један, тој коалицији. О томе говоримо. То је изражено у Скупштини Црне Горе. Та Скупштина Црне Горе има обавезу да делегира посланике у Веће република где су посланици те владајуће већинске групе. Молим вас, нисам никакав присталица ничији. Врло уважавам и личне симпатије, ако то није неумесно, имам и према вашем председнику. Никада се нисам срео са Ђукановићем и не општим с њим лично.

Апелујем да сачувамо Црну Гору и Србију као заједничку државу, а не да правимо ровачке скупштине, не да поново крхемо крваво смутиколо од Пљеваља до Бара.

зато што га је евентуално читао, али није запамтио шта пише у том уставу и што не зна елементарне позитивне законе ове земље.

Господине Комненићу, на прошлим савезним изборима гласали су грађани Савезне Републике Југославије на целој њеној територији и грађани Савезне Ре-

публике Југославије ниједној партији нису дали апсолутну већину гласова. Због тога је било нужно да се праве коалиције да би се формирала влада. Прављење коалиције је нуђено свим парламентарним странкама, па и вашој – Српском покрету обнове и Демократској партији социјалиста Мила Ђукановића. Све друге озбиљне парламентарне странке су прихватиле да праве коалицију, ваше две нису, па кад ви нећете, не можемо вас пушком терати да уђете у Владу. Ви постављате услове – пристајете, ако пристане Ђукановић, а Ђукановић каже – хоће, ако добије место премијера. Не може он уцењивати. Ако ми можемо без њега да склопимо коалицију, поготово не може постављати такве услове. Услове поставља само онај ко има апсолутну већину и нико више.

Др Војислав Шешељ: Савезна влада је отворена за равноправну сарадњу са свима

Пошто нико нема апсолутну већину, неколико странака може заједничким снагама склопити ту апсолутну већину и нигде у Уставу не стоји да онај ко је власт на нивоу федералне јединице мора бити власт и на савезном нивоу, као што то нема ни у једном федералном уставу на свету. У Америци владају републиканци на савезном нивоу, на нивоу федералне јединице у многим државама владају демократе. Може у Алабами влада Демократска странка, она никада не поставља захтев – мора да има савезног председника или напушта федерацију.

Дакле, једном се уозбиљите и погледајте шта пише у Уставу. Нас ништа не обавезује осим Устав, а ви запелли – мора Мило да има премијера или нема Владе. Па, не мора да има. Ево, видели сте да не мора.

Што се тиче Веће република, да је онај принцип који је применио Мило Ђукановић примењен и у Србији, Српски покрет обнове не би имао ниједног пос-

ланика у Већу република, а овако има-
те четири, јер смо се држали принципа
пропорционалности. Да смо се држали
оног начина који је проводио Мило Ђу-
кановић, у Већу република би биле са-
мо странке владајуће коалиције из Ср-
бије. Па, погледајте мало те ствари.

И друго, због чега сам се јавио, госпо-
дин Комненић ме је посебно мотивисао
да прво саопштим, он је рекао неке још
много озбиљније небулозе. Које су то?
Каже – не можемо ништа да урадимо
без отварања према свету. Па, ми смо
створени према свету, ми смо максима-
лно отворени и поготово се овим зако-
нима отварамо и сарађујемо са свим зе-
мљама које желе са нама сарадњу на
принципу равноправности и немешања
у унутрашње односе. Како ми можемо
да се отварамо према онима који су нас
до јуче бомбардовали? Они желе да нас
униште. Шта значи отворати се према
њима – клечати на коленима, прихвата-
ти канитулацију, а ми то нећемо. Ако
желе равноправну сарадњу, без мешања
у унутрашње односе, онда смо и ми за-
ту равноправну сарадњу. Као што сара-
ђујемо са Русијом, Кином, Индијом,
хоћемо и са Америком, Енглеском, Фран-
цуском и Немачком, али не тако што ће
амерички амбасадор у Београду да лик-
тира нашој влади: има да урадите ово,
има да урадите оно, има да сечете тај део
територије, имате онај део територије.

Господине Комненићу, што вам се
жури да обнављамо дипломатске одно-
се са Америком? Па, овако нам је лепше!
Док је Америка имала Амбасаду у Бео-
граду, ви сте кријући, зачас шмугнули
кроз њихове пролазе и ходнике на кон-
султације, добијате налоге, добијате ин-
струкције, а сад не можете, сад морате
путовати у Херцег Нови, у Њивице, па
сви виде кад идете да се састанете са
Гелбардом, не ви лично, али председник
ваше странке, Вук Драшковић. Е, због
тога нам је добро што смо прекинули ди-
пломатске односе. Лепо, лакше вас пра-
тимо кад идете у Њивице, знамо ко год

путује у Њивице да иде да се види са
Гелбардом, нема никаквог другог разло-
га. Ви знате како сте се раније крили, у
француској амбасади пред изборе 1992,
појавили сте се, видели сте да снима
нека камера, правили сте се, ништа вас не
интересује и прощли, па опет размисли-
ли можда то није камера државне теле-
визије него можда нека америчка или
француска, па се вратите и уђете у амба-
саду у време предизборног хуњања.

Сад је време да свака зверка открије
свој траг, да више нико не може да се
представља у јавности да је онакав какав
није, него лепо, транспарентом, лепо
су се груписале све политичке партије
у Савезној Републици Југославији, на
једној страни су патриотске, на другој
квислиншке. Сад више средине нема.
Онај ко наступа заједно са Гелбардом,
коме Гелбард даје налоге, тај је квис-
линг, тај служи непријатељима своје
земље. Онај ко се супротставља, бори се
с тешком муком, али се бори за свој на-
род и државу и тај је патриота. Све су
ствари до краја јасне и, напokon, хвала
Богу да су до краја јасне.

Реплика

Милан Комненић: Није реплика, не-
го кршење Пословника од стране пред-
седника већа.

Реплика се даје када се помине било
који посланик. Ја нисам поменуо није-
дног посланика. Ви дајете могућност
да један од посланика овде држи слово,
вређајући људе, инсинуирајући, делећи
их на патриоте и непатриоте.

Др Војислав Шешел: Поменуо си мо-
ју владу.

Милан Комненић: Молим вас, ја вас
молим да овде задржите ујудне одно-
се. Не спадам у људе који су реметили
мир у овој скупштини и хармонију,
али хоћу да кажем Семјуел Џонсон у ре-
чнику Енглеског језика каже, то запам-
тите, "патриотизам је последње прибе-
жиште хуља".

нс и постоји потреба да се сачува та по-
љопривредна и прехранбена производ-
ња и постоји потреба да се сачувају на-
ши потрошачи од робе која улази из
иностраниства под различитим етикета-
ма, наводно порекла из Немачке и Швај-
царске, а оно из Турске, Мађарске и ко
зна каквог квалитета или чак роба којој
је истекао рок трајања.

Због тога је и био потребан овакав
радикални рез када је у питању спољно-
трговински промет.

Шта рећи у вези Закона о основама
пореског система? Наравно да и у пог-
леду пореза постоји подељена надлеж-
ност између федерације и република.
По логички ствари, прва промена која
треба да се уради, то је у Закону о осно-
вама пореског система, а онда по инер-
цији, у републикама чланицама.

Измена која се предлаже у Закону о
основама пореског система не само да
има за циљ да се сузбије један део поја-
вних облика сиве економије и да се обе-
збеди средства у буџету република чла-
ница и буџету федерације, него има за
циљ да укаже на један тренд који треба
да буде присутан, а то је да се иде са ни-
жим стопама пореза на промет и са ни-
жим акцизним стопама, да би се по ши-
рини обезбедило да сви учествују у фи-
нансирању државних функција, а да се
омогући, пре свега природним субјек-
тима да повећавају своју производњу.

Годинама слушамо привреднике ко-
ји кажу, па ми би могла и више радити,
али стопа царина је проблем, ми би мо-
жда нешто и радили висок је порез. Ево,
сада код ова два најмасовнија произво-
да, најатрактивнија производа која су у
нелегалном промету била израженија
у овом периоду, пре свега у периоду сан-
кција и ових ратних сукоба у непосред-
ном окружењу, чему смо били изложе-
ни свих ових година, сада се иде и са
нижом пореском стопом 9%, иде се и са
царинском стопом која је 12%, што уку-
пно значи око 30% оптерећења на про-
мет тих роба.

Очекујем да ће оно што је у искључи-
вој надлежности Савезне владе, а то су
и прелевани и она друга ванцаринска
оптерећења, по логички ствари бити ре-
шени или после Закона о царинској
тарифи, јер према неким међународно
усвојеним правилима Светске трговин-
ске организације домаћа привреда може
се штитити само царинским стопама, а
не неким другим ванцаринским дажби-
нама.

Оно што смо годинама тражили, кре-
нуло је. Мислим да је ово први потез
који указује на то да треба омогућити
оном делу привреде који може да ради,
који може да функционише, оном делу
трговине који може да функционише,
да се једноставно смање све те обавезе из
окружења, а са циљем да се повећа и фи-
зички обим производње, да не би има-
ли ситуацију да наши витални делови
привреде због до сада изражених проб-
лема у спољнотрговинском промету, да
ли у погледу облика спољнотрговинско-
г промета, односно режима, да ли у
погледу царинске заштите трпе после-

РАДИКАЛНИЈЕ У ПРОМЕНЕ

Зоран Красић: Већ неколико година
са ове говорнице имали смо прилику да
чујемо бројне захтеве када ће да се кре-
не са либерализацијом. Можда ово баш
и није прави тренутак, можда је треба-
ло много раније да се крене са либерали-
зацијом, правом, искреном, програмском,
тематском, али НАТО бомбардовање,
економска криза и социјална беда су
учиниле своје. Имали сте прилику да са-
слушате податке потпредседника Зеби-
ћа, који указује да због НАТО агресије,
недовршених привредних реформи, пре
свега својинске трансформације, наш
обим спољнотрговинске размене у првој
половини 1999. године је практично
преполовљен. Слична је ситуација и са
девизним резервама, као и са неким
другим секторима наше привреде.

У таквим условима Савезна влада се
определила за посао звани либерализа-
ција спољнотрговинског промета. Заш-
то? Зато што преко 60% наше привреде
је увозно зависно. И онај четврти закон,
који је на дневном реду, доследно спро-
води принцип либерализације. Виде се
диференциране стопе царина, посебно
код сировина код увоза, репроматерија-
ла, опреме, ту су ниже стопе, 1-5%, 5-8%,
8-10%. Код робе широке потрошње те
стопе су далеко веће, 12%.

Код робе сегмента званог прехранбе-
ни производи стопа царина је највиша,
иде чак и до 40%. Због чега? Пре свега
ради заштите наше производње, јер Са-
везна Република Југославија има своју
прехранбену сигурност, има значајне
капацитете у прехранбеној индустри-
ји и постоји потреба да се сачува била-

Зоран Красић: либерализацију мора да прати борба против монопола и подстицање конкуренције

лице, као што је био случај рецимо са хемијском индустријом током ових неколико месеци, која је била практично на ивици да ли може уопште да обезбеди репроматеријал за рад, а 95% сировина, преко 20 артикала је роба која долази из иностранства.

Мислим да је овај први потез за похвалу. Савезна влада треба да настави овако да ради. Добро је што постоји једна флексибилност у појединим одредбама која даје могућност Савезној влади да у једној квалитетној процени, каква су кретања на тржишту, може да повуче одговарајућу меру.

КРАЈ БОГАЂЕЊА НА УТАЈИ ПОРЕЗА

Јоргованка Табаковић: Када оцењујемо успешност рада неког органа, а, сво, овде је реч о Влади, обично се поставља питање, пре свега, критеријума на основу којих то чинимо. С једне стране критеријуми, с друге стране стрпљење, односно време које дајемо одређеном органу, тј. Влади, да се покаже као успешна. Овај први и основни критеријум за оцену успешности рада Владе сигурно представљају закони које она предлаже законодавном телу. Судећи по том критеријуму, ова влада заиста има добре изгледе.

Суштина ова четири предложена закона, који се тичу основа пореског система, спољнотрговинског пословања, осигурања имовине и лица и царинске тарифе, заиста нису велики закони и ја сам их, као посланик у Већу републи-

ка, данас видеда, али није било тешко уочити све њихове позитивне стране. Њихову суштину представља настојање да се економским мерама заустави, спречи и сведе на најмању могућу меру криминализација економских токова.

Основни начин да се економска активност преусмери из нерегуларних токова у легалне канале је свакако смањење пореских стопа на такав ниво да избегавање пореза постаје просто неатрактивно и дестимулативно. Сведоци смо да је у великој мери, уназад неколико година, створена пракса стицања профита или зараде, не путем разлике у цени и повећаним обртом, већ управо из утаје пореза. Заиста, не треба да буде један привредник много интелигентан, школован и учен, довољно је да је бли-

што се тиче неких недоумица око оних фамозних 10 хиљада марака, морам да кажем да у Савезној Републици Југославији постоји преко 130 хиљада правних лица која послују и која су из области трговине. Готово сви они су из области велетрговине, а самим тим и спољнотрговинског промета. Осим једне обичне регистрације код Привредног суда, уписивања делатности, до сада готово да није постојао ниједан други услов. Сада постоји услов, минимални број запослених, просторија, нека техничка опрема и ових 10 хиљада марака. Морам да кажем да је обичан камионски превоз из Савезне Републике Југославије према Минхену далеко већи него што је тај лимит који је прописан, који се предлаже овим законом. И то тумачим као једно прелазно решење док тржиште и сама конкуренција не учине своје.

Оно што бих сугерисао Савезној влади јесте да поред даљих корака ка либерализацији и, наравно, пре свега приватизацији, треба да будемо много офанзивнији.

Следећа мера мора бити борба против монопола и подстицање конкуренције. Уколико то не буде пропраћено, после ове либерализације, онда ће ови ефекти либерализације бити изузетно скромни.

Надам се да ово није прва седница, надам се да ће бити и следећих седница на којима ћемо само констатовати да све оно што смо годинама тражили, да је то кренуло да се мења. Мења се према оживљавању наше привреде, јер тешко оном тржишту, тешко оној земљи која нема своју производњу и своју привреду. Ми треба да очувамо и нашу производњу, треба да очувамо и нашу индустрију. Треба да омогућимо да и наши производи угледају инострану тржишту и у том смислу подржавам читав овај сет од четири закона.

зак моћи, да је присталица одређених монополских структура и да за атрактивну робу, које нема довољно, има доступност да одређена законска административна процедура може да се мимоиђе и утаја пореза је највећи извор за богаћење односно криминализацију.

Једина примедба на рачун ових закона, о којима данас разговарам у јавности, последњих неколико дана, састојада се у следећем – биће смањени приходи у буџету. Понављам, једина примедба коју су озбиљни, стручни и добронамерни могли да изрекну, је сумња да ће приходи у буџету бити довољни. Мислим да то само по себи довољно говори о квалитету ових законских решења.

Међутим, нешто о чему желим да говорим, не зато што сам дуго била у опозицији, него зато што је то реална опасност, јесте потреба да данас, после усвајања ових закона, влада својим мерама пропрати спровођење ових закона до конкретног живота који је увек много богатији од законских решења. То што сви желе да се питају, саглашавају, дају одобрења, решења и потписују одређене сагласности, довољно говори о томе

да чак и кад Влада има добру намеру и то Скупштина усвоји у неком законском тексту, такви закони лошим механизмом спровођења могу да се искриве и да у једном тренутку постану одличан извор за институционалну ренту, тако то зову економисти, а постоји за то и једна много српскија реч, коју не бих радо употребила.

Хоћу да кажем да статусне привилегије тог потписивања, одлучивања и саглашавања нису извор моћи и нерегуларног богаћења. Ја сам министар преко годину и по дана у Влади, имам службени аутомобил и мобилни телефон као статусну привилегију, међутим, богаћење и одређења моћ никада не проишљају из тих статусних привилегија, већ из њихове злоупотребе. Ја, једноставно, хоћу да упозорим Владу да у јавности не буде створена слика о томе да смо термин "контингента" заменили термином "квоте", већ налазимо за потребно да се механизам одређивања квота, начин спровођења њиховог евидентирања и упознавања свих корисника са тим начином уреди у тој мери прецизно да не компромитује једно иначе врло добро замишљено законско решење.

Још нешто желим да кажем. Заиста је циљ овог закона, не само у спољнотрговинском пословању, него и у осигурању имовине и лица, да се уведе више реда самим подизањем цензуса код осигуравајућих завода, и то заиста није наша специфичност. Подизање цензуса за оснивање банака и у оваквој области фискаса, какво је осигурање имовине и лица, су светски стандарди. Јако је прикупљати кориснике осигурања којекваким рекламама и ниским ценама, потребно је имати и новца да се сутра штете исплате.

Ја не мислим да је то лоше, не мислим чак ни да је превелики износ од 10 хиљада марака које мора да држи спољнотрговинско лице, правно лице које се бави спољнотрговинским платним прометом на девизном рачуну код своје банке, али се бојим, и ако то није, онда бих молила да се разраде критеријуми, шта су то кадровска и техничка опремљено-

Јоргованка Табаковић: разрадити механизам да се ваљани закони не искомпромитују лошом праксом

ст. Није довољно да неко ко жели да се бави спољнотрговинским платним прометом има запослену, не замерите на карикирању, ташту, сина и кћерку. Неопходно је и сви се добро сећамо, који знамо ову струку, шта су зелени картони за бављење у послу спољном трговином, шта је знање језика, шта је неопходно знање да се попуни једна царинска исправа. У том смислу мислим да је на Министарству које се бави овим послом, и које је добило посебна овлашћења у овој области, да уреди и прецизира ове елементе, опет, кажем из једног разло-

га да не компромитујемо законе који су иначе врло добри.

Када је реч о реформском курсу ове Владе, ова четири закона показују то опредељење. О ономе што заиста под реформом подразумевамо у смислу даље либерализације тржишне конкуренције, својинске трансформације, ја се надам да ћемо врло брзо овде говорити онда када будемо усвајали нове законе везане за промет хартија од вредности, финансијским тржиштима и инвестиционим фондовима.

ОТВОРЕНИ ЗА СВЕТ

Чедомир Васиљевић: Господо председавајући, даме и господо савезни посланици, Влада је дуго чекала да скупи храбрости и да овакве добре законе предложи, законе реформског курса, који су сигурно у овом времену нашој држави и нашој привреди били веома неопходни и ми из привреде смо жељно чекали да Влада скупи храброст и предложи такве законе, што је, видите, и учинила.

Слушао сам данас доста критика на рачун предлога Владе и њених закона, али сигурно не може а да се не каже шта у тим законима стоји, шта ти закони доносе привреди ове земље. Зар је мало важно да се каже да подстицај преко царине и либерализације код увоза робе за репродукцију, да се овим законом осло-

бађа увоз досадашњих квота и административног притиска или заустављања бржег увоза робе у нашу земљу, што тих препрека више неће бити.

С друге стране, што је Влада значајно скинула царинске стопе, не само за репродукцију, за производњу на само један до два посто. Зар треба ишта више о овом да се каже, него једноставно да кажемо, да подржимо да такав реформски курс Влада и даље настави, да даље иде у том правцу, да помаже смањењем свих оптерећења која су досад била.

За робу која се недовољно производи у нашој земљи, царинска стопа је само два до четири посто, зар то није довољан сигнал за привреднике да иду бољи дани за производњу, зар није до-

вољно то што је Влада предложила и скинула царинске стопе и за другу робу широке потрошње на само 12%. Код пореза, односно фискалне политике, значајно је што је Влада овим пореским законом смањила значајно порезе и то је допринос, односно олакшање нама у привреди, да можемо лакше да сагледамо све те проблеме, које смо до сада имали и који су нас оптерећивали.

Истини за вољу, попуњавајући потребе буџета, како републичког тако и савезног, али када имамо у виду да ће они предлози Савезне владе да обухвате велики број учесника, да ће да нестане тзв. сиве економије, која је до сада узимала данак, јер огроман део пореза, односно прихода Савезног буџета, одлазио је мимо легалних токова ове државе. Зар то није довољно подстицајна мера за поддржавање ових закона?

Данас сам овде чуо некакве квалификације које збиља не стоје. Каже се, како је могуће да та Влада предложи такав реформски курс кад она нема с ким да сарађује, она не може да изађе изван земље. Њој је ограничен излазак изван земље. Па, влада и не служи да путује по свету, него да нам предложи паметне законе, да савезни посланици усвоје те законе, да олакша, да предложи реформе овој држави, а да привредници путују по свету, да привредници раде, да привредници производе и то је циљ реформе, то је циљ олакшања привреди, а не да тобоже, ето што савезни посланици не могу да путују, зато што им је забрањено да путују, пропадне држава, неће моћи да се реализују ти тако добро предложени закони. Напросто, то не стоји и то је само замиса теза, да би се критиковало и оно што је веома храбро учињено у овом времену, а то је да се донесу такви реформски закони.

Чуо сам још једну веома тешку квалификацију, каже, оно што влада може да уради и појединци у Влади, то је много теже од онога што је урадио НАТО. Не знам да ли има шта теже у овој земљи за овај народ него што је урадио НАТО.

Подржавајући ове предлоге Владе, подржавајући да и даље идемо ка либерализацији, ако се само има у виду да је укинута уредба о ценама, о контроли цена, зар то није довољан помак, зар то није довољан сигнал да се крене смелије у већу производњу, смелије да се крене на тржиште и конкуренцију и да се упусти у конкуренцију са светском, европском привредом. Они који заговарају да те конкуренције неће бити, гадно се варају. Ево, и ових дана из Европе долазе и разговарају, из Европе се улази са њиховом робом и из Европе покушавају да нам конкуришу.

Дакле, нека се не секирају, нека се не заваравују да ми нисмо спремни да уђемо у борбу са конкуренцијом из Европе. И те како смо спремни, али да Влада настави са даљом либерализацијом овако

Чедомир Васиљевић: не плашимо се конкуренције страних производа и произвођача

како је то сада учинила, да не остави и да се не позива, да је ето само четвртину робе овим законом препустила либерализацији, него да настави, да заштити само оно што је од виталног интереса за државу и народ, све остало да препусти либерализацији и да препусти привредницима ове земље, и да се не плаши.

Да поручимо да се ми не плашимо конкуренције светских производа и произвођача и да ћемо бити спремни да се са њима сударимо на тржишту и да сигурно веома добро прођемо, под условом да Савезна влада и даље иде ка либерализацији и код цена, и код увоза, посебно робе, односно репроматеријала за производњу.

ЗАКОНИМА ПРОТИВ СИВЕ ЕКОНОМИЈЕ

Момир Булатовић: Уважени господине председавајући, даме и господо посланици, уважавам да је вријеме одмакло и желим бих да још једном пренесем поруку Савезне владе да уважите чињеницу да смо заиста крајње озбиљно жељели да продискутујемо све амандмане који су дати на наше предлоге, услед чега је дошло до одлагања почетка наше сједнице. Пажљиво смо саслушали све и молим за стрпљење када дође до расправе о појединостима, показале се да је овом приликом Савезна влада максимално уважавала конструктивне предлоге и сугестије које су дате и током ове расправе и надам се да ћемо, расправљајући о појединостима, показати како у Савезној влади заиста постоји добра воља и жеља да се висок степен јединства, који

је остварен у овој Скупштини, подигне још више и усаврши.

Желим да вас обавијестим да имам задовољство да будем на челу Савезне владе, која је састављена, први пут у историји Савезне Републике Југославије и њеног федералног парламентаризма по принципу да у њој учествују представници свих парламентарних странака, сходно својој заступљености у оба вијећа Савезне скупштине. Такву понуду сам, наиме, упутио свима. Дубоко сам захваљан онима који су је прихватили, а и овом приликом желим да поновим отвореност за сарадњу са свим политичким странкама које су овде заступљене, које нису такву понуду у овом тренутку прихватиле, а да сарађујемо на конкретним законским пројектима.

То је отпор на најбољи начин, који су Војска Југославије и њен народ пружили злочиначкој армади, 69 пута јачој у људству и преко хиљаду пута јачој у техници. Повушите разлику господине књижевнице, а вјерујем да сте несвјесно цитирали неког господина са англосаксонског подручја. Ако је то њему патриотизам, нека му га. Српском и црногорском народу то није патриотизам.

Патриотизам српског и црногорског народа је његова историја. На таквом патриотизму ћемо васпитавати будуће генерације.

Један истакнути руководилац једне странке, да га не помињем, да му се не штуди, хтио је да прослави на том Вучјем Дољу 120-ту годишњицу битке на Вучјем Дољу, а пуковник Томо Папић каже, не грађанине, ово је имовина мога оца где се водила битка на Вучјем Дољу, ту је ви нећете прославити јер немате право. То право има тадашњи председник Републике Црне Горе, а садашњи председник Момир Булатовић, који је тада на том Вучјем Дољу и прославио 120-ту годишњицу те битке. Толико сам хтио

Момир Булатовић: морамо се поуздати у сопствене снаге, неће нам помоћи они који су нас бомбардовали

да кажем да патриотизам није онај о којем је говорио књижевник Комненић.

Ово сам желио да кажем зато што је логично да се одговори на питање општег положаја и улоге предлагача. Желио бих да кажем да кроз уводну ријеч потпредседника Савезне владе, ми ни једном једином речју нисмо имали намеру да уљепшавамо ситуацију у којој се налазимо. Пажљивији слушаца, а вероватно и пажљивији читалац ће видјети да је ситуација у којој се налази наша земља веома тешка, ако ни због чега другог, оно због чињенице да је бомбардовањем НАТО снага уништена готово петина нашег друштвеног производа, да су уништене бројне комуникације, разорени бројни инфраструктурни објекти, а да не говорим о уништеним најдрагоцијенијим вриједностима, о људским животима, патњама и страдањима становништва.

Оно што је необично важно, то је да ми покушавамо да саберемо своје снаге и да покушамо да нађемо излаз из ове тешке ситуације.

Радујем се да овде није било ширења илузија оне врсте да ће они исти који су нас бомбардовали сада дати паре па омогућити да изградимо порушено, да ћемо од њиховог новца исплатити заостале плате и пензије. Једноставно, то би била најпогубнија илузија којој би могли да подлегнемо, јер немамо ни једног јединог примјера који може да поткријепи такву једну праксу. Чак и оне земље које су се независно од својих наци-

оналних интереса и државног достојанства, занемарујући и добросусједске и традиционалне односе сарадње и пријатељства са Југославијом и југословенским народима, ставиле у улогу јединих извршилаца НАТО-а, ни до данас нису добиле никакву надокнаду.

Због тога се и појачава притисак на Савезну Републику Југославију, јер она не чека да јој било ко други помогне. Она је храбро кренула у процес обнове ратом порушених вриједности и добара. Она ће тај посао завршити, разбијајући на тај начин и другу илузију и привид да онај највећи центар свјетске моћи, који може да, мимо међународног права и закона, пријети и уништава што год му је по вољи, има довољно широк рок да може да залијечи свачију рану или да задовољи било који апетит.

Понављам да у томе видим ону позицију која је овде реално приказана, а то је позиција, како је речено, криза међународног кредибилитета ове Савезне владе. То је еуфемизам. Они нас не признају. Они су нас до јуче жељели да убију, гађајући и резиденцију предједника Савезне Републике Југославије.

Постоји један жесток, снажан, међународни нелегалан политички покрет који жели да насилно, бомбама и политичким провокацијама смијени легално изабрано руководство ове земље. Постоји, с друге стране, и велики број политичких снага и велики број држава у свијету које пристају да сарађују са Савезном Републиком Југославијом.

Чињеница је да је наша Савезна влада пружила руку сарадње свима, не само у домаћој, него и у међународној јавности. Али, шта нам је друга алтернатива, шта нам остаје – да чекамо, да молимо Бога да нас неко призна и да нам нешто обећано да. Па чак и они који су данас на челу демократских или мање демократских протеста, против ове или неке друге владе, чак и они су свјесни да не постоји тај новац који би био дат за превазилажење проблема ове земље.

Што се тиче унутрашњих политичких проблема, понављам моју молбу и не бих оптерећивао – питања функционисања југословенске федерације треба разријешити у дијалогу и овдје у југословенском парламенту.

Ја, на челу политичке партије која је веома утицајна и угледна у Републици Црној Гори, захваљујући високом степену подршке и разумијевању бројних политичких партија у Југославији заступљених у овом парламенту, сматрам да стојим на челу једне легитимне и демократске, у складу са Уставом и законом, изабране Владе. Имам част и задовољство што се недавно, и кроз изјаву самог господина Роберта Гелбарда, могло увидјети да су избори у Црној Гори вођени не ради избора у Црној Гори, него реализације стратешких америчких интереса.

Дозволите, пошто ми Црногорци сви волимо да се хвалимо, и ја сам се тим поводом похвалио да сам био толико добар да је чак Америка морала да ме побјеђује на предједничким изборима у Републици Црној Гори.

Мени је веома жао што је данас овдје једна веома утицајна политичка снага, какав је Српски покрет обнове, заборавила неке чињенице. Желим само да их подсетим на то.

На ово мјесто савезног премијера, ја сам изабран 20. маја прошле године, дакле 11 дана прије парламентарних избора за Скупштину Републике Црне Горе.

Драго ми је што сам изабран, захваљујући, између осталог, подршци и гласовима Српског покрета обнове. Српски покрет обнове је учествовао у раду Савезне владе и касније није одговорио на понуду да ту сарадњу, која је имала један прекид, о коме не треба сада да посебно елаборирамо, и даље наставимо.

Веома је тешко, ја никада нисам чуо који су то стварни разлози који наводе Српски покрет обнове да не уђу у овај јединствен југословенски блок који води политику реформи и који води политику обнове, јер разлози које смо чули за овом говорницом не стоје, будући да су сви настали прије оног тренутка када су они одлучили да подрже ову владу или да буду у њој. Сарадња са свим министрима из те владе за мене представља дивну политичку и људску успомену. Ја се надам да ће бити прилике да она буде настављена.

Ето, толико око кредибилитета предлога и предлагача.

Дозволите ми, сасвим кратко, да кажем да ми се чини да је у расправи, која

је, наравно, једним дјелом морала бити монотона, јер се ради о стручним и, рекао бих, недовољно атрактивним питањима за ширу политичку расправу, превагнуо један сегмент који није сам по себи толико значајан.

Ми смо овдје предложили у првој фази промјену царинског закона и смањење царинског оптерећења по оним ставкама које су образложене, са циљем да се омогући и убрза обнова ратом разрушених капацитета и привреде и да се, с друге стране, заштити и подстакне, прије и изнад свега, наша пољопривредна производња. Посао прилагођавања царинских ставки захтјевима савременог тренутка и развијеног тренутка наше земље је изузетно обиман посао.

Он траје у стручним консултација-

урадимо и у питању доношења даљих одлука око основа пореског система и оно што се обавезујем, у име садашње Савезне владе, јесте да ћемо ускоро о овим истим питањима разговарати са новим аргументима, чињеницама и са свеобухватним предлогом.

Оно што бих желио само да потсетим, то је да је допунска либерализација услова привређивања и укидање квота, одрицања од најснажнијег и најјачег монопола који је имала савезна администрација, а то је да је она прописивала да ли особа икс или особа ипсилон има право да увезе одређену количину робе или да изврши одређене услуге. Квоте у суштини, извињавам се онима који то знају, ради јавности, значе прописивање општих услова, а унутар тога потпу-

рени по логици новокомпонованих бизнисмена и оних који послове завршавају без канцеларије, а на бази неких измишљених налога.

Такође, желимо да у потпуности слиједимо праксу која значи изузетно сложене послове осигурања и реосигурања и спремни смо да на овим питањима водимо и даље стручне расправе.

Наш први циљ није био да донесемо комплетан и свеобухватан закон о осигурању, него да и на овом домену подиђемо степен одговорности прописујући снажније и јаче материјалне обавезе. Веома смо вољни да у наставку даљих активности и афирмисању реформских опредељења ове владе тражимо и проналазимо најбоље рјешење.

Нашој пажњи, као грађанима и као политички мисленим људима, независно од овога, највише су се привукла рјешења која говоре о покушају да се сузбије шверц цигаретама, алкохолним пићима и аутомобилима. Нисам пристао оних поједностављења која су овде речена, али бих желио да овај уважени дом подсетим само на једну чињеницу: мјера уређености промета цигарета, алкохолних пића је мјера уређености општег стања у одређеној држави.

Ми имамо ситуацију да су све земље које су пролазиле кроз транзицију пролазиле кроз бујање сиве економије управо у овим најатрактивнијим доменима. Користили смо се и њиховим искуствима и показало се да је основни економски разлог за шверц и сиву економију сувише велико оптерећење. Колико ја знам, пратећи ову област годинама, увјеравам вас, поштоване колега, није била у питању жеља и опредељење да се стварају допунски намети да би неко од тога узимао одређени кајмак, него је живот доносио обавезе, па је на кутију цигарета било најлакше да се накачи динар за железницу, динар за пензију, динар за недостајућу другу робу, трошкове и средства.

Оно што бих желио да напоменем, то је да ми, као Савезна влада, изузетно поштујемо подјелу надлежности. Сама по себи рјешења која смо вам предложили неће зауставити сиву економију и то је јасно. У то не треба да се убеђујемо, али без ваше одлуке и без смањивања укупних дажбина и оптерећења на 30% ми не можемо да предузмемо све оно што већ припремамо и оно што већ стоји као спремно у реализацији тих опредељења.

Овде смо постигли максималну координацију са Владом Републике Србије и постигли смо максимални разилазак са Владом Републике Црне Горе, познато је због чега и због каквих разлога. Управо због тога шео је на питању шверца цигарета и различитог односа државних органа према томе, по мом дубоком осећању, и један од кључних политичких разлога и узрока неспоразума који постоје.

Али, постоји сасвим јасан модел који ћемо ускоро представити јавности, а који подразумева следећу чињеницу, а то је да свако у овој земљи, који има жеље и новца, може да купи цигарете из иностранства. Његова жеља и поступак се евидентира на једном мјесту, у Саве-

Српски радикали су подједнако озбиљно схватили реформе и на републичком и на савезном нивоу

ма на нивоу Привредне коморе Југославије, пословних удружења, царинских органа и структура и Савезне владе мјесецима и мјесецима. Ова нова влада је само сада осјетила да ми немамо ни потребе ни времена да чекамо цјеловито рјешење, него да храбро урадимо овај први корак.

Други корак ће бити да веома озбиљно наставимо у наредном времену, који је веома кратак, да пречешљамо, народски речено, све остале ставке до оних 8,5 хиљада царинских ставки и царинских тарифа где ћемо доследно примјенити овај принцип, принцип максималне заштите домаће производње у стратешким секторима, а, с друге стране, потпуне либерализације у нашем спољно-трговинском пословању, јер тржишног привређивања нема без отворене и слободне економије.

Наравно, ниједна економија није у потпуности слободна ни отворена и она мора да има заштиту својих стратешких праваца. Исти тај принцип настојимо да

но слободна и без икаквих бирократских ујдурми с наше стране отворена конкуренција да онај ко је способнији, ко може са мање трошкова да увезе већу количину робе, то може да уради, не зависећи од било чије добре воље.

Оно што смо спремни и хоћемо да применимо на себи као државним чиновницима и бирократским структурама ове државе, желимо да пропишемо као обавезу и другима. Заиста, морамо имати у виду да је прошло вријеме оних бизнисмена који су са ташном и машинном завршавали огромне послове.

Ми данас имамо, према оперативној евиденцији, 35 хиљада предузећа која су регистрована за спољно-трговинску делатност. Ниједном од тих предузећа нити желимо нити хоћемо да ускратимо право да ради, ствара и зарађује, али прописујемо онај минимум који је познат у бројним земљама свијета – минимум одговорности и материјалних средстава који ће гарантовати да они који сарађују са њима неће бити прева-

зној влади, у једној канцеларији, на чим вратима ће стајати обавеза и обавештење да уколико не заврше послове евиденције за 24 часа код тог именованог чиновника, имају право да се обраде надлежним министрима, укључујући и председника Савезне владе, који одговарају да ће сви имати једнаке услове.

Оно што ће морати да ураде то је да ће на кутију цигарета морати да налже аквизну маркицу коју ће платити овој држави, а аквизна маркица ће бити везана тачно уз ту кутију цигарета и имаће свој серијски број и биће малтене као новчаница. Ако се било гдје на тржишту појаве цигарете које немају те аквизне маркице, исто вреди и за алкохолна пића, онда ће надлежни одржавни органи, од финансијске полиције, тржишне ин-

стављало ругло за нашу заједничку државу и што је представљало узрок проблема бројних грађана.

Желим само да вас обавестим да ми, такође, сматрамо да је око тумачења наше одлуке да се дозволи увоз половних аутомобила настао један мали и природни неспоразум. Када се доноси одлука да се увозе половни аутомобили, то аутоматски значи сагласност да се увозе и нови аутомобили. Управо због тога је у јавности мало незгодно интерпретирано, ми смо то сад појаснили у ставовима наше Владе, али је готово немогуће технички да ви кажете да је аутомобил који је десет дана или два дана стар под царинским и пореским оптерећењем 30%, а да нови аутомобил остаје на 60% или 70%.

Такву одлуку је Савезна влада дони-

словима готово 250 хиљада аутомобила дошло на ово наше тржиште, готово милијарду и 250 милиона марака су људи одвојили из свог џепа, а и даље имају несигурност, јер раде мимо закона и немају елементарну правну заштиту.

У тренутку када наши грађани не могу да купе домаћи аутомобил, ми морамо да створимо услове да они који за то имају новца, ту своју потребу задовоље, а то ће бити и извор доста значајних средстава за подршку и стратешку обнову наше домаће аутомобилске индустрије.

На самом крају, оно што је моја обавеза, то је зашто смо тако касно доставили документе.

Желим да вас подсетим да смо разговоре о реконструкцији Савезне владе по-

Новe мере економске политике Савезне владе није подржала Црна Гора, познато је због чега и из којих разлога

пекције, Министарства унутрашњих послова, бити овлашћени да то заплене и биће стимулирани да заплене ту робу, а ризик који би се ту појавио је сасвим велики и превелики да би га очекивана зарада могла компензирати.

Једном ријечју, сматрам да уколико овај уважени дом донесе ову одлуку, можемо да говоримо о прекиду шперна цигаретама, алкохолним пићима, као показатељу мјере уређености државних токова. Само да вам напоменем, а то је, колективна и заједничка кривица. Од 24 хиљаде тона, колико се пропењује да је увезено цигарета у току прошле године, кроз државну и буџетску евиденцију прошло је нешто више од 100 тона. Оваквим механизмом и моделом биће засигурно уведен ред у државне финансије и биће спријечно оно што је пред-

јела у пуној координацији са Владом Републике Србије и таква одлука одржава стање у коме се налази наша аутомобилска индустрија. Ми смо дужни да обавестимо и укупну јавност да оног тренутка када "Застава" пронађе свог стратешког партнера и инвеститора који ће, наравно, тражити да ово тржиште буде заштићено, да ћемо овој Скупштини предложити да управо да такав елемент заштите.

Али, пошто данас домаћа аутомобилска индустрија не може да производи аутомобиле, а тражња је, без обзира што је наше становништво осиромашено, на овако великом нивоу, дужност сваке владе, дужност сваке скупштине јесте да се суочи са реалношћу. Реалност је, нажалост, таква да је прошле године у потпуно дерегулисаним законским

чели одмах након престанка ратног стања, да смо жељели да што више политичких партија и што више угледних и професионално афирмисаних људи уђе у Савезну владу да дају допринос разрешавању ових проблема, да то буде што прије и да смо због тога чекали, у периоду од 1. јула до 5. августа. Петог августа су нас сустигли животни проблеми. Петог августа смо, на том састанку, констатовали да је пет партија спремно да уђе у Савезну владу. Тако реконструисана Савезна влада овдје се представља Савезној скупштини са предлозима за које сматра и вјерује да су на плану интереса свих грађана Савезне Републике Југославије за обнову наше земље и за даље реформе за које се и пред вама и овај пут обавезујемо.

ПОТПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ СРБИЈЕ, ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ,
У ЕМИСИЈИ "ОТВОРЕНИ СТУДИО" ТВ КРУШЕВАЦ, 6. АВГУСТА 1999. ГОДИНЕ

БОРБА СА НЕДАЋАМА

Владе Србије и Савезне Републике Југославије улажу максималне напоре да у оквиру својих надлежности нађу најбоља решења за преживљавање грађана. Рат умножио проблеме. Такозвана опозиција опрала руке од одговорности и прихватила срамну улогу у наставку специјалног рата против сопствене државе

Водитељ: Добро вече поштовани гледаоци, ево нас поново у емисији, после краће паузе "Отворени студио" ТВ Крушевац. Наш и ваш гост потпредседник Владе Србије и председник Српске радикалне странке, господин Војислав Шешељ. Госту желимо добро вече, а наше гледаоце подсећамо као и увек да се могу укључити својим питањима у наш разговор а телефони су добро познати.

Господине потпредседниче, од нашег последњег сусрета у овом студију, шта се догодило, нажалост, по Србију. Како бисте ви оценили тренутну ситуацију, како у нашој Републици, тако и у Југославији?

Др Шешељ: Ситуација је веома тешка на свим пољима. Ми смо и даље под агресијом Американца и НАТО-а, само је агресија променила облик, више нас не бомбардују из авиона, али нас бомбардују на други начин. И даље нас угрожавају санкцијама, блокалама и субверзивном делатношћу коју финансира пре свега Америка а чији је циљ изазивање унутрашњих политичких криза и социјалних немира.

Ми смо прошли кроз један веома тежак рат. Рат који није по својим карактеристикама забележен у досадашњој историји човечанства. У том рату смо показали огромно херојство народа, способност, јунаштво војске и полиције. Ми нисмо побеђени на бојном пољу. Али, под тим разарањима и под жестоким притисцима, Народна скупштина је донела одлуку да се прихвати ултимативни план Черномирдин-Ахтисари, да се наша војска и полиција повуку са Косова и Метохије и да се тамо стационирају трупе, пре свега НАТО-а и неких других земаља.

Наравно, не треба потцењивати присуство руских војника, али овде НАТО има доминантну улогу. То је био разлог што је Српска радикална странка поднела оставку на чланство у Влади Србије. Сви наши министри су поднели оставке. Ми смо већ два месеца у оставци. Даље се усложњавала економска криза, јер је велики број наших привредних капацитета и инфраструктуре разорен у овом рату, рачуна се да је негде око 200.000 радника остало без посла. Социјална ситуација је још гора. У ратним

Платформа Владе Црне Горе је противустварна: односи између двеју федералних јединица уређени су Савезним уставом, а на сваки покушај сепаратизма држава је дужна да реагује расположивим средствима власти

условима је дошло до још једног закашњења једне месечне пензије, пензије земаљорадницима, а дечији додаци касне много више, али из ове коже се не може, сад шта је - ту је.

Наши непријатељи мисле да могу, финансирајући унутрашње субверзивне елементе, кризу још више продубити, изазвати хаос, преврат и потпуно растурање српске државе и Савезне Републике Југославије. У таквој ситуацији ми смо кренули са иницијативом да се изврши реконструкција Савезне и Републичке владе и да све озбиљне политичке партије, кад кажем озбиљне, мислим на оне које су парламентарне, учествују у новим реконструисаним владама. Да се направи максимална коалиција свих странака заступљених у парламенту.

Ми смо два месеца то форсирали. О томе се разговарало, расправљало, водило се дијалог. Неке странке су прихватале, па после одбијале итд. Сад смо дошли пред сам чин реализације. Пре два дана су вођени разговори највиших представника парламентарних политичких странака и неке странке су дефинитивно одбиле да учествују у реконструисаним владама. Оне су на тај начин избегле одговорност. СПО и СВМ на републичком нивоу, а осим тих двеју странака на савезном нивоу ДПС Црне Горе, странка Мила Ђукановића, одбија да учествује у реконструкцији Савезне владе.

Влада ће се ипак реконструисати од оних странака које су прихватиле то брме одговорности, које су пристале да се укључе у те нове коалиције. Коалиција у Србији ће бити стара по структури, по странкама које је представљају, али ми заправо и реконструисамо, после тих наших оставки, и остављамо отворен простор за реконструкцију Владе. Реконструкција неће бити само персоналног карактера него, пре свега, базирана на новом економском и социјалном програму, чија је израда при крају.

У тај нови економско-социјални програм су укључени битни елементи наших страначких програма. Ми смо ту месецима, два месеца, стрпљиво усаглашавали ставове. То усаглашавање је ишло много брже него раније. Раније смо били заокупљени, ових 15 месеци или годину и по дана колико је постојала Влада народног јединства, пре свега кризом на Косову и пре рата и у току рата, и неке друге ствари су остајале по страни и чекале боља времена. Сад се морамо концентрисати на те друге ствари, пре свега економске и социјалне. Наш циљ је да сачувамо социјални мир, да неке погрешне потезе из прошлости исправимо и да колико-толико, у једној стратегији преживљавања, омогућимо народу да иоле боље живи него до сада.

Неке од тих мера, које смо договорили, већ смо почели да спроводимо. Знате, и раније смо строго водили рачуна да основне животне намирнице не поскупљују, да тако чувамо стандард грађана, јер ми не можемо свим радницима обезбедити плате, не можемо обезбедити да се оне редовно исплаћују, али бар

можемо, са друге стране, живот учинити сношљивијим, тако што ћемо основне животне намирнице учинити што приступачнијим најширим слојевима становништва. Годину и три месеца ми нисмо уопште поскупљивали струју. Последње поскупљење је било 9,5% умању прошле године.

Свим снагама против поскупљења

Кад је требало да се крене на зимску тарифу, која је по закону 50% скупља од летње, ми смо одлучили да то буде само 25%, а да се онда у марту настави са применом тог увећаног износа. Да и тако олакшамо грађанима. Сад је било једно поскупљење. ЕПС је тражио много више и треба разумети ЕПС. Много енергетских постројења је уништено, много трафо станица...

Водитељ: Најављује се за сутра поскупљење хлеба.

Др Шешел: То ће бити минимално поскупљење.

Водитељ: Да ли је Влада остала при томе да буде 3,5 динара?

Др Шешел: Три динара. Штампа је данас писала да је Влада пристала на 3,5, данас смо ми одлучили само три динара. Стандардни хлеб од 600 грама....

Водитељ: Шта је са млеком?

Др Шешел: За млеко ништа. Ако буде корекција цена, такође ће бити минимална. То вам гарантујем и ту ћемо строго водити рачуна. Ми смо морали мало да коригујемо цену хлеба, јер од прошле жетве она није мењана. Можда има годину и по дана.

Водитељ: Знате како, литар млека је сада јефтинији од литре киселе воде.

Др Шешел: Ми литром млека и килограмом хлеба обезбеђујемо да човек не умре од глади у току једног дана. То мора бити што приступачније. Ми само за млеко дајемо годишње по 600 милиона динара субвенција произвођачима. То остаје наша политика и за ову годину. Знам да је то једно неприродно уштирање у економске токове, да би било идеално да су економске и цене хлеба, млека и свега осталог. Рано је за то. Не можемо издржати. Због тога идемо са овим субвенцијама и надамо се да се млеко не просипа. Поготову због деце је неопходно да млеко буде по што нижој цени. То је оно што нас сада преокупира. Чека нас зима, ко зна колико тешка.

Спремни за изборе

Водитељ: Да ли се предстојећом реконструкцијом влада из Србије и Југославије практично одлажу избори о којима неке странке такође много говоре?

Др Шешел: Не, ми смо спремни за изборе одмах. Сада јавно, отворено овде кажем и Савезу за промене, СПО-у, спремни смо одмах за изборе. Могу одмах одговорно да кажем у своје име, а и наши коалициони партнери се слажу. Уопште ту нема неспоразума. Неки дан, када је био састанак код Мирка Марјановића, аргументима смо образлагали Ми-

лану Миковићу, шефу Посланичке групе СПО, пошто им је Драшковић био на путу у Италији, да је потребно да СПО уђе у Владу, без обзира шта ми мислимо о тој странци или шта они мисле о нама. Сад је требало да сви уђу у Владу и да та Влада буде саздана пропорционално нашој снази у Народној скупштини. Миковић је рекао - они неће у Владу.

Водитељ: Али су за Савезну услови да уђе и Демократска партија социјалиста, односно да да премијера.

Др Шешел: Нико од нас није одбио да уђе ДПС. Шта то значи да се унапред услови да њихов буде премијер. Не може да буде њихов премијер по било ком принципу, осим ако се договоримо. А они нису ни дошли да би се договарали. Шта то значи, да им пошаљемо мандат за премијера у Подгорицу. Да ми њих молимо. Па нећемо никог да молимо да уђе у Владу. Ми смо убеђивали Миковића и Миковић је рекао да су они за демократску и реформску владу. Ево, и ми смо за демократску и реформску владу. Хоћемо демократску владу саздану на најдемократскији начин и хоћемо реформску владу и да се сви укључимо у пројекат тих реформи.

Каже треба још неки фактор. Који, кад је реч о Републичкој влади. Нема тих фактора више, осим наших пет странака, нема више никога. Међутим, вероватно је он добио други налог. Неки други политички фактори би хтели власт мимо избора. Што се избора тиче, ми смо за ту солуцију отворени у сваком моменту, можемо их и сада заказати. Нека каже опозиција у који дан хоће изборе. Нека каже и Савез за промене и СПО ког дана желе изборе. Да ли желе изборе на свим нивоима или само на неким нивоима и на то смо спремни. Може и на свим нивоима. Да разговарамо о изборним условима.

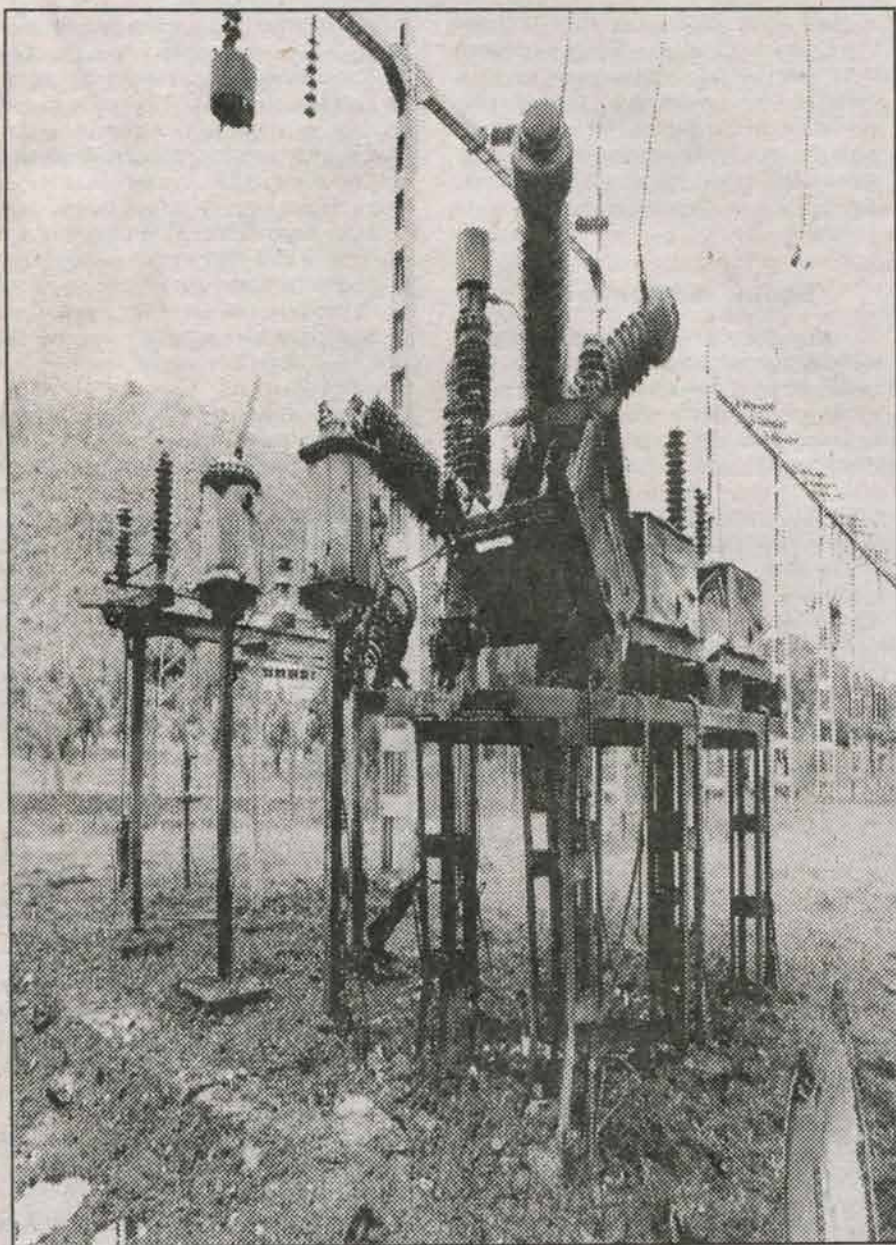
О свему можемо да разговарамо, али да нам неко прети уличином или да нас неко тера да предамо власт онемо ко неће да иде на изборе, то не долази у обзир, то је лудост. Власт може да добије само онај коме је народ на изборима указао поверење. Ја знам, сада је народ много љут. Људи су чак и бесни.

Љуте се на власт, пре свега, нормално да се љуте на власт. Али, и природно је што се љуте. Они који нас оспоравају, треба да траже изборе. Па да видимо да ли је толика љутња народа да сматра сада да нама не треба никако указати поверење. То што је народ на нас љут, не значи да ове воли, јер су они много гори од нас. Њих окупа Гелбард у Херцег Новом и даје им налоге како да растурају Србију.

Народ је изабрао овакву власт

Водитељ: Српска радикална странка је, поменули сте мало пре, повукла, односно дала оставке на сва министарска места, а сада сте спремни да уђете у реконструисану Владу?

Оштећени електроенергетски систем земље растерећен је снижењем цена других енергената: Влада је обезбедила довољне количине огрева за предстојећу зиму

Др Шешељ: Ми смо поднели оставке на министарске положаје али нисмо поднели оставке на бављење политиком. Ако су неки и о томе од нас и појединачно размишљали, да вам и то кажем, ми нисмо нигде рекли - ево, ми више нећемо да се бавимо политиком. А, политика то је борба за власт.

Водитељ: Неке новине су објавиле да и ви размишљате?

Др Шешељ: Размишљао сам, можда још понекад размишљам, али то је моја приватна ствар и то је ствар моје странке. То се не тиче никог другог ван Српске радикалне странке. Ја сам веома тешко поднео ово што се десило и питање је да ли сам баш поднео. То је нешто сасвим друго. То у неку личну интиму задире и задире у једну политичку партију - хоћу ли се ја повлачити и кад ћу се ја повлачити, то је ствар моје странке, ја о томе са њом разговарам, не са неким ван те странке, њега се то не тиче. Али,

док постоји странка, она ће се бавити политиком, учествовати на изборима, учествовати у власти кад добије одговарајуће поверење народа.

Друго, сад смо хтели Владу пет странака, Српска радикална странка, СПС, ЈУЛ, СПО и СВМ. То су све странке које постоје у Парламенту Србије у некој озбиљној форми. Дакле имају посланичке групе. Има ту још неколико посланика Веселинов, СДА, није битно. Ово је пет озбиљних странака. Ми смо тражили Владу тих пет озбиљних. Ако неко неће у Владу, ако неко неће да преузме део одговорности, не могу ја на силу терати. Али, нисам ја креирао овакву политичку сцену Србије. Нити је Српска радикална странка то креирала.

То је креирао народ на изборима. Не можемо ми себи бирати политичке партије. Оне су ту, већ постојеће. Међу тим постојећима, да видимо с ким можемо, с ким не можемо. У принципу, ради-

кали су могли са свима и хтели су са свима. Ако се сећате и у септембру 1997. године, одмах после избора, кад су се сазнали изборни резултати, ми смо рекли - хоћемо четворну коалицију - две левичарске странке, радикали и СПО. Је ли тако, у вашој емисији сам то понављао, непрекидно на сваком месту.

То је била наша политика за шест месеци, колико су трајали преговори око Владе. СПО није хтео са радикалима, хтео је са левичарским странкама, али је стално измишљао нове и нове услове. Те амбасадорска места, vile на Дедињу итд.

Драшковић није човек за сарадњу

Водитељ: Многи тврде да је опозиција тада пропустила шансу да узме власт, тако што би у савезу били, односно у коалицији, Српска радикална странка и СПО?

Др Шешељ: Шта значи то опозиција? Прво, бити опозиција није нека вредност. Свако ко формира партију жели власт и не жели да буде опозиција.

Водитељ: У том случају би ви били власт?

Др Шешељ: Јесте, ми бисмо били власт, али с ким власт? Ја вам кажем искрено да се и данас бојим да ми, радикали, сами уђемо са СПО-ом. Видите шта се десило у Београду. Видите шта се дешава у великим градовима где је коалиција "Заједно" узела власт. Колико се тих раскола десило, циркуса, чула. Шта се дешава у Београду. Сваки дан нека нова криминална афера итд.

Ми ту варијанту не прихватамо. Али четворну варијанту, да би била мало шира равнотежа снага - замислите да ми уђемо са СПО-ом, социјалисти и ЈУЛ у опозицији, сада они користе синдикал, користе разне друге институције система у којима још увек имају позиције моћи, а владајући су на савезном нивоу и с те стране ми имамо стални судар два моћна блока, а с друге стране, непрекидно трњења у Влади око тога, хоћемо ли ухватити овог СПО-овца у афери или оног или шта ја знам, као што се дешава у Београду.

Немају они боље људе за републички ниво власти од оних који су на београдском нивоу, да будем отворен до краја. То је оно што нас спречава. С друге стране, ко год је правио коалицију са Драшковићем, после се горко кајао. Сви су пропадали.

За радикалима се не вуку репови

Водитељ: Било је неких афера и у Земуну?

Др Шешељ: У Земуну није било ниједне афере, ни једне једине. Покушали су да нам наместе случај Баровић, све је пропало. Судски смо све добили. Покушали су да нам наместе аферу са јеврејским споменицима на старом јеврејском гробљу.

Доказало се да је то група наркомана урадила. Ниједна афера није имала неки криминални ток, нити је могла указати на неке наше криминалне радње за разлику од ових. Видели сте све с ким је Драшковић правио самосталне коалиције, све је пропало. Што се тиче нас радикала, да ли сте приметили колико је стало социјалистима и ЈУЛ-у да ми останемо у Влади. Колико је стало и овим другима да нас придобију.

Нико радикале практично нигде не напада. Сад ће можда и почети, али зато што се ми не уклапамо у њихове концепције. Зашто? Зато што су се радикали доказали као компетентни, наши министри као способни и што се показало да ми ни у једну аферу нисмо били укључени. Мислим да од кад постоји Србија није имала дисциплинованију Владу од ове Владе у протеклих година и по дана. То је била најдисциплинованија Влада Србије и најштедљивија. Била је поприлично ефикасна.

Противуставна платформа

Водитељ: О томе ћемо касније говорити. Да први део разговора заокружимо питањем које је везано за Црну Гору. Наиме, ви сте сигурно видели, данас је објављен у дневном штампи документ црногорске Владе под називом "Основи нових односа Црне Горе и Србије". Мени је прво пало у очи да је прво Црна Гора па Србија?

Др Шешељ: То уопште није битно, да ли ће бити прво Црна Гора или Србија.

Водитељ: Шта мислите да ли се у том документу условљавају неке ствари заостанак у Југославији?

Др Шешељ: То је један противуставан документ.

Водитељ: Шта ће бити ако Влада истраје на том документу, и на одредбама из тог документа?

Др Шешељ: Ништа неће бити. Шта значи то - Влада истрајала.

Водитељ: Мислим на Владу Црне Горе.

Др Шешељ: То уопште није у уставној надлежности Владе Црне Горе. То је њихов политички став који се нас не тиче. Односи између Србије и Црне Горе уређени су Савезним уставом. Може се Савезни устав мењати, али само у поступку који сам Устав одређује. Дакле, да се добије две трећине гласова у Већу грађана, две трећине гласова у Већу република за сваки амандман, а за поједине чланове Устава потребна је и претходна сагласност народних скупштина федералних јединица.

Само на тај начин може да се мења Савезни устав. Све друго је противуставно. Може на још један начин, да се закаче уставотворна скупштина. Али уставотворна скупштина се може заказати само на принципу - један човек - један глас. Не може овако како замишљају актуелни црногорски властодршци - пола посланика из Црне Горе, пола посланика из Србије. 600.000 грађана Црне Горе, вреди као 10.000.000 грађана Србије. То не може.

Ако неко покуша да отцепи Црну Гору, Савезна држава мора то да спречи свим инструментима власти, моћи и утицаја којима располаже. Она је Уставом обавезна да спречи било какав сепаратизам, а по Савезном уставу није дозвољено отцепљење ниједне федералне јединице. Тако вам правно стоје ствари.

Бројне заслуге Владе

Водитељ: Мислим да је време да укључимо и наше гледаоце у емисију. Питања стижу у приличном броју, па да кренемо са једним. Наш гледалац се надовезује на нашу причу - господине Шешељ, изјавили сте да је ова Влада постигла крупне резултате политичке, економске и социјалне стабилности. Објасните те резултате?

Др Шешељ: Што се тиче политичке стабилности, она је очигледна. Није било никаквих политичких немира, није било никаквих посебних политичких сукоба. Имали смо један политички стабилан период, што се тиче унутрашње политике. Затим, Влада Републике Србије је врло вешто изводила противтерористичку акцију на Косову и Метохији.

Оног тренутка када смо ми практично победили терористе, тог тренутка је почела страна интервенција. То је оно на шта ми нисмо могли да утичемо, што нисмо могли да спречимо, а своју земљу нисмо могли предати. У политичкој сфери смо донели Закон о информисању, изузетно добар где смо увели много више реда у информативној сфери и донели смо нови Закон о универзитету којим смо поприлично средили стање на свим универзитетима у Србији, поготову на београдском и спречили злоупотребу Универзитета у политичке сврхе.

У економској сфери, чували смо животни стандард становништва, чувањем цена основних прехранбених намирница, струје и других енергената. Од априла прошле године ниједном нису поскупели ни гориво, ни бензин, ни нафта. Све до рата било је довољно и бензина и нафте по крајње ниским ценама. Затим, цене електричне енергије смо чували више од годину дана, 15 месеци. И сад смо ишли на минимално поскупљење од само 9,5%.

Затим, обезбедили смо нормално снабдевање свим животним намирницама у најтежим могућим условима. Нигде нисмо имали неке трајније nestaњине, иако су разни спекуланти покушавали вештачки да то створе, Министарство трговине је било брзо и ефикасно и снабдевање је било нормално.

У ратним условима све институције система су функционисале чак боље него у мирnodопским и то је основна заслуга Владе Републике Србије. Ја сам поносан што ниједан резервиста полиције, а полиција је у надлежности Републичке владе, није остао без иједног ратног додатка из свих оних плаћања.

Све што је држава требало да им исплати, све је уредно и на време исплаћено. Како смо нашли новац - снашли смо се, али смо сматрали да је то најпре че. Ту смо критиковали Савезну владу, што је она то питање запоставила, па се сада понегде појављују проблеми са резервистима, чији су захтеви оправдани.

Ја не оправлавам када неке политичке странке то злоупотребљавају у своје страначке сврхе, политичке сврхе, али сам захтев да им се исплати новац је оправдан. Ако је то обавеза државе, држава је морала то да ради и то је био њен приоритет.

Критиковали смо Савезну владу јавно у више наврата. То је тих неколико елемената. Затим, да би поправили социјални положај, ми смо увели таксе на неке луксузне ствари, на мобилне телефоне на пример. Ја не бих могао себи да приуштим мобилни телефон да нисам добио службени од Владе Србије. Ако ја као савезни посланик, који има пет и по хиљада динара месечну плату, не могу себи да приуштим мобилни телефон, претпостављам да то не може ни један други просечни грађанин. Онај ко има мобилни телефон и користи га и плаћа месечне рачуне, стада по свом имовном стању у групацију изнад просека, па онда може држави да уплати за социјалне фондове 100 динара месечно и није ми га жао.

Неки су се љутили што смо увели таксе на регистрацију возила. Ми смо, пре свега, на тај начин поравнали криминалне радње у које се упустила влада Црне Горе заобилазећи савезне прописе, па смо омогућили грађанима да то легализују. С друге стране, боље је кад се једном плати тај износ приликом регистрације, па макар био и повећан него да смо ишли на поскупљење бензина, је ли тако. Кад ви срачунате за једно просечно возило од 1.300 кубика, колико се плати приликом регистрације, то није ни динар дневно, а можда се дневно потрошило по неколико литара бензина у том истом возилу.

То је, значи, мање од поскупљења један динар за литар горива. То није било велико поскупљење. Ми смо у том смислу имали период стабилности. У економској сфери смо потпомагали пољопривреду и металски комплекс пре свега. Помагали смо и другим привредним гранама, али овде најинтензивније. Металском комплексу смо обезбедили око 500 милиона динара, наручивањем посла.

Ми смо им наручивали посао и давали и паре, кредитирали производњу. Ми смо "Заставу" почели да изводимо потпуно из кризе. "Застава" је по први пут после толико година почела да функционисати. Радници који су годинама били без посла, враћали су се на посао. Ту смо заиста имали крупних успеха. Нажалост, рат је те наше напоре и по питању "Заставе" и по питању неких других индустријских капацитета свео опет на нулу.

Сад почињемо из почетка и надамо се да ћемо истим методама успети да

покренемо те производне токове и већ нешто радимо. Дакле, почели смо систематски и стрпљиво да ствари доводимо у ред. Ја сам у предизборној кампањи говорио да се највише бојим претераних очекивања, неумерених очекивања. Не може преко ноћи да потече мед и млеко.

Коалиција подразумева компромисе

Водитељ: Да ли је било претераних обећања?

Др Шешељ: Да ли сте чули неко претерано обећање од наше странке? Није било ниједно претерано обећање. Ми смо обећали зној и муке а и дисциплиновану власт која ће водити рачуна о интересима државе и народа и такву власт

зионера. Разрађује се идеја да се три остале пензије исплате кроз бонове за струју. Онај ко је уредно плаћао струју има сад да плаћа и следећих годину дана, јер би требало чекати 20 година да се кашњење надокнади.

Немогуће. Али хтели смо те три остале пензије, адекватан број земљорадничких пензија и вероватно у најскорије време бар део дечијих долатака, а можда и све, да исплатимо кроз те бонове за струју, а да онда идемо са редовним месечним исплатама, пре свега пензија а и свих других социјалних давања.

Ако у томе успемо, онда ће то бити заиста један велики подвиг. Надамо се да ћемо успети и све мере предузимамо да тај резултат постигнемо још у току августа. Спремамо неке ствари којима

дно вози. Сада, када је парина 150% или више, сад говорим напамет, онда се њему ризик исплати. Рачуна, један ми шлепер заплене, два прођу, ја покривам губитак и имам велику зараду. Кад ми то сведемо на подношљивији ниво, онда дестимулишемо криминалне радње, а ослобађамо привредне субјекте поприличних обавеза према држави и омогућавамо им слободније пословање. Њихово успешно пословање брже пуни државну касу него кад их огромним порезима оптеретимо па не могу да мрдно. Дакле, смисао наших привредних реформи биће у либерализацији. Тај концепт либерализације прихватили су сви коалициони партнери који улазе у Владу и на савезном и на републичком нивоу.

Фабрике у пламену: у току агресије НАТО-а на СР Југославију 200.000 радника је остало без посла

смо имали. Та власт нема ни једну једину аферу иза себе.

Водитељ: Сећате ли се обећања да ће пензионери имати две категорије пензија, да ћете оне много високе снизити, ...

Др Шешељ: Јесте, писмо добили довољан број гласова на изборима. Ми смо могли свој програм у потпуности да спроведемо да смо сами победили, да смо имали апсолутну већину. Али, народ није никоме дао да сам влада. Нужни су били компромиси, нужна је била коалиција. Свака коалициона влада је влада компромиса.

И влада је радила само оно што би се сва три коалициона партнера договорили, сложила. Сада ћемо ићи на реформу пензијског осигурања и спремамо пројекат. Спремамо и неке ствари чијом ћемо применом олакшати положај пен-

ћемо побољшати положај просветних радника, здравствених радника а и државних чиновника, пошто су и они угрожени.

Што се тиче привредних субјеката, ту ће наше мере можда имати највише резултата. Идемо на обарање пореза, идемо на обарање царина. Очекујте већ за извесно време, ја вам сада говорим напамет, јер је то све у фази разраде, а очекујте у најскорије време обарање царина на увоз цигарета, до једног подношљивог износа од можда 30%, а то је сада већ више од 150%.

Тако уништавамо шверц, омогућавамо уредно снабдевање јефтинијим цигаретама, а брже путимо државну касу, јер се више никоме не исплати да шверцује. Што би неко ризиковао да му полиција заплени шлепер цигарета у шверцу, кад може да плати 30% царине и слобо-

Нећемо се одрећи ни педља српске земље

Водитељ: Питање се односило на досадашње резултате, али имали смо прилику да чујемо и о наредним.

Др Шешељ: Ја сам говорио о досадашњим резултатима, и говорим сада и о наредним. Мислим да су досадашњи резултати упечатљиви. Писмо успели да решимо све проблеме и нема тога ко чаробним штапом може да реши све проблеме. Доказали смо компетентност и способност да се са проблемима суочимо и да их постепено решимо.

Водитељ: Гледалац из Врњачке Бање пита - 4. августа навршило се четири године од како је пала ваша "Велика Србија" од Карлобага, Карловца и Вировитице. Ових дана смо сведоци и пада ста-

ре Србије - Косова и Метохије. Докле ће Србија да се смањује?

Др Шешељ: Наши непријатељи су веoma јаки, моћни и утицајни. Суперорни у наоружању у војној моћи пре свега. Наши непријатељи имају циљ да се уништи Србија. Није пала "моја Велика Србија", није "Велика Србија" моја. "Велика Србија" је наша. "Велику Србију" морамо реализовати кад-тад.

Ни од једне српске територије не смео одустати. Ми смо јуче рекли да никад нећемо одустати од ослобађања Републике Српске Крајине. Што се тиче Косова и Метохије, не постоји никакав његов суверенитет. Постоји суверенитет Србије и Савезне Републике Југославије. Суверенитет Србије је сада суспендован на Косову и Метохији, али њега гарантује Резолуција Савета безбедности Уједињених нација кроз гаранцију територијалног интегритета Савезне Републике Југославије. Ако имате територијални интегритет, онда он подразумева и суверенитет.

Међутим, та резолуција се доводи у питање евентуалним отцепљењем Црне Горе. Због тога ми морамо спречити отцепљење Црне Горе, да би сачували и Црну Гору и Косово и Метохију, јер је резолуција везана за постојање Савезне Републике Југославије. Ако престане да постоји Савезна Република Југославија, онда Србија нема гаранцију поводом Косова и Метохије.

А како можемо дефинитивно сачувати Косово и Метохију. Постоји један једини начин. Уласком у пуноправно чланство Савеза Русије и Белорусије, и на томе морамо максимално радити и учинићемо све да што пре постанемо заиста пуноправни чланови.

Вера у Бога и Русију

Водитељ: Избеглице из Призрена, шта мислите о ситуацији на Косову и третнутној опасности по Србе на Косову.

Др Шешељ: Ситуација је лоша, да гора не може бити. Срби су, буквално, у животној опасности свакодневно на Косову и Метохији. Интерес Србије је да што више Срба остане на Косову и Метохији. Постоје места где је опстанак могућ, и место где је сада немогућ. Ако се реализује споразум који је постигнут са НАТО-ом, па се наша војска и полиција делимично врате на Косово и Метохију, лакше ће бити преосталим Србима, и лакше ће бити другима који су избегли да се врате.

Па, бар да наша војска и полиција заповедну ова подручја где живи највише Срба, Косовску Митровицу, Лепосавић, Звечане, Зубин Поток, Косово Поље, Штрпце, Грачаницу ако већ не може целу Приштину, Гњилане, Витину и тако даље. Наравно, ту доста значајну улогу могу да одиграју руске трупе а њихова улога поготову ће бити значајна ако постанемо пуноправни члан Савеза, што нама отвара шансу и што нам задржава наду да ћемо ипак сачувати Косово и Метохију.

Сада су шансе мање него што су биле пре рата, наравно, треба отворено о томе говорити, јер чињеница да је Резолуција Савета безбедности стационарање НАТО трупа под окриљем Уједињених нација ограничила на годину дана. Након годину дана мандат се може продужити, али у неком погодном моменту, за две, три, пет година, или ко зна када Русија може да стави вето на продужење мандата тим снагама.

Те снаге се морају повући. У Русији сада иду парламентарни избори. Следеће године су председнички избори. То нам такође отвара наду. С друге стране Русија не може вечито остати на коленима. Не може вечито бити слаба и беспомоћна. Русија ће опет бити велика сила. Не знам тачно да кажем када али ће сигурно бити. А вера у Бога и у Русију нас не сме напуштати. То нам је још преостало.

Држава почела да решава проблеме "привремено расељених"

Водитељ: Има много питања избеглица којих има доста овде у Крушевцу. Миланка из Пећи каже - Зашто се не организује масовно враћање Срба у Пећ, а не само у нека села. Народ је расположен али не сме да крене појединачно. Зашто држава није организовала избегличке логоре за Косовске Србе, као што је то било за Србе из Хрватске и Босне...

Др Шешељ: Да станемо мало. Ево, против тога сам да се организују било какви логори. Сви Срби који су избегли са Косова и Метохије морају се примати, било где да се појаве у Србији. Мора им се обезбедити опстанак. Тамо где је Српска радикална странка на власти учинили смо максимално што смо могли. Наравно, нисмо им могли да обезбедимо станове. Живе у колективном смештају. Обезбедили смо им редовну и нормалну храну, ресторанску храну, тако да бар ту нема проблема. Обезбедили смо им и оле сношљиве услове као кров над главом, хигијенске услове, и редовну и уредну храну.

Мораће држава да се постара да они задрже запослене. Они који су радили у државним органима да наставе да раде, а да се омогући нека помоћ за оне који нису радили у државним органима, колико је то неопходно за живот. Не могу ја да кажем Србима да се врате у Пећ. Зашто не могу, зато што не могу да их чувам у Пећи. Организовати да се врате тамо где владају шиптарски терористи без икакве контроле можда би био злочин. Ако се организује њихов повратак организује се да се врате тамо где је сигурно.

Тамо где је иоле сигурно. Нигде није апсолутно сигурно, али где Срби могу сами да се самоорганизују и да се заштите као нпр. у Косовској Митровици. Колико су пута Шиптари покушали да пређу на другу страну Ибра. Срби их спрече, не дају. Чувају своје. У Лепосавићу, Звечану, Зубин Поток и тд. Срби треба да се врате само тамо где имају ви-

ши степен сигурности и безбедности. Тамо где га немају не треба их принудно враћати нити их треба организовати и убеђивати да се излажу опасностима да своју децу жртвују и тако даље.

Водитељ: Шта је са становима на Косову које су узурпирани Шиптари?

Др Шешељ: Једног дана ће ти становници морати да се врате. Када? Када оду НАТО трупе и када се наша војска и полиција врате на Косово и Метохију. То једног дана мора да се деси. Од тога не смео одустајати.

Водитељ: Проблем пензија и плата људи са Косова.

Др Шешељ: Тај проблем морају да реше надлежна министарства. Било је извесних проблема, неразумевања, Министарство просвете је забрањивало нпр. и упис деце са Косова и Метохије у школе широм Србије. Та забрана је морала да падне и мислим да се више не примењује. Пензије морају да се исплате тамо где грађани који има право на пензију жели, јер грађанин има Уставом загарантовано право да се сели где хоће.

Водитељ: Шта је са онима којима је остало годину - две до пензије.

Др Шешељ: Признаје му се тај радни стаж и мора се тражити варијанта да се он запосли и да тај стаж доврши.

Водитељ: У случају да је документација остала доле?

Др Шешељ: Постоји централизована републичка документација. Свака фирма је била дужна да у Републички фонд пензијског осигурања доставља све потребне податке и то се може доказати. Постоји разни методи доказивања. То не би требало да буде проблем. Статусна права сваком грађанину морају бити загарантована.

Одзвонило криминалу

Водитељ: Шта ви господине Шешељ и Влада предузимате против криминала који стално расте?

Др Шешељ: Мислим да имамо један осип криминала. Не слажем се да расте. У последњих годину и по дана стопа криминалитета је, што показују сви статистички извештаји, опала. Битно је смањен број убиства, број крађа, пљачки итд. Смањен је и број неоткривених кривичних дела. Ту успеха има, а успех ће бити и много већи јер ћемо сада сву полицију ангажовати у борби против криминала.

Отроман број полицијана, чак смо морали да дигемо и резерviste, био је ангажован у борби против терориста на Косову и Метохији. Сада ћемо све те полицијане да усмеримо у борбу против криминала, криминала свих врста.

Прва брига Владе - преживети зиму

Водитељ: Да ли ће бити довољно струје за зиму, да ли ће мостови бити изграђени до новембра?

Др Шешељ: Неће сви мостови моћи да се изграде до новембра. До новембра планирамо да поправимо све порушене

Републичка влада исплатила је сва своја дуговања резервистима полиције, који су бранили српско Косово и Метохију

куће и евентуално школе и болнице. Мостове ћемо правити у дужем временском периоду али настојаћемо оне најважније да оспособимо за саобраћај до зиме или бар да обезбедимо заобилазнице.

Ево, при крају је заобилазница код Велике Планае. Не знам да ли сте информисани, прошао сам када су вечерас стављали последњи слој асфалта, већ око 9,00 часова мислим да су пустили у саобраћај у потпуности ту заобилазницу. Мораћемо извесно време, вероватно неколико година, да користимо ту заобилазницу, јер су мостови веома скупа инвестиција. Мораћемо да их поправимо тамо где је најважније за привреду земље и за становништво.

Кључна саобраћајница, мост код Бешке, већ је поправљен. Он није био много ни оштећен. Што се тиче мостова на Дунаву, сада ћемо морати да учинимо

све подунавске земље да уложи у изградњу тих мостова јер нећемо дозволити да се чисти корито Дунава и нема пловидбе док се мостови не направе. То нам је принцип. Највећи проблем је око електричне енергије. Морамо прво да дефинишемо становништво да се греје на струју. Данас је Влада донела одлуку...

Водитељ: У непосредној вези је и градско грејање.

Др Шешељ: Да, наравно мораћемо да склопимо уговоре...

Водитељ: Јер су многе топлане...

Др Шешељ: За набавку што више гаса из Русије. Нису многе топлане оштећене.

Водитељ: Београд, Нови Сад, Крагујевац и Крушевац...

Др Шешељ: У Београду већ санирамо, при крају смо и мислим да ће бити завршено у догледно време. У Новом Саду и

Крушевцу су била тежа била али мислим да ћемо и то завршити. Топлање се све морају довести у ред.

Водитељ: Да ли ће у Крушевцу бити спремна за грејну сезону?

Др Шешељ: Био бих смешан човек да вам сада гарантујем - сигурно ће бити. Учинићемо све да буде. Све ћемо заиста учинити. Даћемо максимум од себе да се поправи и обезбеди рад.

Водитељ: Топлана у Крушевцу греје око 5.000 станова, пословни простор итд. Који ће бити алтернативни извори?

Др Шешељ: Све ћемо учинити да се то уради, а подстићемо набавку угља и дрва. Данас смо на Влади донели одлуку о снижењу цена угља. Гарантујемо у свим местима у Србији испоруку и исту цену а учинићемо све да га буде довољно по тим ценама.

Електропривреда директно преузима снабдевање грађана угљем, значи избацијемо посреднике који се уграђују у ту цену, зидају ту цену и најјефтинија врста угља, која се 80% користи у домаћинствима, биће сада око 220,00 динара. То је за неких 150 - 250,00 динара јефтиније него што је сада ситуација у Србији, јер у сваком граду је била другачија цена угља. То је зависило од посредника у трговини и од трошкова превоза итд.

Ми сада гарантујемо у целој Србији исту цену ове основне врсте угља за домаћинство. Морамо да стимулишемо што више људи да обезбеде огрев, да ослободимо електроенергетске капацитете, јер ту може да буде критично. С друге стране, сав новац којим располажемо пре свега усмеравамо у обнову електроенергетског потенцијала, трафостаница, преносне мреже итд.

Ту ћемо све учинити да снабдевање буде иоле нормално. Бојимо се да не будемо присиљени на рестрикције и зато ћемо из превентивних разлога учинити све да цене угља буду што приступачније, да се људи на други начин обезбеђују за грејање.

Држава има будућност

Водитељ: Да ли Југославија има будућности, да ли се очекује инфлација и колика?

Др Шешељ: Мислим да ова заједница, јединствена држава српског народа, без обзира како ће се звати, да ли Југославија да ли некако другачије, има будућност. И, морамо је сачувати. А, што се тиче самог назива Југославија, и тај назив нам је потребан бар још изван период због међународног правног континуитета.

На факултетима довољно места за све

Водитељ: У Влади сте били задужени и за универзитет. Како оцењујете овогодишњи упис у средње школе и на факултете. Има примедби да је оштећен велики број младе генерације, због постојања пријемних испита, јер су се на жељене школе уписивали само они који имају добре оцене, а које нису увек одраз знања, пита Немања из Крушевца.

Српски покрет обнове је довољно показао шта уме у Београду

Др Шешељ: Да ли се сећате када сам се у предизборној кампањи залагао за потпуно слободан упис? Да ли се сећате тога. Ево, сада смо се договорили да то спроведемо. На основу искуства из ове године, закључиваћемо да ли то треба да радимо и следеће године. Ја сам у принципу за то, да сви могу да се упишу, и морамо да поштујемо резултат из средње школе, иако су различити критеријуми.

Знам да се негде врло лако добијају листе, а негде тешко. А, то је проблем друге врсте који се мора на други начин решавати, мора се подизати квалитет образовног кадра и мора се insistирати на стројој селекцији и на стројим критеријумима оцењивања, када је реч о средњим школама, па и у основним школама. Али, када неко заврши средњу школу ви морате да му поштујете оне оцене које стоје у његовом сведочанству. То морате да поштујете. Немате ви начина да то доводите у сумњу.

И друго, не може се једним пријемним испитом све то бацити под ноге, па да кажете он није задовољно. Можда је тај дан био нерасположен, можда је дошао са главобољом, можда је био болестан, можда му се нешто лоше десило код куће, можда ово, можда оно. Не може то бити у једном тренутку зна или не зна.

Не можете оно што је он учио четири године кроз један тест, или кроз једно погрешно испитивање да откријете. Најбоље је да се сви се уписују, једни имају, они са више бодова, потпуно бесплатно школовање, а други имају суфинансирајући статус, значи помало плаћају, али не плаћају пуну цену. Али,

донесли смо одлуку на влади Србије да се сви упишу.

Водитељ: Али, ипак је остављена факултетима слобода избора, да ли ће баш сви...

Др Шешељ: Е, па не можемо на све факултете све уписивати.

Водитељ: Ја знам, на пример, Филолошки и Филозофски ове године су били јако пожељни, или бар су тако...

Др Шешељ: Мислим да ту неће бити проблема, да се упишу сви који желе. На све факултете друштвених наука неће бити проблема, проблем су они факултети који имају много више вежби, експеримената...

Водитељ: ... три или четири или два и по просек, 35 односно како се то већ поени збрајају, који ће бити нека доња граница.

Др Шешељ: Неће бити никакве доње границе. Сви који желе, биће уписани. Ја не могу да гарантујем да ће сви бити уписани на онај факултет на који желе да се упишу. Што се тиче Факултета уметности, они су потпуно попуњени и тамо нема места. Има још један број факултета, где не могу баш сви да се упишу.

На Медицинском факултету имате много експеримената. Много практичних вежби, сваки медицински факултет има своје капацитете и не може изнад тога, не може већи број, када се изводи настава из анатомије, када се врши секцијање итд. Имате одређени капацитет. Не можете више него што вам је тај капацитет.

На неке појединачне факултете, мора да се ограничи број, али зато ће бити

одређен број факултета где ће упис бити неограничен. Свако ће моћи нешто да студира, да ли ће баш моћи оно што би највише желео, то је друго питање. Није ни раније баш свако могао да се упише на оно што највише жели да студира

Без предрасуда у политици

Водитељ: Да ли сте спремни да за истим столом разговарате са Вуком Драшковићем, Милом Букановићем, генералом Перинићем уколико је то корисно за Србију?

Др Шешељ: Да. Ја сам спреман да разговарам са свима. Бар сам је показао толико добру вољу да могу са свима да разговарам. Ја ту немам предрасуда у политици. Знате, ја остављам увек по страни емоције и личне анимозитете. Ја могу да разговарам са свима, а најинтересантнији је дијалог са политичким противницима. Није вам интересантно када разговарате са човеком који мисли исто као и ви, је ли тако.

Најинтересантнији су они који мисле другачије. Размењујете аргументе, па се борите за своје мишљење, итд. Дакле, спреман сам са свима у разним варијантама, чак, ћемо кренути са неком иницијативом да се отвори панел расправа и у Савезној и у Републичкој скупштини, да се расправи о свим питањима и да се траже решења у таквом дијалогу. Ми сматрамо да проблема у држави има много, и да ти проблеми морају да се решавају укључивањем свих потенцијала друштва, и да се дијалогом налазе решења, а не празним паролама и претњама.

Водитељ: Господин Вучић је министар информисања у Влади Србије. Током агресије НАТО-а на нашу земљу, и наше одбрамбене снаге на Косову и Метохији, могли смо више да слушамо Слободну Европу, Глас Америке, или нешто слично, него наше радио станице. Зар то није довољан разлог за министрову оставку?

Др Шешељ: Нигде нису могле да се слушају Слободна Европа и Глас Америке осим, преко сателита. А наш министар информисања, Александар Вучић, још није прибавио оружје којим може да гађа сателите и да омета на тај начин емитовање сателитског програма, ових субверзивних, шпијунских радио станица.

Водитељ: Са платом у ИМК "14. октобар" од 230,00 динара, како да живим, пита један гледалац. Шта је са пензијама, обећали сте редовне исплате. Када ће Влада да омогући грађанима да нормално живе од свог рада?

Др Шешељ: По питању пензија сам већ дао одговор, а наравно да не може са 200,00, 300,00 динара да се живи. Ти људи су принуђени да траже допунске изворе прихода.

Од солидарности до кредита

Водитељ: Реците господине Шешељу, шта могу да урадим са својим животом и животом породице, ја радим у "Јастре-

бну" а моја супруга у ИМК "14. октобар" где тренутно нема посла.

Др Шешељ: Фабрика "14. октобар" је претрпела тешка разрања. Ми ћемо учинити све што буде у нашој моћи да се што пре неки капацитети оспособе и да се омогући производња. Нешто се већ ради на том плану, вероватно недовољно, наравно да је недовољно, не вероватно него сигурно недовољно. Мораће много више. Али, ми смо већ претрпели огромну штету, штету од 100 милијарди долара овим бомбардовањем. 100 милијарди долара је додатно оте то овој нашој сиротињи.

И, то је ситуација у којој морамо још више напора да уложимо. Ви знате, ми смо увели и ове дневнице солидарности, на мање плате по једну дневницу на оне

Завођење реда у аграру

Водитељ: Поменули сте сада аграр, најмање смо се дотакли у вечерашњем разговору пољопривреде. Шта можете ту да кажете, има ли ту неких резова у програму који се припрема?

Др Шешељ: Мора, наравно, да их буде. Видећемо још, ту нисмо до краја ствари дискутовали, мораћемо да решимо прво питање вештачких ђубрива. Сада постоји монопол код увоза вештачког ђубрива, никако да крене домаћа производња у оним капацитетима о којима би била могућа.

Ту ћемо морати да нађемо решење. Затим, појављивао се проблем око снабдевања горивом. Влада је довољне количине горива обезбедила ове године за се-

гу на памет да вам кажем која је то цена, лично сам говорио да је добро да цена буде и 10,00 динара, а да горива има.

Боље га је плаћати 10,00 динара на пумпама, него марку и 80 пфенинга код ових који га продају на црно. Нека корекција цене горива мора да се деси. По овој цени је сада наше гориво јефтиније од набавне цене.

Не постоје услови за девалвацију

Водитељ: Да ли је то повезано са девалвацијом динара?

Др Шешељ: Динар још неће девалвирати, иако је црни курс двоструко већи од званичног, јер сада немамо подлогу да тај нови девалвирани курс чувамо. Ми

Председник Парламентарне скупштине Савеза Русије и Белорусије, Геннадј Селезњов, и шеф југословенске Парламентарне делегације, др Војислав Шешељ: пуноправно чланство у Савезу значило би руски већ на присуство окупаторских снага у Србији

веће чак и по шест дневница. Тим дневницама ми обезбеђујемо извесну исплату за раднике који су остали без посла, а највише новца у њихово професионално преусмеравање.

Ми дајемо кредите онима који пристају, који имају неко имање на селу, који пристају да се врате на село и баве пољопривредом, па им дамо кредите, подстичемо их да се баве узгојем пилића, воћа или нечим другом што би било корисно и што би њима омогућило да самостално стану на ноге. А, наравно, покушавамо неке производне капацитете да обновимо, да ставимо у функцију на најрационалнији начин.

тву и за жетву, то вам гарантујем. Међутим, проблеми су се појављивали у дистрибуцији. Негде су заказали начелници округа, негде председници општине, негде фирме које се баве дистрибуцијом, негде неко успут узимао помало од тога, пурило на црно тржиште, а није долазило довољно до сељака.

Негде је долазило, више, негде мање, али скоро свуда су се појављивали ти проблеми. Ми ћемо, прво, морати, у најскорије време, да решимо проблем снабдевања горива. Ту припремамо неке мере, како би се снабдевање што пре нормализовало и како би се гориво куповало искључиво на пумпама, а да буде по што приступачнијим ценама. Ја не мо-

претходно треба да обезбедимо још једно четири стотине милиона марака девизних резерви, да би онда могли провести девалвацију и поравнати црни и званични курс.

Док не постигнемо ту резерву, бесмислена је девалвација, па да одмах дан после тога динар и даље пада, али морамо што више дисциплиновати пословне банке, не дозволити да излазе са динарима на црно тржиште и да оне додатно обарају тај курс, али ми смо имали једну политику у овим условима ове економске кризе, динар је био поприлично стабилан.

Имали смо неколико удара, некад је удар био из Црне Горе, неки из посло-

вних банака, швајцарских кругова, некад психолошки притисак, али кад се има у виду да смо прошли кроз овај рат и за ових годину и четири месеца од претходне девалвације, девалвацију смо извршили негде крајем марта прошле године, годину и пет месеци, од претходне девалвације ми смо ипак тај динар колико толико сачували. Дакле, за неких 18 месеци његов курс је преполовљен. То у условима ове кризе није тако страшно.

Рат осујетно исплату штедиша

Водитељ: Гледатељка из Крушевца, која има 74 године и има стару девизну штедњу, а у међувремену је њен супруг умро, пита - зашто сте давали лажна обећања у вези старе девизне штедње?

Др Шешељ: Нисмо давали лажна обећања. То је ингеренција савезног нивоа власти, донешен је савезни закон о старој девизној штедњи и требало је од 1. јуна о.г. да почне она исплата, етапно, како је то закон предвиђао. Међутим, рат је спречио да та исплата почне и Савезна влада је одлучила да се то одложи за одређено време.

Водитељ: Дакле, ипак ће се исплатити?

Др Шешељ: Једном се она мора исплатити. И ја сам стари девизна штедишта.

Водитељ: Шта са овим гледаоцима који су у неком трећем годишњем добу?

Др Шешељ: Банке за извесне потребе и данас врше исплате, а ми ћемо морати да тражимо варијанту да се те исплате убрзају, али исплате у готовом новцу не треба очекивати тако скоро. Ми спремамо један пројекат приватизације пословног простора. Кроз приватизацију пословног простора омогућићемо да се стара девизна штедња користи као готов новац за откуп тог пословног простора. То је једна од варијанти на коју рачунамо да ће нам помоћи да решимо проблем старе девизне штедње.

Нису проблем ситне девизне штедише. Треба да тражимо варијанту да оне до 100 марака, а таквих има више од 50% када је реч о укупном броју партија старе девизне штедње. Док прође мало времена, кад решимо проблем ове три заостале пензије, на пример, на овај начин, па да се њима омогући да плате рачуне за струју до 100 марака, а онда имамо оне од 100 до 1.000 марака, тих је у маси највише.

Треба подстаћи и даље да они који су кренули на откуп на 40 година, а који имају стару девизну штедњу, убрзају то и да купе одмах, али њима је сад неповољно да то раде, јер им сад не одговара курс. Банка је принуђена да рачуна курс једна марка 6,00 динара. Дакле, они би морали да сачекају ту девалвацију, изједначавање званичног и црног курса, па да тада купе оно што им је потребно за своју стару девизну штедњу и да на тај начин своје односе према држави до краја регулишу.

Нужно суочавање са стварношћу

Водитељ: Гледатељка из Медвеђе - од кад се господин Шешељ кандидовао, гласала сам све време за њега. У толико себи дајем више за право да питам како да својој леци омогућим школовање, када моја и мужевљева плата нису довољне за превоз?

Др Шешељ: То је веома тежак проблем са којим се суочава огроман број породица у Србији. Ако је реч о универзитетском школовању, родитељи треба нешто да помогну, држава треба нешто да помогне, али треба и деца да се сналазе. Треба и деца док студирају да понешто зараде и да се тако пробијају кроз живот.

То је најтежа варијанта, али то им је додатно школовање и то је нека незамењива животна школа. Ми смо сада у ситуацији да морамо да издржимо ово што нам је, пре свега, наметнуто споља, наравно, и унутрашњим факторима проузроковано, јер знате, били смо 50 година под комунистичком диктатуром.

Та комунистичка диктатура нас је економски дотукла, нас је распад Југославије и обарање комунизма 1990. године затекао у дубокој кризи. Значи, није економска криза изазвана сада, него је само даље компликована само.

Водитељ: Гледатељка из Великог Шиљеговца - да ли је донета одлука Владе о повећању личних доходака просветним радницима, колико је повећање и када ће се исплатити, односно када ће те исплате бити редовније?

Др Шешељ: Формална одлука још није донета, рекао сам већ у току емисије да се ми спремамо негде до краја октобра да неке мере на том плану повучемо, предузмемо, али не бих сада могао да прејудицирам. Било би некоректно и према нашим коалиционим партнерима, а треба сада Владу да реконструиремо, и не би требало да прејудицирам те мере, па да ме неко држи за реч, а оне још нису до краја усаглашене.

Недопустива политика цркве

Водитељ: Дневна штампа увелико пише и најављује митинг у Београду за Преображење. То је група опозиционих странака, Група 17, која подржава, како бар пише штампа, и СПЦ. Шта мислите о томе?

Др Шешељ: Прво, ми сматрамо да свака политичка партија има право да заказује митинге, да заказује демонстрације и да користи сва демократска и легална средства парламентарне и ванпарламентарне политичке борбе. То гарантује наш Устав. Наш Устав је демократског карактера и ми немамо намеру да то било коме спречимо.

Шта је овде проблем? Проблем је што се чују претње превратом, претње да ће се власт освајати на улици, проблем је што странке које заказују митинг извршавају налоге Американаца, што им институције даје Гелбард у Херцег Новом и што их Американци финансирају и проблем је што се неки свештени-

ци и челници СПЦ на недозвољен и за цркву погубан начин мешају у страначку политику.

Црква припада целом српском народу, црква припада свим грађанима, свим верницима и црква не сме страначки да се сврстава. Они који сада покушавају да сврстају цркву уз поједине политичке странке, чине огромну штету српском народу и непоправљиву штету СПЦ. То је заиста запрепаштујуће што се дешава.

Нисам се променио

Водитељ: Група гледалаца каже - зашто се господин Шешељ толико променио од када је у Влади?

Др Шешељ: Па, не знам како сам се променио, осим што сам интензивно поседео у међувремену.

Водитељ: Шта да раде људи којима лична документа остала на Косову?

Др Шешељ: Морају им се издати нова лична документа. Знате, постоји централизована полицијска евиденција свих грађана земље и то неће бити неки проблем, само вероватно треба пожурићу надлежне државне службе да то што пре ураде.

Водитељ: Зашто после НАТО агресије сви не поднесемо исти терет и приммо исте плате?

Др Шешељ: Па, ја нисам далеко од солидарности, од те идеје. Што се мене тиче ја бих је врло радо подржао. Тешко је идеју провести у пракси, а нисам у ситуацији да је сам могу провести. Нејавна предузећа су већ то провела, жезници нпр. и мислим да није лоше.

Међутим, наравно, то не сме бити дугорочна оријентација. Ми не смемо дугорочни концепт имати уравнилицу, јер она спутава производњу, дефинише. Ми ћемо морати да задржимо принцип награђивања према раду, морамо имати слободну конкуренцију производњи и на тржишту рада итд, али кад нормализујемо стање у друштву.

Водитељ: Да овај разговор заврши питањима којима смо практично и почели разговор - када можемо очекивати завршетак реконструкције Владе, односно нову владу у Републици Србији?

Др Шешељ: Па, надам се, ако све буде ишло како је планирано, до сада није било неких крупних проблема, да била могла бити до краја следеће недеље и на савезном и на републичком нивоу.

Водитељ: Да ли је било речи о новој премијери и из које ће странке доћи?

Др Шешељ: Ја мислим да се неће мислити ни републички ни савезни премијер.

Водитељ: Ви ћете остати потпредседник?

Др Шешељ: Да ли ћу остати, видети се, зависи од руководства Српске радикалне странке, да ли ће имати поверење у мене.

Водитељ: Господине Шешељ, ја вам најлепше захваљујем на разговору. Поштовани гледаоци, била је то емисија "Отворени студио" ТВ Крушевац.

Др Шешељ: Хвала вама.

ПРЕДСЕДНИК СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ, ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ,
У ОТВОРЕНОМ СТУДИЈУ ТЕЛЕВИЗИЈЕ ТРСТЕНИК, 13. АВГУСТА 1999. ГОДИНЕ

АКО ОДЕ ЦРНА ГОРА, ИЗГУБИЋЕМО КОСОВО

Ако се Црна Гора отцепи, СР Југославија престаје да постоји, а тада отпада гаранција из Резолуције Савета безбедности Уједињених нација. Онда се, по неким међународним правним стандардима, Косово и Метохија може формулисати као ничија територија, територија без власти, територија на којој се, под неком контролом Уједињених нација, тек конституише државна власт. То би, дакле, био отворен пут ка независности Косова и Метохије. Зато је за нас евентуално отцепљење Црне Горе двоструко опасно

Водитељ: Поштовани гледаоци телевизије Трстеник, добро вече и добро дошли у Отворени студио. Задовољство ми је да вечерас у Отвореном студију најавим др Војислава Шешеља, потпредседника Владе и председника Српске радикалне странке.

Господине Шешељ, добро вече и добро дошли у Отворени студио.

Др Шешељ: Добро вече, боље вас нашао.

Водитељ: Извињење на почетку гледаоцима што су мало сачекали, имали сте проблема у путу.

Др Шешељ: Направили смо грешку, скренули смо испред Крушевца на понтонски мост на Јасику. Мислио сам да је то можда краћи пут, међутим испоставило се да је много дужи него да смо ишли кроз Крушевац.

Водитељ: Већ је пристигло много питања наших гледалаца, ви сте желели да се гледаоци и директно укључе у програм. Телефони телевизије Трстеник су 711-200 и 714-165, за оне који зову ван Трстеника позивни зна је 037.

А док се гледаоци не јаве да ми почнемо оним што је данас актуелно, што

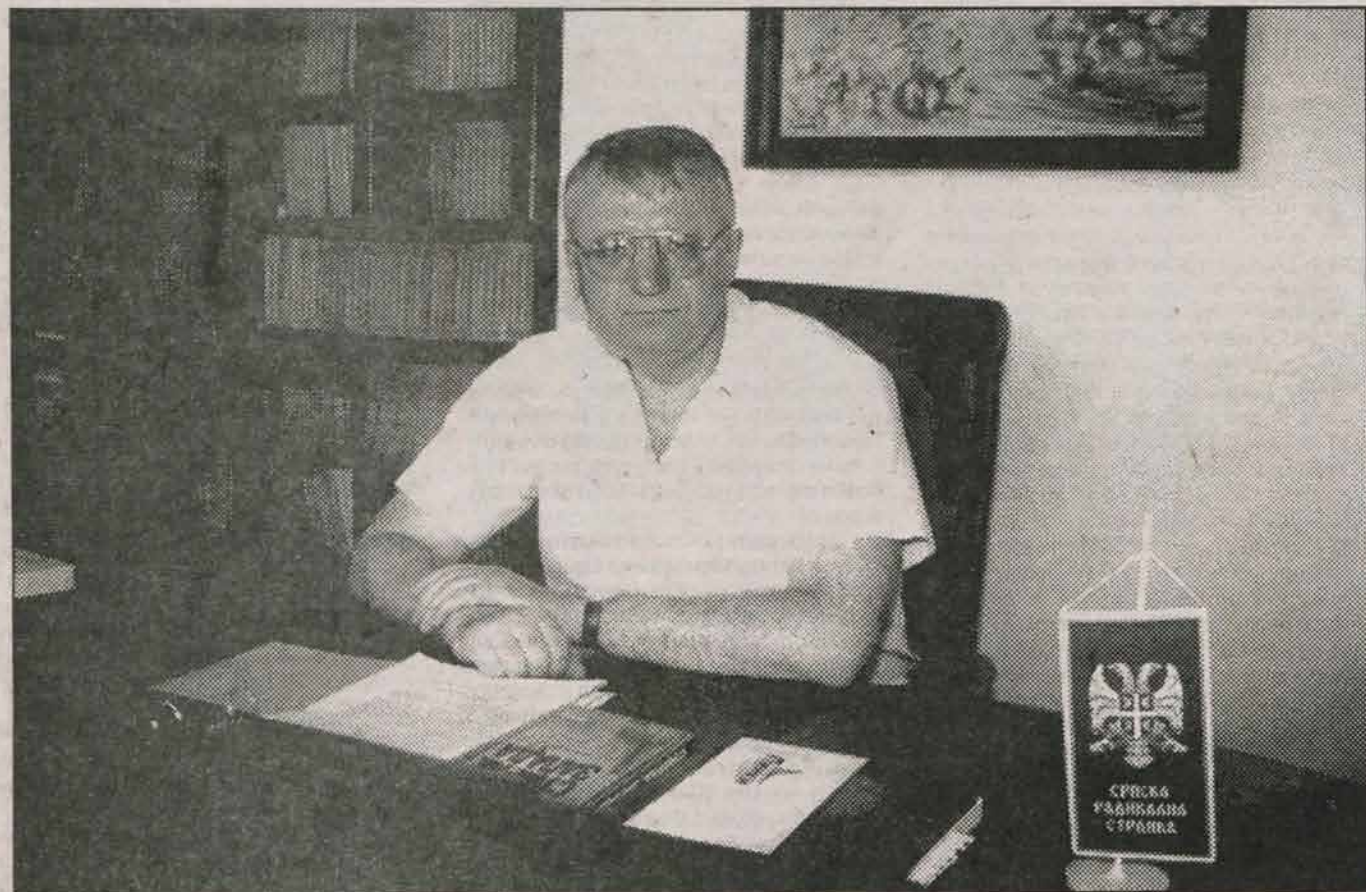
је и у свету коментарисано, а то је реконструкција Савезне владе, ако се може назвати реконструкцијом. Да ли је то реконструкција?

Др Шешељ: А зашто се не би назвала реконструкцијом?

Водитељ: Ви сте у тој новој влади добили пет нових чланова владе, два потпредседника, три министарска места, да ли сте очекивали тако нешто?

Др Шешељ: Значи на ово моје контрапитање нећете да одговорите.

Наравно, да се десила реконструкција Владе. У парламентарној пракси ци-

Реконструкција Савезне Владе заснована је на новом економском и социјалном програму чија је реализација почела одмах

визированог света владе се мењају на два начина, обарањем или подношењем оставке на избор нове владе, или реконструкцијом постојеће владе. Овог пута смо ишли на реконструкцију.

Наше подношење оставки након прихватања плана Черномирдин-Ахтисари у Републичкој влади отворило је простор за двомесечне међупартијске расправе о реконструкцији и Републичке и Савезне владе. У првом тренутку је изгледало, а то је била наша основна намена, да ће све озбиљне парламентарне странке прихватити да учествују у једној и у другој влади.

Међутим, у међувремену су неке одулегле, па је Савезна влада реконструисана на овај начин на који је реконструисана од странака које су прихватиле учешће, а очекује се за који дан реконструкција Републичке владе Србије.

Ми смо задовољни јер је реконструкција Савезне владе изведена по принципу пропорционалне заступљености свих странака које учествују у Влади у једном и у другом дому Савезне скупштине. И у квалитативном и у квантитативном смислу. Тај принцип је овог пута доследно поштовао.

Друго, првенствено смо задовољни што је реконструкција заснована на једном новом економском и социјалном програму чија је реализација одмах кренула. Тај програм радимо већ два месеца, усаглашавали смо страначке ставове, мада већ има покушаја да неке странке својатају као да је то њихово. То је рађено у међусобним консултацијама и делови тог програма већ су кроз одговарајуће одлуке и Републичке и Савезне владе саопштени јавности. Делови ће бити познати у најскорије време када се крене у конкретизацију, а делови ће бити формулисани већ у овом пакету економских закона који се припремају за седницу Савезне скупштине која је сазвана за уторак.

Нове мере нове Савезне владе

Водитељ: Ви сте најавили да ће појефтинити цигарете, поскупети бензин, и да ће га бити и да ће бити дозвољен увоз аутомобила из иностранства.

Др Шешел: Да. То су неке од мера.

Водитељ: Да ли има неких битнијих мера?

Др Шешел: Мислим да су ово врло битне мере јер ћемо обавезе према држави по питању увоза цигарета свести са 165%, колико су до сада биле, на свега 30%. Тако да ћемо побољшати снабдевање цигаретама, цигарете више неће морати да иду на тржиште кроз разне шведске канале, него ће се поново куповати у киосцима, трафикама, продавницама итд. Уништићемо шверц, а грађани ће по много јефтинијим ценама моћи да их набављају. То је један допринос очувању животног стандарда. Он је и тако веома лош и ми покушавамо да зауставимо његов даљи пад, мало да га стабилизујемо. У животу многих људи цигарете су једна озбиљна ставка сваког месеца у породичном буџету.

И са друге стране, мислимо да ћемо смањивањем обавеза према држави подстаћи увознике да пријаве своје обавезе и да их плате. Ником се више не исплати ако су порези, акцизе, царине итд. све заједно 30%, никоме се више не исплати да шверцује јер онда много ризикује. Заплени му се шлепер, заплени се роба, добије велику казну итд.

Сада када је 165% обавеза према држави онда увозници свесно ризикују, падне један шлепер у руке цариника или полицајца, прође десетак и рачунају на тај начин се ваде и опет је зарада поприлично добра. Овог пута ризик се не исплати. На то рачунамо, зато очекујемо да ћемо боље пунити државну благајну, и извршавати остале државне обавезе.

Код увоза половних аутомобила уводимо сада једну меру коју је требало вероватно много раније увести. Да се либерализује увоз, да грађани могу увести половне аутомобиле старе до четири године, то је отприлике једна граница која се и у свету толерише, када је реч о тим врстама послова. Ти половни аутомобили су веома квалитетни, а по врло ниским ценама се могу набавити у западноевропским државама.

Пошто је Заставина фабрика веома општењена у овом рату, ми ћемо обновити део њених капацитета и ми ћемо и даље наставити са подупирањем производње Заставиних возила, али ћемо се, пре свега, оријентисати на специјализована возила, на камионе, на возила хитне помоћи, на возила разних других специјалних служби.

Овог пута омогућавамо грађанима који имају неку уштељевину да јефтино дођу до аутомобила, да неке умањене обавезе плате према држави, да поправе дакле, неки свој социјални или друштвени положај кроз набавку аутомобила, а да држава онда ипак већу количину новца упути према сопственој благајни, искористи за неке друге социјалне потребе.

Ви сте видели како је то било раније у Црној Гори, како се још увек одвија у Црној Гори. Тамо је уз свесно кршење савезних прописа, царинских, пореских итд. либерализован увоз аутомобила па чак и велики број украдених аутомобила се нашао на тржишту. Ти аутомобили су у једном тренутку преплавили Србију, па смо ми прошле године донели једну добру меру да се омогући пререгистрација тих возила уз плаћање одговарајућих такси држави. Овог пута ми директно омогућавамо грађанима Србије и Црне Горе, овог пута ће и они моћи то да ураде на регуларан, законит начин, да дођу до жељеног возила а и да државна благајна буде одговарајући начин задовољена.

Дакле, оно што карактерише овај наш економски приступ је максимална либерализација у овим условима. Ви знате да смо се одувек залагали за ту либерализацију. Најављиване су извесне промене закона о својинској трансформацији.

Ми желимо сада да уградимо у тај закон да својинска трансформација буде обавезна, да приватизација буде обавез-

зна, да је каналишемо, да је убрзамо, а не да препустимо носиоцима моћи и утицаја у самим фирмама да одлучују да ли ће то урадити, када ће урадити, како ће урадити итд.

Друштвена својина се и даље обезвређује, а неко из тога извлачи корист за лични џеп. Ми мислимо да то треба убрзати, камо среће да је било каква приватизација изведена 1990. године, данас би у Србији све било другачије.

Чуваћемо цену струје

Водитељ: Када говоримо већ о економском програму ви сте назначили ове ставке, моменте које сматрате битним, међутим, шта је са производњом? Да ли ће бити неких подстицаја, како покренути производњу у Србији?

Др Шешел: Подстицај производње ће бити пре свега достигнут либерализацијом закона и обавезе према држави. Ми смо већ једну меру направили у Србији у мају прошле године, одмах након формирања владе народног јединства, када смо смањили обавезе према држави по основу просечне плате са 124% на 98%. Ми ћемо и даље ићи у том правцу.

У овом рату смо претрпели штету око сто милијарди долара. Та штета се не може задуги низ година надокнадити. Али се може општа ситуација побољшати тако што ћемо подстаћи приватни сектор, максимално га подстаћи, што ћемо му смањивати дажбине, а са друге стране заводити финансијску дисциплину.

Када имаш умањене дажбине мораш их уредно измиривати према држави. Једини начин да изађемо из економске кризе је подстицање приватног сектора. То се код нас у штампи доста третира као подстицање развија малих и средњих предузећа, мисли се на приватни сектор. Треба то рећи отворено, реч је о приватном сектору, а ми не одређујемо колика ће бити та предузећа. Нека буду онолика колико је неко успешан. То је једини начин и отварања нових радних места.

Наравно, ми не смемо оставити на челу ниједан од великих привредних система који смо наследили, јер је огроман број радника у њима запослен. Мораћемо, већ смо помогли крагујевачкој Застави, помажемо сада реконструкцију рафинерија. Очекујемо до новембра месеца да ћемо моћи да прерађујемо укупну количину код нас произведене нафте, што је веома значајно, јер нафта не даје само бензин и дизел гориво него кажу негде око 2000 разних деривата, а за нас је најзначајнији битумен за производњу асфалта.

Водитељ: Ви сте поменули привредни опоравак. Мене интересује за које време ви очекујете да ће се наша привреда опоравити, јер то је врло битно. Иако су цигарете битна ставка, много битнији је хлеб.

Др Шешел: Ми ћемо контролисати цене хлеба и даље. Имали смо једно минимално, заиста минимално поскупљење, хлеб три године није поскупљивао, сада је цена стандардне врсте хлеба пове-

hana sa 2, 40 na 3 dinara. И ми ћемо ту цену што дуже држати на том нивоу. Такав је случај са основним животним намирницама као што су уље, шећер, брашно, итд.

И цену електричне енергије ћемо чувати. Ви се сећате, последње покушање било је у мају прошле године 9, 5%, и сада је 9, 5%. И до зимске тарифе не ћемо више мењати цену струје, а када будемо прелазили на зимску тарифу вероватно ћемо опет смањити онај износ који закон прописује. Закон прописује да је зимска тарифа 50% већа од летње, ми ћемо тај износ смањити. Не могу вам сада унапред рећи за који износ.

Друго, идемо на побољшање социјалног положаја кроз неке интервентне мере. Рећимо, планирамо за пензионере да им три заостале пензије исплатимо кроз бонове за плаћање електричне енергије. Држава не може сада наћи паре да им исплати све заостале пензије у готовом новцу, али можемо бар на овај начин. Па онај пензионер који је до сада уредно плаћао струју има са те три заостале пензије да плати унапред за пола године, за годину дана, зависи од тога колико ко троши струје. Нешто слично ћемо настојати да урадимо када је реч о дечијим додацима.

Не могу директно одговорити на ово ваше питање за које време се можемо економски опоравити. Требаће нам доста времена за потпун економски опоравак. Али мислим да ћемо овим мерама битно побољшати социјални положај највећег броја становника наше државе, да ће се осетити побољшање. Не треба очекивати да преко ноћи потеку мед и млеко, не треба очекивати чуда.

Непотребна уредба

Водитељ: Почели смо од реконструкције Савезне владе, гледалац Крстић Ивко из Третеника поставио је два питања која се односе на ову тему. Два предлога мировног плана Черномирдин-Ахтисари су били неприхватљиви за Српску радикалну странку, каже он, ово је одлука отаџбинске управе Српске радикалне странке и пита зашто?

Др Шешељ: Српска радикална странка никако није могла прихватити и ми смо гласали против такве одлуке у Народној скупштини о уласку НАТО трупа на Косово и Метохију. Све оно што се сада дешава на Косову и Метохији говори да смо били у праву. Међутим, Народна скупштина је комотном већином гласова прихватила тај план и он је проведен. И ми смо из моралних разлога поднели оставку на чланство у влади Србије. То је дакле, била суштина. Ми смо поднели оставке на чланство у влади Србије.

Водитељ: Друго питање управо о томе, после седнице Председничког колегијума Српске радикалне странке, 14. 6. 1999. године, Влада народног јединства престала је да постоји. Сви наши, ваши министри су поднели оставке. Председник Србије својом уредбом о састану владе те оставке је поништио. Ви

сте отпошговали то, значи, јуче сте ушли у Савезну владу а остали сте у Републичкој. Молим коментар.

Др Шешељ: Нисмо још остали у Републичкој, планирамо сада да останемо јер смо постигли нови договор. А што се тиче уредбе Милана Милутиновића она је важила само док је трајало ратно стање. Није ни било потребно да се доноси. Јер и када цела влада поднесе оставку она наставља да обавља своје редовне послове до избора нове владе. Ниједна демократска парламентарна држава не поз-

сецу Народна скупштина да констатује наше оставке и да нас разреши, међутим, то је на један начин избегнуто, социјалисти и ЈУЛ су желели да то избегну.

Они желе и даље коалицију са радикалима. А у спречавању усвајања те оставке учествовао је и Српски покрет обнове тако што његови посланици нису хтели да дођу на седницу. Па један посланик Српске радикалне странке испред посланичке групе изашао, поставио питање наших оставки и наишао на зид ћутања. Тако да је та седница прошла,

Нисмо могли да избегнемо рат

наје било какав вакуум извршне власти.

Оног тренутка када министар поднесе оставку, мора бити свестан да има обавезу да обавља своје послове док их не преда новом изабраном министру. Тако је било и у нашем случају. Ми смо наставили да обављамо оне редовне дневне дужности, по закону смо обавезни да то радимо, по Уставу смо обавезни да то радимо. Устав то прописује. Тако да уредба Милана Милутиновића није била неопходна, а престала је да важи чим је окончано ратно стање. С тим што смо ми очекивали да ће у јулу ме-

социјалисти су у кулоару и нама овако објашњавали, Ратко Марковић је спремао и комплетно образложење ако се још неко јави из опозиционих странака да то постави, да је ванредна седница Народне скупштине заказана по конкретним питањима и да се не може проширивати дневни ред. Тако да је по том тумачењу требало да останемо до 1. октобра у влади Србије, тада почиње редовно скупштинско заседање и тада би Скупштина морала да нам те оставке прими к знању, да их прихвати, да нас разреши.

Међутим, онда је убрзан овај процес међустраначког усаглашавања, убрзан је рад на овој новој економској и социјалној платформи, а ми смо кренули као што вам је познато са иницијативом да се на републичком нивоу формира четворна или петочлана коалиција. Да уђу све озбиљне политичке партије поред ове три постојеће да уђе и Српски покрет обнове и Савез војвођанских Мађара.

СПО се (још једном) предомислио

Водитељ: Ви сте чак предлагали да буде и Демократска странка.

Др Шешељ: Не, то је штампало лоше интерпретирало. Рекао сам – после следећих избора, ако Демократска странка и Савез за промене буду имали посланике у Народној скупштини нећемо избежавати да тај концепт проширимо и на њих, јер су кризна времена, тешка су времена и у принципу би требало све озбиљне парламентарне странке да учествују и у извршној власти пропорционално својој снази у Народној скупштини. То је принцип, ако се сећате, који смо заступали 1997. године, одмах након септембарских избора, па су шест месеци трајале консултације. Српски покрет обнове је избегавао ту варијанту, али је био спреман само са социјалистима и ЈУЛ-ом, а ми смо стрпљиво чекали и у једном тренутку се указала шанса да се створи оваква коалиција јер је Српски покрет обнове имао претеране захтеве. На савезном нивоу Српски покрет обнове је пристао на реконструкцију. Милан Комненић је лично то изјавио, постоји службени записник са седница од 1. 7. 99. године у Савезној влади. Међутим, после месец дана су одбили.

Водитељ: Да ми не коментаришемо овде ставове других странака.

Др Шешељ: Морам да коментаришем, реч је о јавним политичким ставовима, реч је о једном слободном демократском и прозачном политичком животу и коментаришемо свагијехе ставове.

Водитељ: Наравно, али господо нису овде да би могла да одговоре.

Др Шешељ: Чекајте, није то вама први пут да се овде говори о некоме ко није присутан. Немојте баш сада.

Водитељ: Да, господине Шешељ ми имамо на вези једног гледаоца или гледатељку, ако желите да чујемо питање.

Др Шешељ: Наравно.

Водитељ: Добро вече.

Гледатељка: Добро вече, да поздравим господина Воју, његов сам члан, 37 по реду на списку Српског четничког покрета. Веровала сам му, клепа сам се у њега. Не знам, да ми је око тражио ја бих му дала. А сада, доспела сам дотле да све што је обећавао све је пало у воду. Прво, немам хлеба довољно, за лекове и да не причам, обећавао је пензије, повећање плате. Не знам шта све није. Пензије су смањене, узимају се дневнице од пензија иако су минималне. Не знам како ће то да ми објасни.

Рука ми се осушила којом сам га заокружила и колико сам мојих чланова породице увукла да гласају за њега, а сада немам ништа.

Водитељ: Изволите поставите питање или само коментар желите?

Гледатељка: Да ми одговори шта су постигли од како су ушли у Владу, господин Вучић је министар информисања, на РТС-у се ништа није променило, и даље СПС држи концие у рукама, лажу и даље, ниједна истина не допире у јавност.

И друго питање, када је требало да буде бомбардовање речено је да са чије територије и једна пушка опали на нашу земљу та, ће земља бити сравњена са земљом. Међутим, сравнати смо ми и остали смо у рушевинама да нико неће ни да нас погледа, а камо ли да нам помогне.

Водитељ: Хвала вам.

Нисмо желели рат

Др Шешељ: Добро, лепо сте ви ово организовали, мени одговара таква ваша организација. Прво, Влада народног јединства је била веома успешна. Док је трајала та Влада народног јединства, док није избио рат, није било поскупљења хлеба, шећера, уља, брашна, електричне енергије. Није било поскупљења бензина, а бензина је било на свим пумпама по цени од 7 динара. Било је нафте.

Дакле, у веома тешким условима, у условима у којима је шест месеци трајала борба против шитгарских терориста на Косову и Метохији која је односила најмање милион марака дневно, а процењујемо више од петсто милиона, можда и милијарду марака, када се све сабере што смо улагали у ту борбу. Ми смо имали релативну економску и социјалну стабилност у Србији.

Затим, Србија је добила највиши степен политичке стабилности, одавно није имала толику политичку стабилност као са овом Владом народног јединства у којој су и радикали учествовали. Ово је најдисциплинованија Влада у историји Србије, ниједне криминалне афере нема која би се везивала за Владу и за њене министре итд. Ниједан јавни скандал те врсте се није десио за више од годину и по дана. То је оно што се мора признати.

Таква обећања о којима говори госпођа никада нисмо давали у предизборној кампањи. Јесмо износили варијанте како да се надокнаде пензије, како да се врате пензије и ево, напакон једну од тих варијанти примењујемо у пракси.

Ми нисмо обећавали мед и млеко и у вашој емисији сам овде помињао у предизборној кампањи да се највише бојим прекомерних очекивања, неумерених очекивања од евентуалне владе у коју бисмо ушли или коју бисмо формирали. То би било веома опасно.

Онда се десио рат. Рат је страшна ствар. Ми тај рат нисмо желели. Нисмо ми претили да ћемо све околне земље уништити, та претња није тако изречена. Али смо стављали до знања и претили да воде рачуна како се понашају и да то

може имати озбиљне последице као што их има и као што ће их тек имати.

Рат нам је наметнут споља. У том рату смо претрпели огромна разарања. Око 200. 000 радника рачуна се да је остало без посла. Ти радници морају бар нешто да добију сваког месеца. То смо обезбедили по принципу солидарности. Сви они који примају, да ли пензију, да ли плату, морају део да издвоје за оне који не примају ништа. Нема ништа логичније од таквог принципа. И то када је реч о пензионерима ишли смо само на једну дневницу, а када је реч о платама направили смо грађанију. За најниже плате само једна дневница, а за највише плате шест дневница. То су плате више од 6.000 динара. То је нешто што се морало урадити, и што је цела Србија прихватила.

Ко би могао нешто боље да уради у таквим околностима? Не заборавите у условима ратног стања све државне институције су функционисале. Чак су функционисале много боље него у мирнодопским словима. И то је заслуга владе Србије. Влада Србије није командовала војском, то је ингеренција савезне власти. Али, Влада Србије је обезбедила логистичку подршку за све ратне напаоре земље и ми смо ту били успешни.

Ми нисмо могли спречити уништавања инфраструктуре, мостова, електроенергетских објеката, фабрика, кућа итд. То је био ван наше моћи. Онда где смо могли, пружили смо максимум.

Ветом до Косова и Метохије

Водитељ: То нисмо могли спречити, али да ли смо могли избећи овај рат, господине Шешељ?

Др Шешељ: Нисмо га могли избећи, како смо га могли избећи? Могли смо га избећи да унапред прихватимо капитулацију, па да нам одмах отму и Косово и Метохију, и Црну Гору и Санџак, и Војводину. Морам да се боримо. Намере Американца и њихових савезника су јасне. Американци желе да униште Србију, да униште српски народ, да нам отму све територије. Агресија није престала, агресија се наставља.

Агресија је само променила форму, променила је облик. Више нема бомбардовања, али сада Американци делују економским санкцијама, блокадама и субверзивним делатностима. Све политичке партије које Американци позивају у Херцег Нови да им Гелбард даје налоге како да делују против Србије и српског народа, сада су саставни део машинерије НАТО-а који делује против Србије и Савезне Републике Југославије.

Американци су издвојили, на Гелбардов захтев, одлуком америчког конгреса, сто милиона долара за финансирање пронатовских политичких партија, разних синдикалних организација, удружења грађана тзв. независних медија итд. Американци настављају агресију и они не одустају од свог циља да униште и Савезну Републику Југославију и Србију.

Водитељ: Да ли је Косово данас заиста део територије Савезне Републике Југославије и Србије?

Др Шешељ: Правно јесте, међутим, оно је у великој опасности. Та опасност је много већа него што је била пре рата. Ми смо у овом рату изгубили крупне ствари, поред ових економских разарања, погинуло је око 2000 људи. Тај губитак је ненадокнадив и ризик губитка Косова и Метохије данас је много већи него што је био пре рата. То је салдо овог рата.

Водитељ: Да ли се то може назвати победом?

Др Шешељ: Не може се назвати победом, али се не може назвати ни поразом у правом смислу речи. Дакле, може се дефинисати као ситуација у којој није све изгубљено. Ситуација у којој имамо шанси. Имамо шанси да сачувамо Косово и Метохију. Постоји Резолуција Савета безбедности Уједињених нација која гарантује територијални интегритет Савезне Републике Југославије поводом Косова и Метохије. Међутим, постоји сада нова опасност, опасност од отцепљења Црне Горе.

Ако се отцепи Црна Гора престаје да постоји Савезна Република Југославија и отпада она гаранција из Резолуције Савета безбедности Уједињених нација. Онда се по неким међународно правним стандардима Косово и Метохија може формулисати као ничија територија, територија без власти, територија на којој се под неком контролом Уједињених нација тек конституише државна власт.

Дакле, то би био отворен пут ка независности Косова и Метохије. Зато је за нас евентуално отцепљење Црне Горе двоструко опасно. О томе морамо водити рачуна.

Друго, оно што нама пружа шансу је чињеница да Резолуција Савета безбедности Уједињених нација ограничава присуство страних трупа, пре свега НАТО трупа на годину дана. И после годину дана мора се новим гласањем продужити дејство Резолуције. У једном тренутку се може десити да Кина, Русија или нека друга стална чланица Савета безбедности уложи вето. Као што су Кинези уложили вето.

Владика у служби САД

Водитељ: Ми смо и у току рата, извињавам се, очекивали вето, па га није било.

Др Шешељ: Јесмо очекивали, али, видите, Русија још није у стању да сачува ни своје територије, како би онда чувала наше. Али, ми смо уверени да тако вечито не може остати. Не може вечито Русија остати на коленима. Ми Срби данас и страдамо, ми Срби ових 10 година и страдамо зато што је Русија слаба и скоро беспомоћна. Американци се журе да униште Србију зато што смо ми традиционални руски савезник на Балкану. То је једини разлог толике антисрпске мржње којом се америчка влада експонира у светској политици.

Водитељ: Ја предлажем, ако се слажете...

Др Шешељ: Рекао бих још једну ствар која је овде веома битна.

Водитељ: Изволите.

Др Шешељ: И што је наша трећа шанса да сачувамо Косово и Метохију, мислим пресудна, мислим најјача, ако постанемо стални члан Савеза Русије и Белорусије онда је Косово дефинитивно сачувано. Онда сам апсолутно убеђен да ће Косово остати наше.

Водитељ: Због чега је тај савез гаранција да ће Косово бити наше?

Др Шешељ: Зато што онда добијамо у пуној мери руски атомски кишобран. Онда би се појачале и руске трупе, на Косову и Метохији дошле би наше трупе, то би све биле јединствене трупе савеза и у једном тренутку једноставно наша влада би рекла сада је доста, стране трупе треба да се повуку са Косова и Метохије. И Американци више не би смели да бомбардују. Американци и тако не смеју да улазе у копнени рат против нас. Видели сте да су избегавали на све могуће начине. Они су само тукли са релативно сигурних висина.

Водитељ: Сада да чујемо још једно питање нашег гледаоца. Добро вече, изволите.

Гледалац: Добро вече. Хало. Хало.

Водитељ: Очигледно немамо среће са овом везом. Господине Шешељ, са разних страна од многих политичких странака које важе као опозиција, данас чује се да је Српска православна црква једини заступник интереса српског народа на Косову. Са друге стране, стижу оптужбе на рачун Српске православне цркве. Какав је ваш став о том питању?

Др Шешељ: Ја не бих рекао да је Српска православна црква једини заступник интереса српског народа. Заступник интереса српског народа је српска држава и савезна држава. Црква учествује у друштвеном животу наравно, и то је нормално. Међутим, неки људи из хијерархије Српске православне цркве се врло лоше понашају попут владике Артемија.

Водитељ: Због чега?

Др Шешељ: Они на све начине служе Американцима и олакшавају реализацију њихових циљева. То је било и пре овога рата, тако се дешавало у току рата, а поготово после овог рата. Понашају се ти људи као слон у стакларској радњи, сваки потез погрешан и сваки потез има лоше ефекте, а то се показује на самом Косову и Метохији. Није случајно што владика Артемија и Момчила Трајковића, и целу ту групуацију где год се појаве на Косову и Метохији тамошњи преостали Срби најуре, извижде.

Водитељ: Ако и прихватимо да преосвећени владика грешни радећи данас на Косову, због чега нема представника званичне власти која би требале да буде тамо стално са Србима.

Нисам позивао Србе да остану на Косову и Метохији

Др Шешељ: Званична власт је скоро протерана, још покушава да се одржи Зоран Анђелковић као председник при-

временог већа, али су га избацили из државне зграде и он је сада у седишту Социјалистичке партије.

Косово и Метохија су под окупацијом и то је чињеница. Ми сада треба да тражимо варијанту како да се та окупација што пре обустави. Како што пре да се тамо врате наша војска и полиција. По споразуму који је потписан, најкасније у септембру требало би део наше војске и полиције да се врате на Косово и Метохију. Да ли ће се вратити остаје да видимо. Из досадашњег искуства знамо да се Американцима не може ништа веровати. Они су више пута газили разне споразуме постигане у Републици Српској, Српској Крајини итд.

А што се тиче владике Артемија, рекосте да грешни. Не грешни он у својим пословима.

Водитељ: Не, рекла сам чак и ако грешни.

Др Шешељ: Он вероватно не грешни у својим црквеним пословима, вероватно те послове, ја не знам не могу да се мешам у то, он вероватно те послове обавља добро. Али он сваки пут грешни када се меша у дневну или страначку политику. Као и сваки други свештеник може из најбољих намера да се меша, али не сме да се меша. Свако мешање цркве у страначку политику је погубно. Наноси огромну штету и народу и држави и, пре свега, самој цркви.

Водитељ: Ко ће онда заштитити Србе на Косову који су заиста очајни?

Др Шешељ: А како их може заштитити владика Артемије? Не може их ничим заштитити, никако их не може заштитити. Ти Срби су сада препуштени, пре свега, сами себи. Они се штите доста успешно у четири северне општине, у српском делу Косовске Митровице, у Зубином Поточју, у Звечану и Лепосавићу. Ту им је сада најсигурније, ту су најбоље организовани.

Релативно успешно се штите приштински Срби, пре свега у подручју око Грачанице, затим у Косову Пољу, у једном делу општине Штрпце и једном делу општине Ораховац, то је, пре свега, подручје села Велика Хоча. Тамо где су америчке трупе, иако је био велики број Срба, опстанак им је скоро немогућ и све се више исељавају – то је Гњилански округ, то је општина Гњилане, Косовска Витина, Каменица, итд.

Водитељ: Да ли бисте ви сада отишли на Косово?

Др Шешељ: Ја ћу отићи на Косово када се врате наша војска и полиција, а учинићу све што буде у мојој моћи да се што пре тамо врате. Како ја могу да идем на Косово када је тамо окупатор?

Водитељ: То је наша територија.

Др Шешељ: Јесте наша територија, али морамо прво отерати окупаторе.

Водитељ: Како онда позивате Србе да остану на Косову?

Др Шешељ: Ја никада нисам позивао Србе да остану на Косову, јер ја знам шта значи остати на Косову. Ја могу да кажем као општи политички став да је интерес Србије и српског народа да што више Срба остане на Косову и Метохији.

И онима који желе да остану ми морамо максимално помоћи, али не можемо никога на силу терати да остане, јер му не можемо гарантовати безбедност, нема наше војске, нема наше полиције. Пошто му то не можемо гарантовати, не можемо га ни терати. Али ако он сам жели да остане, онда ми треба максимално да му помогнемо да не оскудева у

Др Шешељ: Влада директно није учествовала. Поједини министри да, политички активисти да, али Влада никада такве одлуке није доносила.

Водитељ: Да ли министри делују ван Владе?

Др Шешељ: Молим вас, министри не делују ван Владе, министри делују унутар Владе, али то никаквим прописом

смо против ње протестовали, одмах смо је критиковали.

А опет вам понављам, што се тиче повратка, велики је грех, чак и злочин, некога на силу терати да се врати. Ако неко сам жели да се врати треба му максимално помоћи. То је отприлике став којим се руководим ја и странка којој припадам, а и службена Влада Србије.

Слободан упис на факултетима

Водитељ: Да сада чујемо још једно питање наших гледалаца. Добро вече.

Гледаатељка: Добро вече. Поздрав госту и вама и студију. Хтела сам да поставим питање у вези студената који студирају на приштинском универзитету. Да ли Министарство за просвету и Влада имају какав став о будућности тих студената који тамо студирају. И да ли постоји могућност пребавивања на други одговарајући факултет у Србији?

Др Шешељ: Ми ћемо покушати да допринесемо нормализацији услова у Приштини како би и универзитет на српском језику у Приштини могао несметано да делује. Ако то не буде могуће, онда ће се студенти са приштинског универзитета уписати по жељи на било који универзитет у Србији.

Иначе, Влада је недавно донела одлуку да ове године упис на све факултете буде сасвим слободан. Дакле, ко испуњава основне услове може да се упише. Не може баш на жељени факултет, јер ћемо упис морати да ограничимо на Електротехничком, или на Медицинском, или на Ветеринарском итд, на оним факултетима који имају много шири комплекс вежби у току студија и чији капацитети нису довољни. Али поготово на факултетима друштвених наука упис ће бити потпуно слободан и сви ће моћи да се упишу.

А ја иначе мислим, и ако се сећате у предизборној кампањи сам се у име своје странке залагао, у име Српске радикалне странке, да упис буде слободан, па да прва година буде ригорозна по неком критеријуму и да се тада врши селекција. Онај ко заврши на време прву годину може наставити бесплатно школовање, онај ко је на време не заврши мора да плаћа остатак студирања или да се окане тог хоравог посла, нека ради нешто друго ако није у стању да заврши студије на време. Дакле, то би био један принцип и настојаћемо следеће године да га и реализујемо кроз правна акта, кроз законе. Овога пута због ванредних околности управо смо прибегли тој мери и упис је потпуно слободан.

Водитељ: Да, а уписнине су, чини ми се, поприлично високе, поготово за уметничке факултете.

Др Шешељ: Друго је са уметничким факултетима, то је друга ствар и тамо је ограничен број оних који се могу уписати, то је нешто заиста специфично.

Водитељ: И студирање веома скупо. Због чега, господине Шешељ?

Др Шешељ: Зато што су то специфични факултети, то нису факултети у којима се изучавају, пре свега научне, не-

Српски радикали су дубоко незадовољни програмском оријентацијом државне телевизије

животним намирницама, да има све што му је потребно у тој његовој борби за очување и кућног огњишта и дела српске територије.

Водитељ: Шта онда значи организовање колона повратника на Косово?

Др Шешељ: То је једна акција у којој никада нисам учествовао.

Водитељ: Али је учествовала Влада.

нигде није регулисано, ни подзаконским актом.

Била је једна одлука министра просвете која је морала бити повучена и повучена је. Министар просвете је на своју руку у једном тренутку забранио да се деца избеглих Срба са Косова и Метохије уписују у школе широм Србије. Та одлука је стављена ван снаге и одмах

го уметничке дисциплине. И то подлеже неким сасвим другим критеријима у којима ни ја лично не могу да арбитрам. Али, у сваком случају, поред талента тамо је потребно доказати још извесне врсте склоности и они људи који су стручни проценују ко може и ко не може, и на који начин може. Али у сваком случају студирање је скупо пошто су студијске групе веома мале по броју студената.

Водитељ: Да, али је реч о талентима.

Др Шешељ: Јесте. На Правном факултету можете да држите наставу у амфитеатру за 1000 студената одједном. Па ако неки студент не долази на наставу, он узме књигу и спреми испит и положи га, чак може и боље него онај који је редовно долазио на наставу.

Овде је нешто специфично, не могу

самофинансирање студената. Постоји категорија бесплатног студија, студената који се финансирају из буџета и суфинансирања, где студент само делимично плаћа своје трошкове. То су студенти са нешто мањим бројем болова који су установљавани пре свега на основу показаног знања и оцена из средње школе. Категорију самофинансирајућих ми смо ове године потпуно искључили.

Виле за станове

Водитељ: Добро вече, изволите.

Гледатељка: Добро вече. Хтела сам да поздравим вас и вашег госта у студију.

Водитељ: Хвала, јављају нам се само госпође и госпођине.

Др Шешељ: И то нешто значи.

Гледатељка: Хтела сам да кажем ва-

та смо имали цену свињског меса испод 10 динара, можда чак 8 динара по килограму живе мере, што је заиста багатељна цена која не може ни основне трошкове производње меса да задовољи. Сада имамо један појачани раст цена, трудимо се да га зауставимо. Трудимо се на тај начин што интервенишемо нашим залихама из робних резерви. Цена меса са којом Влада излази на тржиште је много нижа од оне уобичајене у слободној продаји.

Што се тиче уља, шећера, основних животних намирница, ми смо обезбедили довољне количине, до несташица је долазило на вештачки начин у неким местима у Србији тако што је роба склањана, што је сакривана и што није пуштана у слободну продају, што је ишла у неке шверцјерске канале. Министарст-

Дозволом увоза половних аутомобила помажемо опоравак "Заставе"

у то ни да се мешам, нисам уметник, не могу да арбитрам у стварима уметности. Постоје људи који су компетентни. Ја могу после, када гледам њихово уметничко дело, или га читам, или га слушам итд. да ценим да ли ми се свиђа или не свиђа, да ли је добро или лоше. Али не могу да учествујем у креирању тог уметничког дела. Дакле, њима се морала пружити потпуна аутономија у вођењу концепције високог школства на талентоване младиће и девојке који желе да се баве једном од уметничких грана.

Водитељ: Да чујемо још једно питање, ако се слажете.

Др Шешељ: Само да још ово додам, иначе смо ове године потпуно укинули

шем госту да сам дала мој глас њему када сам гласала, али сам се покајала. И да га питам где, у којој пролазници, да купим то уље, шећер по тој цени где он купује и да ли је четворочланом породици довољно један литар уља и килограм шећера за два месеца, као што он то каже. Да ли зна пошто је килограм меса? И то што каже да цене, ето, не расту и шта ја знам.

Водитељ: Хвала вам.

Др Шешељ: Ми смо пре овога рата имали нагли пад цена меса. Толико је месо било јефтино да смо се уплашили и интервенисали. Откупили смо, мислим, 30.000 тона разних врста меса, можда и више, и сместили у наше робне резерве. Сада то месо продајемо да бисмо спречили нагли раст цена. Дакле, пре ра-

во трговине је више пута интервенисало и спречило такве појаве. Било је, дакле, у потпуности довољно; ако је негде био неки проблем са снабдевањем, онда је проблем код снабдевача, код дистрибутера, а Влада је сигурно обезбедила довољне количине.

Водитељ: Ето, ова питања која су до сада постављана управо показују да гледаоце веома интересује њихова социјална и материјална ситуација. Ви сте говорили о економском програму. Шта у тој социјалној сфери планирате да учините?

Др Шешељ: У тој социјалној сфери пре свега морамо решити проблем пензија. Морамо реформисати систем пензијског осигурања, и ту је још процес

у саглашавања у току, али ћемо највероватније ићи на уједначавање пензија.

Водитељ: Да ли треба да очекујемо продају Дедиња?

Др Шешел: Ми смо већ прошле године продали 20 вила и од тога смо купили, мислим, око 80 станова за полицајце, још су две виле остале непродате. Овог пута не само да ћемо ићи на продају државне имовине на Дедињу, него идемо на приватизацију пословног простора.

Затим идемо на приватизацију грађског грађевинског земљишта. И тиме ћемо остварити опет приличну количину новца којом ћемо попуњавати социјалне фондове. Повина је и то што тај папир није готов, он је још у обради у Влади Србије. На пример, када будемо продавали државни пословни простор ићи ћемо на то да се до 50% цене може платити у старој девизној штетњи, а 50% у готовом новцу. То је такође једна значајна олакшица и тако ћемо постепено решавати проблем старе девизне штетње. Да ли вам је та идеја позната? Да ли се сећате од пре две године те идеје? Е, та идеја се сада реализује.

Злоупотребе у медијима

Иначе, још смо остали дужни вашој претходној гледатељки одговор по питању државне телевизије. Ја сам дубоко незадовољан стањем на државној телевизији. Ми једноставно нисмо имали времена да се позабавимо регулацијом стања на државној телевизији, јер смо били преокупирани другим питањима. А заслуга је министра Вучића и Министарства за информисање што смо донели један добар закон о информисању којим смо завели доста дисциплине у медијској сфери.

Прво, спречили смо да свако може да лансира лажи, клевете преко медија и да то чини некажњено. Сада за сваку пласирану свесну измишљотину или лаж, мора бар да се плати новчана казна. А не спречавамо критику власти, је ли тако? Власт можете да критикујете до миле воље и многи критикују, претпостављам и ваша телевизија, иако нисам у прилици да гледам ваш програм, али ево пођите од дневне штампе па на даље па ћете видети.

Међутим, постоје извесне злоупотребе да онај ко управља одређеним медијем покушава да протежира своје политичке ставове, своје интересе итд. Та појава је присутна и на државној телевизији, али је присутна и код вас. Ту постоји лек. За државну телевизију је лек вишестраначки Управни одбор, и то Управни одбор који ће формирати Народна скупштина. То је став Српске радикалне странке, ми се и даље за тај став залажемо.

Колико је странка заступљена у Народној скупштини, толико да буде заступљена у управном одбору државног радија и државне телевизије. И у државној својини да остану само тај централни радио и централна телевизија, све остало да се приватизује. Да се све дру-

ге локалне регионалне телевизије и радио станице по Србији приватизују. Тај принцип непрекидно понављамо, могли сте то видети и на државној телевизији да нам такав политички став пренесу. Злоупотреба има свуда, где год постоји монопол има злоупотреба, па и на вашој телевизији.

Водитељ: С обзиром да сте рекли да има злоупотреба и на нашој телевизији, ја бих вас молила да то документујете.

Др Шешел: Па, сво, и ова емисија то показује, знате. Ви сте ову емисију лепо спремали, али нисте били у стању да изведете то до перфекције. Како би то изгледало у некој боље режираној, да су способнији људи то режирани. Ви не бисте укључивали само гледаоце који имају спремљен смишљен напад и то написан, па се чита текст. Па ти људи који говоре можда немају ни неку школу, можда нису ни нарочито образовани итд.

Много то лепше говоре него што бих ја рекао као доктор наука. То говори да је припремљено. Онда почну лепо, па поздрављају итд. Све је то припремљено, није спонтано, није природно. Неко успешнији ко би то реализовао, неко наметнији извео би другачије, па би неко и похвалио, па би се претходно супротставио, а гледао би да буде већина оних који нападају. Овако испаде сви за мене гласали, а где су ми онда ти гласови у Трстенику када су сви за мене гласали? Нисмо ми баш у Трстенику нарочито добро прошли на изборима, јесмо солидно.

Водитељ: Добили сте ви доста гласова.

Минимални губици у агресији

Др Шешел: Добили смо доста, али нисмо баш добили све гласове. Судећи по вашој емисији испало је да смо добили све гласове као странка, па се сада сви некако због тога покајали.

Водитељ: Мислим на вас лично, а не на странку.

Др Шешел: Знате, е то је оно што се зове лошом пропагандом. Мени одговарају такве ствари, јер ме инспиришу да дам неки опширнији темељитији одговор него што бих иначе у ситуацији где се постави неко конвенционално питање, па ја некада одговорим са да или не, или некада одговорим свега у две три реченице.

Водитељ: Наши гледаоци су нам сведоци да ли је ово припремљено или не, ево ми имамо још некога на вези. Добро вече.

Гледатељка: Добро вече.

Водитељ: Да ли сте припремили питање?

Гледатељка: Хоћу да кажем да ја нисам гласала конкретно за господина Шешела, и нисам никада ни за кога гласала. Према томе, нисам бивши, вероватни ни будући гласач, будући у сваком случају никако и никада. А није ово ни договорено ни у ком случају, чекам већ 15 минута да се укључим, тако да не мора

да се плаши да су унапред написани питање или говор, или не знам како.

Али, морам да кажем да је нормалним људима смешна ова заљна влада која не сме да изађе из земље, и да су смешни њихови дневници, да бисмо ми били врло срећни када би један пост из оних њихових дневника била истина. И нека објасни како то писмо уништени како нам то нису отете територије?

Нека објасни како ће задржати Црну Гору у границама када је ова влада на челу и како ће спречити поновно могуће бомбардовање. И када је био задњи пут на Косову? Ко се то доле на Косову придржава Резолуције Уједињених нација и када ће наша војска и милиција да се врате доле? Надам се да ће ова влада у томе много да помогне да се наша милиција и војска врате на Косово.

Водитељ: Хвала вам.

Др Шешел: Прво, када је реч о забранама да се путује у неке стране земље, то нису забране да се путује у иностранство. Ја потпуно слободно путујем у све земље у које желим да путујем. Путовао сам у Русију у више наврата, у последње две-три године четири пута. Путовао сам у Белорусију, путовао опет можда већ сада у септембру у Русију, Путовао у Кину.

Водитељ: У Ирак.

Др Шешел: И у Ирак ћу вероватно путовати.

Водитељ: У септембру, је ли тако?

Др Шешел: У септембру ја не, али ће ићи наша делегација у Ирак на један фестивал, не знам ко вам је то рекао, а видим што се тога тиче, поприлично сте информисани. Дакле, то су пријатељске државе. У ове државе које су нас бомбардовале и тако нисам имао намеру да путујем. И зашто бих путовао у те земље. Да ли се тамо нешто добро може видети или донети? Не. Из тих земаља долази само зло и несрећа и зашто би у њих путовали. Ја сам поносан што је моје име на тим њиховим листама.

Био сам највише погођен што се није моје име нашло и на оној онгузници за Хаг. Ту су ме највише насекирали, да вам искрено кажем.

Друго, што се тиче Косова и Метохије, непосредно пред рат био сам тамо и била је цела Влада Србије. Ми смо добро функционисали на Косову и Метохији, добро смо припремили земљу за одбрану. Тако је добра била припремљеност земље за одбрану да сада признају сви западни војни команџанти, војни аналитичари, да су нам нанели минималне губитке користећи више од 1000 авиона и користећи најсавременију технику.

Тврдили су Џејми Шејн и њихови компаниони сваког дана на брифинзима за новинаре које су преносили Скај телевизија, CNN, BBC итд. да су нам уништили више од 400 тенкова, а укупно су уништили 13 оклопних возила, девет тенкова и шест оклопних возила друге врсте. То сведочи колико смо били добро припремљени за одбрану. Уништили су нам, наравно, 400 тенкова, али тен-

кова од картона, шпер плоче и сличних материјала.

Водитељ: Али је погинуло око 600 припадника војске.

Др Шешељ: Погинуло је укупно 2000 грађана, сваки нам је живот веома драгоцен. И захваљујући доброј команди, доброј организацији и ту су губици били минимални. Много је више цивила погинуло него војника. То говори да су цивили више били изложени опасностима него војници. Војници су се непрекидно кретали, непрекидно мењали положај и тако сачували своје животе. Цивили су били изложени бесомучним разарањима из ваздуха, много је и деце погинуло, старијих људи и тако.

Срби у Црној Гори неће дозволити распад заједничке државе

Водитељ: Гледатељка је питала и како спречити одвајање Црне Горе?

Др Шешељ: Одвајање Црне Горе може се спречити на два начина. Прво, мислим да ће се спречити вољом грађана Црне Горе, вољом српског народа Црне Горе. Да српски народ Црне Горе неће дозволити реализацију сепаратистичких амбиција салашњег режима. У то искрено верујем. И наравно, постоји уставни, правни пут спречавања евентуалних сепаратистичких амбиција и покушаја, а то је употребом свих институција савезне државе.

Водитељ: Значи ли то и потреба војске?

Др Шешељ: Сви инструменти који савезној држави стоје на располагању, сходно слову Устава, треба да се примене да се спречи сепаратизам, јер савезни Устав не дозвољава било какво оштећење.

Водитељ: Господине Шешељ, мало пре рекосте да вам је жао што нисте на оптужници Хашког трибунала, а генерал Перишић је позвао ових дана отвореним писмом, које је објављено у Нињу, представнике Војске Југославије и власти у Србији на ТВ дуел. Одговор није добио. Писмо је упућено информативној служби Генералштаба Војске Југославије, председнику Скупштине Драгану Томићу, портпаролима СПС-а, ЈУЛ-а. Са вама господин Перишић није хтео ТВ дуел.

Др Шешељ: А како би могао са мном када је све знам.

Водитељ: Па баш зато би било интересантно.

Др Шешељ: Знам све што се дешавало у Мостару и што се дешавало у Задру итд. И велике групе наших добровољаца су биле под Перишићевом командом у Мостару.

Прво, ја све знам.

А друго...

Водитељ: Значи ли то добровољаца Српске радикалне странке?

Др Шешељ: Да. Ви знате, ми смо велики број добровољаца упућивали на све фронтове где се бранило српство. И они су се заиста одлично показали у овом рату и ни један једини наш доброво-

љац није нигде прозван за ратне злочине.

Водитељ: Шта је сада са њима?

Др Шешељ: Они живе у разним деловима Србије и даље су на располагању отаџбини. Сви који су позвани на мобилизацију у току овог рата одазвали су се. Немамо ниједан случај члана Српске радикалне странке да се није одазвао на мобилизацију. А многи су се јављали добровољно у војне јединице и борили се за отаџбину.

Што се тиче генерала Перишића, он има један велики проболем психолошке врсте, можда и политичке. Он је бивши. Он је проговорио тек када је смењен. А шта је раније радио? Што није критиковао?

Водитељ: Он је у Милановцу проговорио, па је онда смењен.

Др Шешељ: Па шта је проговорио у Милановцу, погледајте му тај говор, недавно је објављен у "Недељном телеграфу", нема ту бог зна шта важно. Он је ту више дефетистички напустио, није ништа конкретно рекао, није никада поименично критиковао, није никада напао.

Водитељ: Да ли је то био повод за смењу према вашим информацијама?

Др Шешељ: Мислим да то није био једини повод. Мислим да је он као личност у једном тренутку једноставно био непогодан да остане на тој функцији. Лично се понашао онако дефетистички. И војска не сме да трпи на тој кључној функцији човека који исјава дефетизам. То мора да буде човек који ће исказивати оптимизам, веру у победу. А не човек који ће јадиковати, а шта ћемо, напашће нас, јачи су, овакви су, онакви су. Знате, то не приличи официру, то не приличи генералу.

Верујем у победу

Водитељ: Да ли сте ви веровали у победу?

Др Шешељ: Ја још увек верујем у победу. Заиста верујем у победу.

Водитељ: Да чујемо још једно питање. Добро вече.

Гледалац: Добро вече. Овде један гледалац из Опака. Пошто господин Шешељ каже да је намештена емисија и да су све његови гласачи, ја сам гласач Српског покрета обнове. Само ме интересује да ли га је стид бар мало када све ово прича. Каже да Црна Гора ако оде, ако се отцепи од нас губи се и Косово, а они, у ствари, раде на томе. И каже да ће све да се употреби. Зашто не признају власт коју је народ Црне Горе сам изабрао?

Др Шешељ: Ми никада нисмо оспоравали, не само ми из Српске радикалне странке, него нико озбиљан из Србије, власт која је конституисана на прошлим изборима у Црној Гори. Иако смо имали примедби на сам изборни поступак.

Власт је конституисана и она постоји. Али не може та власт која је изабрана у Црној Гори да аутоматски постане и савезна власт. На савезном нивоу извршну власт држи онај ко има упори-

ште и у Беху грађана и у Беху република.

Председник Савезне владе може бити онај ко има иза себе најмање 70 посланика у Беху грађана и 21 посланика у Беху република. Мило Ђукановић не може то никако да постигне. Оног тренутка када би он имао 71 посланика уза се из Беха грађана и 21 посланика у Беху република он би могао да формира владу. Али не може. А ми не трпимо учене. Он поставља питање, или ће бити његов председник Владе, или неће у Владу.

Водитељ: Да ли господин Булатовић има 71 посланика?

Др Шешељ: Има 100 посланика у Беху грађана, има све посланике Српске радикалне странке, Социјалистичке партије Србије, Југословенске левице, Социјалистичке народне партије Црне Горе и Српске народне странке Црне Горе, то је укупно 100 посланика у Беху грађана. И има 21 посланика у Беху република и његова влада опстаје док има ту подршку. А ми смо хтели да уђе и Ђукановићева странка.

Водитељ: Црна Гора може и да оде, а влада ће да опстане.

Др Шешељ: Ја мислим да не може тако лако Црна Гора да оде и верујем да неће отићи. Да ће српски народ спречити било какав сепаратизам у Савезној Републици Југославији.

Споразума нема, мир је наметнут

Водитељ: Сви се ми надамо да се то неће догодити.

Др Шешељ: Јесте. Е сада, шта ће се десити, видећемо. Опасност ипак објективно постоји.

А што се тиче Српског покрета обнове, чији се сада члан јавио, она моја интервенција већ је изазвала прву озбиљну последицу, добру последицу што се убудуће ови који се организовано јављају неће представљати као разочарани чланови Српске радикалне странке, него ће се сада представљати из којих су партија. То је већ нешто што смо постигли у току ове емисије.

Видите, Српски покрет обнове је гласао за план Черномирдин-Ахтисари, да није, план никада не би могао да буде усвојен. Све време рата Српски покрет обнове је призивао стране трупе, па је Вук Драшковић говорио да нам долазе трупе из најдемократскијих земаља света. Оне ће штитити Србе, оне ће обезбедити мир, стабилност, сигурност итд. И сада када види да се то није десило сада јадикује, сада се сваки дан жали што се дешава ово што се дешава. Ми смо знали унапред да ће све то да се деси.

Што се тиче Српског покрета обнове, ушао је у владу Савезне Републике Југославије без Ђукановићеве странке, Вук Драшковић је био потпредседник Момиру Булатовићу три, четири месеца, колико је то трајало. Тада му није сметало што у влади нема Ђукановића и његове странке. А сада му одједном смета. Да ли му баш то смета или му

смета нешто друго? То је једно кључно питање.

Вук Драшковић је пре нас ушао у Булатовићеву владу, па је био смењен у току рата, наравно, због неких брљотина, али то је већ друго питање. Он тада није постављао питање Ђукановића и свог евентуалног захтева да Ђукановићев човек буде мандатар Савезне владе.

Водитељ: Српски покрет обнове није потписао споразум у Куманову.

Др Шешељ: Ко је потписао споразум у Куманову? Генерали из Генералштаба.

Водитељ: Због чега генерали, то желим да питам?

Др Шешељ: Пазите, то није политички споразум, политички споразум у правом смислу речи није ни потписиван. Донесен је политички план, донели су га Черномирлин и Ахтисари и усвојила га је Народна скупштина. А у Куманову су само војно стручна питања решавана.

Водитељ: Због чега је избегнуто потписивање политичког споразума?

Др Шешељ: Нису хтели Американци да се потписује политички споразум. Јер када неко потпише политички спо-

разум, он је субјект тог споразума, па га у једном тренутку може и раскинути. Једноставно каже – е, оно што смо јуче потписали више не важи. То вам је код споразума равноправних субјеката.

Овде није било политичког споразума равноправних субјеката, овде је био ултиматум. Тај ултиматум је начелно прихватила Народна скупштина и онда је Савет безбедности Уједињених нација донео резолуцију по поглављу VII повеље којом се намеће мировно решење, а не уговара се. Утолико је неповољна наша позиција. Нема међународног споразума.

Овим споразумом из Куманова су само војно техничка питања решавана. Повлачење је, дакле, већ наложено, сада се поставља питање колико ће трајати, одакле ће се прво повлачити, да ли из овог дела или оног дела итд.

Измишљотине "Српске речи"

Водитељ: Споразум је могао бити потписан и у Рамбујеу, био би повољнији.

Др Шешељ: Био би још гори и тамо је био ултиматум, није реч о споразуму

када вам неко завуче руку на леђа и каже потпиши. Споразум је само оно где сте усагласили ваше воље. Је ли тако? Оно и у Рамбујеу је био ултиматум, много гори. Јер по том наводном споразуму из Рамбујеа не би било окупирано само Косово и Метохија, него и цела Србија, цела Савезна Република Југославија. Тамо је по војном анексу било предвиђено да се НАТО трупе слободно крећу целом нашом територијом, и да не подлежу нашим законима да имају статус као дипломате, да имају дипломатски имунитет.

Водитељ: Ви сте уверени да је ово сада повољније решење?

Др Шешељ: Ово је мање лоше решење. Не може се овде говорити о повољности. Ово је мање лоше решење од онога из Рамбујеа.

Водитељ: Да чујемо још једно питање наших гледалаца. Добро вече.

Гледалац: Господине Шешељ, једно питање, ви сте дипломирани правник је ли тако, а докторирали сте у Београду. Колико знам, ваша тема је била на докторској дисертацији општенародна одбрана. Јесте ли применили ту вашу докторску тезу приликом бомбардовања Југославије?

Др Шешељ: А из које сте ви партије господине?

Гледалац: Није битно из које сам ја партије.

Др Шешељ: Врло је битно.

Гледалац: Сигурно из ваше нисам.

Др Шешељ: Врло је битно из које сте.

Гледалац: Није битно.

Др Шешељ: Је ли тајна?

Гледалац: Није тајна.

Др Шешељ: Па кажите онда.

Гледалац: Нисам ни у једној партији, али сигурно у вашој нисам.

Др Шешељ: За коју гласате?

Гледалац: Гласам за Вука Драшковића.

Др Шешељ: Није ме ни мало изненадило. Очигледно господин чита и "Српску реч". Најлажљивију новину која је икада излазила у Србији. И само је тамо могао да прочита ову глупост да сам докторирао из општенародне одбране, а то није истина. Ја сам докторирао на уставно правно политичком смеру, постдипломски студиј Правног факултета у Београду и тема моја докторске дисертације била је "Политичка суштина милитаризма и фашизма".

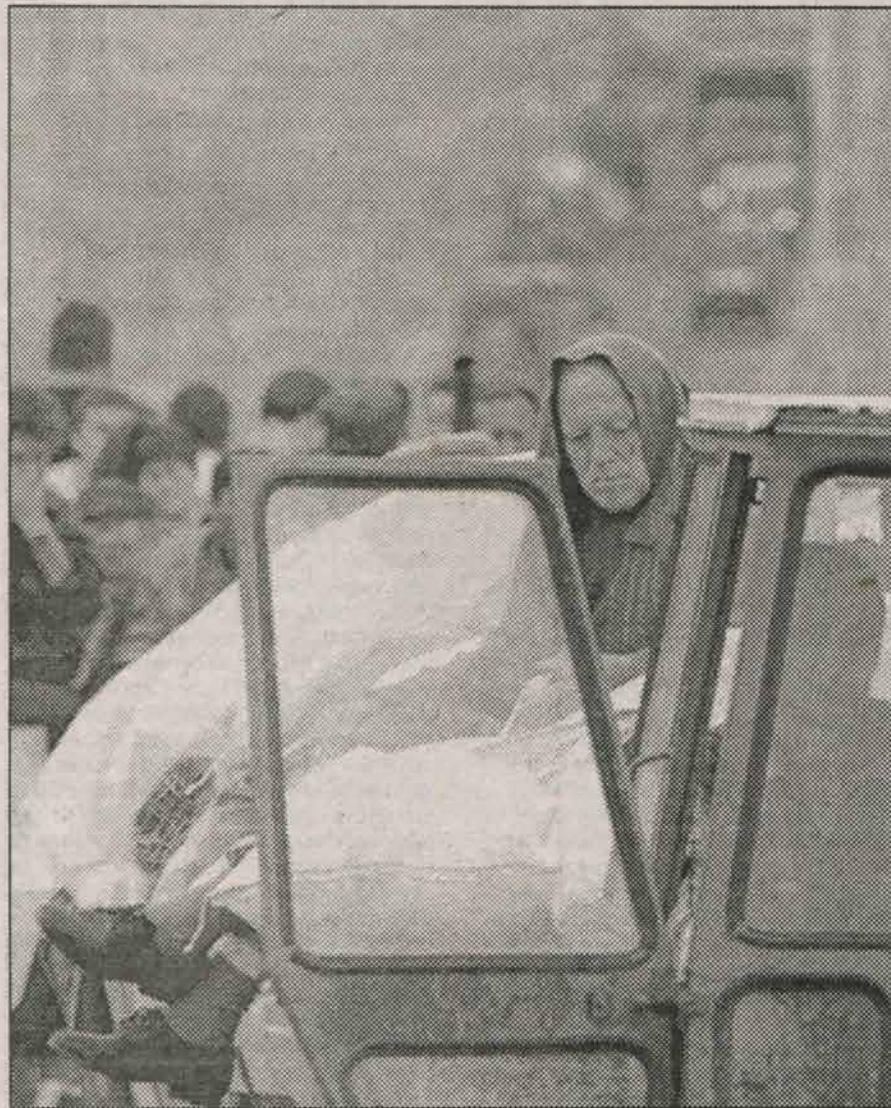
Па сам на тај начин неки експерт за милитаризам и фашизам, разумем појаву. У "Српској речи" су тако лансирани различите глупости и људи који не читају озбиљне ствари, који се поведу за својом страначком штампом, себи дозволе да испадну смешни.

Водитељ: Да, имате и ви своју страначку штампу.

Др Шешељ: Јесте, али код нас нема лажи, нема измишљотина.

Водитељ: Да, тако кажу и ови из "Српске речи".

Др Шешељ: Ја сам вам већ сада доказао једну лаж, једну измишљотину. Пазите, та моја докторска дисертација обја-

Не можемо никог терати да на силу остане на Косову и Метохији, јер никоме не можемо гарантовати безбедност

влена је до сада у три издања. Могу вам један примерак послати да итате.

Американци и Милошевић

Водитељ: Господине Шешел, било би ми веома драго. Ево, да се вратимо на једну другу тему. Још док је било на снази ратно стање у Србији су почели митинзи. Из Чачка митинг Савеза за промену. Са тих митинга упућује се захтев за смену председника или оставку председника Савезне Републике Југославије Слободана Милошевића. А данас, ево, ја сам прибележила, "Но пајтун" пише, а преноси Бета, да је Милошевићу понуђено одустајање од његовог изручењем Хашком трибуналу уколико поднесе оставку.

Др Шешел: Прво, свако има право да тражи оставку било ког државног функционера. Сваки грађанин и то право му нико не сме оспоравати. Свака политичка странка, свако удружење грађана има право да држи јавне митинге, демонстрације, зборове, трибине итд. Ни то нико не сме да спречава.

Одржавање тих митинга је, дакле, сасвим легална ствар у било ком граду да се држи, у Чачку, у Трстенику, у Крушевцу, било где. Легално је све до оног тренутка до ког се поштују Устав и закони, прописи. Прописи важе за све подједнако, и Српска радикална странка је имала огроман број митинга и демонстрација итд. И ми ћемо све учинити да нигде не дође до злоупотребе овлашћења власти, да нико из власти никада не покушава да спречи те митинге и демонстрације ако се они одржавају у складу са законом.

Водитељ: А догодило се.

Др Шешел: Где се догодило?

Водитељ: Пуцњава из пиштоља на југу Србије.

Др Шешел: Прво, пуцњава није била од органа власти него од појединца.

Водитељ: Из зграде СПС-а.

Др Шешел: И ту треба истражни органи да делују и да утврде да ли је пуцњава била неопходна или није. Да ли је онај ко је пуцао заиста био угрожен па је пуцао у ваздух у самоодбрани, или је он чинио неку политичку демонстрацију том пуцњавом. Ако је чинио неку политичку демонстрацију том пуцњавом, онда треба да буде кажњен.

Водитељ: И ви сте политички демонстрирали пиштољем.

Др Шешел: Не, ја сам се бранио пиштољем.

Водитељ: А бранили сте се.

Др Шешел: Мене је руља напала, напао ме већи број људи, ја сам потегао пиштољ да их застрашим и они су заиста побегли. Ја сам пиштољ дигао у ваздух, то је било довољно да се они уплаше. Руља је пуна кукавица, руља окупља кукавице. Кукавице се окупе на једном месту и онда им та гомила даје снагу. И када им покажете зубе они беже. Тако вам је са слим кукавицама. Кукавице насућу само на онога ко је слаб и беспомоћан. Дакле, то је што се тиче овог првог дела питања.

Што се тиче другог дела питања, очигледно је да је Американцима циљ да сруше Милошевића. Када су Американци подржавали Милошевића ја сам и ногама и рукама био против њега. То је било крајем 1993, 1994, 1995, до половине 1996. године.

Само су радикали бранили "Студио Б"

Водитељ: Наши гледаоци памте ваше коментаре из тог периода.

Др Шешел: Е, пазите, тада су Американци њега подржавали. Био им је вероватно потребан због Дејтонског споразума као основни гарант итд. Још Американци тада нису успели да поненају Српску демократску странку Републике Српске да врбују Биљану Плавшић, итд.

Читав низ ствари су тамо урадили, онда сматрају да им више Милошевић није потребан као гарант Дејтонског споразума и онда су Американци крену-

ли у систематску ревизију тог Дејтонског споразума на српску штету. Сетите се, то је било почетком 1996. године у фебруару, мислим Небојша Човић као председник Скупштине града Београда донео је одлуку да се отме Студио Б и Студио Б је тада подржављен, је ли тако?

Водитељ: Да.

Др Шешел: Српска радикална странка једина је изашла на улицу да брани Студио Б, друге опозиционе странке нису хтеле, а Ворен Кристофер је био у Београду и дао подршку Милошевићу да се то уради. Зашто? Зато што се и Студио Б кроз неке емисије супротстављао неким одредбама Дејтонског споразума и што је пуштао у програм Српску радикалну странку итд.

Када је конституисана нова власт у Београду, није им пало на памет да Студио Б врате акционарима и Студио Б је и даље државна телевизија и они мисле да им је сада најлакше управљати Студијом Б. Али заборављају, власт се мења. Сада су на власти, као што су и ови на

"Српска реч": најлажљивије новине које су икада излазиле у Србији

власти у Трстенику, ко зна хоће ли сутра бити. Можда ће сутра неко други доћи на власт, и онда ће опет телевизија променити концепцију. Једну је концепцију имала пре смене власти, другу концепцију има сада, сутра ће имати трећу.

Да би се то избегло, како се мења власт да се мења и програмска концепција разних телевизија, и да те телевизије служе политичким идеолошким интересима, најбоље их је приватизовати и створити услове слободне конкуренције међу њима. Сада Американци покушавају да обору Милошевића. Покушавају га оборити зато што им смета. Сада када га они покушавају оборити, ја нећу.

Водитељ: А због чега сада ви нећете?

Др Шешељ: Зато што ја не служим Американцима против свога народа. Он сада њима смета због нечега, није уопште битно због чега, смета им. Американци су против Срба, против Србије, покушавају да нас униште, бомбардували су нас и сада су против Милошевића. Е, они су против њега, ја нисам. Нећу се ја трудити бог зна како да Милошевић остане на том месту, јер мој је циљ да једног дана ја дођем на то место, то је моја политичка амбиција сасвим регуларна. Имам право на њу и бавим се политиком због политичких амбиција.

Водитељ: Наравно.

Др Шешељ: Јесте, али да помажем Американцима у неком прљавом полухвату ја нећу.

Демократија не значи мир и тишину

Водитељ: Да чујемо још једно питање. Добро вече.

Гледалац: Питао бих господина Шешеља где је купио тај бензин и на којој пумпи да бисмо ишли и ми да купимо, пошто смо у Трстенику, а бензина нема већ месецима. Ми немамо бензинску пумпу Дејтон као ваш председник Скупштине.

Др Шешељ: Да сам морао да купим бензин, вечерас не бих дошао у Трстеник. Јер, од своје плате не бих могао да поднесем да путујем по Србији. Ја непрекидно путујем, гостујем у разним телевизијским емисијама широм Србије.

Дошао сам службеним аутом као потпредседник Владе, дошао сам у ову емисију као потпредседник Владе, наравно, још у оставци, али потпредседник Владе који обавља ту дужност и који вероватно неће још дуго бити у оставци јер је основни споразум о реконструкцији Републичке владе већ постигнут и остаћу на истом месту у Републичкој влади на коме се налазим.

Као потпредседник Владе добио сам две привилегије, службени аутомобил и мобилни телефон, и то је све. Никада ниједан динар нисам наплатио у Влади, не примам ни плату у Влади, нити узимам дневнице, нити путне трошкове, нити било шта друго.

И даље примам плату савезног посланика и то су моја једина примања

од државе. А као потпредседник Владе имам право на службени аутомобил и сваки потпредседник Владе има.

И Вук Драшковић, када је био потпредседник Савезне владе, имао је и користио је и те како. Ја тај аутомобил користим искључиво за политичке сврхе. Не користим га у приватне сврхе, као што сте могли да видите не идем на летовање тим аутомобилом.

Водитељ: Започели смо да говоримо о протестима у Србији, пре тога смо констатовали да је остварено национално јединство у Србији, а одмах по престанку агресије почели су протести. Да ли то значи да националног јединства више нема?

Др Шешељ: Мислим да не треба по свим питањима да постоји национално јединство. Национално јединство треба да постоји по кључним питањима, одбране државе, одбране натрода итд.

Али мора да постоји нормалан политички живот у коме ће се претресати сва унутрашња политичка, економска, социјална, културна питања, где ће се странке сукобљавати, борити за превласт итд. Све је то нормално.

Демократија не подразумева мир и тишину. Демократија подразумева сталне политичке сукобе у држави и народ посматра те сукобе, делимично у њима учествује и на изборима се опредељује за ону странку за коју сматра да је најбоља.

То није никакав проблем, ово што се дешава код нас. Постоји само један проблем, то је страно мешање. То је Гелбард и његових сто милиона долара. То је наш проблем. Иначе, нормално је да се странке боре, опозиционе странке.

Прошли пут су направили грешку ови из Демократске странке, бојкотовали изборе, сада нису парламентарна странка у Србији. Сада желе опет да што пре постану парламентарна странка, све је то регуларно. Све је то нормално.

Ненормално је само да их сазива Гелбард у Њивицама, тамо је позивао Зорана Ђинђића, Вука Драшковића, Владана Батића, Вука Обрадовића и ко зна кога још све и да им даје налоге, да им даје савете како да делују упутства, новац и чак да их вештачки мири.

Не може их помирити јер су као рогови у врећи, видели сте и вечерас саопштење Српског покрета обнове против Ђинђића. Па опет тук на утук, ко зна колико ће то трајати. Да су они могли да делују заједно, владали би и даље Београдом. Доказ је да не могу заједно. А када их неко вештачки споља спаја поготово не могу.

Нема власти без избора

Водитељ: Да ли ви сматрате да постоји довољно разлога за расписивањем превремених избора?

Др Шешељ: Мислим да бисмо могли да идемо на изборе, можда већ до краја године и радо бих то прихватио.

Водитељ: То је један од захтева са ових митинга и Савеза за промене и Српског покрета обнове

Др Шешељ: Извините, није. Они су говорили да неће изборе, они хоће власт без избора. Они траже неку прелазну владу, па ко кога пређе. Они траже да они неке стручњаке сада саставе. Па где су их крили до сада?

Водитељ: Неко мора да припреми изборе.

Др Шешељ: Изборе мора да припрема државна власт која се затекла. Ко у Америци припрема изборе?

Водитељ: Ви сте говорили о изборној крађи.

Др Шешељ: И било је изборних крађа.

Водитељ: Како спречити изборну крађу?

Др Шешељ: Хајде да се договоримо. Ево, да седнемо, све странке, све озбиљне странке да седну да се договоримо да имамо максималну контролу.

Водитељ: И до сада је било таквих покушаја.

Др Шешељ: На прошлим изборима ми смо имали примедби само на Косово и Метохију, у свим другим деловима Србије успешно смо контролисали изборе, имали смо свуда контролоре на бирачким местима.

Водитељ: Ви као странка.

Др Шешељ: Ми као странка. Мислим и Српски покрет обнове да је имао.

Водитељ: Да ли су онда уследили зимски протести због нерегуларности?

Др Шешељ: То је било 1996. године, не на протеклим, него на претпрошлим изборима.

Водитељ: Да, ништа се није битније променило.

Др Шешељ: Пазите, и тамо је контрола била добра. Где се десила нерегуларност? Када је претходна власт почела да поништава изборне резултате судским путем и да заказује у недоглед нове изборе све док њихови кандидати не победе. То је био проблем. Сами избори су изведени коректно и тада је било примедби само на подручје Косова и Метохије, јер тамо контрола није била могућа. Тамо је ситуација била сасвим другачија. Свуда у Србији је могућа контрола. Спремни смо да учествујемо у свим међустраничким договорима да та контрола буде перфектна.

Водитељ: Како организовати изборе на Косову?

Др Шешељ: На Косову мислим још за дуже време неће бити могуће одржати изборе. У принципу сам против тога да се избори уопште држе док су тамо стране трупе. Али, вероватно ће бити док су још стране трупе и вероватно ће бити много фалсификата, много проневера итд. На то треба рачунати, али тада ће Американци покушати у скупштину што већи број шиптарских посланика да нам убаце.

Они мисле да им то може помоћи да овладају Србијом, да стране које од њих примају новац, које њима служе, праве коалицију са Шиптарима и да тако преовладају Србијом као што су урадили у

Бугарској. Проамеричке странке у Бугарској, захваљујући турској партији, партији бугарских Турака, преузеле су власт. Проамеричке странке у Македонији, захваљујући шиптарским партијама, преузеле су власт уз америчку подршку и помоћ.

Водитељ: Ако су Шиптари грађани Србије, имају ли права они да буду бирачи?

Др Шешел: Имају право да буду бирачи, то им нико није оспоравао ни раније.

Водитељ: То је Уставом гарантовано.

Др Шешел: Јесте, али то је што се тиче њихових права, то је све беспрекорно. Питање је мотива српских странака које праве коалицију са шиптарским сепаратистима, које би правиле у овој варијанти да би се дочепале власти.

Водитељ: Да ми не прејудуирамо, бирачи ће одлучити, а да чујемо следећег гледаоца. Добро вече.

Београд није привилегован

Гледалац: Добро вече. Јављам се из Врњачке Бање.

Водитељ: Поздрав гледаоцима из Врњачке Бање.

Гледалац: Ово је неприпремљено. Случајно сам добио везу. Јављам се само поводом почетка вашег разговора када је господин Шешел рекао да сте то добро организовали. Господине Шешел, знате шта је добро организовано - РТС. Када сниме оних десет пензионера који сви понављају као папагаји. Да ли је ових пет слушалаца пре мене организовано, не знам.

Ваш радикал Вучић је министар информисања, ништа није урадио на РТС. И мало пре нисте одговорили оној слушатељки, за коју рекосте да је то организовано, да је телевизија Трстеник добро то организовала, ја сам случајно добио везу и укључио се. Знате, када је организовано, да је телевизија Трстеник узела касетофон и камеру, изашла на улицу и направила све против вас па да вам пусти прилоге и питања.

Па да ви кажете да има уља и шећера у Трстенику и у Врњачкој Бањи, а они покажу празне рафове да нема, е, онда можете да критикујете телевизију Трстеник да су организовали то добро.

Водитељ: Хвала.

Др Шешел: Ево, ја ћу вам рећи, уља и шећера има довољно у Београду, у скоро свим продавницама. Претпостављам да има и у Крушевцу, зашто онда нема у Трстенику и Врњачкој Бањи, ако заиста нема. Ја сада не могу да вам кажем где у Србији има, где нема. Проблем је у дистрибутерима.

Водитељ: Београд има привилегију.

Др Шешел: Нема Београд привилегију, гарантујем вам да нема привилегију. Проблем је у дистрибутерима и ништа више.

Друго, што се тиче државне телевизије, одговорност не сноси министар Вучић, он нема ингеренције. Државна телевизија је јавно предузеће, јавна предузећа у нашем систему имају релативно

висок степен самосталности. Држава њима управља преко Управног одбора.

У Управни одбор државне радиотелевизије крајем новембра, као представници Српске радикалне странке, тек крајем новембра, ушли су Томислав Николић и Александар Вучић. И од када су они ушли у Управни одбор није било ниједне седнице тог Управног одбора. У току ове емисије сам рекао да сам дубоко незадовољан програмском оријентацијом државне телевизије и остајем при томе и мислим да се мора то радикално мењати.

Клинтонов рођендан опозиције

Водитељ: Да ли је Управни одбор РТС-а знао да ће РТС бити бомбардован?

Др Шешел: Не верујем да су знали, нагађало се да би могло бити бомбардовано много јавних објеката у Београду, па и државна телевизија. Али да ће те ноћи бити бомбардована, не верујем да је ико знао. Јер није нико луд да жртвује људе, ако се већ зна да ће доћи до бомбардовања баш те ноћи и баш тог објекта. Ја сам одмах након бомбардовања био тамо на лицу места и по атмосферни коју сам затекао било је очигледно да су људи били изненађени тим бомбардовањем.

Водитељ: Поштовани господине Шешел, из Трстеника Мика вас позива да заједно увеличате рођендан Клинтон 19. августа испред Савезне скупштине. Уједно, то би била, каже наш гледалац, и прилика да га утешимо због његовог пораза на Косову.

Др Шешел: Много се прави духовит тај ваш гледалац.

Мислим да је велика срамота за све оне који се евентуално појаве на прослави Клинтоновог рођендана. Да ли ви мислите да је случајно тај митинг заказан на Клинтонов рођендан?

Водитељ: Да ли ви знате да је 19. августа Преображење?

Др Шешел: Јесте, али када је раније држан митинг на Преображење? У протеклих 10 година јесмо ли имали један преображенски митинг? Нисмо ниједан.

И још ћу вам нешто рећи. Обично су све парламентарне странке избегавале да у току јула и августа држе митинге. Постоји изјава Вука Драшковића, још из лета 1992. године, да у августу Београд лиже сладолед и да тада никоме није до митинга. Требало се стрпети бар двадесет дана, па негде око 10. септембра, то би било онако рационално. Који нам термин највише одговара за митинг, то је тај термин.

Сетите се када је пала Република Српска Крајина.

Водитељ: Можда ћете ви у септембру неки митинг одржати?

Др Шешел: Није немогуће, зашто би било немогуће. Када је пала Република Српска Крајина почетком августа 1995. године, неки су изашли спонтано да држе митинг и било је веома мало људи на улицама. А тада је Ђинђић ишао, гађао камењем америчку амбасаду, сећате се тога, па му Американци то ни до данас

не опраштају. Па сада покушавају неког другог у први план да гурну, никако им он баш није по вољи.

Он се јадник упиње да им буде добар послушан, да би га завољели, а они све траже неког другог. То је очигледно из свих ових збивања. Е, то је зато што су демонстранти које је предводио Ђинђић, којих је било поприлично мало тада, гађали камењем америчку амбасаду.

Ми смо стиснули зубе, мука нас је велика ухватила, туга, невоља, због окупације Српске Крајине али смо рекли треба да држимо велики митинг онда када су услови најпогоднији за митинг и чекали смо негде половину септембра, око 20. септембра смо држали тај митинг. Имали смо више од 50.000 људи пред Савезном скупштином. Сећате се вероватно тог митинга.

Водитељ: Да, али Републике Српске Крајине ни дан данас нема.

Др Шешел: Нема је, али ће је једног дана бити, ја у то верујем.

Водитељ: Ви сте веровали и у неке границе о којима се говорило.

Др Шешел: Ја још увек верујем у те границе. Е, сада, што би неко ко озбиљно размишља о политичким стварима заказивао митинг половином августа? Што би неко заказивао митинг за 19. август, када је доста људи на одморима? Неко је на црногорском приморју, неко је у селу у Србији, неко је у бањи, неко је овамо, неко је онамо.

Студенти су на распусту, ђаци су на распусту итд. То је врло неповољан тренутак за митинг. Зашто баш на Преображење? Знате зашто, зато што је баш тог дана Клинтонов рођендан. И што му се цела та опозициона групација на тај начин долворавала. Зашто би изабрали баш датум његовог рођендана?

Водитељ: Мислим да има довољно симболике у Преображењу господњем.

Др Шешел: А зашто није на Велику госпојину? Зашто није на Никољдан? Зашто није на Митровдан?

Водитељ: Зато што тада није Клинтонов рођендан, вероватно.

Др Шешел: Е, па то је. Добро сте сада одговорили.

Нисам добио вилу од државе

Водитељ: Да чујемо још једно питање наших гледалаца. Добро вече.

Гледалац: Добро вече. Ја бих питао господина Шешела, када је био последњи пут у Трстенику, не знам да ли се он сећа, када је држао говор испред хале спорта, да ли се сећате господине Шешел?

Водитељ: Први пут у Трстенику.

Гледалац: Испред сале спорта када је држао говор.

Водитељ: Да ли се сећате тог вашег гостовања?

Др Шешел: Ја чекам питање.

Гледалац: Он је тада причао о Мирку Марјановићу колико се ја добро сећам, јер ја сам слушао његов говор, тада је била нека пшеница у питању како је Мирко Марјановић продао пшеницу и шта ти ја знам, тада сте оцрњивали Мирка

Српски радикали су против тога да се на Косову и Метохији одржавају избори док траје окупација страних трупа

Марјановића, а касније, прошле године, причали сте како је Мирко Марјановић изузетно паметан и диван човек, и тако то. Ја не знам одакле та промена. Од лопова до дивног човека.

Др Шешељ: Ево, одговорићу вам.
Водитељ: Изволите.

Др Шешељ: Тај митинг је био 1995. године у Трстенику, сачекао сам да чујем до краја питање па да тачно лоцирам када је то било. Ја сам имао више митинга, неколико митинга у Трстенику од оног првог заједно са Драшковићем и Комненићем 1990. године, па на овамо било је митинга и трибина у Дому културе, наступа на вашој телевизији, мислим да сам и на радио станици једном или два пута наступао у Трстенику.

Водитељ: Јесте.

Др Шешељ: Значи, више пута сам био у Трстенику па ми је ово требало да мало лоцирам временски када се то десило.

Србија је 1995. године провела блокаду Републике Српске. Затим, 1995. године је прихваћен Дејтонски споразум, ми смо тада били у жестоком сукобу, ми, српски радикали, са Социјалистичком партијом и режимом у Србији, у најжешћем могућем. У јуну и јулу 1995. године, негде до почетка августа, са својим сарадницима био сам у затвору у Гњилану. Затим, 1994. године и почетком 1995. године био сам четири месеца у централном затвору у Београду, то говори о жестини сукоба.

Нападао сам и Мирка Марјановића и све друге челнике Социјалистичке партије режима. А то што сам после рекао

за Мирка Марјановића, рекао сам да се мој став о њему разликује поприлично из времена када га нисам уопште познавао и сада када га познајем.

Ја заиста данас ценим његове одличне карактеристике. Лично мислим да је добар човек и да врло успешно сарађујемо у Влади. А на невиђено сам га као опозиционар критиковао и то жестоко, док га још нисам ни упознао. Док нисам са њиме речи проговорио, док се никада с њим руковао нисам.

Те 1995. године ја идем по затворима. Нама отимају посланичке мандате и у Савезној и у Републичкој скупштини, Српска радикална странка је најпрогоњенија партија у Србији, нигде нас нема ни на једном државном медију, ни на једној локалној радио и телевизијској станици, апсолутно нигде, а Вук Драшковић од државе, од режима добија вилу у ул. Благоја Паровића 117, на Кошутњаку у Београду. Па извуците неке закључке. Јесам ли ја икада добио од државе вилу - никада нисам добио. Јесам ли се икада полакомио за материјалне вредности, јесам ли икада показао поткупљивост, склоност корупцији?

Ефикасност, поштење, дисциплина

Водитељ: Због чега сте онда у Савезној и Републичкој влади социјалиста?

Др Шешељ: Зато што се бавим политиком. То није влада социјалиста, то је коалициона влада. Коалициона влада саздана пропорционално нашој снази.

Ми смо формирали Српску радикалну странку да бисмо владали Србијом и Југославијом, не да бисмо вечито били у опозицији. Само будала формира партију да би вечито био у опозицији. Паметни људи, када формирају партију, онда формирају партију зато што желе власт. Ми, радикали, желели смо сами да освојимо власт и да сами владамо у Србијом и Савезном Републиком Југославијом.

Водитељ: Да ли би била другачија Србија?

Др Шешељ: Била би сигурно много другачија, али народ је пресудио другачије. Народ је на прошлим изборима одлучио да нико сам не може да влада народ нас је сам присилио да правимо коалиције. И када смо схватили каква је одлука народа, у септембру 1997. године, ми радикали смо рекли најбоље је четворна коалиција, радикали, социјалисти, ЈУЛ и Српски покрет обнове. И шест месеци смо се за то залагали.

Водитељ: Ви сте са Српским покретом обнове имали већину.

Др Шешељ: Јесмо. Али Српски покрет обнове није смео са нама, није хтео са нама коалицију. Он је хтео са социјалистима и са ЈУЛ-ом. Шест месеци су преговарали, Драшковић је излазио јавно на телевизију са својим захтевима за амбасадорска места, ово, оно, привилегије итд. А ми смо се за два сата договорили када су пропади њихови преговори, а није хтео са нама.

Водитељ: После природне и неприродне коалиције.

Др Шешел: Драшковић је увек био у коалицији са левицом, никада није хтео са радикалима. Њему је неприродно са радикалима, а природно му је са левицом.

Водитељ: Ви нападите некога због коалиције са левичарима, а ви сте управо најдуже са њима.

Др Шешел: Ја не нападам. Ја вам само кажем да Драшковић није хтео четворну коалицију. Је ли природнија четворна коалиција, где радикали и СПО имају бар за једног министра више од социјалиста и ЈУЛ-а, или је природнија коалиција где је само СПО са левичарским странкама или само радикали са левичарским странкама? Која је најприроднија коалиција? Ваљда би била најприроднија та четворна велика коалиција.

Водитељ: Најприроднија би била програмска коалиција.

Др Шешел: Али када она није могућа. Сетите се, и у Немачкој после канцелара Герхарда, четири године је била та неприродна коалиција социјалдемократа и демохришћана. То је у време канцелара Кисинџера. А онда на следећим изборима Вили Брант је већ могао да прави нову коалицију са слободним либералима и да изађе из те неприродне.

Дакле, природне су оне коалиције које доводе до формирања ефикасне владе. Поготово у овим тешким временима идеологију треба остављати по страни. Треба захтевати само ефикасност, поштење и дисциплину.

Водитељ: Природне су оне коалиције која доноси добро народу.

Др Шешел: Наравно, и желеди смо такву коалицију, желимо је и даље и настојимо да направимо такву коалицију.

Гора ће бити сачувана

Водитељ: Ево, господин Љубиша Спашић из Медвеђе каже – господине Шешел, рекли сте да сте излечени од комунизма на Грачаничком сабору 1991. године, али нисте рекли који вас је конзилијум лечио. Са балкона грачаничког конака рекли сте – ако дођете на власт, а дошли сте, да ћете протерати све Шиптаре преко Проклетија. Сада сте ви на власти, а они на Панчићевом врху.

Др Шешел: Да, и Шиптари су отишли били преко Проклетија, али су се онда вратили одлуком Народне скупштине да се прихвати план Черномирдин-Ахтисари. А за тај план српски радикали нису гласали. Да тај план није прихватио Шиптари се не би вратили с оне стране Проклетија, гарантујем вам.

Водитељ: Господине Шешел, још једно питање, пензионер Будв, рекли сте када дођете на власт продаћете Дедине, о томе сте већ говорили.

Др Шешел: Већ је, дакле, једна проба продаја државне имовине, реч је о 20 вида, обављена још у лето прошле године. Ситуација на Косову и овај рат су спречили да озбиљније и даље кренемо у том правцу. Али, сада планирамо да идемо на распродају комплетне државне имовине која није неопходна за функционисање власти.

Водитељ: Да укључимо још једног гледаоца. Добро вече.

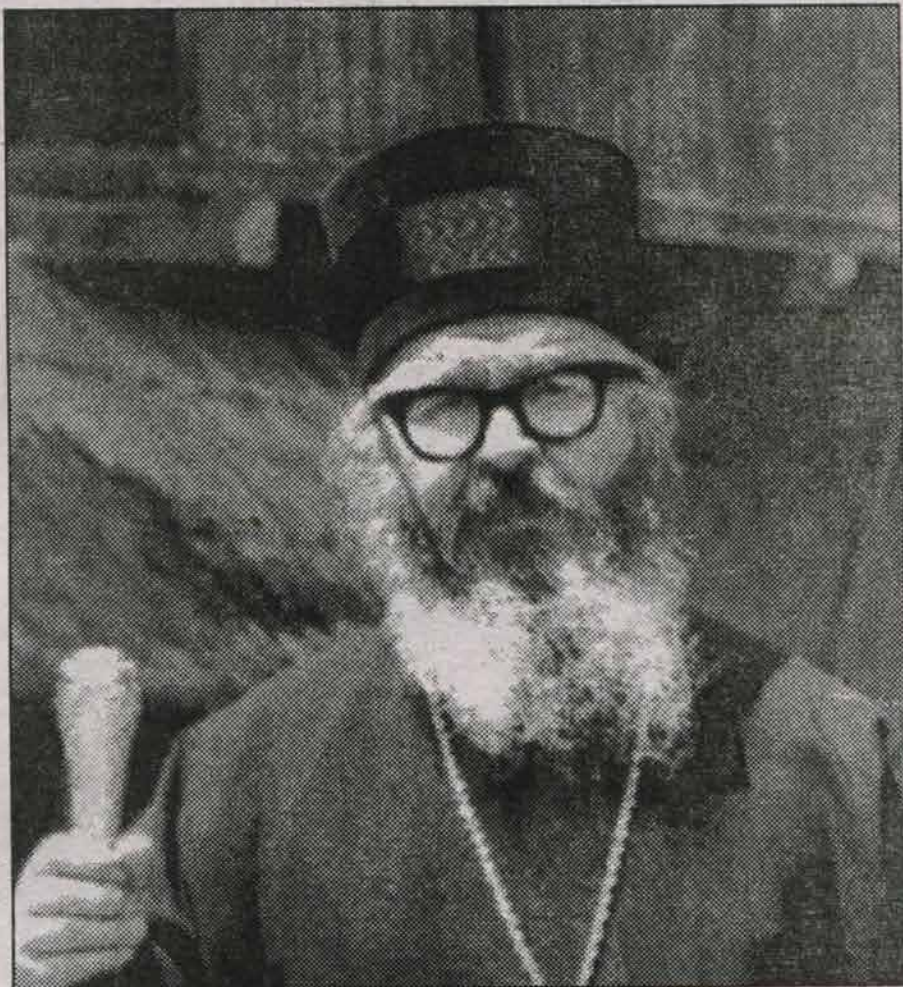
Гледалац: Добро вече. Поздрав свима у студију, зовем из Крушевца имао бих пар питања да поставим др Војиславу Шешелу.

Водитељ: Само краће.

Гледалац: Кратко. Као прво хтео сам да кажем да су нама свима познате пароле – Косово је српска колевка и српске мајке, рађајте српску децу на Косову. Био сам у Призрену на сахрани једном мом другару, и могу вам рећи да је српска колевка тренутно на Косову празна. И ако треба да се напуни треба под хитно нешто предузети. И да цара Душана

ко наврата Шиптари су атаковали на њихов простор. Били су одбијени. Један број Горанаца се такође иселио у Србију, али се они постепено враћају. Мислим да ће и Гора бити сачувана.

Е, сада могла је ту више ствар мојих жеља него стварних могућности, то ћемо видети, не могу сада да кажем како ће се ствари даље развијати. Горанци су одувек лојални Србији, они су и Срби пореклом, Срби исламске вероисповести, Албанци су покушали да их албанизују, поалбанаше. Тај процес је чак поодмакао, али нису успели у потпуности да га приведу крају. И зато данас Горанци имају имена и презимена која личе на

Владика Артемије служи Американцима и олакшава реализацију њихових циљева

у Призрену тренутно брани шачица Срба, пигани и Горанци. Служио сам војску на самој граници па ме интересује да ли др Војислав Шешел има неку информацију шта је са тим народом. Имам доста пријатеља тамо у Драгашу.

Друго, да ли тренутна влада Југославије има било какав утицај на ситуацију на Косову?

Треће, ако Косово остане под Србијом, на који начин ћемо ми истерати албанске терористе и Албанце албанског држављанства? Пријатно и хвала.

Др Шешел: Што се тиче ситуације на Гори, општини Драгаш, она је компликована, али Горанци су ипак до сада поприлично били заштићени. У неколи-

албанска. Али Албанци их много мрзе, и њих и Роме, чак их више мрзе него Срби.

Што се тиче српске државе на Косову и Метохији, њене полуге моћи и утицаја власти и ауторитета, сада су поприлично, у великој мери ослабљене. И протежу се само на оне просторе где се Срби још чврсто држе.

Нема забране уписа

Водитељ: Тамо се Срби сами штите.

Др Шешел: Срби се тамо сами штите, али уз одговарајућу помоћ Србије. Негде је та помоћ присутнија, негде мање присутна, али она постоји.

И треће питање, наш је први задатак да што пре отерамо стране трупе са Косова и Метохије, а онда ћемо ми много лакше са шиптарским терористима и сепартистима и албанским уљезима.

Водитељ: Господине Шешељ, с обзиром да је време за емисију истекло, ако се слажете да наставимо пошто питања ево има још.

Др Шешељ: Што се мене тиче до зор можемо.

Водитељ: Да чујемо следећег гледалаца. Добро вече.

Гледалац: Добро вече. Јављам се из Врњачке бање, хтео бих господину Шешељу да поставим питање, пошто сам ја полицијаш који је дошао сада у Врњачку Бању по споразуму. Били смо у школи у Врњачкој Бањи да упишемо децу, али су нам рекли да и даље не може. А иначе сам члан Српске радикалне странке и моја породица је гласала за господина Шешеља.

Др Шешељ: Морају сва деца да се упишу тамо где живе са својим родитељима у било ком делу Србије, постоји Уставом и свим законима гарантована слобода кретања грађана Србије и Савезне Републике Југославије. Имате право да се преселите где год желите и имате право тамо где се преселите да упишете своју децу у основу, у средњу школу и на факултет ако испуњавају услове.

Ове године сви који су завршили средњу школу испуњавају услове, тако да ту никаквих сметњи не сме да буде. И ми смо критиковали министра Јову Тодоровића због такве изјаве, због такве забране. Забрана је повучена, можда још нису сви у унутрашњости у школама ту забрану повукли. Она не сме да важи и мора што пре да нестане из праксе.

Водитељ: Ево, још једно питање имамо. Добро вече.

Гледалац: Добро вече, Светлана из Крушевца овде. Имам неколико питања за вашег госта. Моја породица је у Ораховцу, интересује ме шта ће бити са тим људима тамо? Зашто Влада нешто не уради по том питању да те људе извуче? Зашто Влада тражи одобрење да би ти људи изашли из Ораховца? Зашто нема ниједне везе ка Ораховцу као што је то у другим местима где иоле има то мало Срба што има?

Др Шешељ: Срби покушавају да остану у Великој Хочи и околним селима, то је Ораховачка општина. Да су хтели да изађу, већ би могли, јер стране трупе дају подршку и помоћ онима који желе да напусте. Међутим, Срби из Велике Хоче желе да остану и ми морамо што ефикасније да им помогнемо да заиста остану тамо ако је то њихова жеља.

Водитељ: А да им помогнете да изађу отуда?

Др Шешељ: Ако пожелеле да изађу онда се једноставно јаве страним трупима, странцима, и они им обезбеде пратњу. Они једва чекају да обезбеде пратњу. Видите шта Американци раде у Њујорку и нису имали пратњу.

Морамо издржати

Водитељ: Ево, у писму које смо добили пре почетка емисије, наш гледалац моли за ваш коментар вашег отвореног писма господину, а не другу, Хамдији Поздерцу. Писмо каже да је од 9. марта 1987. године, а писмо сте завршили, цитирам "твој одани и увек будни дружбеник", што сте били дружбеник када је то било у то време опасно? Није гонела Зеница,

Др Шешељ: Није баш дружбеник, него можда пријатељ или тако нешто.

Водитељ: Душебрижник.

Др Шешељ: Душебрижник, можда тако.

Водитељ: Ја се извињавам, нисам добро прочитала.

Др Шешељ: То писмо је било хумористичко сатиричног карактера. Три сам укупно отворена писма писао Хамдији Поздерцу и писмо је доста лоше на Поздерца деловало и вероватно допринело да умре раније него што је планирао.

Водитељ: Ви свакако имате смисла за хумор и сатиру, само да чујемо још једног гледалаца. Добро вече.

Гледалац: Добро вече. Овде гледалац из Осака.

Водитељ: Веза се прекинула, а ја мислим да је време да завршавамо ову емисију, прича никада краја, господине Шешељ. Шта сте желели да кажете у Отвореном студију а нису стигли, нису вас гледаоци питали.

Др Шешељ: Ја сам овде дошао да одговарам на ваша питања, питања ваших гледалаца. Мислим да ни на једно питање нисам ускратио одговор.

Водитељ: Да, али је вама отворена могућност да кажете све оно што сматрате да треба да кажете, и ево.

Др Шешељ: Нисам ја овде дошао у предизборној кампањи, нисам дошао да дајем политичке поруке. Ја сам дошао да као председник Српске радикалне странке и као потпредседник Владе Србије одговарам на сва она питања која ми се овде поставе. И надам се да ово није последњи пут да гостујем у вашој телевизији. Да нећете правити оволику паузу као што сте сада правили, од пуне две године. Тако да и на она питања која вечерас евентуално гледаоци нису имали времена да поставе, могу одговорити у некој другој прилици.

Иначе, мислим да је и Србија и српски народ у још тежој ситуацији него што су били протеклих година. Да смо доживели тежак ударац, али не смемо очајавати. Морамо истрајати. Морамо издржати. Морамо се што боље организовати. Морамо што више дисциплиновати све институције власти и система у целини и тражити путеве изласка из економске кризе и социјалне беде, уздајући се у сопствене снаге.

Нико нам споља ништа неће поклонити, нико нам неће дати. Они који обећавају милијарде долара са Запада једноставно лажу народ. Ево, у Румунији је проамерички режим да не може бити понизнији према Американцима, па шта је Румунија добила-ништа. Долазе им

доктори наука да копају за дневницу код нас, да окопавају кукуруз и да обављају такве пољопривредне послове.

Нисмо поражени

Водитељ: Да ли сте ви срели неког таквог доктора науке?

Др Шешељ: Има их, у Београду можете да их сретнете. Професори универзитета из Румуније који долазе да физичким радом зараде неки динар и да се врате кући.

Имате случај Бугарске, не можете замислити понизнију власт у односу на Американце од данашње бугарске власти, па где су те милијарде долара Бугарима. Има ли их - нема их.

Ипак, најпонижнија власт је у Македонији. Нема шта није македонска власт била у стању да уради да би се додворила Американцима. Па шта су добили - ништа нису добили. Економска ситуација им је још гора него у Србији, иако је Србија три месеца била под бомбама и ракетама.

Водитељ: Ми смо их, ето, победили сада можемо мирно да спавамо.

Др Шешељ: Знате, мало је овако неукусно да се на тај начин опходите према судбини сопственог народа. Нисмо их победили али нисмо ни поражени. Издржали смо нешто што сигурно ниједан други народ у Европи не би издржао.

Водитељ: Да, народ је издржао све народу свака част.

Др Шешељ: Народ је издржао, и немојте онда са толиком иронијом да се односите према овоме. Нисмо ми њих могли тако победити да окупирамо Америку да Клинтон тамо изведемо пред суд да наплаћујемо ратну штету тако што ћемо узети одговарајући умовину и превести овамо. О каквој победи нико никада није размишљао.

Нисмо ми победили, али нисмо ни поражени и још имамо шанси, још имамо могућности, нисмо још изгубили ни Косово и Метохију и можемо га сачувати. Треба да учинимо све да бисмо га сачували и не смемо да се додворавамо нашим непријатељима.

Ако је пре овога бомбардовања неко озбиљан у Србији мислио да су нам можда Американци пријатељу, да нам нису непријатељи итд. после овог бомбардовања све је јасно. Не можемо ваљда да се додворавамо онима који су убијали српску децу, који су бомбардовали Србију, који су нам рушили мостове, фабрике итд. Они су нам непријатељи и они остају непријатељи. Пријатељи имамо на другој страни. Нажалост, нису данас јаки и силни какви су некада били и какви могу бити. Али опет ће једног дана бити, сигуран сам у то.

Водитељ: Овај народ је заиста победио, народу свака част, а вама господине Шешељ хвала за учешће у Отвореном студију Телевизије Трстеник.

Др Шешељ: Хвала вама што сте ме позвали.

Водитељ: Поштовани гледаоци, био је ово Отворени студио, хвала на пажњи и не мењајте канал.

ПОТПРЕДСЕДНИК САВЕЗНЕ ВЛАДЕ, ТОМИСЛАВ НИКОЛИЋ,
НА ТЕЛЕВИЗИЈИ "КАНАЛ 9" У КРАГУЈЕВЦУ, 15. АВГУСТА 1999. ГОДИНЕ

ИЛИ СА ШТИТОМ, ИЛИ НА ЊЕМУ

Сада је веома лако и веома лепо бити у опозицији. Сви су се окомили на ову земљу, многи су се окомили и на њено руководство. Економска ситуација је веома тешка, социјална ситуација такође. Земља је у изолацији, излазимо из рата с ранама... Због тога Српска радикална странка учествује у обе владе. У периоду до избора, надам се да ћемо успети да припремимо земљу за реформе

Водитељ: Емисија "Прес плус", поштовани гледаоци и ове недеље уживо из студија телевизије "К9". Добро вече желим, мој вечерашњи гост је господин Томислав Николић, потпредседник Савезне владе и заменик председника Српске радикалне странке. Добро вече и добро дошли.

Томислав Николић: Добро вече, боље вас нашао.

Водитељ: Господине Николићу, пре пар дана реконструисана је Савезна влада, Српска радикална странка у њој има пет својих чланова и то два потпредседника. Претпостављам да је на нивоу странке процењено да би требало учествовати у реконструисаној Влади.

Томислав Николић: То није била никаква тајна за грађане Србије. Од момента када смо на неки начин изашли из овог рата, Српска радикална странка је непрекидно инсистирала да се реконструишу обе владе и да се створи што шири фронт и у овом послератном периоду. Практично, наша жеља је била да све парламентарне политичке странке које имају посланичке клубове уђу и у Владу Републике Србије и у Савезну владу.

Обављене су консултације, већ на првим консултацијама ми смо рекли да хоћемо да учествујемо у таквој једној влади, СПО је најпре рекао да хоће, онда су рекли да неће и, нажалост, после сваких избора, понављам на жалост, немамо тако широк фронт, немамо тако велику владу какву бих ја волео да имамо.

Они који нису хтели да у њој учествују вероватно претпостављају да ће влада доживети неуспех или да можда на други начин могу да или остваре своје политичке амбиције или помогну земљи. Не знам шта су мотиви појединих политичара, остали су изван Владе својом жељом.

Ми смо рекли да хоћемо, да је сада веома лако бити у опозицији и веома лепо. Сви су се окомили на ову земљу, многи су се окомили и на њено руководство, ситуација је изузетно тешка и економска и социјална, земља је у великој изолацији, земља излази из рата у ранама и Српска радикална странка зна, учествује у обе владе, или ће изаћи са штитом или на њему. Надам се да ћемо

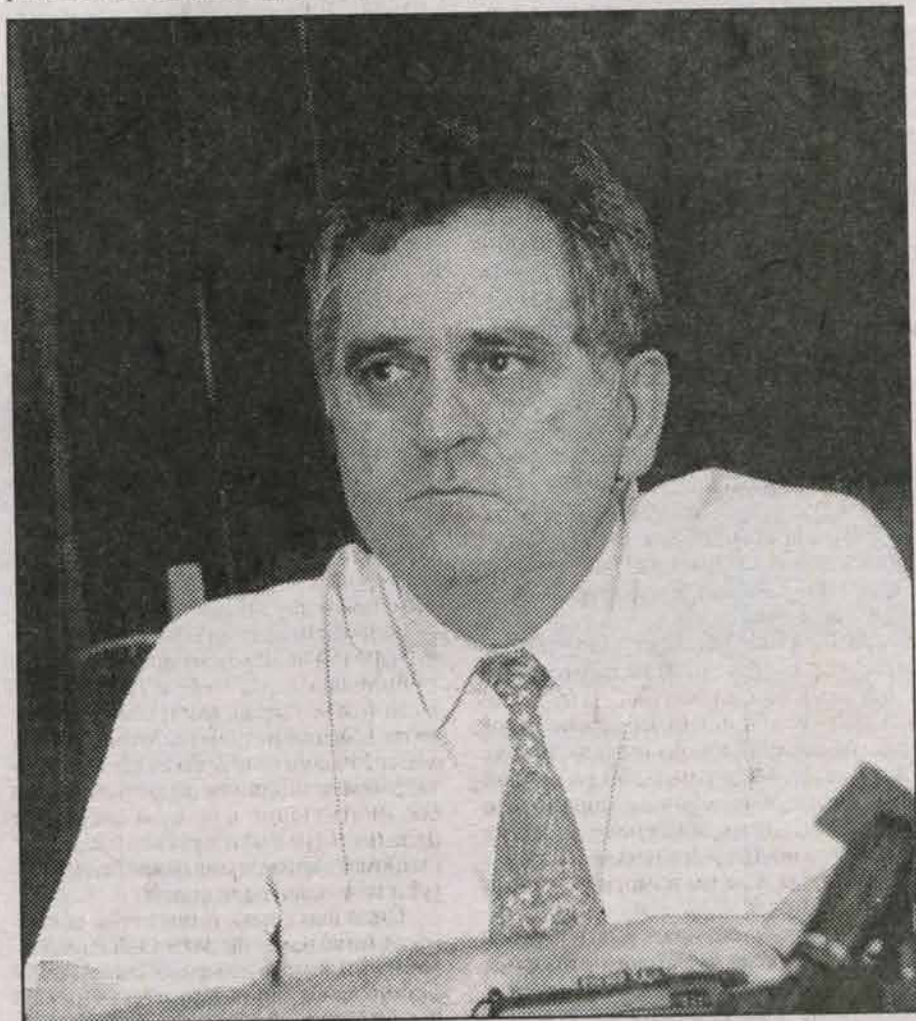
успети у периоду до избора, који су неминовни и који се приближавају, чак и редовни, да земљу у великој мери припремимо за реформе и да извршимо оне које су могуће, али за реформе које у новом веку следе и које су обавезне.

Оставке као морални чин

Водитељ: То, дакле значи да Српска радикална странка остаје у Републич-

кој влади упркос оставкама које сте понудили својевремено.

Томислав Николић: Српска радикална странка није понудила оставке, ми смо оставке поднели, али је Републичка скупштина одбила да расправља о нашим оставкама и ту је постојала сарадња СПС-а и СПО-а на томе да ми останемо везани у Влади Републике Србије.

Ако бих саветовао Милошевићу да поднесе оставку, то не би било зато што Запад жели Југославију без Милошевића, него зато што су Косово и Метохија изгубљени

Свако ту има свој интерес и своју рачуницу, социјалисти су желели да убеде грађане Србије да грех који је учињен на Косову и Метохији и није тако велики, чим радикали могу да остану у Влади Републике Србије, а СПО сматра да му овог часа одговара да Српска радикална странка не буде на страни опозиције, да остане чистији терен, да остане слободно поље за СПО и евентуално за Савез за промене ако не буду сарађивали, тако да могу да покупе гласове свих који су против актуелне власти, макар и да не припадају њиховој политичкој странци.

Наша процена није била заснована на томе колико ко профитира, колико ко губи. Проценили смо да смо ми Срби, не знам зашто, ни дан-данас ми то није јасно, препустили судбину Косова и Метохије у руке других, у руке оних који нам никада нису мислили добро и то се на жалост и остварује, судбина Косова и Метохије из дана у дан постаје све неизвеснија.

Сматрали смо да, иако у томе нисмо учествовали, иако смо једини гласали против плана Черномирдин-Ахтисари у Скупштини Србије, ипак морамо да поднесемо оставку зато што Владу Србије, то значи српске радикале, чак нико није ни питао да ли треба тај план прихватити или не. Влада Србије о том плану никада није расправљала, расправљала је Скупштина Србије и у њој је створена већина коју су чинили СПС, ЈУЛ и СПО.

Ми смо морални чин учинили, поднели оставку. На жалост, на јединој седници која је после тога одржана нисмо разрешени, остало је да чекамо редовно заседање. Међутим, после реконструкције у којој ћемо учествовати, мислим да ће ускоро бити заказана седница Републичке скупштине зато што Устав Републике Србије тражи да Скупштина разреши и постави министре.

У Савезној Републици Југославији је другачије, довољно је да председник Савезне владе именује чланове Владе и то не иде на Скупштину, а у Републици Србији Скупштина и бира и разрешава министре.

Кроз лавиринт до предаје

Водитељ: Опозиционе партије у Србији кажу да је нова Савезна влада у ствари Влада која пружа подршку председнику Слободану Милошевићу и његовој политици.

"Ројтерс" је јуче емитовао информацију, позивајући се на интервју који сте дали немачком "Шпиглу" и у коме сте оценили да би Слободан Милошевић требало да поднесе оставку, не због тога што то захтева Запад, већ зато јер је капитулирао на Косову.

Данашњи "Блиц" је објавио ваш демант, рекли сте да је вероватно ваша изјава извучена из контекста и да је ...

Томислав Николић: Не, изјава није извучена из контекста, било би објективно да је "Ројтерс" пренео баш тако како сам ја изјавио "Шпиглу". Ова ситуа-

ција је јако деликатна и у разговору са новинарском увек покушавам да брижљиво одговорам на питања и да тачно кажем оно што мислим. Наравно, у преводу на немачки, или у злој намери, десило се да једна моја изјава, која је веома слична тој, али донекле различита, буде протумачена на начин који би тренутно одговарао Западу.

Питање је било јасно - да ли Слободан Милошевић треба да поднесе оставку, ја сам рекао да је то чин који зависи само од тог човека и да нико не може никога да натера да против своје воље поднесе оставку. Онда ме је новинарка питала да ли бих ја саветовао Слободану Милошевићу да поднесе оставку, а ја сам рекао ако бих га саветовао да поднесе оставку, то не би било зато што га Запад прогања и што жели да види Југославију без Милошевића на челу, него зато што су изгубљени Косово и Метохија.

Сматрам да се у овој ситуацији зна где је највећа одговорност. Као што су највеће заслуге за све оно што се добро деси у једној земљи онога ко влада том земљом, тако је исто и највећа одговорност за све оно што се лоше деси. Као што сам потпуно подржавао и председника Савезне Републике Југославије, као врховног команданта, и све оне који су одлучивали док се земља бранила, исто тако сам убеђен у то да су учинили лош потез кад су предали Косово и Метохију, иако војска није поражена.

Сматрам да одговорност сносе они који су о томе директно одлучивали, мада председник Савезне Републике Југославије није ништа потписао, мада је ту изведена нека игра, неки лавиринт, пошто се о плану Черномирдин-Ахтисари изјашњавала Скупштина Србије којој то није посао.

То је спољна политика земље и требало би да о томе решавају Савезни парламент и Савезна влада, међутим они су знали да српски радикали неће гласати за план, а ако ми не гласамо у Савезној скупштини то не може да прође, без нас нема гласова у Већу република. Зато су у договору са СПО-ом то пустили кроз Скупштину Србије, а онда је Савезна влада прихватила одлуку Скупштине Србије, а остали су по страни и председник Савезне Републике Југославије и Влада Србије.

Тако да, ако судимо по томе шта је ко званично учинио, владу Републике Србије и председника Савезне Републике Југославије човек не би могао да оптужи за губитак Косова и Метохије. Међутим, зна се ко је о свему томе одлучивао и ја сматрам да ту постоји одговорност.

Одговорност се проверава на изборима

За сваку одговорност, сваког од нас ко се бави политиком, постоје избори и на конкретно питање новинарке да ли бих се прикључио захтевима за оставку, ја сам одговорио да оставку од једног изабраног лица могу да траже они који су

га на ту функцију изабрали. Ја нисам гласао за то да Слободан Милошевић буде председник Савезне Републике Југославије, ниједан српски радикал није за то гласао и о томе нека размишљају они који су за њега гласали.

Ја чак немам ни морално право да тражим оставку од човека за кога нисам гласао и зато су ми смешни ови из Савеза за промене и све остале политичке странке које траже оставку Слободана Милошевића, а нису га на ту функцију изабрали. Они би требало да траже од посланика који су за њега гласали, да сада гласају да он не буде председник Савезне Републике Југославије.

У овој земљи, после рата, дешава се нешто чудно, многи људи, чак и многе организације и институције, баве се послом којим не треба да се баве, баве се нечим што није њихов посао. Тако ето и неки политичари, лутају, послушују пуле народа, виде да је у народу огромно незадовољство и рачунају да би то незадовољство могло да доведе до промене власти. Немају стрпљења, немају храбрости, можда немају ни поверена у своју снагу, нису спремни да чекају изборе, нису спремни да инсистирају на изборима, само траже да им се преда власт.

Опозиција бежи од избора

Водитељ: То сте поменули пре пар дана, могућност ванредних избора.

Томислав Николић: Говорим са становишта Српске радикалне странке. Ми смо спремни за изборе данас, спремни смо да помогнемо свакоме коме треба наш глас да се распишу избори ми ћемо помоћи. И СПС и ЈУЛ су спремни за изборе. Нису спремни ови на другој страни и зато интернационализују проблем, увлаче спољни фактор а беже од избора, знају да ослонац на Запад овог часа још увек не доноси никакве поене - јако је тешко представити се бирачима у кампањи и рећи - ми смо ти које подржава Америка. Наше су ране још увек свежје, наше рушевине опомињу на то шта нам Америка ради.

Новинарка "Шпигла" ме је питала, то је био јако озбиљан интервју и питања су била веома, веома опасна, врло брзо је требало да дам тај интервју, путовао сам а она је поставила више питања која су у ствари судбинска питања за ову земљу, па је тако питала и у вези предаје власти - да ли ћемо ми предати власт ако немири буду такви да народ инсистира да се власт преда.

Рекао сам да народ никада неће инсистирати да се власт преда на улици, али да део политичких странака и део грађана које они могу да окупе то могу да траже, да може да дође до тога и да је право свакога да тражи да му се преда власт. Зашто не би тражио? Зашто не би тражио Зоран Ђинђић да му се, колико сутра, преда власт. Зашто не би и људи који га подржавају. Зашто то не би тражио Вук Драшковић. Питање је само да ли смо ми у већини, и питање је само

да ли су они који су освојили гласове бирача спремни да тако предају власт.

Познајем став Српске радикалне странке. Ми нисмо никада били, све време док смо били у опозицији, за то да на улици преуземо власт. Сада, када представљамо један део владајуће коалиције, никада никоме на улици нећемо предати власт. Уколико сви ти њихови захтеви и покушаји да дођу до власти буду демократски, ако се буду окупљали, ако буду износили своје захтеве, ако ти захтеви буду јасни, ми ћемо се понашати као што се и све друге државе у свету понашају - дозволићемо им да траже све што желе.

Ако буду почели да руше поручјем им овог пута да је у Влади и Републике и у Савезној влади Српска радикална странка, странка која је осуђивала социјалисте зашто су дозволили рушење појединих градова у време уличних немира, уличних демонстрација. Ми ћемо

Власт се не осваја на улици

Лично, никада не бих бранио одлуку да не идемо на изборе. Али, хоћу да браним одлуку да не дамо власт на улици и то је сада проблем странака које се ослањају на Америку. Оне мисле да би требало да протекне извесно време, да грађани забораве шта нам је све Америка учинила, да евентуално социјо-економска криза достигне такве размере да се неки грађани Србије осете као даљеник који би се ухватио за сламку.

Сада још увек није таква ситуација, грађани Србије у већини осуђују про НАТО странке. Нису за њих. Нису за политику којом би они желели да владају Србијом. Да ли ће ситуација да се промени или не - не знам, али избори ће показати да ли се ситуација променила или није.

Све време док смо били у опозицији говорио сам да је Србија срећна земља

који очекују да ће изазвати насиље. Ту могу да дођу хулигани. Може да дође неколико десетина хиљада људи. Лично бих волео да седим код куће кад се одржавају скупови за које проценујем да би могли да се изроде у насиље. Али, никада нећу учествовати у власти која је слаба. За мене је слаба она власт која не може да спроведе закон. Зашто постоје закони и зашто постоји власт? Закони постоје да уреде односе међу људима а власт постоји да их спроводи. Она власт која не може да спроведе законе не заслужује да се зове власт.

Трудим се увек искрено да кажем оно што мислим, чак и људима који су убеђени да их потпуно разумем, као што их и разумем, али за које мислим да се погрешно понашају. И када су резервисти, људи који су били у рату па се вратили кући, блокирали путеве, изјављивао сам да потпуно разумем то што се окупљају.

Јако је тешко представити се бирачима у кампањи и рећи: "Ми смо они које подржавају САД"

сада insistирати и у једној и у другој влади да мир и безбедност грађана буду одбрањени по сваку цену.

Власт не сме да забрани ниједан митинг, али, ниједан организатор митинга не сме да се понаша мимо закона и не сме да мисли да је држава његова. Зато постоје избори у свету. И ако је изјава СПС и ЈУЛ-а јасно да су спремни за изборе зашто од избора беже они који тренутно нису на власти а мисле да би требао да буду, зашто не траже изборе. Јако тешко би било одбранити став владајуће коалиције која не би хтела да изађе на изборе.

зато што се о томе ко ће бити на власти у Србији одлучује на изборима. Волео бих да остане тако па макар и да Српска радикална странка никада више не дође на власт.

Водитељ: Уколико сам вас добро разумела, ово о чему сте управо говорили се може повезати са једном изјавом на коју сам пре пар дана наишла у штампи, да ћете демонстрације дозволити али да ћете на насиље одговорити насиљем. Значи ли то да насиље очекујете.

Томислав Николић: Не, нисам убеђен у то да ће бити насиља, зато што не видим зашто би грађани дошли на скуп за

Разумем да је држава заказала у односу према њима али да не могу да разумем зашто блокирају путеве. Не могу да схватим да постоји власт која ће дозволити да неко блокира пут. Може то да се деси, али та власт треба да одступи одмах и да каже - ми не можемо да обезбедимо да путеви буду проходни и ми не заслужујемо да вршимо власт.

Када су радикали ушли у Републичку владу, марта прошле године, око 40% територије Косова и Метохије било је на неки начин окупирано од Шингара. Путеве нису били проходни. Да нисмо успели да те путеве учинимо проходним

први бих инсистирао на томе да Председништво странке донесе одлуку да изађемо из Владе. Исто тако је и у Србији. Свако ко спречава грађане да се крећу тамо где су наумили, против себе мора да има власт, макар колико је оправдано његово незадовољство нечим што му се десило и за шта му је крива та иста власт.

Стрпљење је основа сваке политике

То је, у ствари, напад на грађане. Ако нас је Америка убеђивала да све време ратује против Србије зато што не воли Слободана Милошевића на власти, зашто није ратовала искључиво против Слободана Милошевића, зашто је рушила градове, зашто је убијала децу, зашто је бомбардовала све што се креће по Србији, растурала нам фабрике, мостове, саобраћајнице. Како могу да нас убеде да су имали нешто искључиво против председника Савезне Републике Југославије, а разбили су нам целу земљу.

Исто је и са блокадом путева. Мене не могу резервисти да убеде да су искључиво против власти ако блокирају путеве. Ако ја као обичан грађанин, и ту мислим на било ког грађанина, ако не могу да прођем путем, онда значи да су се резервисти окупили против воље обичног грађанина и имају нешто и против њега.

Као што сам био против када је коалиција "Заједно" блокирала путеве око Крагујевца тако сам и против тога да било ко други то уради. Постоје начини да се права остваре. Савезна влада се огрешила о учеснике рата зато што није обезбедила довољно средстава да исплати њихове дневнице и надокнаде за време проведено у рату.

Није успела на начин како је то учинила Влада Републике Србије. Ми смо били задужени за полицију и нема ниједног активног или резервног полицајца који није исплаћен. Савезна влада је морала да обезбеди војску. Није у томе успевала. Ево, сада је донета одлука како ће резервисти бити исплаћени, других средстава за то нема, али, то је требало благовремено а не да се изазове овакво одијум код мобилисаних.

Мада мислим да ту постоји и нека мала освета код појединих, ипак су то групе, који су се одазвали позиву у рат, могли да погину, могли да настрадају, погинуо је неко поред њих, можда добар пријатељ, рођак, а Косово и Метохија предати у руке оних који нису смели да нас нападну и онда они кажу - бар ћемо сад да инсистирамо на овој исплати када се види да смо се узалуд борили и да смо узалуд били изложени опасности.

Рекао сам већ да се чудне ствари дешавају у Србији. Вероватно ћемо вечерас догаћи много тих чудних ствари које нам се дешавају и само бих волео да сви грађани Србије сачувају разум, да се нестрпљиви мало смире. Да је Српска радикална странка била нестрпљива никада не бисмо освојили толико гласова да

без нас не може да се формира ниједна влада. Да смо били нестрпљиви и да смо рушили власт кад год нам се прохтело, много тога у Србији данас више уопште не би постојало. У политици човек мора да има много стрпљења.

Разумем када су нестрпљиви стари људи којима се измиче живот па, ето, гледају да остваре још понешто. Не могу да схватим људе у најбољим годинама, који тренутно воде неке политичке странке, који мисле да немају времена. Имају времена, само не треба да начине ниједан потез којим могу Србију да доведу у још веће тешкоће од ових у којима је сада.

Лоше процене Запада

Водитељ: Највећи број, ако не и сви нови министри и потпредседници Савезне владе, налазе се на списку југословенских функционера који не могу да путују у западне земље. Да ли то на било који начин може да блокира рад Савезне владе.

Томислав Николић: Ма, то су раздвојене приче. Таман посла ако бисмо ми формирали владе од оних којима Запад дозвољава да путују у земље на Западу, онда никада не бисмо имали власт која је по вољи народа. Више од 300 људи у СРЈ налази се на списку оних који не могу да иду у земље чланице ЕЗ, највероватније цела Савезна влада, Република, скоро сви посланици у оба парламента, али то је снага овог друштва. Грађани Србије изашли су на изборе 1996. и 1997. године и одлучили ко ће бити заступљен у Савезном и Републичком парламенту.

Посланици из Савезног и Републичког парламента бирају Савезну и Републичку владу. Тако је у свакој нормалној земљи на свету, а Србија мора бар у том погледу да остане нормална земља. Посланици ће увек бирати владу, тако су одлучили грађани Србије на изборима и не треба да их интересује кога фаворизује Америка а кога спутава.

Уосталом, био сам већ на првом списку који је објављен на коме је било само десетак грађана СРЈ и био сам веома поносан, не зато што је мени мило што не могу да путујем. Заиста и не размишљавам да путујем у иностранство.

Изузев Русије и Белорусије, то су две државе у које ћу интензивно путовати све док не уђемо у Савез и док не обезбедимо судбину у Србије и Косова и Метохије, друге државе ме заиста не интересују. Видим да су неки наши посланици из различитих политичких странака, из СПО, ЈУП и СПС путовали за ово време од кад ја не путујем, и на Запад и на Исток. Када се врате из источних земаља из Русије и Белорусије, Украјине, врате се задовољни.

Када се врате из Брисла, Хага, из било ког града и државе на Западу, врате се незадовољни, зато што виде какав је третман према њима, без обзира којој политичкој странци припадају.

Запад непрекидно греша покушавајући да утиче на то ко ће бити на власти

у Србији. Америка, која је доживела да њене грађане мрзе у скоро свим државама света, мисли да ће помоћи својим пуленима у Србији ако нападне оне друге. Некад се запитам да ли они то у ствари желе да помогну онима које нападају, јер је очигледно да када нападају СПО и Слободана Милошевића, Српску радикалну странку и Војислава Шешеља да ми добијамо све више гласова.

Нису толико глупи да не схватају да је погрешна тактика. Нешто ту не иде. Нешто ту не одговара. Или желе да што дуже одрже ово стање у нашој земљи или врло добро знају да они који су њихови пулени не могу да воде ову земљу, не могу да воде ову државу. И, онда се само труде да одрже равнотежу нереди хаоса, држе нас у економској изолацији и то је оно што је најтеже.

Ако је цела земља блокирана, ако нема протока робе, капитала, људи, шта то значи да стотинак политичара може да иде или да не може у иностранство. А који је то наш политичар, који може да иде у иностранство, коме је било омогућено да учини било шта што је добро за ову земљу. Потпуно погрешан приступ. Запад има према политичкој ситуацији у нашој земљи, према нашем народу, као што су добро проценили поједине политичаре и врло добро знају шта ће они учинити у било ком часу, тако имају јако лош приступ укупном проблему. Можда су то и лоше процене српског народа у целини.

Неозбиљност Владе Црне Горе

Водитељ: Последњих дана заиста се могу чути контрадикторне информације око тога да ли је пригорска платформа за реafirмисање односа две републике стигла до републичке владе или не. Председник Српске радикалне странке др Војислав Шешељ је потврдио да је платформа ту, према неким написима из штампе социјалисти тврде да платформа још увек нема. Да ли сте ви видели платформу или не.

Томислав Николић: Платформа је стигла, ја сам је видео. Извршили смо анализу тог папира који је усвојен код њих. Он је из више разлога неизбиљан. Најпре, неизбиљно је од Владе Црне Горе да нише Влади Србије и да тражи да се договори даља будућност, уставно уређење заједничке државе. Врло добро знају да у Уставу Савезне Републике Југославије, који су сами правили на Жабљаку заједно са СПС, пише да се сва питања односима у федерацији постављају у Савезној скупштини и да су односи у Савезној држави у интерпретацијама Савезне скупштине а не републичких влада.

Тим потезом Црна Гора жели да покаже како постоје две државе - Србија и Црна Гора а не постоји трећа која се зове Савезна Република Југославија, па они, тобож, немају коме да пишу изузев Влади Републике Србије пошто је то једина влада мимо њихове која још постоји.

Неопходно је да грађани Србије сачувају разум

То је приступ који је потпуно погрешан и који Српска радикална странка никада неће прихватити. Ми хоћемо да у Савезној скупштини расправљамо о сукобини заједничке државе али нећемо да о томе расправљамо у Влади Републике Србије. Ми можемо интерно да се договарамо у Влади Републике Србије како ћемо да реагујемо на неки потез али да та влада одређује став о томе како ће изгледати Савезна Република Југославија, нама то не пада на памет.

С друге стране, већ прва тачка те њихове платформе, и чудим се зашто наши коалициони партнери не прихвате да то треба јавно анализирати, него непрекидно говоре да то не постоји, већ прва тачка је таква да цео папир треба затворити и вратити поштом. Они кажу да постојећи Устав Савезне Републике Југославије неће бити основа за договарање односа у Савезној Републици Југославији, значи, одмах инсистирају да Устав не важи, него ћемо ми да правимо државу мимо Устава. То не могу да дозволим.

Ако живимо у једној држави, у којој постоји Устав и закони, и ако захтевамо од свих грађана да их поштују, па ваљда је моја основна дужност да први ја поштујем Устав и законе.

Устав Савезне Републике Југославије, у чијој је изради Црна Гора учествовала, био је, у ствари, уступак руководству Црне Горе. Када је Устав писан 1992. године постојало је велико огорчење српског народа на све остале народе из бивше СФРЈ који су се отцепљивали ратом, и српски народ је научен искуствима из рата за Републику Српску и Републику Српску Крајину, желео да створи једну српску државу. Устав који је

добрио српски народ уопште није био по његовој жељи него је био по мери власти у Србији и Црној Гори које су се договориле да направе Устав који има доста конфедералних обележја. Али, тај Устав, такав какав је, не дозвољава ни једној републици - чланици да се отцепи без сагласности друге републике - чланице.

То је оно што Црну Гору јако брине - како ће реаговати Србија и савезна држава која би требала да поштује савезни устав, како ће реаговати војска Југославије којој је дужност да обезбеди да границе СРЈ остану онолике колике су сада.

Запад хушка Црну Гору на отцепљење

Водитељ: То сте такође поменули у интервјуу у немачком Шпиглу.

Томислав Николић: Већ сам рекао да је интервју био јако озбиљан иако је кратко трајао али су то била питања која су секла једно - друго. Али, то је оно на шта ја могу да одговорим и у пола дана и у пола ноћи зато што извире из програма Српске радикалне странке. Ништа не морам да измишљам. Ми смо све то записали а и у ових девет година, колико се политиком бавим, више пута, много пута сам износио ставове Српске радикалне странке по многим питањима, па и по том.

Делегација Црне Горе, ДПС и Народне странке Црне Горе, која постоји и у Већу грађана и Већу република, покренула је иницијативу да се разговара о односима у Савезној држави. Рачунали су да парламентарне странке из Србије неће у томе учествовати. Када смо се сви

одазвали, разговарали са њима и изнели своје мишљење, они се више нису појавили. Одмах су са терена Савезне скупштине, где је и место, пребацили на терен односа између двеју влада. Ми ћемо вероватно имати проблем који се назива или референдум или на неки други начин, отцепљења Црне Горе. Тај проблем неће бити само са актуелном влашћу у Црној Гори него и са Западом који их на све ово и хушка и потстрекава. Треба да будемо спремни на то.

Србију не сме да затекне више ни један напад на било који део Савезне Републике Југославије, и било какав напад, неспремну. Ми ћемо морати о томе да се у Србији договоримо, и власт и парламентарна опозиција, с тим што руководство Црне Горе и Мило Букановић, врло добро знају да ће бити јако тешко спровести једну такву одлуку.

Они можда могу лако да је донесу, тим пре што могу да фалсификују резултате референдума, али како ће то да спроведу најпре у самој Црној Гори, када ће то они избити на неку границу са Србијом, како мисле да ту границу одрже поред војске Југославије, мимо сагласности федералне државе и Републике Србије - то је велико питање.

С друге стране, шта мисле са грађанима Црне Горе који живе у Србији. Шта би било једног дана ако би се они заиста отцепили а Србија грађанима Црне Горе који живе у Србији рекла да морају да изваде радне визе. Шта би било ако би 200.000 грађана Црне Горе морало да пређе у Црну Гору и да тражи посао у Црној Гори. Која би то власт у Црној Гори могла да обезбеди? Знате кад једна држава реши да настане и једна власт реши да створи државу она мора да мис-

ли и о проблемима које ће њени грађани имати у тој држави. Не може само о себи да мисли.

Нажалост, медијски простор у Црној Гори је потпуно блокиран. Не постоји државна, локална или приватна телевизија на којој било ко из Србије, или било ко из Црне Горе ко је просрпски оријентисан, може да изнесе ставове. У Србији је ситуација другачија. ДПС не може на државним медијима, на републичком нивоу, да износи своје ставове, али може на скоро свим телевизијама локалне самоуправе и њихови ставови у Србији су јасни. Нису у Црној Гори јасни ставови Србије. То су ставови који би отрезнили многе грађане Црне Горе и навели их на то да озбиљније размишљају о заједничкој држави.

Ми можемо да преуредимо заједничку државу, можемо да створимо другачије односе али да се раздвоје Србија и Црна Гора без великих невоља то не може.

Зашто се Црква меша у политику?

Водитељ: Претпостављам да то значи да ће и војска у том случају бити ангажована.

Томислав Николић: Уколико поштује Устав СРЈ мора да се ангажује.

Водитељ: Последњих дана се доста интензивно говори о идеји прелазне владе. Какав је став ваше странке у том контексту?

Томислав Николић: Интензивно говорим о томе они којима би то било мило. Наравно да имамо негативан став према томе. Уопште не разумем како мисле да докажу оправданост такве идеје они који је заступају. Појавила се група политичких странака, неке од њих до сада нису постојале, неке нису хтеле да иду на изборе, неке су претрпеле пораз на изборима, појавили су се неки солисти - политичари и кажу дајте нам власт, хоћемо да формирамо прелазну владу. С обзиром на то да врло добро знају да се свака влада конституише одлуком у Републичкој скупштини, они кажу - позивамо посланике у Скупштини Србије да гласају за нашу прелазну владу како би та влада имала легитимитет.

Ја могу да разумем ове који се политиком баве а не могу да победе на изборима, зашто траже такву власт, али не могу да схватим зашто се поједини људи или организације прикључују томе, а највише ме боли што им се прикључује Српска православна црква. Никада нећу моћи, ни својој леци ни себи, да објасним откуд то да се наша Црква умеша у нешто што није њен посао, откуд то да Црква одређује ко јој је од политичара дражи и откуд то да мене, верника, изда моја црква. Никада нисам питао ко ће бити парох у Дивостину, у Шумарицама, парохији којој припадам, никада нисам питао ко ће бити епископ Шумадијски или патријарх Српски.

То сам прихватио као нешто о чему ја не одлучујем. Ја могу да одлучим хоћу

ли ићи редовно у цркву, хоћу ли уопште ићи, хоћу ли да славим славу, хоћу ли да спроводим обреде Цркве али не могу да одлучим ко ће ми помагати у томе. Исто тако, Црква не може да одлучи ко ће да буде на власти. Била би велика несрећа ако би било ко осим народа могао да одлучи ко ће бити на власти.

Прочитао сам изјаву владике шабачког Лаврентија, који је рекао да је очигледно да српски народ не уме да изабере власт. Прочитао сам саопштење Светог синода који позива председника Савезне Републике Југославије да уступи власт неком другом, неком ко би за свет био прихватљивији. Шта да вам кажем, на свим изборима Српска православна црква се мешала у политику и напуштала део верника, оне који су гласали за странке које јој нису по вољи.

Дешавало се да владика шабачки Лаврентије објави у јавности да 200 свештеника из његове парохије подржава СПО, дешавало се да се и наш владика шумадијски у време предизборне хуџне појављује на улицама Крагујевца са Верољубом Стевановићем представником СПО, али то није било толико мешање и није се видело да у томе учествује и црква, учествовали су појединци. Ово сада је потпуно мешање цркве. Изгледа да би црква желела да у сваком селу буде више свештеника, да један свештеник буде свештеник Српске радикалне странке, један СПО, један СЗП, један социјалиста, где би нас то одвело? Да не помињем остале политичке странке, чији припадници не верују у Бога, а и у СЗП-у има много оних који не верују у Бога, који уопште не припадају СЗП-у, које нам препоручује СПЦ.

Постоје границе праштања

Откудто да појединци из цркве, а ево сада и цела наша црква ведичају Запад откуд то да владика Артемије сарађује са КФОР-ом на Косову, да потписује са Хашмом Тачијем неке документе, па се после тога жали да Албанци не поштују документ који су потписали, као да је Албанцима стало да пред владиком Артемијем остану честити и поштени. То је оно што ме највише боли.

Разумем да ће једног дана неко други победити на изборима, па ћемо ми, који смо сада на власти, отићи у опозицију, па ћемо поново да победимо ако заслужимо поверење народа, ја то сматрам политичком судбином и борим се против својих политичких супарника.

Верујте ми, никада нисам очекивао да би Српска православна црква могла да буде политички супарник странке којој ја припадам. Постоји мера, постоји граница до које опраштам било коме. С обзиром на то да сам се сам у животу пробијао и изборио за све што сам стекао, постоји граница до које ћу опраштати и свештеницима или Светом синоду или било коме ко се умеша у посао којим се ја бавим и којим они не треба да се баве.

Кад се умешају у судбину моје политичке странке осећам се баш као да су ми се умешали у судбину породице, и као што бих грчевито бранио породицу од било ког напада са стране, тако ћу грчевито бранити и Српску радикалну странку, само ми је много тешко што морам да је браним од цркве којој припадам.

Не кажем да ћу било када изаћи из ове цркве, из ње могу само да ме истерају, али то би заиста морао да буде много већи грех од грехова које владике чине, па их нико не истерује. Ја ћу остати у цркви, али са једном великом сенком, са великом тугом и не више тако искрено убеђен да поједини представници цркве раде за добро овог народа.

Водитељ: Господине Николићу, до овог тренутка, по мојој процени, више од 200 питања је пристигло у нашу редакцију. Ми имамо више од тридесетак минута до краја емисије, одмах у старту да кажемо да на сва питања дефинитивно нећемо успети да одговоримо.

Зоран Савић из Сушице каже: Зашто нисте за блокаду путева, када се у целом свету проблеми решавају блокадом путева, на пример у Француској је реч о камионшијама, у Грчкој такође, у Британији трактористи то чине. Владе тих земаља или изађу у сусрет штрајкачима или дају оставку. Како наша влада одговара штрајкачима?

Томислав Николић: Ниједна влада на свету није срећна кад јој неко блокира путеве, свака гледа да то што пре реши и на најбезболнији начин. Савезна влада је могла комотно да се понаша зато што су блокирани путеви у Србији и врло добро зна да то мора да реши Влада Републике Србије, полиција Србије и остали фактори.

Ја сам против тога да се путеви блокирају, али сам за то да се проблем оних који су пут блокирали што пре реши. Мислим да је Савезна влада решила тај проблем у мери и у року у коме је то сада могла и надам се да тога више неће бити, али да се не заносимо. Ја сам против блокаде путева, па макар ко да то чини.

Бивши генерали сами говоре о свом моралу

Водитељ: Миладин из Колоније пита - шта мислите о бившим генералима и официрима ВЈ који сада на сав глас причају против институције у којој су радили, а док су били у активној служби ништа нису урадили на побољшању стандарда војних лица, од којих многи још нису решили своје стамбено питање, иако су у пензији?

Томислав Николић: Имам лоше мишљење и о бившим и о садашњим официрима и војницима који се баве политиком, и, као што сам својевремено у многим телевизијским и радио емисијама, у многим интервјуима у време када је пала Република Српска, оптуживао тадашњег начелника Генералштаба Момчила Перишића и тражио да поднесе оставку, зато што он командује војском у Републици Српској, зато што су изда-

ни његови официри, његови генерали у Републици Српској, тако говорим и сада.

Најпре, генерал Перишић има право да се бави политиком. Требало би да ђути о ономе што је радио у војсци, зато што је одласком у војну школу преузео на себе неке обавезе које обични грађани немају. Генерал Перишић врло добро зна да постоје ствари о којима војници, а посебно генерали, не смеју никада да говоре. Да је био прави војник, и он и многи други, Аксентијевић за кога чујем да се појављује на телевизији, требало би да ђути. То што се појављују и говоре лоше о земљи у којој су били на врху само говори лично о њима и о њиховом моралу.

Њиховост, постоје и неки генерали који су активни а који се уплићу у политику. Неспретно, незграпно, можда и не мисле да се неко њима користи у те сврхе, али бићемо заиста ригорозни према свакоме, од војника до генерала, ко се буде бавио политиком. Војска служи да брани земљу, официри служе да чувају војску и да одлучују, командују том војском, а ми политичари се бавимо политиком. Као што ја никада нећу тражити да ми повере неку јединицу на команду, јер нисам за то способан, исто тако нећу дозволити ниједном официру да одлучује о томе како ће политички живот ове земље да се одвија.

Дао бих препоруку свим политичким странкама да се окану војника, да их оставе на миру, да их пуште да раде свој посао, да им помогнемо, ако можемо, да један део касарни што пре оспособимо да следећа генерација може да дође у војску, да обезбедимо све расељене официре, да више не спавају по касарнама и шаторима, да обезбедимо три obroка војсци у касарнама, да обезбедимо да се попуни наоружање, опрема која је истрошена и која се потрошила у овом рату, а не да се баве политиком, не да се појављују на скуповима и не да дају изјаве које јако рогобатно звуче и могу да се тумаче на овај и на онај начин.

Мој син је војник, ако му једног дана неко буде наредио да се као војник умеша у политику, он ће ралије ићи на војни суд, него да се као војник умеша на неку политичку страну.

Нисмо крајња десница

Водитељ: Весна Стојадиновић вас пита - како објашњавате сарадњу крајње деснице, Српске радикалне странке, и крајње левице, ЈУЛ-а, пита са ким боље сарађујете, са социјалистима или са ЈУЛ-ом и поставља такође питање да ли ће радикали на наредне изборе изаћи у коалицији у којој су сада?

Томислав Николић: Ми нисмо крајња десница. Крајња десница, по политичкој терминологији, била би једна политичка странка која је спремна на све да дође до власти и најпре би у Србији морала да буде монархистичка да би била крајња десница. Српска радикална странка ни својим програмом, ни својим понашањем, ни својим политичким де-

ловањем за ових девет година није пружио ниједан повод да је неко назове крајњом десницом.

Ми смо странка умерене деснице, српска национална странка и тога се не стидимо. Можемо да сарађујемо са сваком политичком странком уколико је она спремна да сарађујемо на основама које су прихватљиве за обе политичке странке. Ми нисмо унапред одбацили ниједну политичку странку, изузев оних које се сврставају уз НАТО, и поједине странке националних мањина које су отворено заговарају сепаратизам. Са свима осталима можемо да сарађујемо.

Што се избора тиче, никада на изборе нисмо ишли у коалицији. Није то било потребно, ми смо јака политичка странка, имамо чуваре кутија на свих 10.000 места, имамо своју организацију, имамо у свакој изборној јединици или ако Србија буде једна изборна јединица, имамо довољно гласова да уђемо у парламент, а онда ћемо одлучивати са ким ћемо ићи у коалицију и да ли ће уопште бити потребе да се прави коалиција, мада сам убеђен да можда чак ни две политичке странке, после нових избора, самостално неће моћи да праве владу.

Водитељ: Златић са Аеродрома пита - ако десет година живите под једном влашћу, веома лоше, да ли би сте онда поново гласали за ту власт? Одговорите ми без превише објашњења, само са да или не.

Томислав Николић: Ја никада нисам гласао на изборима за те људе на које наш суграђанин мисли и никада за њих нећу гласати. Ја гласам за Српску радикалну странку. Српска радикална странка није била десет година на власти, али ја ћу док сам жив гласати за Српску радикалну странку.

Водитељ: Милорад Рашић пита - због чега ви и ваш председник нападате Момчила Трајковића и кажете за њега да је непријатељ српског народа на Косову, а он се и даље бори и није побегао као неко други и такође пита - да ли је неки члан Српске радикалне странке и даље на Косову и да ли се јавно бори као Трајковић?

Воде ће протећи док се не вратимо на Косово

Томислав Николић: Не знам како се то бори Момчило Трајковић. Ако је сарадња са КФОР-ом и покушај да постане политичка фигура преко Американца борба, онда му је то борба. Међутим, Момчило Трајковић је две године уназад сарађивао са Американцима, одазивао се на сваки њихов позив, трчао у Америку, кад год организују неки скуп ишао да на том скупу учествује, оптуживао Србију да Косово није национално и није територијално питање, него да је питање демократије, ишао на изборе и на изборима није успевао да уђе у парламент. По чему је Момчило Трајковић борац за српски национални интерес? Он је сада борац за своје присуство на Косову

у влади коју одреди Америка. То му је једини задатак и једини успех.

Српски радикали су добили инструкторије од Српске радикалне странке. Лако је да ми седимо у Крагујевцу и Београду и да кажемо својим члановима, својим функционерима - останите на Косову и Метохији по сваку цену. Ми то нисмо урадили, ми смо рекли - имате породиче, имају своју егзистенцију, решавајте сами. Ми вам кажемо - првих неколико месеци, када се повуку војска и полиција, а дође КФОР, биће јако тешко за Србе, биће убиства, биће силовања, палења. Све то су Срби дочекали на Косову и ми смо рекли радикалима да одлуче сами, не можемо да их натерамо да остану на Косову, немамо шта да им понудимо у Србији. Интерес Србије је да Срби у што већем броју остану на Косову и Метохији, али појединачно решавајте сами.

Наши чланови и функционери отприлике су се груписали у Косовској Митровици и сав отпор који Србија пружа шиптарима и КФОР-у, тренутно је отпор у Косовској Митровици. Ако ту издржимо, ако нас одатле не протерају, ја мислим да ми можемо из тог једног језгра и из још неколико језгара која постоје на територији Косова, али која су јако угрожена, да бисмо могли једног дана да организујемо повратак Срба свуда где су живели. Овог часа је то јако тешко.

Кад год размисљам о било чијој судбини, покушам да се сам ставим у његов положај, и као што ја сад не бих узео своје укућане за руку и повео их на Косово и Метохију, тако не могу никоме да кажем да се врати, али не могу ни да му кажем да га овде чека мед и млеко. Србија је земља која одавно кубури и са радним местима и са социјалним програмима и са становима и са кућама, имањима.

Заиста Србе са Косова и Метохије није дочекало ништа добро, тим пре што се држава правила да не види егзодус и непрекидно је величала улогу КФОР-а. Државна телевизија није приказала ниједан снимак Срба који одлазе са Косова, а приказује Србе који се враћају на Косово, па треба питати директора телевизије, одакле се Срби враћају на Косово кад нису отишли? По државној телевизији они уопште нису отишли.

Треба да покушамо да Лепосавић, Звечан, Зубин Поток, Косовска Митровица, буду језгро из кога ће се, кад се врате војска и полиција на Косово, вратити и Срби на Косово и Метохију, али морају воде да протекну док до тога не дође.

Борићемо се за заједничку државу

Водитељ: Лукић из Багремара каже да је члан Српске радикалне странке и пита - како објашњавате чињеницу да нисте напустили републичку владу, иако сте то најављивали.

Томислав Николић: Ми смо Владу напустили, али смо били дужни да обав-

љамо функције у Влади, по Уставу Републике Србије, све до момента док не будемо разрешени. Нисмо могли да учествујемо на разрешењу у оквиру ванредног заседања, зато што СПО није дошао на седницу, а са њима бисмо имали довољно гласова да оставке ставимо на дневни ред.

Изазио је наш посланик Мирослав Нешковић и тражио да се наше оставке уврсте у дневни ред. Да је ту био СПО, и да је хтео да гласа, могли смо да будемо разрешени на последњој седници Скупштине, а овако је остало да чекамо октобар месец, кад почиње редовно заседање, и кад то мора да се стави на дневни ред. Међутим, већ сам наговестио

начин амнестира свакога ко не жели да се одазове на позив у рат. Није била довољно енергична, није била довољно јака да се савезни закони спроведу на територији целе Савезне Републике Југославије.

Србија која има много више права да каже да је она 95% територије Југославије и да она треба да одређује политику, понаша се у складу са савезним уставом. Влада Републике Србије никада себи није узимала веће ингеренције од оних које јој припадају по савезном уставу, али држава која је оvolико слаба, Савезна влада која је била оvolико слаба, морала је једног дана да се нађе пред зидом и да одлучи како ће даље.

да ме прегласају да би донели неке одлуке. Неке одлуке су реформске и добре и бранио сам их, међутим, поједине одлуке већ излазе из програма Српске радикалне странке и за њих никада нећу бити.

Спремни смо да владамо

Водитељ: Гледалац из Крагујевца каже - када смо гласали за радикале, гласали смо за најтврђу опозицију, а сада су радикали највећи сарадници СПС. Љубиша Николић из Сушице каже - пре пет година сте говорили да никада нећете бити у коалицији са СПС-ом, сада је међутим другачије. Говорили сте такође да та сарадња није могућа чак и када би радикали и социјалисти имали исти програм.

Томислав Николић: Сви који су гласали за Српску радикалну странку дали су право странци да одлучи шта ће да ради. Нису они гласали за нас као вечиту најтврђу опозицију, не могу да замислим човека који ће вечито гласати за странку која ће остати у опозицији и не могу да замислим политичара који проводи време у политичкој странци која је непрекидно у опозицији. Политичке странке се боре да једног дана победе, да дођу на власт и да остварују свој програм.

Очигледно да Српска радикална странка сама не може да влада, очигледно да немамо сарадњу са осталим политичким странкама, са којима би као опозициона странка некако природно могли да имамо сарадњу, али како ћемо ми са СЗП-ом и са његовим чланимама кад су им пуна уста Америке, а нама је земља пуна америчких ракета.

С друге стране, СПС, ЈУЛ, лева коалиција, су нас до сада увек побеђивали на изборима, увек су имали више гласова од нас, уз све гласове који су били украдени на Косову и Метохији и на територији Србије изван Косова и Метохије. Сви смо били побеђивани од социјалиста. То треба да се призна. Једног дана ћемо их сигурно победити, али до сада то нисмо успели. Без социјалиста не може да се направи ни једна влада. Најпре, да би човек владао једном државом, само у савезној администрацији мора да има око 15.000 запослених, апарат који одлично познаје свој посао.

Да нисмо годину дана провели у Републичкој влади, ми не бисмо могли да уђемо ни у Савезну, не бисмо знали уопште о каквом се послу ради. Једна опозициона странка која никада није била на власти, мора тај посао да научи. Ми смо тај посао добро научили. Да нисмо тај посао добро научили, не би се социјалисти трудили да останемо по сваку цену, и за време рата, у оквиру владе Републике Србије.

Ми смо странка која је спремна да влада. Наравно, постоје компромиси између нас и социјалиста, доста се ми разликујемо, непоразуме смо остављали за боље време, за мир. Сада не морамо да тражимо компромисе, сада ћемо се трудити, и у Влади Републике Србије и у Са-

Ми можемо да преуредимо заједничку државу, можемо да створимо другачије односе између Србије и Црне Горе, али, оне се не могу раздвојити без великих невоља

да би за десетак дана требало да имамо нову седницу Републичке скупштине, на којој ће радикали морати да буду разрешени, а онда ће бити бирана нова влада Републике Србије.

Водитељ: Бане из Крагујевца вас пита - да ли знате да републичке владе имају већа овлашћења од савезне?

Томислав Николић: Немају већа овлашћења, али се влада Црне Горе понаша тако као да има већа овлашћења. Савезна држава је устукнула пред владом Црне Горе и дозволила да се Црна Гора понаша мимо правила, мимо Устава Савезне Републике Југославије, дозволила да Црна Гора не уплаћује приходе савезној држави, да ни један динар од царине са територије Црне Горе не стигне у савезни буџет, дозволила да за време рата Мило Ђукановић пропише радну обавезу за све грађане Црне Горе и на тај

Ми радикали нисмо желели да чекамо да се пред нашим очима распадне Савезна Република Југославија, а да баш ништа не учинимо да нам заједничка држава остане, прихватили смо да уђемо у Савезну владу, у њој ћемо се борити, нисмо ушли тамо да дижемо руке и да гласамо.

Ја сам већ на првој седници имао неколико примедби и председнику Савезне владе и појединим министрима, имао вербалних дуела са појединим министрима и они су већ видели по првој седници да је нови елемент ушао у Савезну владу, да је пао камен у једну бару која је до тада била веома мирна и да се та бара узбуркала.

Ја од тога нећу одустати, ако ми се пружи прилика и вечерас ћу рећи са којим се већ потезима Савезна влада не слажем, иако сам у њој био и морали су

Требало би питати директора РТС-а одакле се то Срби враћају на Косово и Метохију кад, по њему, нису ни одлазили

везној влади, да кроз сукобе дођемо до најбољих решења. Ми ћемо сада инсистирати на својим решењима, износити их у јавности и ако не буду усвојена, зато што је то у коалицији неминовност да се сукобљавате, битно је само да се доносе што боље одлуке. Не могу све одлуке да буду по укусу и једних и других и трећих, али могу да буду веома блиске.

Никад не реци никад

Пре пет година јесам говорио да никада са социјалистима нећемо ући у Владу, и сада је очигледно да у политици никада не треба рећи никад. Ја имам обичај да кажем да никада нећу, али видите, променило се много тога. Најпре, нисмо успели да победимо сами. С друге стране, сви остали су окренули леђа и социјалистима и радикалима када смо бранили ову земљу. Савез за промене

не чине политичке странке које ни једног часа нису желеле да бране земљу. СПО је месец дана пре социјалиста престао да брани земљу.

Ово што се сада дешава на Косову и Метохији, па ја сам на то указивао у емисији на вашој телевизији, за време рата, ја сам рекао до чега ће све доћи, ако се прихвати План Черномирдин-Ахтисари. Највећи заступник прихватања Плана је био СПО, највећи заступник појединачно био је Вук Драшковић. Он је величао КФОР, УН, рекао је да је застава УН, наша застава, да смо ми оснивачи, да прихватањем снага УН прихватамо да најдемократскије земље на свету дођу да бране Србију.

И сада, ко год напада и социјалисте и Слободана Милошевића, за ситуацију на Косову и Метохији, нека прво погледа у огледало, да ли би било ишта боље да је Савез за промене одлучивао како ће да изгледа ситуација на Косову,

колико је допринео Вук Драшковић издаји на Косову и Метохији, капитулацији, колико је он грађана Србије убедио да се прихвати План Черномирдин-Ахтисари, да ли би било демонстрација на улицама против Плана да је и Вук Драшковић био против њега. Социјалисти су најдуже од свих осталих, са изузетком Српске радикалне странке, бранили идеју одбране Косова и Метохије. Јесу попустили али на крају, када су сви остали попустили.

Када су покушавали нас да наговоре рекли смо да то не долази у обзир, да ми излазимо из Владе оног часа када први страни војник уђе на територију Косова и Метохије. Они су онда начинили лош гест, и ми то, српски радикали, морамо да памтимо. То мора да нам остане као опомена. Уместо да покушамо да у Влади нађемо најбоље решење, они су се одмах окренули опозицији, и десило се на скупштини Србије да један део Владе гласа против, српски радикали, а други део Владе, СПС и ЈУЛ, заједно са опозицијом, са СПО-ом, гласа за то да се прихвати мировни споразум.

Не можемо се повући с бојног поља

Нама то стоји као опомена да би можда могло и неки други пут да се деси и ми ћемо бити јако опрезни, али очигледно да Српска радикална странка, ако већ не може сама, нема с ким другим да формира владу у овој земљи. Ми смо нудили СПО-у, на консултацијама око Републичке владе, да у Скупштини Србије иницирамо распуштање Скупштине, да одмах имамо изборе и да после два месеца добијемо нову владу. Милан Миловић, који је био овлашћени заступник СПО-а, рекао је да он нема овлашћења да о томе разговара. А о чему онда имају овлашћења да разговарају? Ја сматрам да онај ко дође да у име једне политичке странке разговара о реконструкцији Владе, има сва овлашћења. Ја сам мислио да, и то је моја лоша процена, да СПО тражи изборе, међутим очигледно је да нико од опозиционих странака не тражи изборе.

Одлучили смо да све до избора учествујемо и у Савезној и у Републичкој влади, за изборе смо спремни одмах, кад год буду расписани на њима ћемо учествовати и поднећемо народни суд за све оно што смо радили ове године. Неки ваши гледаоци нису задовољни оним што чинимо, неки су задовољни, има српских радикала који ће увек гласати за Српску радикалну странку, то је наше стално бирачко тело. Народ ће да пресуди сваком политичару и свакој политичкој странци.

Ми смо убеђени да се нисмо обрुकали, да смо учинили све што смо ми као странка могли, наша је жалост за Косовом и Метохијом највећа, толика да оног часа кад смо схватили да ће мимо нас донети одлуку да се прихвати тај план, да смо чак размишљали да прекинемо да се бавимо политиком, али коме оставити више од милион гласова бирача ко-

ји су до сада гласали за Српску радикалну странку, коме плодове ове борбе која је до сада радикалима само горчину доносила.

Једноставно да се повучемо са бојног поља и да то све препустимо лошијима и слабијима од нас, онима који нас никад нису до сада побеђивали, толико очајни нисмо били. Уосталом, живот је саздан од много више пораза него победа.

Водитељ: Лазаревић пита - дали је политички логично да Момир Булатовић из Владе повлачи министре из своје партије, а на њихова места поставља чланове Српске радикалне странке?

Томислав Николић: То је политички логично и ту верујем да су социјалисти имали мука са Момиром Булатовићем, али Момир Булатовић је прихватио да се Влада реконструише према снази политичких странака у парламенту. Српска радикална странка у Савезном парламенту има већу снагу него странка Момира Булатовића и зато је Момир Булатовић морао да прихвати да има толико посланика колика му је снага.

Ми нисмо хтели да уђемо у Владу ако нам се не омогући да будемо заступљени адекватно снази у оба парламента. Уосталом, ми смо од свих опозиционих странака најјача странка у Савезном парламенту. Без нас ниједна одлука не може да се донесе. Ако ми не дођемо на седницу Већа република, нема ниједне одлуке Савезне скупштине.

Бонову су неопходни

Водитељ: Петровић пита - са којим правом господи Шешељ моју пензију жели да претвори у бонове за струју, затим зашто полиција забрањује приватним превозницима одлазак на митинг у Београд и зашто Шешељ и Бојић причају о енклавама на српској земљи? Петровић каже - ми нисмо муслимани.

Томислав Николић: Најпре, ја преносим речима господи Петровићу, уколико је уопште пензионер, да размисли о томе да та пензија можда никада не би могла да буде исплаћена, а да многи наши пензионери имају дуговања према Електропривреди. Држава се нашао у ситуацији да људи не би могли да плате утврђену електричну енергију, а држава не може да им исплати пензије.

Зашто се то сада не би затворило у једном кругу, у коме ће највише трпети Електропривреда, која неће имати готовине толико колико јој треба да изврши ремонте и да изврши поправке, али је и Електропривреда прихватила да су грађани Србије у тешкој ситуацији. Ако се намирају дуговања оним заосталим пензијама и ако успемо да обезбедимо да пензије иду из месеца за месец, већина пензионера ће бити задовољна. Ако не буду задовољни, имаћемо изборе, па нека процене да ли би неко други могао на бољи начин. Ми смо једва убедили коалиционе партнере да прихвате такву одлуку.

Зашто се говори о енклавама? Ја ту реч не користим, не знам да ли је корис-

ти наш председник Војислав Шешељ и Бојић, кога сте поменули, али заиста се ради о томе да очувамо извесна језгра у којима је тренутно српски народ груписан и у којима може да се одбрани.

Ситуација је таква, ми смо предали Косово и Метохију у непријатељске руке и не може више да се говори о територији Косова и Метохије која је у саставу Србије и Југославије, кад тамо нема ниједног цариника, ниједног граничара, ниједног полицајца, ниједног војника, кад тамо нема цивилне власти.

КФОР је донео одлуку да се суди по законима Србије и СРЈ, сви именовани Шиптари - судије су поднели оставке, неће да суде по тим законима. Они врло добро знају да је то неки прелазни период у коме, ако ми не успемо, Косово и Метохија заувек излазе изван наших оквира. Ружна је реч, у ружном контексту, али заиста је тако да Срби тренутно могу само груписати да живе на Косову и Метохији. Не признајем да су у праву они који тврде да би неки усамљени Србин, који је до сада сам живео у шиптарском селу, могао да остане жив.

Влада ће стати иза "Заставе"

Водитељ: Мирослав каже - држава ми дугује 15 земљорадничких пензија, дали ћу добити бонове за струју у висини свих неисплаћених пензија и група пензионера пита - због чега се, до када ће се пензионерима одбијати ратна дневница?

Томислав Николић: Не постоји ратна дневница, ми само уплаћујемо, сви запослени и сви пензионери, уплаћујемо једну дневницу солидарности за оне који су остали без посла, који ће јако тешко доћи до посла, којима су фабрике срушене. То нису ратне дневнице, неко их је тако назвао, никада и нису биле ратне дневнице, а с обзиром на то да се пензија прима уназад, њима се то одбија зато што се исплаћује март месец. Ја се надам да ће врло брзо доћи до тога да буде месец за месец, онда ће бити јасно шта се од које пензије одбија.

Трудимо се да и за селачке пензије и за многа друга социјална давања, која држава није успела да намира, у дугом периоду, пре седам-осам година уназад, да и за то обезбедимо бонове којима ће моћи да се намирају дуговања према овом јавном предузећу.

Водитељ: Живорад Глишовић каже - увозу половних аутомобила увек се противила крагујевачка "Застава", као и њен председник Управног одбора Милан Беко. Већ на првој седници Савезне владе донета је таква одлука мимо воље овог произвођача, а следећег дана, у петак, новинарима је достављено саопштење у коме се изражава негодовање и чуђење. Претпостављам да је овој седници присуствовао и нови министар Милан Беко, па ме интересује коментар Томислава Николића, али без одговора - питајте Бека.

Томислав Николић: Не, зашто бих? Присуствовао сам и седница није била тајна, могу да пренесем како је текла се-

дница. Ми смо се обавезали, Влади Републике Србије обавезала се да 800 милиона динара уложи у оживљавање Фабрике аутомобила у Крагујевцу. То је огроман новац који Србија тешко може да скупи, али је Влада стала иза "Заставиног" програма и Влада ће морати да обезбеди тај новац.

Претпостављам да ће у многим градовима Србије оправдано бити незадовољни, зато што ће то бити сав новац који имамо и који можемо да уложимо. Један од извора ће бити и увоз половних аутомобила. У ову државу шверцским каналима, преко Црне Горе, улази и даље огроман број половних аутомобила који се региструју у Црној Гори и људи се овде одјављују, пријављују се доле, возе те аутомобиле, полиција им их узима, проверава да ли су плаћали дажбине - рекли смо да више нећемо пререгистровати те аутомобиле.

Очигледно је да "Застава" својом производњом неће подмирити тржиште у дугом периоду и да ће грађани Србије бити принуђени да се сналазе да купе аутомобиле и много је боље легализовати то, тим пре што смо, тај ће закон бити у уторак на седници Савезне скупштине, донели одлуку да половину средстава остварених увозом половних аутомобила до четири године старости, одмах одвојимо за обнову аутомобилске индустрије.

Половину ће поделити савезни буџет и републички буџети, у односу 40% савезни буџет, а по 30% републички буџети. С обзиром на то да ће Влада Републике Србије и та средства која се улију у републички буџет одмах уложити у програм "Заставе", то значи још 15% укупног износа, значи 65% наплаћеног од увоза половних аутомобила ићи ће у Аутомобилску индустрију, директно Фабрици аутомобила која је највећи чинилац.

Министар Беко је био против те одлуке, он је покушавао да докаже да ће то сметати Фабрици аутомобила у Крагујевцу, али заиста није имао довољно аргумената да каже како ће то да смета фабрици коју ћемо ми тешко дићи на ноге и за коју ја нећу бити задовољан ако се толики новац уложи, да она производи Југо 55, 65 или нешто од онога што је сада у њеном производном програму, нешто што више никада никоме неће моћи да прода.

Тако гледано, он је био принципијалан, међутим, ја сам пред председником Југославије питао министра Бека да ли ће да прекине да се бави својим приватним послом сада, када је министар, и он је рекао да му то не пада на памет. Ја сам онда рекао да ни један политичар не сме да се бави приватним послом. Он је рекао да није политичар, али да јесте министар и ја сам му тада рекао, чули су сви министри, да то није спојиво са моралом и да сам изгледа ја погрешно васпитан.

Значи, као што је заступао став да ће то да угрози аутомобилску индустрију, а није знао да каже зашто, исто тако је требало да заступа став да није један политичар, који је сада на врху власти

и коме су отворени сви канали, посебно увоза и извоза, не сме да се бави приватним послом.

Блокада на државним медијима

Водитељ: Олга Вукадиновић пита хоће ли бити струје за грејање у току предстојеће зимске сезоне?

Томислав Николић: Моје информације говоре да ће струје бити, али да неће бити довољно за грејање, да је добро што грађани Србије покушавају да се снажу алтернативно, посебно на чврста горива и да је добро што је Влада Србије успела да обезбеди угља скоро дупло јефтиније него што је то било до сада, тако

ју и Савезна и Републичка влада, да један део Крагујевца ослободи тог терета или да буду сасвим сигурни да то никада не може да експлодира.

Водитељ: Протеклих месец дана, можда и мало више, из Српске радикалне странке се доста чуло о томе да сте медијски блокирани. Мислите ли да ће та ситуација сада бити промењена, с обзиром да сте и у Савезној влади.

Томислав Николић: Мислим да неће бити промењена и да ћемо и даље бити блокирани на државним медијима. То све тече мимо уобичајених правила и мимо уобичајене процедуре. Војислав Шешељ, као председник Српске радикалне странке која је у владајућој коалицији, за годину дана и три-четири месеца само је два пута био на државној те-

на милост и немилост непријатељима, како споља, тако и онима који су или заведени или за новац служе другима. Морају да схвате и државна телевизија и наши коалициони партнери да ми треба да изнесемо и оне ставове који се њима не свиђају, зато што је то у интересу ове државе.

Ми не припадамо политичкој странци која ће крити истину од грађана Србије, ма колико она болна била и ма колико задирала и у неке односе између нас који смо у Влади Републике Србије, али то неки умови још увек недовољно схватају, још увек мисле да је довољно спречити информацију и да је то довољно да се нешто лоше не дешава. То су радили спартанци, убијали су гласника који доноси лошу вест.

Лоша вест је само последица нечега што се већ десило и ако није могло да се спречи да се деси, зашто спречавати да се о томе нешто зна. Увек кад грађанима ускратите информацију, они мисле да се ради о неким великим преварама и жељно ишчекују да чују оне људе који су спречени да се појаве, зато што мисле да ти људи много вреде чим им власт не дозвољава да се појаве и да су велики супарници власти.

Ако будемо једног дана одлучивали како ће да изгледа државна телевизија ја бих највише простора уступио овима који су против садашње актуелне власти. Онда би грађани Србије схватили да је то један супарник од кога се Српска радикална странка уопште не прибојава и са којим је спремна сваког часа да изађе на политички мегдан.

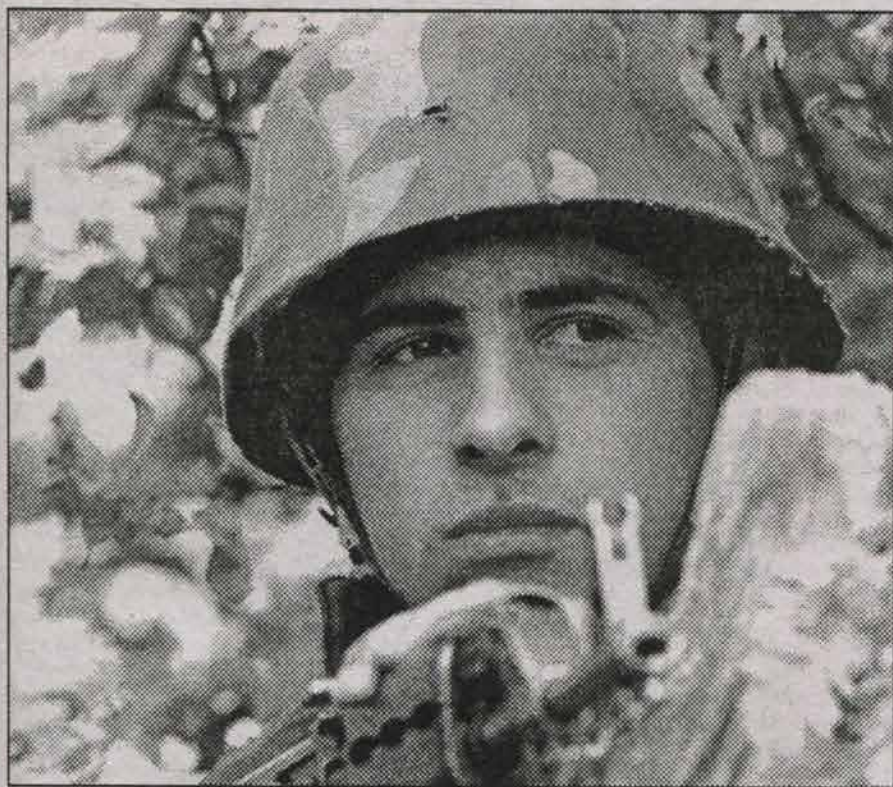
Водитељ: Да ли смо вечерашњом емисијом ми, као кућа, успели да одговоримо на питања која сте сподобно поставили на "Палми плус". Да ли вас медијски блокира и "Канал 9"?

Томислав Николић: Ја вашу кућу изузетно ценим и на Телевизији "Палма плус", коју ценим колико и вас, можда и више, ја сам рекао да је Телевизија "Канал 9" телевизија коју изузетно ценим, да ме чуди зашто смо ми радикали блокирани на тој телевизији и да мислим да је то неко од локалних функционера СПС-а забранио да нас емитујете. То се десило некако у коинциденцији са емисијама које су ми отказане у Зрењанину, Сремској Митровици и на још неким радио и телевизијама, откако је агенција БЕТА почела да преноси шта ја изјављујем.

Откако сам био код вас на "Каналу 9", пред сам крај рата, непрекидно наступам на локалним радио и телевизијама и стално говорим исто, али то није било занимљиво агенцијама, нису то преносиле и нико ме није спречавао. Када је први пут БЕТА пренела шта сам рекао на ТВ "Ритам" - Панчево и када се то некоме није свидело, одједном су почеле блокаде. Учинио ми се, а добио сам информацију од странке да код вас не можемо да добијемо емисију, помислио сам да сте и ви морали тако да одлучите и ево, ја се сада извињавам што нисам био убеђен да сте толико храбри колико јесте.

Водитељ: Хвала вам.

Томислав Николић: Хвала и вама.

Мој син је војник. Ако му једног дана неко буде наредио да се као војник умеша у политику, он ће радије ићи на војни суд него да се умеша на неку политичку страну

да онај угља који се највише троши у домаћинству не прелази 230 динара по тони.

Ми ћемо, вероватно, имати захтев ЕПС-а да се uvede нека блок тарифа, висока цена за оне који много троше, а претпостављам да ће бити и рестрикција које су планске, које би одвојиле групе потрошача. Струје ћемо имати уколико буду радиле градске топлане, а на томе се интензивно ради да се оне оспособе, онда ћемо имати много више него што многи мисле, али је нећемо имати као прошле године. Зато је добро да се сви они који то могу припреме да један део дана могу да се греју на неки други начин.

Водитељ: Тања из Авалске улице пита - да ли ће бомба на Аеродрому остати Крагујевчанима као трајни сувенир?

Томислав Николић: Не би смела да остане. Мислим да ту морају да се умеша-

левицији, у оквиру два округа стола у којима су се представљали неки закони. Никада није имао емисију у којој би сам износио своје ставове. Ми остали никада нисмо били на државној телевизији.

Активности Српске радикалне странке прате се стереотипно и шаблонски, објављују се наша саопштења, саопштења са седница Председништва странке, Извршног одбора, секретаријата. Све то није ништа у односу на промоцију коју имају странке из коалиције, посебно СПС и највише ЈУЛ. Таквим односом сигурно да нисмо задовољни и тај однос ћемо сигурно променити.

Социјалисти и ЈУЛ морају да схвате да је Српска радикална странка уложила свој деветогодишњи рад у једну Владу која ће трајати краће од годину дана и да смо врло лако могли и ми да останемо у опозицији, да препустимо државу

ПОТПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ СРБИЈЕ, ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ, У ЕМИСИЈИ
"ОТВОРЕНИ СТУДИО" РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈЕ СРБИЈЕ, 17. АВГУСТА 1999. ГОДИНЕ

ИСКРЕНА ВЕРА У РУСИЈУ

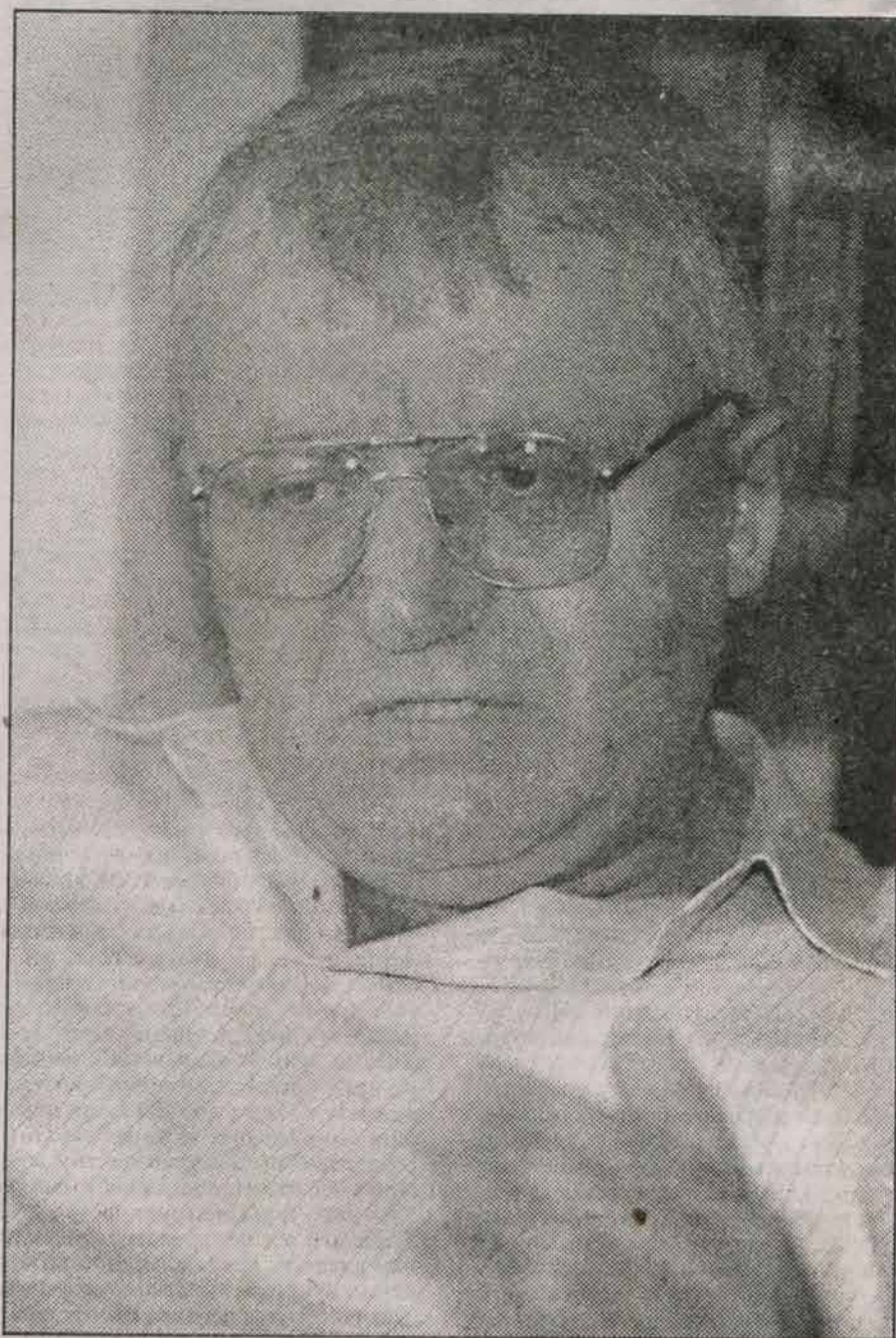
Русија нас неће оставити на цедилу. Она је сада у таквој ситуацији да тешко чува и своју сопствену територију. Али, Русија не може вечно остати на коленима. Американци су тога свесни. Американци мрзе Србе и журе да нам униште државу баш зато што смо ми традиционални савезник Русије на Балкану. Они знају да ће се Русија кад-тад вратити на Балкан и тиме им пресећи путеве према Кавказу и Каспијском језеру, за које су и те како заинтересовани

Водитељ: Поштовани гледаоци, у вечерашњем програму можете пратити емисију "Отворени студио". Гост је потпредседник Владе Републике Србије и председник Српске радикалне странке, др Војислав Шешељ. Тема ће бити - Садашња политичка ситуација у Србији и Југославији. Ја сам Гина Биланков, говорићемо о актуелној политичкој ситуацији у земљи. Пре неколико дана реконструисана је Савезна влада. Данас је заседала и Савезна скупштина и усвојен је пакет економских закона. То је само један од повода што је са нама вечерас у студију РТС господин Шешељ, потпредседник Владе у оставци и председник Српске радикалне странке.

Добро вече господине Шешељ. Господине Шешељ, пре неко што пређемо на причу о данашњем заседању Савезног парламента, о Вашем уласку у Савезну владу, наиме недавно сте ушли у Савезну владу, имате два потпредседничка и три министарска места, па се намеће питање на самом почетку, јер сам вас представила као потпредседника Републичке владе у оставци.

Знамо да сте и ви и сви министри из редова Српске радикалне странке поднели оставке након заседања Републичке скупштине 3. јуна када је донета Одлука о прихватању Плана Ахтисари-Черномирдин и о уласку трупа под окриљем Уједињених нација на територију Космета. Исто тако знамо да сте указом председника Републике остали на својим местима. Најавили сте да ће се о вашим оставкама расправљати на следећој седници Републичког парламента. У међувремену је одржана једна седница Републичке скупштине и на њој није било речи о вашим оставкама.

Мене занима, а у међувремену сте најавили и учешће у реконструисаној Републичкој влади, ушли сте у Савезну владу, да ли ви желите да будете у Влади или не, односно многи ваши политички опоненти вас прозивају да сте на овај начин једноставно елегантно опрали руке, изашли из власти и одговорност пренели на друге а да сте истовремено власт задржали.

У време агресије, све државне службе су изузетно добро функционисале, чак боље него у мирнодопским условима

Успешан рад Владе народног јединства

Др Шешел: Такве оптужбе једноставно нису на месту. Ми смо имали 15 пуних месеци врло успешног рада Владе народног јединства Републике Србије. Од 24. марта прошле године до почетка јуна ове године. У том периоду ми смо Србији донели политичку стабилност коју одавно није имала, затим једну толико дисциплиновану Владу да јој нема премца у досадашњој историји Србије, Владу која је била успешна и у политичкој и економској а донекле и у социјалној сфери. У успех те Владе бих, пре свега, набројао то што смо имали у крајње тешким условима добро снабдевање становништва основним животним намирницама по стабилним ценама.

Без обзира на све покушаје разних шверцперских кланова да се вештачки изазову nestaшице да би се тако изнудило повећање цена. Да поменем само то да нисмо имали повећање цене струје све до августа, а последње је било у мају прошле године и то свега 9,5%. И сад је 9,5%.

Када се прелазило на зимску тарифу она није у пуној мери примењена него само 25%, иако закон прописује 50%. Имали смо и успешну борбу против шиптарских терориста на Косову и Метохији, али постоје неке ствари које су се дешавале мимо наше воље, које су споља наметнуте. То је пре свега агресија НАТО-а, Американаца и њихових западних савезника. У време те агресије Влада је изузетно добро функционисала, чак боље него у мирнодопским условима, и све државне службе.

Ми смо се са нашим коалиционим партнерима и из СПС-а и ЈУЛ-а разишли почетком јуна месеца по једном сасвим конкретном питању - прихватити или не прихватити план Ахтисари-Черномирлин. Није било лако урадити ни једно ни друго. Ми смо о томе разговарали данима и ноћима, и међусобно и са коалиционим партнерима. Коалициони партнери су сматрали да тај план треба прихватити и стиснути зубе, имати стрпљења до неке повољније међународне констелације снага. У сваком случају тај план оставља Косово у саставу СРЈ. Следила је Резолуција Савета безбедности којом се то потврђује.

Ми смо сматрали да је Србија већ претрпела велика разарања и да не би требало попустити и дозвољавати улазак НАТО-а на Косово и Метохију.

Водитељ: То нам је јасно, али да покушамо ...

Др Шешел: То је била суштина, и ми по том питању нисмо могли да се сложимо. Гласали смо различито у Народној скупштини. СПО, који је прижељкивао долазак страних трупа и хвалио их да су то трупе најдемократскијих земаља света, да оне доносе благостање, мир, слободу, сигурност за све и сл., превагнуо је у Народној скупштини и план је био изгласан. Наши коалициони партнери, наравно, невољно су то прихватили. Свесни су да се не може имати неко ве-

лико поверење у западне силе, у оне који су нас бомбардовали, али ту нека шанса да се сачува Косово и Метохија постоји, а с друге стране су претила много већа и дуготрајнија разарања.

Након изгласавања такве одлуке у Народној скупштини и пошто су први НАТО војници ушли на територију Србије ми смо поднели оставке. Ми смо одржали своје обећање. Наша оставка је отворила простор за међустраничке преговоре о реконструкцији Републичке владе. Наравно, Милан Милутиновић је, као председник Републике Србије, донео уредбу којом нас је обавезао док траје ратно стање да останемо, да радимо у Влади. Међутим, ратно стање је престало и његова уредба је престала да важи.

Ми и даље обављамо своје дневне текуће послове јер нас на то обавезује Устав. Устав изричито каже - и кад цела Влада поднесе оставку сви министри остају на својим местима док се не изабере нова влада и док нови министрима не предају своје дужности.

Пет путева на политичкој мапи Србије

Водитељ: Зашто се на седници Републичке скупштине, која је одржана у међувремену, није расправљало и о овим оставкама.

Др Шешел: Зато што је било ванредно заседање, мада је посланичка група Српске радикалне странке тражила, посланик Нешковић, из Бајине Баште, у име посланичке групе је поставио то питање, међутим, став већине је да то питање треба да расправља редовна Скупштина, у редовном заседању јер се ванредно заседање обавља само по дневном реду који утврди сазивач.

У овом случају сазивач је била Влада Републике Србије на захтев председника Републике да би се расправљало о тзв. ратним уредбама, да би се оне потврдиле, чиме се потврђује исправност њиховог доношења у датом тренутку, а онда би се донела одлука о престанку њиховог важења.

С друге стране, за ова два месеца трајали су интензивни разговори око реконструкције и Савезне и Републичке владе. Идеја и нас радикала и социјалиста, као и ЈУЛ-а је била да треба ићи на реконструкцију и једне и друге владе и да се отвори простор да све озбиљне парламентарне странке у томе учествују. Савезна влада је требало и раније да се реконструише. Договор је био постигнут још у мају прошле године када је изабран Момир Булатовић за премијера, па је у међувремену делимично и реконструисана, када је ушао СПО, али није у оној мери у којој се то морало урадити јер и даље није имала апсолутну већину и у Већу република и у Већу грађана.

Нужна је реконструкција те владе. Требало је реконструисати и Републичку владу у складу са принципима о којима су се изјасниле све до тада владајуће политичке партије. Преговори су почели. На првом састанку код Булатовића били су присутни сви осим ДПС

Црне Горе и Савеза војвођанских Мађара. Представник СПО, Милан Комненић, у потпуности је прихватио да се та влада реконструише и да СПО у тој учествује у складу са пропорционалном снагом у оба дома Савезне скупштине.

Међутим, после месец дана они су променили мишљење и одбили ту реконструкцију. Подношењем оставки на наша места у Влади Србије ми нисмо поднели оставку на даље бављење политиком. С друге стране, политичка сцена Србије је веома сужена, јасна, прецизно дефинисана и постоји неких пет основних политичких снага које чине српски политички живот у парламентарном и ванпарламентарном смислу, и ван тога не постоји нико озбиљан, нико с ким би се могло озбиљно нешто договорити и реализовати.

То су Српска радикална странка, СПС, ЈУЛ, и СПО као парламентарна странка, и Демократска странка која је направила тешку грешку 1997. године бојкотирајући изборе, па је сад изгубила много од снаге и утицаја, а и не може кроз институције система у довољној мери да изрази своје политичке ставове, погледе, и да се бори за реализацију свог програма.

То су сами хетли и сами су криви за позицију у којој су се нашли. Наша теза је била, још у септембру 1997. године, после републичких парламентарних избора, да је најбоље правити најширу коалицију, четири најмоћније странке у Републичкој скупштини, а наравно остављали смо простор за учешће и СВМ ако пристану на то учешће. Испоставило се да они то не желе из неких својих разлога. Ми у то нећемо ни да улазимо.

Тада је СПО шест месеци избегавао, он је хтео са социјалистима и ЈУЛ-ом а није са радикалима, али је претио социјалистима и ЈУЛ-у, ако не прихвате све његове услове, где су била укључена и амбасадорска места, и ко зна шта још, да ће они онда са радикалима правити техничку коалицију да би се тако напакостило социјалистима и ЈУЛ-у. Ми нисмо хтели никакву техничку коалицију.

Кога нема, без њега се може

Ми желимо само програмску коалицију, око неких кључних програмских циљева око којих се све политичке партије могу усагласити, и на томе смо радили. Овај процес преговарања је приведен крају, споразум је постигнут између оних странака које су желеле да дођу до споразума. Ми смо одмах, на основу тог споразума, реконструисали Савезну владу а за који дан ћемо реконструисати Републичку владу. Онај кога нема и ко неће, без њега се може, и без њега се мора. Шта да радимо. Нису хтели из СПО-а на републичком нивоу, нису хтели на савезном нивоу. Морамо без њих.

Можда ћемо и лакше без њих имати боље било и за народ и за државу да и они учествују. Није хтела Буќановићева странка, ДПС Црне Горе, из неких својих разлога, постављајући ултимати-

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

Српска радикална странка никада неће бити сметња превременим изборима

вно неке неумерене захтеве, то је њихова ствар. Ако неће не морају, али не могу нас уцењивати и намегати нам нешто што није у складу са Уставом.

Водитељ: Значи ли сада ова реконструкција Савезне владе и најављена реконструкција Републичке владе да нећемо очекивати у догледно време превремене парламентарне изборе.

Др Шешељ: Ми смо спремни и за превремене изборе. И Српска радикална странка, и СПС, и ЈУЛ, и јавно смо се изјаснили. Ако опозиција жели превремене изборе можемо одмах да разговарамо када да буду ти избори, о изборним условима, о свему што је потребно.

Дакле, од тога не бежимо. Гарантујем вам да Српска радикална странка никада неће бити сметња превременим изборима а и СПС и ЈУЛ у том смислу већ у неколико наврата наступају у јавности. Нити се бојимо превремених избора, нити их избегавамо.

Ево, нека опозиционе странке усагласе термин. Можемо одмах да их заказујемо. Али, проблем је у томе што оне не желе превремене изборе. Ми можемо у августу да закажемо превремене изборе за крај септембра или крај октобра нпр. Они не желе. Они знају да на изборима не могу да освоје власт и хтели би зато власт без избора, хтели би власт на неки други начин. Тај други начин је противустанован и ми на њега никада нећемо пристати.

Слободни медији у Србији

Водитељ: Опозиционе странке се залажу и за другачије изборне услове, за већу слободу медија, и кажу - за изборе

под контролом ОЕБС-а. Како изгледају ти избори?

Др Шешељ: Ми у Србији имамо потпуно слободне медије. Србија има неколико стотина радио и ТВ станица које су у приватној својини. У њима постоји потпуна слобода. Србија има и велики број станица у државној својини где се често злоупотребљава слобода медија. Да не поминем случај Студија Б и неких других телевизија у Крагујевцу, Нишу итд. Имам примедби и на програму концепцију у државној телевизији, али то није нешто што спутава битно могућност изражавања различитих политичких ставова.

Ако вам се не свиђа једна телевизија ви је игноришете, имате другу, тамо наступите. Ми, радикали, први смо се у потпуности одрекли јавних митинга јер смо сматрали да је много боље да путујемо кроз целу Србију и наступамо на локалним радио и ТВ станицама, и тако остварујемо непосреднији контакт са народом и имамо шансу да различито објаснимо своју политичку концепцију и свој политички, економски, социјални програм а, не на митингу где се само узвикују пароле а не улази у суштину проблема.

Што се тиче медија, ситуација је кристално јасна. Немамо намеру да ограничавамо ту слободу медија, иако нас нападају око Закона о информисању, који је Народна скупштина донела прошле године на предлог Владе Србије. А тај закон је изузетно добар. Он не спречава слободу медија. Он се бори само против злоупотребе те слободе која се базира на лансирању лажних и клевета. Да до краја поједноставим, може сваки медиј у Ср-

бији да ме напада за све што радим, па чак и да ми лепи квалификацију, могу да кажу да сам глуп, да сам овакав или онакав, ништа ми не смета, али не може више нико да објави да сам заклао жену Слободана Јовића, као што је објављивао "Дневни телеграф", "Недељни телеграф", "Сведок" и ко зна ко још.

Могу и то да објаве, ако немају доказе онда морају да плате скупу казну, високу казну или нека се са тим не иде. Дакле, у томе је суштина. Не може се лансирати клевета а да то прође некажњено. Забрањено смо ремитовање страних шпијунских пропагандних програма, "Глас Америке", ВВС, "Дојче веле", "Слободну Европу" итд. То су очигледно шпијунске радио станице. Финансирају се из државног буџета, емитују програм на нашем језику, имају неке субверзивне циљеве, баве се субверзивном делатношћу и не може ниједан домаћи медиј да ремитује те програме.

Не може да учествује у субверзивним активностима страних влада против наше земље. То је сасвим нормално. Нико од челника опозиционих странака није елиминисана нека могућност да се појави на било ком медију, под одређеним условима. Парламентарне странке се појављују на државној телевизији, је ли тако.

Фалсификати у режији ОЕБС-а

Водитељ: Уосталом, употребљавамо термин опозиција. Ради се можда о опозицији на републичком и савезном нивоу, али на локалном нивоу те странке у многим срединама су владајуће.

Др Шешел: Имају своју телевизију. Имају у Крагујевцу, у Нишу, у Београду, чак је у Београду мањинска власт СПО-а па је у потпуности монополисала телевизију. Не могу више да прихватим ниједан захтев за слободу и демократизацију медија из СПО-а јер је та њихова телевизија, телевизија под њиховом контролом, најгора могућа телевизија. Они су на том примеру демонстрирали шта значи слобода медија у њиховој режији. Дакле, то је апсолутно нешто недозвољиво.

Што се тиче опозиционих странака постоје парламентарне и ванпарламентарне. Парламентарне су заступљене на државној телевизији. Наравно ту мора да постоји извесан омер на основу њихове снаге, али, видите, СПО-у се редовно емитују извештаји са конференција за штампу, саопштења и све остало, чак и неки мањим парламентарним странкама. Демократској странци Србије и још неким.

Постоје ванпарламентарне странке које не могу имати такав третман на државној, централној телевизији. Али, имају могућност кроз локалне и приватне медије до миле воље да се експонирају, да се залажу за своје политичке ставове. Нико им то право не спутава ни ти им спречава реализацију.

Водитељ: Шта то значи - избори под контролом ОЕБС-а.

Др Шешел: То је једна флоскула која заправо подразумева изборе у комплетној режији ОЕБС-а. Ми смо до сада имали више изборних циклуса. Имале су разне странке, па и Српска радикална странка, много примедби на начин одржавања избора, на спровођење избора, на заступљеност странака у медијима итд.

Дакле, било је проблема. Не можемо да бежимо од тих проблема. Морамо да трагамо за варијантама како да се у будућности сви ти проблеми елиминирају и о томе смо спремни да разговарамо са свим странкама и спремни су сви коалициони партнери из Владе народног јединства.

Међутим, не може неко да наступа са тезом да нам треба спољашња сила, био то ОЕБС, НАТО или Уједињене нације, било ко, да спољашња сила организује политички живот у нашој земљи. Да нам спроводи изборе. С друге стране, ми са њима имамо тешко искуство у Републици Српској. Тамо је ОЕБС максимално фалсификовао изборне резултате.

На сву срећу, Српска радикална странка је имала веома добар систем контроле, па смо одмах изашли са изборним резултатима, већ после прве ноћи и ОЕБС-у је било веома тешко да у тој мери фалсификује изборне резултате, да оспори победу др Николе Поплашена на председничким изборима, иако су то хтели да раде, па су месец-два преборавали гласачке листиће, што је сулудо.

Код нас се изборни резултати знају за дан, два или три. Исте ноћи се знају, и свака странка појединачно, ако има добру страначку инфраструктуру и ако има добар систем контроле тих избора,

може одмах да сабере резултате са свих бирачких места.

Промишљен програм економске обнове

Водитељ: Имамо искуства и са последњих избора у Црној Гори.

Др Шешел: Нарочито онда када се гласало до четири сата ноћу, уместо да се до седам или осам сати навече затворе бирачка места, гласање је продужено до четири сата ноћу и исти гласачи су путовали од места до места по десетак, петнаестак пута гласали и тек онда када је неко назвао телефоном и рекао - е, вала, доста нам је гласова, можеш да обуставиш, тада је обустављено то додатно гласање. То су драстичне ствари.

Међутим, ОЕБС је пожурио да одмах призна изборе у Црној Гори. ОЕБС фалсификује у Републици Српској и целој Босни и Херцеговини и сада ми имамо поверење у ОЕБС да нам он проведе демократске изборе у Србији. Немамо поверење ни у кога. Морамо сами провести те изборе, а спремни смо да разговарамо о свим елементима контроле, о принципу отворености, транспарентности изборног процеса и да укључимо све оно што су до сада били недостаци и негативне појаве у самом изборном процесу.

Водитељ: Да пређемо сада на данашње заседање Савезне скупштине. Савезна скупштина је усвојила пакет економских закона којима се, између осталог, омогућује увоз страних цигарета, алкохолних пића али и половних аутомобила до четири године старости, која могу да се увезу уз неке пореске и царинске олакшице, односно мања пореска и царинска давања него до сада. Да покушамо да представимо нашим гледаоцима шта то сада значи.

Др Шешел: Овај процес усаглашавања страначких интереса, ставова, погледа, програмских циљева, који је трајао два месеца није био процес сагледавања кадровске политике ни ценкања око појединачних места у Републичкој или Савезној влади.

Та два месеца ми смо, пре свега, разговарали о економској и социјалној политици. Резултат тих наших међустраничких разговора и договора је један добро промишљен програм економске обнове, социјалне обнове, који смо ми почели већ да реализујемо. Ви сте чули да је Републичка влада прокламовала своје циљеве економске политике до краја године, повукла већ одређене потезе. Један од тих потеза је био обарање цене угља за домаћинства у готово двоструком износу, преполовљена је дотадашња цена и сада крећемо са другом фазом.

Данас је Савезна скупштина изгласала четири економска закона реформског карактера. Ми смо реформски оријентисани у свом економском програму. Идемо у правцу либерализације. Та либерализација ће бити све јача и јача, све више изражена и ту нема одустајања. Шта смо данас постигли? Кренули смо од оне робе чијим се опарињавањем и

опорезивањем највише попуњава државна благајна.

То је роба која служи за попуњавање фискалних расхода у свим државама света, цигарете и алкохолна пића. До сада смо имали праксу да су укупне државне дажбине за цигарете 165%. Наша највећа фабрика цигарета, Фабрика дувана из Ниша, готово је разорена у овом рату. Она ће обновити производњу али производњу много мањег капацитета него што је био пре рата. Имамо фабрику дувана у Врању.

Имамо и у Њилану, али је неизвесно како ће се одвијати производња у Њилану, с обзиром на то да су сада тамо стационарани амерички војници који воде изразито антисрпску политику и једноставно се иживљавају над тамошњим српским народом. Где су Американци на Косову и Метохији тамо је Србија најтеже. Велике количине цигарета су се увозиле и пре рата. Поготову сада морају да се увозе. Дажбине су биле 165%. Толики износ дажбина према држави отварао је широк простор за шверц

Стоп шверцу

Тај шверц је омогућавао разним мафијашким клановима да улазе у велики ризик. Ако неки шверцер увезе четири шлепера цигарета он унапред рачуна да му један шлепер падне у полицијске руке или руке цариника, да из ова три надокнади штету и опет има огромну заралу. Ми смо оборили дажбине према држави са 165% на 30%. Свега 45 шлепера је, у току годину дана, опорезовано на овај начин, у складу са прописима, дакле да су им у пуној мери наплаћене све дажбине према држави.

Све остало је ишло шверцским каналима. Када се томе придода и оно што је увозено за потребе тзв. фришпова, можда је само стотинак шлепера регуларно увезено, а све остало је ишло кроз шверц и ми видимо да су наше улице пуне цигарета по високим ценама.

Значи, та врста шверца је узела маха, постала је доминантна. Наш циљ је да, обарањем обавеза према држави, дестимулишемо шверц. Када вам је зарала 165% у односу на оно што продајете, што сами улажете у одређену робу, па она сада пада на 30% по новим мерама ви више нисте стимулисани да идете у шверц, шверцским каналима, лакше вам је да платите држави 30% и да немате више никаквог ризика.

Продајете где год желите и на који год начин желите. Само платите оне основне дажбине приликом увоза. Ми се надамо да ћемо на тај начин попуњити државну благајну. С друге стране појефтинити цигарете. На овај начин сваки увозник има могућности да најмање за 25% снизи цену цигарета по паклици, најмање 25%, а негде и много више. Што је наравно велики допринос стабилизацији стандарда већег броја становника, јер ми у нашој популацији имамо скоро две трећине а можда и више од две трећине пушача.

Пушачи, страствени пушачи, су спремни да ће одрекну и хлеба и многих других животних намирница али да набаве цигарете. Ми им дакле тај удар на буџет смањујемо за најмање 25% када је реч о тој ставци. С друге стране, имамо и питање алкохолних пића. И они су значајна ставка у подмиривању буџетских потреба и ту су шверцериски канали били разгранати, баш зато што су порези, дажбине и царине, акцизе биле превиноке. Ту их смањујемо на неких 30%, рачунајући да ћемо опет дестимулисати шверцери и да ћемо их увести у легалне токове.

Још једну ствар постижемо увлачећи цигарете и алкохолна пића у легалне токове. Елиминишемо са тржишта фалсификате. Имали смо појаву да чак неко и код нас производи, ко зна на који начин или цигарете или нешто што није ни налик на виски, па лепо фалсификоване етикете и продаје по скупој цени, као да је увозна роба. Страствени пушачи ту врло лако пропене шта је тај фалсификовани нпр. "Малборо", а шта је оригинални.

Домаћа нафта од октобра

Али, када ви купујете на улици често немате могућност да проверите да ли купујете изворну робу или нешто што не одговара вашим потребама и жељама. На овај начин, легализацијом основних увозних токова ми дестимулишемо и све оне који су се бавили фалсификатима, који су се бавили производњом лажне робе и из тога извлачили енормну добит. Либерализовали смо и увоз пољовних аутомобила.

Увели смо границу од четири године за старост тих аутомобила, јер, прво, наша једина фабрика аутомобила, "Застава" из Крагујевца, тешко је оштећена. Ми ћемо се трудити да јој, као Републичка влада, помогнемо да стане на ноге, да обнови бар делом своју производњу, поготову производњу ових специјализованих возила, камиона, и других намена.

Знамо да за догледно време та наша фабрика не може да подмири све домаће потребе за аутомобилима. Оно што је кључно, ми ћемо интензификовати трагање за страним партнером који би дошао и уложио капитал, евентуално преузео фабрику и почео са производњом неких савременијих кола, неких кола којима би Србија могла да, у првој половини 21 века, задовољи највећи део потреба становништва за превозним средствима.

Међутим, дужи временски период ми ћемо морати да увозимо аутомобиле. Наше становништво, наши грађани, немају новца да купују потпуно нова возила. Возила стара до четири године врло су јефтина на западном тржишту, а по квалитету су солидна, добра, могу да се користе, и ми на тај начин омогућавамо оној структури грађана која има извесну уштеђевину, која је у материјалном погледу осредње стојећа, да дође до јефтиног аутомобила, без плаћања великих пореза држави и да то све уради на легалан начин.

С друге стране, држава ће тако доћи до значајних новчаних средстава а половина је намењена за помоћ у реконструкцији заставних фабрика а половина иде у државни буџет, пре свега за социјалне потребе.

Водитељ: Такса на моторна возила и даље се плаћа.

Др Шешел: Такса се плаћа. Ми смо је увели прошле године да не бисмо повећавали цену бензина и дизел горива. Ово се показало паметним јер нисмо деловали инфлаторно. Када ви погледате колика је та такса за неко возило средње вредности или средње кубикаже, па поделите са бројем дана у години, видете да то износи много мање него да смо подигли цену бензина само један динар по литру. Имали смо веома стабилну цену бензина, 7 динара по литру, све док није почео овај рат и на свакој пумпи је било довољно бензина.

Рат је изазвао несташицу, разарање наших домаћих рафинерија. Ми још не можемо да прерађујемо нафту из домаће производње. Очекујемо, неки оптимисти из нафтне индустрије кажу до краја септембра, а ја бих био задовољан ако то буде до краја октобра, да почне прерада домаће нафте. Тек тада ћемо у потпуности стабилизovati снабдевање на тржишту.

Извесна корекција цена ће бити нужна, јер је код нас већ цена горива испод цене коштанја на страном тржишту за куповину на велико, али ћемо водити рачуна да та корекција не буде превелика и да не буде претежак ударац на стандард становништва.

Дакле, негде до краја октобра очекујемо стабилизацију снабдевања горивом, бензином, нафтом и очекујемо да та корекција цене неће бити превелик намет за грађане. Боље је имати такву таксу која не делује инфлаторно и не изазива покушаје горива, него да смо оно што се морало урадити радили кроз повећање цене горива.

Струје за грејање неће бити

Водитељ: Када смо већ код ових скономских и социјалних тема, наше најстарије суграђане сигурно то највише тишти, и највише интересује. Знамо да су фондови празни, да новца нема, да је земља била у рату, да су бројни издаци били и за војску и за резерviste, али да ли можемо да обећамо пензионерима када ће доћи до неке редовније исплате пензија.

Др Шешел: Ми ћемо настојати, већ од септембра, да исплате пензија буду потпуно редовне, дакле да иду месец за месецом. Оставља се онда отворен проблем три заостале пензије, најмање три заостале пензије и ми већ разрађујемо идеју, та идеја је начелно прихваћена код сва три коалициона партнера у Влади народног јединства, она треба сада да се проведе на стручан начин и да се изрази кроз једну уредбу, да се три заостале пензије исплате кроз бонове за плаћање електричне енергије, јер држава нема новца и задуго неће имати да надокнади оно

што је раније пропуштено, што раније није плаћено.

Ми ћемо се борити, наравно тешка мука нас ту чека, али се надам да ћемо се изборити да све следеће исплате буду месец за месецом, да буду уредне, да буду редовне. Оно што дугујемо... Знате шта, не могу ја сада да кажем да су једва чекали у електропривреди да то прихвате и та идеја њима ствара велике проблеме, али електропривреда је јавно предузеће, с друге стране и у току рата и после рата се веома одговорно поставила према неким националним, државним интересима.

Свесни су људи да тако мора, свесни су да држава тражи и налази средства за ове основне поправке електроенергетских капацитета, свесни су да ће држава и даље улагати у електропривреду, да се електропривреда може наслонити на државу, а кад дођемо до првих свежих пара, ми ћемо их улагати у електропривреду, управо а конто овога што је електропривреда прихватила да пензионери три месечне пензије добију у боновима за струју и да плате своје обавезе.

Пошто су пензионери најредовније платили струје, то је неко наше искуство, један број од тих пензионера би плаћао заостале рачуне, ако има дуговања, а највећи број пензионера би унапред са те три своје месечне пензије платио струју за шест месеци, за годину дана, колико ко има као месечни износ пензије на располагању, толико би и уплатио.

Водитељ: Значи, када већ можемо очекивати бонове?

Др Шешел: Ја не бих могао сада да кажем тачно ког датума, али се на томе веома озбиљно ради. То може бити у најскорије време, можда може да буде и кроз неку недељу, десетак дана итд. Дакле, то је пред нама, да ме не држите за реч сада у погледу рока. Бавимо се мишљу да на сличан начин бар део деценијских додатака исплатимо.

Што се тиче електропривреде она је у тешкој ситуацији, многи њени капацитети су уништени, трафостанице, и ми предузимамо интензивне мере да поправимо све што се може поправити до зиме, да би колико толико нормализовали снабдевање електричном енергијом. Видите, неки који не желе добро ни народу ни држави сада тврде да неће бити струје - што се струја купује авансно, када је неће бити. Гледали смо синоћ на Студију Б о томе.

Струје ће бити, може се поставити само питање да ли ће је баш бити довољно. Ми ћемо све учинити да је буде довољно, да би је било довољно, морамо на минимум свести грејање на струју. Нема струје за грејање и то треба сви да знају. Да би стимулисали људе да за набавку чврстог горива, ми смо ишли на обарање цена угља и то ове стандардне цене угља која се користи у домаћинству око 80%, ми смо је скоро преполовили.

Тај угаљ ће сад бити негде отприлике 220,00 динара и цена ће му бити иста у целој Србији. Савезна влада је предлажући Савезној скупштини један од зако-

на који су данас донешени, одрекла се и 9% пореза на промет угља и огревног дрвета. То нам омогућава да у пракси проведемо ово снижење цена угља, а с друге стране, договорили смо се са електропривредом да се битно смањи трговачка маржа. Због тога су нас напали многи трговци угља, али за ову сезону мораће да прогутају кнеглу и да то издрже.

зација, директно преко предузећа итд., на све могуће начине, да би сваки грађанин који жели да се снабде угљем по овој цени могао тај угаљ и да добије по прописаној цени од 220,00 динара.

Обарањем цене угља, ми нисмо директно обарали цену огревног дрвета, али већа потражна угља по повољнијој цени изазваће то дејство, па ће пасти делимично и цена огревног дрвета, а она

нам тај стари дуг, пре свега, произвели статистичари својим нестручним начином израчунавања, али ми ни то нисмо заборавили и нису пензионери ти који ће испаштати.

Ми тражимо варијанту да се и то затвори, дакле држава ликвидира све дугове према пензионерима, ако не може готовим новцем, онда кроз ове хартије које у животу значе исто што и новац. Бон за плаћање електричне енергије вам је исто што и новац, је ли тако?

Добијете своје три пензије у том бону за плаћања, одете у електропривреду, уплатите, ако имате неки заостали рачун нека измирите, ако немате, као да сте претплатили наредних неколико месеци, а колико је то месеци видеће се, зависи од потрошне струје и од висине те пензије о којој је реч.

Водитељ: Шта је са идејама и евентуалним најавама некаквог уједначавања пензија, односно смањивања тог односа ...

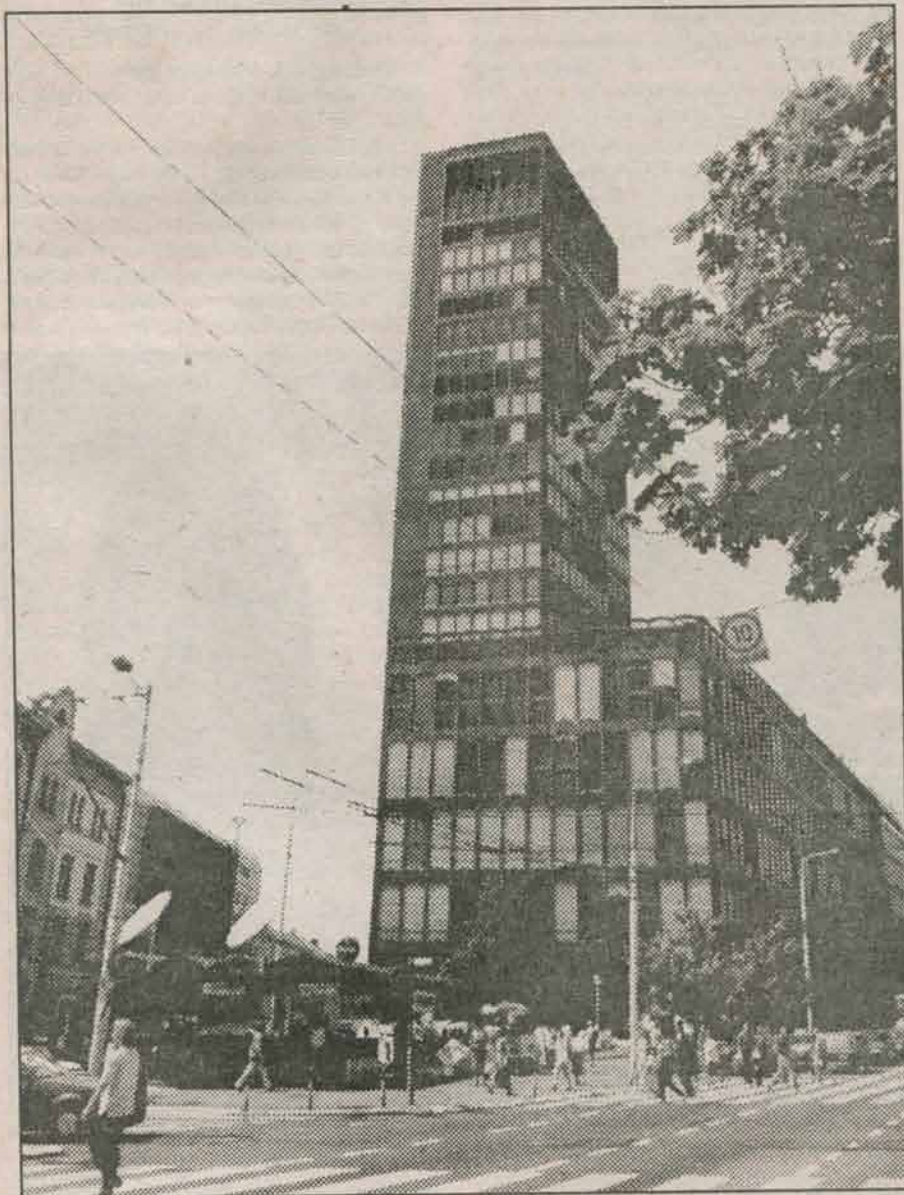
Др Шешељ: И о томе се разговарало, али ту мора онда да се доноси нови закон, тражимо најрационалнију варијанту и ту смо постигли сагласност, морају се уједначавати пензије, мора се смањивати разлика између највеће и најниже пензије, а како ћемо то провести, видеће се, о томе ће се расправљати у Наредној скупштини, кад нацрт закона буде готов. О томе се свакодневно разговара у Влади, у стручним телима, у надлежном министарству.

Агресија се наставља

Водитељ: Видим да наше гледаоце највише занима тема Космета. Знамо, ситуација је изузетно тешка, са Космета се масовно исељавају Срби и остало неалбанско становништво, влада терор, безаконје, харају банде албанских терориста и криминалаца, а повремено се прошећају онако тријумфално и неки од оних који су нас до јуче бомбардовали, као Мадлен Олбрајт.

Др Шешељ: Ту треба разговарати о два аспекта. Прво, о садашњој ситуацији, о тешким проблемима које имамо на Косову и Метохији, о страдању нашег народа и о могућностима да дефинитивно сачувамо Косово и Метохију. Нисмо имали никаквих илзузија ко су Американци, ко су њихови савезници, они који су убијали српску децу, који су бомбардовали српске градове, фабрике, мостове, електропривреду, потенцијале, железничке пруге, аутобусе, путничке возове итд. Од њих ништа добро нисмо могли очекивати.

Они су огромна сила, они располажу савременом технологијом и та њихова технологија се користи немилосрдно у процесу реализације америчких геостратешких интереса и ми смо једноставно били на путу Американцима, Американци желе да униште и наш народ и нашу државу. То ће бити њихово дугорочни циљ и ми морамо бити са тим начисто, морамо се супротстављати, морамо се бранити, бранити свим средствима

На примеру "Студија Б", Српски покрет обнове је демонстрирао како изгледа њихова визија слободних медија

Пензионери неће испаштати

Многи трговци угљем не радо сада прихватају да уопште набављају нове количине, многи сматрају да могу пружити неки ефикасан отпор и спречити ово обарање цена. Ми смо постигли договор, као Влада Србије и са електропривредом и са железницом, да се железницом организује превоз до свих градова у Србији и да тај угаљ онда буде дистрибуисан, ако нас буду минирали на одређен начин трговци угљем, да буде дистрибуисан преко синдикалних органи-

је сада била, тако кажу они који се баве трговином, негде између 45 и 60 марака по кубном метру. Ми се надамо да ће она осетно пасти, тако да ће и огревно дрво бити много, потрошачима, грађаним, да ће бити много приступачније.

Водитељ: Наши гледаоци се упорно јављају и морам да приметим да су питања углавном везана за ситуацију на Космету, али кад смо већ код пензија...

Др Шешељ: Има још нешто што се зове стари дуг и ту сад тражимо варијанту како и тај стари дуг да затворимо. Он је у извесној мери проблематичан, јер су

ма, независно од тога у ком се облику агресија изводи.

Агресија није престала престанком бомбардовања, агресија се наставља. На Косову и Метохији Србима је данас веома тешко, неподношљиво. Око 130.000 Срба је побегло главом без обзира из својих домова, јер нису могли чекати на кућном прагу шиптарске терористе. Многи Срби су изгинули. Постоји сада неколико српских енклава, где су се Срби добро организовали и имају велике шансе да издрже. Наш је национални интерес, и државни интерес, да што више Срба остане на Косову и Метохији.

То, наравно, не значи да ће било ко сала терати Србе да се врате тамо где им опстанак није могућ, али постоје места где је могућ опстанак и Влада Србије треба да им помогне да тамо остану. То су, пре свега, ове четири српске општине, Косовска Митровица, Лепосавић, Зубин Поток и Звечан на северу Косова

Ако оде Црна Гора, изгубићемо и Косово

Тамо делују Американци и они су најодвратнији у односу према Србима, они су најбескурпулознији и најбруталнији. Наш је циљ да остане што више Срба, да остане што више Рома, што више муслимана, Горанаца а надамо се да ће и Гора бити сачувана, јер на Гори живе само Горанци. Шиптара ни раније није било нити су дејствовали шиптарски терористи. Горанци су једна веома патриотски расположена етничка група са којима Срби никаквих проблема нису имали и они су изузетно лојални српској држави и ми треба све да учинимо да им помогнемо да опстану на тим подручјима на Гори, у општини Драгаш.

С друге стране, поставља се питање како да сачувамо Косово и Метохију. Има један правни основ који је садржан пре свега у Резолуцији Савета безбеднос-

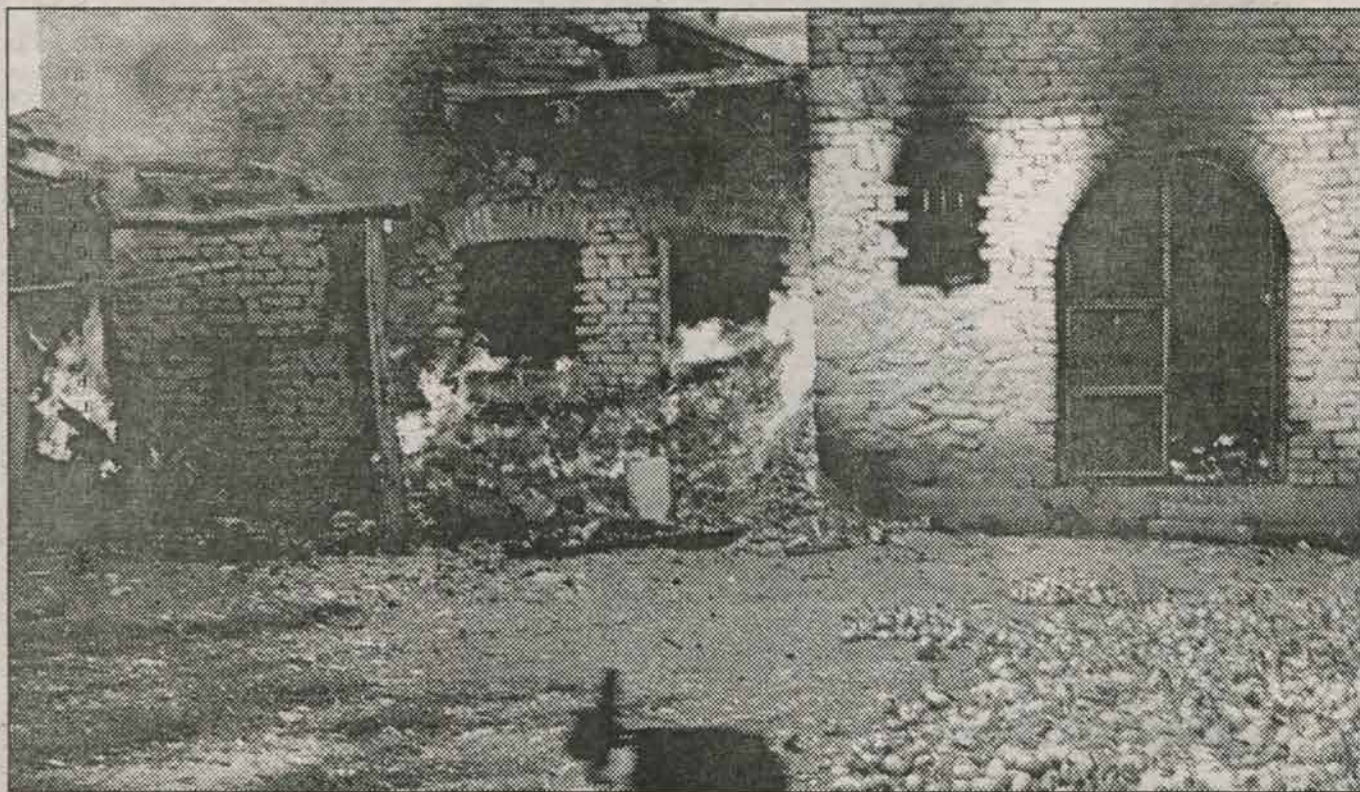
када се одвоји Црна Гора из Савезне Републике Југославије,

Др Шешел: Ако се одвоји Црна Гора ми губимо гаранције из Резолуције Савета безбедности Уједињених нација, онда не губимо само Црну Гору него и Косово и Метохију. Ако се отцепи Црна Гора онда ...

Конфедерација не може да опстане

Водитељ: А како онда тумачите залагање Американца да се не отцепи Црна Гора?

Др Шешел: Американци се не залажу против отцепљења Црне Горе. Они само јавно кажу да нису за отцепљење, али тако су они говорили и пред распад Југославије, тако су говорили по питању Словеније, Хрватске и Македоније, БиХ. Јер, да се не залажу за отцепљење Црне Горе не би тако здушно потпомагали

Ако не издржимо, изгубили смо све. Ако издржимо, повратићемо и оно што смо привремено изгубили

и Метохије, затим постоји могућност да се Срби одрже у Приштини, поготово у селима око Приштине. Има више од 10 чисто српских села, у Косову Пољу, затим у делу општине Ораховац, пре свега у Великој Фочи, има могућности да се задрже у делу општине Штрпци, пре свега на Брезовици и тамо је још увек поприлична концентрација Срба и настојаћемо да се Срби задрже у општини Гњидане, Косовска Витина и Каменица, без обзира што им је велика концентрација и што шиптарски терористи у стару нису баш интензификовали своје делатности у том делу Косова и Метохије.

ти Уједињених нација. Та резолуција гарантује територијални интегритет Савезне Републике Југославије по питању Косова и Метохије. То је оно на чему се сада базирају сви наши политички и правни потези. Док траје дејство те Резолуције нико се неће усудити да нам отворено отцепљује Косово и Метохију. Американци се труде да униште наш правни систем тамо, да униште сваку реалну фактичку везу Србије са Косовом и Метохијом. Али, правну везу они не могу на тај начин прекинути. Постоји друга опасност од губљења Косова и Метохије, то је евентуално отцепљење Црне Горе.

Водитељ: Управо то и желим да вас питам, гледатељка Јулијана Рајтер из Барајева пита - шта ће бити са Косовом

Ђукановићев режим који је отворено кренуо путем сепаратизма.

Дакле, они се потајно залажу за отцепљење, јавно говоре да у принципу нису за отцепљење, да треба да опстане Југославија, па да после могу да прикажу како је то евентуално отцепљење резултат унутрашњих политичких сукоба и спорова а не њиховог спољашњег мешања у унутрашњи однос. Због тога Американци воде овакву политику.

Паравно, ми смо ту политику препознали, ми настојимо да јој парирамо али каква ће бити судбина Црне Горе то пре свега зависи од становника Црне Горе. Има ту једна ствар о којој морамо отворено да разговарамо. Недавно је црногорска влада сачинила ту дуго најављивану тзв. платформу, упутила је Влади Ср-

бије, као сад би две владе требале да се састану и да расправљају о тој платформи. Ви знате шта садржи та платформа, неки листови су је и објавили.

Та платформа захтева конфедерализацију, заправо њен циљ је да само олакша разбијање заједничке државе, да олакша пут ка независности Црне Горе и ништа више, јер се ту тражи двострука команда над војском, да у Србији војском командује председник Србије а у Црној Гори председник Црне Горе, тражи се да има подједнак број посланика и Црна Гора и Србија у Савезној скупштини, да влада има свега два - три министарства, да се све ствари доносе консензусом.

Из досадашњих искустава знамо да ниједна конфедерација није могла да опстане. Све конфедерације су пропале за врло кратко време. Сваки покушај да се створи конфедерација која не би прерасла у федерацију био је неуспешан. Таква је тип државе конфедерација, заправо није ни тип државе, то је заједница независних држава, није држава у правом смислу речи.

Што се тиче тог захтева за дијалог, поставља се питање где се може о томе разговарати. Пре свега, на савезном нивоу власти у Савезној скупштини. Шта имају те две републичке владе да воде дијалог о питањима која нису из њихове уставне надлежности. То није уставна надлежност ни Владе Србије ни Владе Црне Горе. То је уставна надлежност Савезне скупштине. Тамо постоји једно тело у коме би се могао водити дијалог, то је уставна комисија. Може да се дијалог води између посланичких група као што је започео, па није настављен, може у Савезној влади итд. Може и у јавности.

Устав се мора поштовати

Водитељ: По Уставу и премијерско место требало би да припадне ДПС Црне Горе.

Др Шешел: То није тачно. Тога у Уставу нигде нема. Нигде Устав не помиње ДПС, и Устав нигде не каже да владајућа странка из федералне јединице има право на неку функцију на савезном нивоу. Нема ни на једном. Устав каже, по правилу, а и од тог правила може бити изузетака као што је било 1992. године, у време Ђосића и Панића, ако је председник Републике из једне федералне јединице председник Савезне владе, односно премијер је из друге федералне јединице. Не каже се из које странке, нити мора бити из владајуће странке те федералне јединице.

Могао је бити из Српске радикалне странке, из СНС, из било које странке, а могао је бити и ванстраначка личност. Устав не каже да уопште мора да припада некој странци било који савезни функционер. Све зависи од односа снага у Савезној скупштини. Наш савезни устав, без обзира што има извесне мањкавости, је устав који морају сви да поштују док се не промени. А, тај устав се може мењати само на уставом прописан начин.

Тај Устав сам прописује начин на који се може мењати. Да би неко променио устав мора да постигне двотрећинску подршку и у Већу грађана и у Већу република, а за неке чланове мора да има подршку Народне скупштине Србије и Скупштине Црне Горе. Тај савезни устав води строго рачуна о два принципа, о основном демократском принципу један човек један глас. Тај принцип подразумева да се посланици бирају пропорционално броју становника по изборним јединицама.

Ако је цела Црна Гора једна изборна јединица онда има право на онолико посланика колико има становника. С друге стране, може Србија бити једна изборна јединица или подељена у више изборних јединица, у сваком случају сваки човек, сваки грађанин има право на један глас и пропорционално броју грађана бира се одређени број посланика у Већу грађана Савезне скупштине.

Е, ту се сада прави једна корекција, због принципа равноправности федералних јединица, али Црна Гора, да се држимо само основног демократског принципа један човек један глас, имала би 7-8 посланика у Већу грађана. Устав каже да ниједна федерална јединица не може имати мање од 30 посланика, и без обзира што Црна Гора има 600.000 становника, она има 30 посланика у Већу грађана. Тај принцип равноправности федералних јединица посебно је поштован у Горњем дому Савезне скупштине, у Већу република.

Тамо обе федералне јединице имају исти број посланика, по 20. Устав даје право федералним јединицама да донесу Закон о начину избора посланика у Већу република, али подразумева се да оне морају поштовати дух тог савезног устава. Не могу донети неки закон који је противан основном духу тог савезног устава. Ми смо имали проблема и у Србији и у Црној Гори својевремено са провођењем тог принципа, јер су неке партије тежиле да неке друге елиминирају, да саме приграбе одређени број посланичких мандата итд. Каква је сада ситуација, у Србији је строго поштован принцип пропорционалности при избору посланика у Веће република, у Црној Гори се не поштује тај принцип.

То је оспорио Уставни суд Црна Гора би морала да по одлуци Уставног суда да промени тај закон. Уставни суд ће вероватно оспорити и републички закон Србије, али практично, без обзира што је и тај закон проблематичан ми смо провели принцип пропорционалности када смо бирали посланике за Веће република. У Већу република морају бити представљени сви грађани федералне јединице.

Посланици из једне федералне јединице представљају федералну јединицу а не владајућу странку у тој федералној јединици. Јер, када би представљали само владајућу странку онда се поставља питање зашто их 20 из једне федералне јединице.

Национални интерес Црногораца

Било би довољно да Србија пошаље једног посланика, Црна Гора једног, па ако се договоре закон пролази а ако се не договоре нема закона. Зашто би било по 20, ако сви морају бити из једне партије. Зашто на тркама да идете са 10 или 15 коња из једне ергеле. Ваш је циљ да имате из разних ергела, да прави такмичарски дух превлада. У овом случају не можете само из једне партије имати посланике у Народној скупштини.

Морате их имати из више партија јер тако транспарентно приказујете какав је однос снага у народу, однос политичких снага. Не може један велики део грађана Црне Горе да буде искључен из функционисања савезне власти само зато што су гласали за партију која је тренутно мањинска. Можда ће сутра она бити већинска.

Водитељ: Да обратимо сада мало више пажње на питања.

Др Шешел: Још бих мало по питању Црне Горе, мислим да је то веома важно. У овој платформи, којом је наступила у јавности црногорска влада, говори се и о неким националним интересима Црногораца. На страну да оставимо оно по чему се идеолошки не слажемо, по концепту нације, по неким суштинским питањима итд. Идемо у следу онога о чему пише платформа, под условом да је све тачно онако како они прецизирају, шта је национални интерес Црногораца.

Не може никако бити отцепљење Црне Горе, не може бити осамостаљивање Црне Горе, јер у Београду и Србији живи скоро више Црногораца него у Црној Гори. Не може бити интерес Црногораца да живе у две одвојене државе, је ли тако. Њихов је интерес да живе у једној држави. Шта то значи - ако се отцепи случајно, не дај боже, Црна Гора, одједном су овде Црногорци мањина. Сви они који су уписани као држављани Савезне Републике Југославије по месту рођења у Црној Гори сада постају странци.

Ако су странци, а остају овде да живе, морају да извале радну визу, читав низ других проблема. Страшно би се ствари дешавале. То морамо да спречимо по сваку цену, пре свега то морају грађани Црне Горе да спрече, да не бисмо стварали неко чудно невиђено, да се не би неки монструм појавио на површини који би нас у јаду забавио, и овако имамо проблема и са америчком агресијом и унутрашњом економском кризом, социјалним проблемима итд. Сада нам још треба нешто вештачки створено, на силу наметнуто, неки зачарани круг из кога можда не бисмо нашли излаз.

Савез са Русима оставља Косово у Србији

Водитељ: Да оставимо Црну Гору по страни и да се мало више позабавимо питањем Косова и Метохије. Сада, избеглица са Косова пита - којом политиком се може повратити Косово.

Српска радикална странка се није приклонила власти, она је дошла на власт

Др Шешељ: Сада полазимо од затеченог стања. Косово је у оној ситуацији у којој је. У земљу да пропаднемо ми тренутно ту ситуацију не можемо бити није променити.

Водитељ: Ко треба да сноси одговорност за садашњу ситуацију на Косову?

Др Шешељ: Пре свега, људи који су одавно мртви или који су одлучивали у име нашег народа пре више деценија. Ако ћемо кренути у историју, али то би нас далеко довело, за Косово и Метохију сноси одговорност, пре свега, онај ко је увео Србију у заједничку државу са Хрватима и Словенцима. Тај је многе проблеме произвео, тешку трагедију изазвао за цели српски народ, па онда одговорност сноси људи из руководства КПЈ који су водили проалбанску, антирпску политику, који су прогонили Србе, који су Албанцима омогућили да се масовно досељавају из Албаније...

Водитељ: Опозиција прозива и актуелну власт за погрешну политику која је вођена у последњих десет година.

Др Шешељ: Што се тиче актуелне власти, она најмање сноси одговорност. Не може нико да се лиши те одговорности. И ја сам одговоран јер сам годину и по дана био у тој актуелној власти. Чинили смо што смо могли, како смо знали и умели. Они који нас нападају тражили су нешто много горе, они су служили српским непријатељима, они су служили Американцима, они су служили НАТО-у, они и данас наступају као заговорници НАТО политике и добијају новац од Американца да би делова-

ли против Србије и против Савезне Републике Југославије.

Они најмање имају права да нас оптужују. Сада када правимо ретроспективу - шта се могло урадити у последњих десет година, шта је пропуштено, где је направљена грешка, наравно да би се много тога изнело на површину, али сада не вреди јадиковати због онога шта је било. Сада треба да видимо шта да чинимо даље. Где су наше могућности, где су наше шансе. Ми морамо свим силама да се испчупамо из економске кризе.

Морамо да елиминишемо социјалну беду, да стабилизујемо и Србију и Савезну Републику Југославију. Што нам је држава стабилнија то ћемо пре бити у ситуацији да се вратимо на Косово и Метохију. Требало би већ у септембру да се врати, по овом војно-техничком споразуму из Куманова, део наше војске и полиције на Косово и Метохију. Вероватно ће Американци наћи неку зачкољницу да то спрече. Ја им ништа не верујем.

Али, иако се не врате сада наша војска и полиција, мораће да се врате за одређено време. Што смо ми јачи пре ћемо моћи да кажемо и НАТО-у и свим осталим странцима - идите сада је доста, нисте поштовали оно што сте сами потписали, обавезе које сте сами преузели, нисте спровели Резолуцију Савета безбедности Уједињених нација, под вашом контролом тамо је ситуација много гора него што је била када смо ми контролисали ту територију итд.

Постоји нешто што би нас нарочито ојачало и што би нам сигурно омогућило да сачувамо Косово и Метохију, то је да наша земља што пре постане пуноправни члан Савеза Русије и Белорусије. Када ће се то десити не знам, све надлежне instance су се изјасниле и прихватиле, осим извршне власти у Русији. Русија ће имати парламентарне изборе у децембру ове године, на Никољдан, следеће године ће имати председничке изборе.

Да ли ће одлука извршне власти о прихватању Савезне Републике Југославије у пуноправно чланство Савеза бити донета пре тих избора или после избора, не знам, али ту сам пун оптимизма и убеђен сам да ћемо једном ту нашу замисао, ту нашу идеју и ту нашу тежњу реализовати. Оног тренутка када postanemo пуноправни члан Савеза Русије и Белорусије моћи ћемо да кажемо - дефинитивно смо сачували Косово и Метохију.

Што трезан Хавел мисли - пијан говори

Водитељ: Може ли та идеја панславизма заиста да буде спас...

Др Шешељ: Није то идеја панславизма. Идеја панславизма је застарела. Постоје неки словенски народи с којима немамо шта да тражимо, рецимо с Чесима. Шта ми имамо заједничко са Чесима? Када је чешки председник Хавел јавно призивао бомбардовање Београда, шта ми имамо заједничко са њима.

Водитељ: Чини ми се да смо га чули ових дана да...

Др Шешељ: Пустите, сада би свако покушао да поврати речи које је можда несмотрено изјавио у одређеном периоду, али наш народ каже "што трезан мисли пијан говори", па је тако и Хавел у оним тренуцима рекао оно што заиста мисли али би сада због неких интереса хтео да протезира "Шкоду" на нашем тржишту, хтео би да нам утрапи тролејбусе три пута скупље него што су руски из Саратовске области, и сада се долдворава на изврстан начин.

Погледајте само ко је послао екипу Студија Б у Праг да с њим прави интервју, па ће вам све бити јасно, ко стоји иза стварања новог имиџа Хавела на српској политичкој сцени. Не верујемо ми ништа у то. Пољаци су се изјашњавали, у неком истраживању јавног мњења, огромна већина Пољака је била за подршку агресији НАТО-а. Шта ми онда имамо заједничко? Шта ми имамо заједничко са Хрватима, са Словенцима.

Немамо, али постоје словенски народи с којима смо веома блиски, који су нам пријатељи, који нам помажу. Лично могу да кажем као велики русофил - јао ми је што нам Русија није много више помогла. Очекивао сам много више, али то не смањује мој осећај русофилства и знам, помогла је можда мање него што је могла, али је бар помагала...

Верујем у Русију

Водитељ: Југославија званично није ни тражила војну помоћ.

Др Шешел: То су сада друга питања, не бих јавно та питања ни распрело, шта смо званично тражили шта нисмо. Знате, као човек који је много очекивао разочаран сам и тужан што смо добили мало, али смо опет добили нешто, па нешто је и то што руски авиони нису учествовали у бомбардовању наше земље.

На крају крајева, да је била и потпуно неутрална и то је нека помоћ у ситуацији где су сви остали суседи око нас, чак и та Румунија с којом имамо традиционално вишевековно пријатељство сада поклекла под овом проамеричком владом и окренула се против Србије и Савезне Републике Југославије, али ја искрено верујем у Русију.

Русија нас неће оставити на цедилу. Русија тешко сада чува и своју територију, у таквој је ситуацији. Американци су је довели у такву ситуацију, али Русија не може вечито остати на коленима. Американци су тога свесни. Американци мрзе нас Србе и журе се да униште нашу државу баш зато што смо ми традиционални савезник Русије на Балкану и знају да ће се Русија кад-тад вратити на Балкан и тиме им пресећи путеве према Кавказу и Каспијском језеру за које су и те како заинтересовани.

Водитељ: Јасно. Постоји читав сет питања наших гледалаца који се тиче Комета. Прочитаћу неколико одједном. Марјановић Радослав, из Ниша, пита - докле ћемо да гледамо скрштених руку како наши људи гину на Косову и када ће војска да дође у помоћ? Слично питање Денић Драгана из Београда - да ли постоји могућност да се ускоро заведе правна држава по српским законима, а не КФОРОВ-ским. Да ли ће нам Русија пружити економску и војну помоћ?

Др Шешел: Што се тиче Косова и Метохије, не можемо одмах да вратимо нашу војску и полицију. Није такав однос снага. Али, сада наша дипломатија треба свакодневно да делује и у приличној мери делује. Непрекидно треба да затрпава Уједињене нације и светску јавност разним изјавама, меморандумима, представкама, изношењем чињеничног стања. По свему судећи у западном јавном мњењу многе ствари се већ увелико мењају у нашу корист.

Ту морамо имати извесног стрпљења. Знам да је најтеже косовским Србима. И да је најгоре сада њима говорити о стрпљењу. Да једноставно не могу да их гледам у очи и да им говорим о томе, о том стрпљењу, јер знам како страдају, знам како им је. Али се мора издржати. Мора се издржати и после ових тамних облака опет једном мора да гране сунце. Ако не издржимо изгубили смо све. Ако издржимо повратићемо и оно што смо привремено изгубили.

Шта хоће Мађарска?

Водитељ: Гледалац из Медвеђе пита - када мислите да обиђете преостале Србе на Косову?

Др Шешел: На Косову ћу да се вратим када се врате наша војска и полиција. Док је тамо амерички окупатор нећу да идем, али надам се да нећемо дуго чекати тај тренутак.

Водитељ: Здравко Добрић с Косова пита - када ће се испоштовати договор из Куманова о враћању контингента полиције и војске на Косово, и шта ће држава урадити ако Међународна заједница не испоштује тај споразум.

Др Шешел: Ми ћемо непрекидно инсистирати на томе и наступати дипломатским средствима. Нисмо ми сада у ситуацији да можемо извести неку спектакуларну војну и полицијску акцију. А то не значи да у будућности нећемо моћи. Ми сада треба да се окренемо економским и социјалним проблемима, да стабилизујемо државу, да сачекамо да прође сва та изборна еуфорија у Русији, да се ситуација и у Русији стабилизује.

Следеће године су амерички избори, мења се администрација у Вашингтону и ми чекамо неку погоднију прилику да повратимо оно што сада изгледа изгубљено или што сада изгледа недостижно.

Водитељ: Марко из Јагодине пита - да ли је тачно да наша армија поседује балистичке ракете домета хиљаду километара, како је објављено у прошлом броју часописа "Велика Србија"?

Др Шешел: Наша армија поседује значајне оружане ефективе. Постоје тзв. ракете земља-земља које су са поприличним дометом и видело се да је наша армија своје ефективе сачувала. Бомбардовање НАТО-а није успело да значајније ослаби нашу армију. Нама су уништени само фиксни објекти, који заправо нису имали неку нарочиту заштиту. Све оно што је било покретно у највећој мери је сачувано.

Водитељ: Питање гледалац из Чачка - како објашњавате своје претње са митинга у Земуну, 12. фебруара, да Мађарска, Румунија и Македонија неће крочити на наше тле. Управо сам хтео да и нешто слично да вас питам. Многи вас прозивају за изјаве дате тада на том митингу. Рекли сте између осталог и да ако дође до интервенције НАТО-а ни Албанаца на Космету неће бити. Колико су те изјаве можда биле контрапродуктивне. Да ли су утицале ...

Др Шешел: Мислим да сам ту био поприлично видовит. Оног тренутка када је почело бомбардовање, Албанци су скоро сви побегли са Косова и Метохије. Скоро милион их је изашло. Да ли сам ја говорио због чега их неће бити? Рекао сам само - неће их бити. Био сам видовит. Знао сам шта следи.

Што се тиче ових суседних земаља које су се тако лоше понеле, оне ће скупу цену платити за све то што су урадиле. Што се тиче Мађарске, тамо је на делу нова анексионистичка еуфорија. Ви сте вероватно чули да предводник мађар-

ских реваншиста, извесни Ђурка, заказује чак митинг за 20. август. Није случајно што је то после митинга у Београду на Клинтонов рођендан и да је његов захтев да се припоје неке општине на северу Војводине где у већини живи мађарско становништво. Он чак има ту и веће захтеве.

Он тражи да се Мађарска државна граница прошири до канала Дунав-Тиса-Дунав. Те тенденције у Мађарској нису занемарљиве. Оне су сада и поприлично опасне јер је Мађарска одавно члан НАТО-а, пуноправни члан НАТО-а.

Није Преображење, него Клинтонов рођендан

Водитељ: Поменули сте и најављени митинг опозиције 19-ог августа у Београду. Тога дана је Преображење, али је индикативно да заиста јесте и Клинтонов рођендан. Ваша странка је прва изашла у јавност са тим податком и повезала на неки начин та два догађаја. Због тога су вас неке странке оптужиле да сте безбожниши.

Др Шешел: Нисмо ми безбожниши него ти који заказују митинг. Прво, није добро ни у једној прилици заказивати изразито политичке и страначке митинге на неки велики верски празник. Не траба мешати страначку политику, а посебно се не сме мешати СПЦ.

Водитељ: Принцип секуларизма у сваком случају треба ...

Др Шешел: Са друге стране, ти људи, који наводно сада славе Преображење, не знају ни када им је крсна слава. Питајте Млађена Динкића, не верујем да ће знати ни када му је крсна слава, а у кући му се, од кад је он рођен, никада није славило. То вам гарантујем, и многи други од ових, и Вук Обрадовић, ево сад чујем нешто су се посвађали међу собом па неће ни учествовати, и многи други од ових.

Нити имају икакве везе са православљем, нити имају везе са црквом нити имају везе са вером. Они су митинг заказали за 19. август због Клинтоновог рођендана. Можда нису они одређивали датум тог митинга него Гелбард, који им иначе даје налоге како да раде, како да делују и финансира њихове активности. На Гелбардов захтев Амерички конгрес је одобрио 100 милиона долара за наредне две буџетске године, за деструктивно субверзивно деловање на простору Савезне Републике Југославије, да би се оборио режим у Београду.

Они тачно кажу, прецизирају, да се финансијски помажу опозиционе политичке странке прозападно оријентисане, да се помажу неке синдикалне организације, нека удружења грађана тзв. независни медији и делатност ...

Водитељ: Да ли је то документ са интернета или није?

Др Шешел: Пазите, то су јавне ствари, то је објавила сва западна штампа, то сте могли да видите на CNN, SKY телевизији, на BBC, и није било потребе да се то скида са интернета. Ми смо прошле

По војно-техничком споразуму из Куманова, део наше војске и полиције већ би у септембру требало да се врати на Косово и Метохију

године такође изашли у јавност са прецизним подацима, а онда да би оборили то што смо ми саопштили јавности, кажу - то је одавно на интернету.

Знате, не прекопавам тако често по интернету и не трагам за тим стварима. Ми смо добили од наше полиције доказе да се издваја 35 милиона долара за субверзивне делатности за финансирање политичких странака, опозиционих, прозападно оријентисаних и неких других удружења грађана. Ми смо са тим изашли у јавност. Дакле, информација је тачна.

Да ли се до те информације могло доћи на неки други начин, а не само полицијским каналима, то је нешто друго. Можда је и наша полиција до тих информација дошла прекопавајући по интернету. Јер, има један сектор у нашој полицији који се само бави трагањем за информацијама на интернету, као што то имају све полиције на свету.

Дакле, није битно како смо ми дошли до информације. Битно је да је информација потпуно тачна и да смо ми говорили у таквим категоријама. О тачној информацији, о њеним последицама, жигосали смо политику оних који узимају паре од агресора да би деловали против своје земље. Још прошле године

Американци нису били отворени агресори, знали смо за њихове субверзивне делатности, знали смо да су бомбардовали Републику Српску, да су помогли Хрватима да окупирају Републику Српску Крајину, али још нису бомбардовали Србију, сада су овим злочиним показали да су истински непријатељи српског народа.

Динкић је амерички шпијун

Водитељ: Гледалац из Бајине Баште пита да ли изјава Весне Пешић у Вршцу значи да ми у Србији имамо још једну Мадлен Олбрајт?

Др Шешел: Не знам да ли је треба поредити ...

Водитељ: Извините, и још гледалац из Лајковца - шта мислите о говору Весне Пешић на митингу у Вршцу и какву казну због тога заслужује. Чули смо да нас да је ...

Др Шешел: Мислим да је Весна Пешић постала веома нервозна и нестрпљива и да се изнанима пре времена по питању основних метода које она и њени сарадници покушавају да предузму по америчким налозима да би срушили власт у Србији. Мислим да је тиме Ве-

сна Пешић нанела велику штету и својој партији, Грађанском савезу и том Савезу за промене и свим овим проамеричким опозиционим странкама које заказују митинг за Клинтонов рођендан 19. августа.

Водитељ: Вук Драшковић је најавио да се неће појавити на митингу.

Др Шешел: То је његова лична ствар. Знате, има ту један проблем кога су свесни и Вук Драшковић и Зоран Ђинђић. Американци не желе ни једног ни другог, ни Ђинђића ни Драшковића. Они би сада да их искористе за своје прљаве циљеве, а после да их одбаци као исцеђен лимун. Сетите се ДЕПОС-а. ДЕПОС је био замисљен да би се елиминисали и Вук Драшковић и Драгољуб Мићуновић као тадашњи председник Демократске странке.

Мићуновић је то одмах у старту оетио и није приста да уђе у ДЕПОС па макар се и поцепала Демократска странка и она се заиста тада и поцепала. Драшковић је онако пожурио да уђе, јер је он човек тренутка, човек који на пречач доноси одлуке, не размишљајући о њима, а онда се после хвата за главу и каје због погрешних потеза. Он је пристао да у овоме учествује, а онда је сватио - Американци трагају за новом гарнитуром. Американцима би највише одговарала Весна Пешић, али Весна Пешић је потпуно безначајна као политичка појава у српском народу.

На јединим изборима где се Грађански савез самостално појавио, то је било 1992. године, она је освојила мање гласова од Мирка Јовића. Дакле, не могу Американци на њу озбиљно да рачунају. Сада су лансирали тог Млађена Динкића. Он је од раније њихов шпијун, и таквог је породичног миљеа, и добио је налог - сад крени с тим и тим, добијај на располагање то, то и то.

Водитељ: Да ли имате неке доказе за то?

Др Шешел: Наравно да имам, ја заувек имам доказе, знате да никад не говорим напамет. Е, сада је циљ да се елиминишу Драшковић и Ђинђић. Драшковићева елиминације је покушана и време ДЕПОС-а, о томе сам почео да говорим, јер су тада Драшковићу наметнути поједини академици и то у структури ДЕПОС-а, где један академик вред као једна цела партија. Сетите се оне њихове тезе да у Савет ДЕПОС-а не сме да улазе председници странака и потпредседници. Да не би ушли ни Драшковић ни Мићуновић, око кога се тада водила игра да пристане да уђе.

Ко је прави човек за прљаве послове?

Овога пута Драшковића би искористили за најпрљавији део посла, за изазивање уличних немира, за крвопролиће, а онда би га одбацили као исцеђен лимун. Чује се са Запада да размишљају, у погодном моменту, да и њега ставе на хапшење оптуженицу због Српске геноцидне паравојне организације СПО-а, која борила у Госпићу, на још неким рати-

тима, и то би им било онако згодно да елиминира Драшковића када обави посао за њих.

Не желе они ни Ђинђића. Неки кажу да га не желе због тога што је Ђинђић одбио да дође на неки пријем на којем је била Меллин Олбрајт, у Америчкој амбасадри у Београду, а неки кажу да је то због тога што је Ђинђић предводио демонстрације 1995. године када је неколико демонстраната камењем гађало Америчку амбасадру. Нешто је друго у суштини - у америчким очима Ђинђић пре свега важи за немачког човека. Немачка и америчка политика на Балкану се све више разилазе и они не желе немачког човека да им предводи опозицију.

Они сад траже новог човека, ново лице. Да ли ће то бити Млађен Ђинђић, да ли ће то бити Горан Свилановић, да ли ће то бити неко трећи видећемо. У првом тренутку су мислили да би то могао да буде Вук Обрадовић, после су схватили како је сувише ограничених видика, човек без велике памети, човек са неким догматским заносима из прошлости, па им ни он више не одговара. Они траже правог човека да обави прљаве послове, да преузме власт и да формира квислиншку управу над Србијом.

Не ваља им Драшковић, одбациће га у погодном моменту, компромитоваће га до краја, не ваља им Ђинђић, одбациће и њега а поставиће човека који ће им бити апсолутно веран. С друге стране Американци не желе ни неку јаку личност. Они желе безличног човека, пуког чиновника који ће следити њихове налоге. Не желе човека који би толико ојачао па преузео ствари у своје руке и у погодном моменту се евентуално осамосталио.

Ми смо видели на примеру Латинске Америке, о томе је много писао Ноам Чомски, у већем броју књига. Ми смо видели како Американци делују, којим се методама служе и какве гарнитуре формирају. Они се не везују ни за једног човека. Док им је генерал Норијега требао они су га држали на власти у Панами. Оног тренутка када им више није био користан они су извршили инвазију, ухапсили га, одвели га у Америку и тамо га осудили на дугогодишњу робију, иструнуће у затвору.

То најбоље показује случај Аугуста Пиночеа. Док је требао Американцима имао је потпуну њихову подршку, апсолутну подршку. Радио је шта је хтео. Оног тренутка када им не треба он је одбачен и ено га сада у енглеском затвору, воде се расправе хоће ли га изручити Шпанији или неће. Генерал Маркос на Филипинима, исти случај. Читав низ других људи који су служили Американцима, док су ваљали, ваљали, кад не ваљају Американци их одбаце, окрену нову страну, нови лист и не интересује их шта је било раније.

Морамо бранити државу

Водитељ: Јелена из Чуруга пита зашто се не изда налог за хапшење Ђинђића и Весне Пешић?

Др Шешељ: То би било погрешно. Зашто хапсити и на тај начин правити услуге. До хапшења треба да дође тек ако се изазове неко крвопролиће, рушења, немири већих размера и сл. Ако се животи људи или имовина доведу у питање. Због тога што они очигледно служе Американцима, што се састају и што вербално иступају као заступници њихове политике, мислим да би било погрешно да их хапсимо па да стварамо од њих мученике. Боље је да их поразимо у аргументованој политичкој борби.

Лично сам апсолутно убеђен да се наш народ никада неће повести за америчким слугама и да неће насести њиховим подвалама, да неће рушити своју државу да би тако вољу Американаца спровео у дело.

Водитељ: Иста гледатељка пита да ли је нашим уставом заштићена функција председника државе?

Др Шешељ: Функција председника државе је заштићена, али ја је не бих нарочито штитио од вербалног деликта. Лично сам против санкционисања вербалног деликта, ја мислим да је функција председника државе заштићена самим ауторитетом, подршком коју он има у парламенту који га је изабрао. Тако да су бесмислени и ови захтеви за оставкама, које подносе они који немају адекватну политичку снагу у парламенту, да свој захтев покрену.

Американци око тога обигравају, и они само у једној ствари греше, што они више траже Милошевићеву оставку, на пример, они га све више учвршћују на тој функцији. Да га се окану, да га оставе на миру, да одустану од Хашког трибунала, онда би отворили један политички процес овде, где би он, можда, био и фактички угрожен што се тиче те функције.

Док они покушавају да га смене, српски га народ неће смењивати. Видите, они се служе и разним подвалама. Прво су фалсификовали наводно интервјуе Ратка Марковића за неки часопис "Јурис" који изгледа и не постоји. Ратко Марковић је учествовао преко Интернета у некој академској расправи, па су нафабричили неке његове реченице, томе додали своје и лансирали као неки његов интервју, да би га представили као дисидента, у односу на његову партију. С друге стране, фалсификовали су изјаву Томислава Николића за немачки "Шпигл".

Он уопште није изјавио оно што је овде у јавности представљено као његова изјава преко Ројтера, па после преко Студија Б и не знам преко којих још агенција и станица овде. Они се служе свим и свачим, оно што ће им бити главни циљ у будућности је да изазову што већи раздор у Србији, и пре свега да поцелају Владу народног јединства. Да ли ће наша Влада бити стабилна или не, то пре свега зависи од успешности наших економских и социјалних мера. Да ли ћемо ту налазити заједнички језик у њиховом спровођењу, а са запада сигурно неће успети да нас заваде и сукобе, у то сам убеђен.

Оног тренутка када се Американци окану, ми ћемо имати услове за много динамичнији политички живот у Србији, а тада не треба искључивати нево мењање карата. Док смо ми под фактичком опсадом, док се агресија наставља овим субверзивним делатностима и форсирањем издајничких политичких странака, ми морамо остати на окупу, ми морамо бити јединствени и бранити државу.

Сада је у Србији на делу једна велика диференцијација. Она нема неки основни идеолошки предзнак, овако препознатљив теоретичарима.

Ми владамо, народ процењује

Водитељ: Постоји ли могућност евентуалног избијања грађанског рата у Србији?

Др Шешељ: Ја лично не верујем да ће избити грађански рат, али опасност се не може занемарити, и мора се превентивно деловати да се он у сваком случају искључи. Мислим да нико озбиљан не жели грађански рат, и да сви желе да се спречи могућност грађанског рата и да ћемо на том плану да постигнемо најширу могућу сагласност.

Водитељ: А, диференцијација међу политичким странкама по питању патриотизма?

Др Шешељ: Један број странака се организовао у патриотски блок, а други број странака у квислиншки, издајнички блок. То су оне странке чији челници путују у Црну Гору, Херцег Нови и Њивице, на састанке са Гелбардом, да им Гелбард даје налоге како да делују против своје земље. Ту је сада диференцијација до краја јесени.

Водитељ: Гледалац из Чачка пита - колики је мандат КФОР-а на Косову и да ли Русија и Кина могу да ставе вето на продужење мандата?

Др Шешељ: Мандат је по Резолуцији Савета безбедности годину дана. По истеку те године и Кина и Русија могу уложити вето и КФОР не би могао да остане на Косову и Метохији. Да ли ће се то десити већ следеће године, или неке наредне године, то је сада друго питање, или можда за пет година. Али, ја сам убеђен да ће се у једном тренутку десити.

Најлакши пут да се то што пре деси, је да што пре постанемо пуноправни члан Савеза Русије и Белорусије. Онда смо под моћним руским атомским кишобраном, онда делимо судбину и у том погледу и онда једноставно Русија може да поднесе захтев Савету безбедности Уједињених нација, и каже нема више продужења мандата, КФОР се мора повући, и КФОР би се повукао.

Водитељ: Гледалац из Борче пита - зашто сте престали да будете у опозицији, и приклонили се власти?

Др Шешељ: Нисам се приклонио власти, него сам дошао на власт. Српска радикална странка је дошла на власт. Када смо формирали Српску радикалну странку, нисмо је формирали са жељом да вечито останемо опозициона политичка партија. Свако нормалан, ко формира странку, странку формира да би ло-

шао на власт и да би владао. Е сад ми смо желели сами да владамо.

Али, народ нам није дао довољно гласова на прошлим изборима. Народ ни коме није дао довољно гласова да сам влада. Народ нас је натерао да правимо коалицију, тако што ниједна странка нема апсолутну већину на изборима и нема апсолутну већину посланика у Народној скупштини. Ми смо те коалиције правили. Хтели смо најширу коалицију, није могло јер су неке странке одбиле, а онда смо правили коалицију од оних странака које су хтеле.

И, нашли смо неки заједнички именик, то је патриотизам, то су економске реформе, укупна либерализација у економској сфери и то су социјалне реформе, побољшање социјалног положаја становништва. Да ли ћемо успети или не, то ће опет народ процењивати на

ним изборима. Да ли ћемо у томе успети, остаје да се види.

Желим да победимо Хрвате

Водитељ: Ипак, недавно сте најавили и могућност повлачења са политичке сцене.

Др Шешељ: Па, јесте. Био сам, могу вам то слободно и отворено рећи, у великој личној кризи као и моји сарадници. Тешко смо поднели улазак НАТО трупа на Косово и Метохију. Ја сам разговарао, а то је више била изјава у неком кругу мојих сарадника, која је некако дошла и до неких новинара. Да ли ћу се повући или не, то је ствар која се тиче пре свега Српске радикалне странке, дакле моје странке, и то је моја лична ствар, и то се не тиче наших конкурената. Ја немам шта са њима о томе да

цидента, не сме да буде неког физичког обрачуна.

Видите, што се тиче Српске радикалне странке којој припадам, ми сматрамо да имамо много нерашчишћених рачуна и са Хрватима и са Хрватском. И ми, српски радикали, никада нећемо прихватити хрватску окупацију Републике Српске Крајине. Ми смо убеђени да ћемо кад - тад повратити све делове, целу територију Републике Српске Крајине. Али, ми мислимо да те нерашчишћене рачуне, које имамо са Хрватима и Хрватском државом, не треба да рашчишћавамо на спорским теренима, на спорским стадионима.

Те рачуне ћемо рашчишћавати онда кад се прилике за то створе кад сазру и тако даље. На стадионима мора атмосфера да буде примерена спорском сусрету. Не сме ни у једној варијанти да нам се деси оно што се десило недавно у Чачку. То је веома опасно и свуда у свету је уобичајено да се неки најекстремнији видови психопатологије, друштвене психопатологије, психолошког понашања испољавају управо на спорским теренима.

Да долази до разуларених лица навичача који разбијају и руше све пред собом и тако даље. То није само код нас изузетак. Али свако друштво и свака држава мора томе да се супротставља. Није немогуће да у нашем случају у Чачку није у питању само обична психопатологија, психопатско понашање у неком одређеном друштвеном миљеу.

Има неких индиција и политичког мешања и то би наша полиција требало да краја да истражи. У сваком случају, такви облици понашања се морају, радикалним мерама друштва и свих институција државне власти, елиминисати.

На спорским стадионима, ничији живот не сме бити у опасности, не сме бити инцидента, не сме бити масовних туча, не сме бити оних појава које су асоцијалне у правом смислу речи.

Водитељ: Да се ипак вратимо на утакмицу, која ће бити сигурно више од игре, не знам колико сте експерт за фудбал, можете ли прогнозировать резултат?

Др Шешељ: Па нисам експерт за фудбал, не могу да будем експерт за све ствари. Сматрам се експертом у области којом се интензивно бавим, којом се професионално бавим. Али, као што не могу да оперишем, тако не могу да будем ни експерт за фудбал. Желим да победи наша репрезентација.

Ево, сутра је та утакмица па ћемо видети. Ипак, то зависи од наших фудбалских експерата, и од тренера и стручних вођа, вођа стручних штабова, је ли тако? Наше је да се надамо и да желимо победу, а да ли ћемо заиста победити то ће показати наша репрезентација на сутрашњој утакмици.

Водитељ: Хвала вам што сте били гост Радио телевизије Србије.

Др Шешељ: Хвала вама.

Водитељ: Био је то господин др Војислав Шешељ, потпредседник Владе Србије и председник Српске радикалне странке. Хвала вам што сте били са нама.

Не може бити интерес Црногораца да живе у две одвојене државе

следећим изборима.

Ми не обећавамо да ћемо преко ноћи решити све проблеме, не обећавамо мед и млеко, обећавамо још много муке, зноја и патњи, јер се из ове кризе не може преко ноћи изаћи, али у сваком случају ви сте видели и из садашњег искуства републичке владе Србије за ових година и по дана, да је Влада била веома дисциплинована, веома савесна, марљива, ангажована, да за ову владу није везана никаква афера и убеђен сам да дисциплинованије владе Србија у целокупној садашњој историји није имала.

То је већ нешто, што представља гаранцију да ћемо ми успети на овом послу. Али, ту је народ да процењује. Ми од народне воље и од народне оцене не можемо да побегнемо никако. Она се сагледава на следећим изборима. Свако од нас, политичара, све што ради, ради са свешћу да опет мора изаћи пред суд народа на следећим изборима. Ми и радимо све оно што радимо да бисмо се допали народу, да би нам народ указао исто или можда веће поверење на следе-

расправљам.

Шта год урадим, увек ће то бити потез који је саображен интересима Српске радикалне странке, а Српска радикална странка, као изразито патриотска политичка партија, делује у складу са интересима и Србије и целокупног српства.

Водитељ: Не могу да вас не питам, сутра је утакмица, играмо против Хрвата. Претпостављам, гледаћете сигурно. Хоћете ли бити на стадиону?

Др Шешељ: Па, нећу бити на стадиону, али ћу гледати утакмицу. Желим да наша репрезентација победи и та би нам победа у моралном смислу много значила. Али, оно што је најважније и то вечерас наглашавамо, када сте то питање поставили, најважније је да та утакмица протекне без икаквог инцидента. Навијачи треба да навијају, треба да узвикују све што им падне на памет, да певају песме које год желе, да бодре на све могуће начине играче који су изашли на терен, али, не сме да буде неког ин-

ТОЧАК ИСТОРИЈЕ ЋЕ СЕ ОКРЕНУТИ

Франц Шенхубер је новинар, публициста, књижевник, али највише од свега је републиканац који сања о новој Европи. Била би то Европа нација у којој амерички полицајци и њихов капитал не би имали никакву улогу и значај. У току боравка у Земуну, Шенхубер је имао прилику да разговара са др Шешељем, Александром Вучићем и Стевом Драгишићем. Оно што је сазнао о српским радикалима заузеће главно место у његовој новој књизи

Немачки новинар и публициста, један од ватрених републиканаца, Франц Шенхубер, за Српску радикалну странку чуо је много пре НАТО агресије на нашу земљу. О српским радикалима, њиховом патриотизму, изузетној организованости и лидеру ове политичке странке, која свим отаџбинским партијама Европе може да буде узор, Шенхуберу је причао председник Националног фронта Француске, Жан Мари Ле Пен. Његове приче пробудиле су интересовање код овог виталног седамдесетогодишњака, који се последњих година посветио писању о патриотским странкама Европе. Како каже, био је импресиониран оним што је чуо и пожелио је да их упозна, што више да сазна о програму српских радикала, некадашњој најјачој опозиционој, а данас владајућој партији.

Публициста и новинар, Франц Шенхубер, одлучио је да централно место у својој наредној књизи, чији је радни наслов "Европске патриоте раније и куда сада", посветити Српској радикалној странци и др Шешељу, сивој еминенцији, не само српских радикала, већ и свих патриотски опредељених Срба.

Међутим, некако баш у то време западне крвопије одлучиле су да је кунуо прави час за агресију на нашу земљу. После многобројних претњи, НАТО-бомбардери су узлетели и почели да нас засипају бомбама.

Многи Немци не знају ништа о Косову и Метохији

Франц Шенхубер је одложио своју посету Београду и српским радикалима. За то време је покушавао својим сународницима у Немачкој да објасни зашто су Косово и Метохија тако битни и значајни у животу Срба. Трудио се да појасни како Шиптари, уз помоћ Запада, покушавају да отму Косово и Метохију. Истина, Шенхубер признаје да немачки народ врло мало зна о Косову и Метохији и да многи Немци, који су на почетку подржавали Шиптаре, нису заправо ни знали зашто је избио сукоб и зашто Срби морају да буду засути бомбама.

Медијска блокада, коју је Запад намећу Србији, учинила је своје. Многи грађани земаља агресора поверовали су у ту искривљену медијску слику. Након извесног времена, чврста медијска блокада Запада ипак је пробијена, не у потпуности, али довољно да они људи који су се искрено интересовали за дешавања на Косову и Метохији, могу да спознају лице и наличје агресора.

Био је то период преговора. Онда се у игру преговора на релацији Запад-Мишшевић укључио Виктор Черномирдин, а касније се прикључио и Марти Ахтисари. Каснији след је изненадио не само Србе, већ и многе друге људе ван наших граница. Народна скупштина Србије изгласала је оно против чега су се наши очеви и синови борили и својом крвљу још једном обојили косовско-метохијске долине и пропланке. Косово и Метохија су предати Западу, НАТО војницима. Државна телевизија Србије објавила је победу. Апсурд је био толико трагичан и болан да се нико није чак ни насмејао.

Доследност за дивљење

За то време, Франц Шенхубер је у Немачкој штампи прикупио штуре информације и податке о др Шешељу и српским радикалима. Био је импресиониран доследним ставом посланика Српске радикалне странке у Народној скупштини.

Српски радикали нису издали своје гласаче. Они су сви, као што су и најавили, поднели оставке на функције у Влади Србије. Док је Запад настављао са својим прљавим пиром, али базирајући своје игре на унутрашња дешавања у Србији, тачније на такозвану опозицију, коју је одавно обучио за разноврзне марифетлуке. То су они ликови који су у периоду НАТО агресије ишли на поклоњење и по даља упутства, међу њима су предначили Ђинђић и Ђукановић.

О Ђинђићу, који добро барата немачким језиком, публициста Шенхубер нема баш лепо мишљење. Сматра га издајником сопственог народа.

Националним политичким партијама Европе недостаје организованост, а као узор може да им послужи Српска радикална странка

Период сумирања ратне штете нанете нашој земљи већ је започео средином јула. Некако баш у то време, у немачком "Шпиглу" изашао је интервју са др Шешелом, који је Шенхубера још више учврстио у намери да се што пре спакује за пут у Србију.

Данас је ту, у Србији, Земуну. Председник Српске радикалне странке, др Шешел, своје госте из Немачке дочекао је у друштву Александра Вучића.

По Шенхуберовим речима могло се видети да је у првом моменту био збу-

него себе. Тим делом приче позабавили су се Шенхубер и Сутхолт. Наиме, они сматрају да је званична Русија морала да реагује много енергичније на НАТО агресију.

Америка – светски полицајац

Што се Америке тиче, она је, по мишљењу наших саговорника, одавно постала светски полицајац број један.

Међутим, то никога не треба да чуди, јер они имају велики капитал а не зна-

две земље Европе не смеју да буду непријатељи. Наравно, да би до тога дошло, неопходно је да у Немачкој ојача патриотска слога, а то је Републиканска странка.

Данас против Републиканске странке, заједно, с истим задатком и циљем, раде америчка и немачка контраобавештајна служба. Међутим, точак историје се окреће, па суздржани оптимизам и вера у промене, вера у Европу нација мора да постоји код сваког народа.

Изузетна организација српских радикала

Као најзначајнију фигуру у буђењу свих националних странака, Шенхубер види др Шешела. Извесно је да националним странкама Европе недостаје организованост и слога да издрже све тортуре које им Америка спрема и намеће, али то је пут који води у неку бољу и сигурнију Европу. Зато се од њега не сме одустати. Српска радикална странка је добро организована и по мишљењу Шенхубера, зато и јесте тако јака у народу.

Примарно место у заузела је прича о злоделима НАТО агресије. Наиме, гости из Немачке имали су прилику да виде ракетирани Дом ваздухопловства Земун, Пословни центар Ушће, МУП Србије, мостове у Новом Саду.

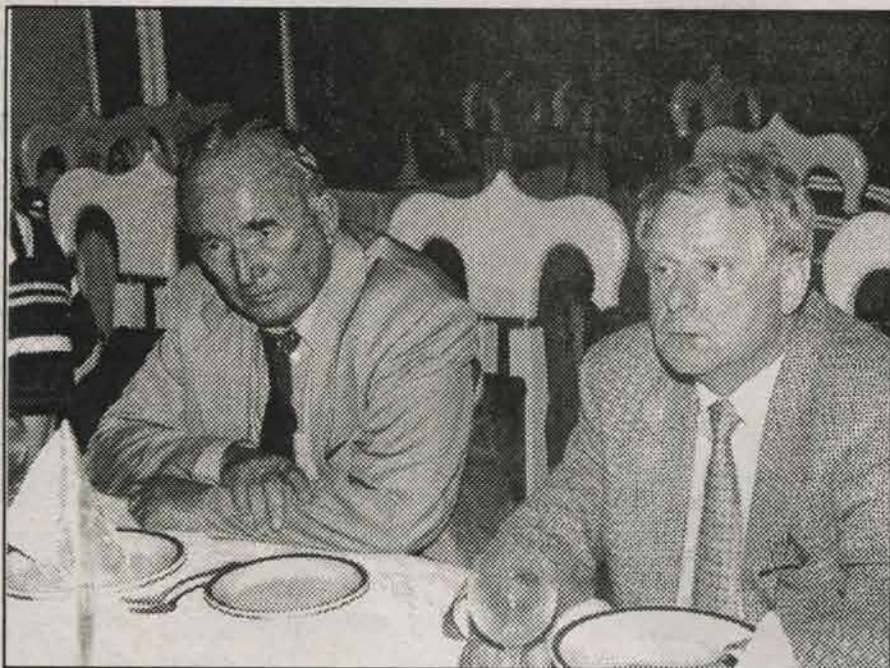
Том приликом, Шенхубер је у име немачког народа пренео извињење због учешћа немачких војника у НАТО агресији. Нагласио је да сматра великом грешком што су Немци дозволили себи два пута, у истом веку, да чине таква злодела и геноцид над српским живљем. Своје мишљење о немачкој војсци у НАТО агресији, Франц Шенхубер је износио у свим немачким медијима који су му били доступни. Немачки народ готово да не зна значај Косова и Метохије за Србе. То је оно што им је овај публициста свакодневно објашњавао, тако да су многи Немци праву истину о НАТО агресији спознали са зашамњем.

Иначе, овог динамичног седамдесетогодишњака посебно је заливил храброст српске војске и народа који се ни једног тренутка није двоумио када је требало бранити земљу од далеко намоћнијег непријатеља. Утолико се више изненадио што су посланици Народне скупштине прихватили мировни план Черномирдин-Ахтисари.

По њему, то је издаја српског народа, јер Косово и Метохија нису ни у ком случају смели да се предају у руке НАТО зликоваца. То је пораз који је у домаћим медијима проглашен победом, што је овог немачког новинара и те како збунило. Јер, такве грешке у историји било ког народа, а посебно српског, тешко се исправљају.

Сврха посете Шенхубера Земуну, била је жеља да се из прве руке упозна са истиним о НАТО агресији на Савезну Републику Југославију, јер се само тако може победити медијска блокада.

Јасна Олућ

Против Републиканске странке Немачке, чији је председник био Франц Шенхубер, данас раде америчка и немачка контраобавештајна служба

њен оним што види. Савршена организација је нешто што углавном недостаје патриотским политичким партијама Европе.

После уводне речи др Шешела, која је била вид упознавања са политичком ситуацијом у нашој земљи и местом Српске радикалне странке у политици Србије и Савезне Републике Југославије, новинар Шенхубер је одлучио да задовољи своју радозналост тако што ће др Шешелу поставити сва она питања која западна штампа успешно ескивира, или чак ако и не избегава, онда искривљује одговор.

После четрдесетоминутног разговора, који је вођен у кабинету председника Српске радикалне странке, гости из Немачке отишли су на ручак са Александром Вучићем и савезним послаником Драшком Марковићем.

Франц Шенхубер и Герд Сутхолт су имали много питања, и нису желели да губе време.

Шенхубер је започео причу о занимљивом и духовитом графиту који је видео на некој новобеоградској згради: "Не бојте се Руси, Србија вас брани". Извесно је да званичници Русије, осим приче о саосећању са српским народом и стратемама које су нам се десиле, нису показали снагу воље не да одбране нас,

ју шта значи народ, нација. Тај појам им је непознат и зато га не признају, а самим тим не поштују ни вољу једног народа као што су Срби. Покушавају да наметну мондијализам, јер се зна како је и ко је насељавао амерички континент.

У Америци живе Индијци, Руси, Срби, Хрвати, Бугари, Немци, Аустријанци, Енглези, Французи, значи народи свих крајева земаљске кугле. Историјски посматрано, легитимни и званични народ Америке су само Индијанци, али за њих су се побринули отпадници који су населили амерички континент. Ти отпадници бежали су пред законом својих земаља и уточиште су нашли на тада новом континенту, Америци. Такви људи истребили су Индијанце, а оно мало преживелих стрпали су у резервате. Они су ти који су створили Сједињене Америчке Државе. То су они људи који су се давно поздравили са моралом, тврди републиканац Шенхубер.

Носталгијом словенофила, што овај публициста воли да каже, могуће је предвидети даљи пут и развој Европе нација. О том поглављу он каже да ће бити дуготрајно и тешко, зачињено многобројним замкама. Такође, своју теорију о опоравку Европе нација базира на окрећанју Немачке ка Русији, тврдећи да те

ЗА ЕВРОПУ НАЦИЈА

Колико националне патриотске странке у Европи могу да утичу на будућа светска дешавања, ратове и сукобе, нарочито Срба, била је главна преокупација познатог и признатог немачког публицисте Франц Шенхубера, који је основао десно оријентисану Републиканску партију Немачке. Са Шенхубером, у посету српским радикалима дошао је и издавач Герд Сутхолт. Искрено задивљени понашањем Срба током НАТО агресије, гости су одговор потражили у патриотској снази Српске радикалне странке. Главни разлог посете Србији је тај што Франц Шенхубер пише књигу о патриотским покретима Европе, у којој ће, као најрепрезентативнија патриотска политичка партија, бити Српска радикална странка. Истини за вољу, публициста Шенхубер сматра да је пут ка Европи нација дуготрајан, али се нада да ће Српска радикална странка имати најзначајнију улогу међу свим патриотским политичким партијама Европе, јер, по његовој тврдњи, српски радикали би требало да постану узор свим патриотски оријентисаним партијама Европе и света.

Др Војислав Шешељ: Желим вам, пре свега, у име Српске радикалне странке добродошлицу. Ваше име је познато у нашој земљи, а посебно наша странка цени ваш интелектуални и политички ангажман.

Српска радикална странка је једна од највећих политичких партија у Србији и Савезној Републици Југославији. Ми смо странка умерено десне оријентације. Зашто кажем умерено десне? Зато што смо против монархије, и против мешања Цркве у страначки политички живот. Код нас екстремна десница управо на томе инсистира, на монархији и на Цркви.

Наша основна карактеристика је патриотизам. Ми смо противници идеологије мондијализма и америчке доминације над светом. Желимо Европу слободних народа и држава и желимо да Европљани сами одређују сопствену судбину. Ми желимо што боље односе са немачком државом и немачким народом и сматрамо да ту постоје веома добре перспективе, упркос тешком историјском наслеђу.

Српски радикали су патриоте

Противници смо данашње немачке политике на Балкану. Немачка је учествовала у агресији на Савезну Републику Југославију. Ми сматрамо да је то било против интереса немачке државе, а да је немачка влада служила искључиво Американцима. Кад желим да наљутим немачке званичнике ја изјавим немачким новинарима да ће врло брзо Немачка и Југославија бити суседне државе, да ће се Велика Немачка граничити са Великом Србијом. Али то није само шала са моје стране. У тој шали има много истине. Када Немачка узме све што је њено и кад Србија поврати све што је њено, граница између Немачке и Србије

Др Војислав Шешељ и Франц Шенхубер су се сложили да је одлука немачке владе о учешћу у НАТО агресији на Србију против интереса немачке државе

биће на линији Карловац - Огулин - Карловац - Вировитица.

Пропагандни рат западних медија

Наравно, ми смо најомраженији у западним медијима, против нас воде први пропагандни рат. Мени и мојим сарадницима је забрањен улазак у 29 европских земаља. Тако, кад је реч о Европи, ми можемо да путујемо у Русију, Белорусију, Украјину и Молдавију. Ми смо поносни на то. Што нас Американци и њихови савезници више мрзе, наше политичке шансе у српском народу су све

Др Шешел: Будућност Европе видимо у сважној осовини Русије и Немачке, јер ћемо само тако успети да се ослободимо америчких топова

веће.

Иначе, Српска радикална странка у републичком парламенту Србије, од укупно 250 посланика има 83, дакле, једну трећину. Ниједна странка нема апсолутну већину. А на савезном нивоу, без посланика Српске радикалне странке ниједна се одлука не може донети и ниједан закон изгласати. Ми смо почетком прошле године формирали Владу националног јединства са левичарским партијама, али смо недавно поднели оставке на чланство у Влади, јер не прихватамо одлуку Народне скупштине да се дозволи НАТО-у да окупира Косово и Метохију.

Наши бивши левичарски партнери су, уз помоћ проамеричке опозиције, изгласали тај споразум у Народној скупштини. Левичарске партије имају укупно 110 посланика. То су Социјалистичка партија Србије и Југословенска левичарска партија Србије и Југословенска левичарска партија Србије заједно. Проамерички Српски покрет обнове, на челу са Вуком Драшковићем има 45 посланика. Остало су безначајне странке.

Агресија на нашу земљу и даље траје

Ми смо у периоду веома тешке политичке, економске и социјалне кризе. НАТО је разорио нашу инфраструктуру, најбоље фабрике и наставља да води субверзивни рат. И НАТО је систематски подржавао све српске противнике, и Словенце, и Хрвате, и босанске муслимане и Албанце. И сада подржава црногорске сепаратисте. Уз помоћ Американца Хрвати су окупирали целу Републику Српску Крајину. Американци су нам отели једну трећину Републике Српске и преостали део су окупирали. Кри-

за се наставља и њен крајњи исход је веома неизвесан. Очигледно је да је циљ Американца да се униште српски народ и српска држава.

Срби су направили страшну грешку после Првог светског рата што су, по наговору Француза и Енглеца, формирали Југославију. Срби су направили страшну грешку и уочи Другог светског рата. Сматрали су да су им Енглези и Французи искрени пријатељи, да су поведени срцем устали против приступања Тројном пакту, а неки официри, агенти енглеске обавештајне службе, извршили су државни удар. Нама се никада није свиђала Хитлерова идеологија. Међутим, приступање Тројном пакту за нас је значило да избегнемо учешће у рату или да одгодинимо улазак у рат. Дакле, у најмању руку могли смо да прођемо без великих разарања, као што је то успело Бугарима, Румунима и Мађарима. За то пријатељство Французи и Енглези су нас наградили успостављањем комунистичког режима.

Како је Тито поцепио српске земље

Под комунистичким режимом Срби су дефинитивно пропади. Тито је поцепио српске земље и од припадника српског народа стварао нове етничке нације. У претходној Југославији живело је око милион Срба католика. Они су под систематским режимским притиском претворени у Хрвате. Тито је измислио црногорску нацију, иако су Црногорци чисти Срби, чак главни носиоци српске националне свести. Као кад би неко, на пример, издвојио Прусе и рекао - Пруси нису Немци, они су посебна нација.

На сличан начин је формирана македонска нација и 25 година после Другог светског рата муслиманска нација. Муслимани су потомци српских квислинга из времена турске окупације. Та велика трагедија довела је на крају до грађанског рата. Југославија се није могла поцепати мирним путем по линији унутрашњих административних граница. Само је Словенија могла нормално да се отцепи.

Што се тиче Хрватске, ми нисмо спречавали Хрвате да се отцепе, али им нисмо могли дозволити да узму српске територије. Србима је неподношљива и сама помисао да живе у границама хрватске државе. Хрвати су у току Другог светског рата, као Хитлерови савезници, убили око милион Срба.

Постоје многа сведочанства Хитлерових официра који су се згражавали над хрватским злочинима, поготову мемоари Геце фон Хостенауа, који је био немачки амбасадор у Загребу у време Другог светског рата. Ми смо објавили у једном броју "Велике Србије" текст о томе под насловом "Хиљаду година хрватског варварства". Због таквог историјског искуства Срби нису могли живети у хрватској држави.

Ко је најварварскији европски народ

То што се дешавало у Другом светском рату није никакав историјски изузетак. Вековима су Хрвати познати као најварварскији европски народ. Немачка историографија је пуна сведочанстава. Типичан је пример Магдебурга. У Тридесетогодишњем рату Хрвати су убили 25 хиљада грађана Магдебурга на најкрвавији и најсвирипији начин. Страшне злочине су починили и у Шлеским ратовима. Тада се најстрашнијим злочинима истицао њихов гроф Франц Тренк. Затим, у гушењу Бечке револуције '48. године, исте године у Милану и тако даље.

На бојном пољу су били никакви бојни. Међутим, кад је реч о пивилима, онда су били страшни. У немачкој књижевности има читав низ примера. Један велики немачки песник, истовремено и историјски писац, Хостеноф, упечатљиво је писао о магдебуршкој катастрофи. Ја сам о свему томе писао и један обиман текст, проучавајући текстове најважнијег српског емигрантског ис-

торичара који је користио искључиво немачке изворе.

Европа се огрешила о Србе

Овај рат је на површину избацио много талого прошлости и мислим да се цела Европа огрешила о Србе. Највећи број људи из пуког незнања обасипа нас лажима и клеветима. Између осталог оптужили су нас за масакр на сарајевској пијаци Маркале, а испоставило се на крају да је Изетбеговић сам ликвидирао своје грађане да би се уз помоћ Американаца то приказало као српски злочин. Такав је случај и са Улицом Висе Мискина. Србе су оптуживали и за масовна силовања муслиманки, а сада и Албанки. Ви Немци сте сазнали како изгледају Албанци, како изгледају Турци. Замислите сада Немце који би ишли да силују Туркиње или Албанке?!

Мислим да вам је неподношљива и сама помисао. Тако је и нама Србима. Американци су пронашли десетак муслиманки које су биле спремне да лажно сведоче да су их Срби силовали и да су због тога затруднеле. Једна од тих муслиманки је после тога родила дете у Швајцарској. Дете је било црнац, дакле, отац је неко од припадника УНПРОФОР-а.

Мене су многи на Западу оптуживали да сам ратни злочинац, многи политичари и новинари, међу њима и бивши амерички министар иностраних послова Иглберггер. Међутим, ја сам онда рекао - идем у Хашки трибунал. И сви су одједном заћутали. У децембру 1995. године три пута сам телефоном звао Хашки трибунал и тражио да ме позову изражавајући спремност да одмах отпутујем. Нису хтели да ме позову. У јануару 1996. године поднео сам захтев холандској амбасади у Београду за визу. Хтео сам да одем у Хаг. Нису ми дали.

Боје се мог доласка у Хаг. Мој доласак у Хаг велика је опасност за НАТО, велика је опасност за Хашки трибунал и велика је опасност за холандску краљевину. Тако сам јавно говорио кад су ми одбили визу. Хашки трибунал служи за плашење оних који се боје. Ја се не бојим и од мене беже. Прошле године, у децембру, цео батаљон енглеских војника протерао ме је из Бања Луке, из Републике Српске. Ја сам био у хотелу, нисам имао оружје, могли су ме ухапсити.

Међутим, држали су се на дистанци и захтевали од председника Републике Српске, Николе Поплашена, да напусти његову земљу. А кад сам путовао од Бања Луке до Србије, непрекидно је пет хеликоптера НАТО-а летело изнад мене.

Књига о европским патриотским снагама

Шенкубер: Желео бих прво да вам кажем нешто у вези са визом. Када будете председник Југославије, тада ћемо вам сигурно дати визу.

Када је у питању историјски ток, историја нашег народа је веома интерес-

антна и одговара стварности која сада постоји. И за мене је најважније у актуелној ситуацији да ви слично мислите, и ја ћу у Немачкој увек о томе писати, јер то је и моје мишљење.

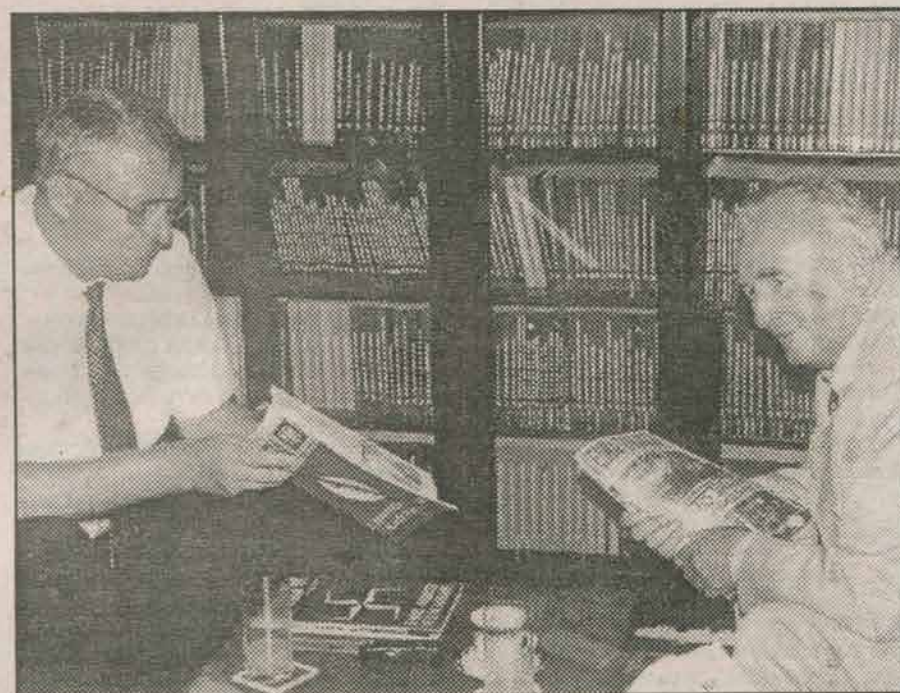
Радило се о нападу НАТО-а. То је нешто што је морало да се прекине уопште и у човечанству. Ту се радило о покушају убијања једног народа. Ако ми већ мислимо да господин Милошевић треба да стане пред Трибунал, онда би пред тај исти Трибунал десет пута пре требало да стану или господин Клинтон или Мадлен Олбрајт.

Ја лично, као Немац, веома жалим што је војска Савезне Републике Немачке учествовала у том НАТО удару. И сам сам био у рату. Најспорнија земља у коју сам долазио била је Словенија. Знам

ће то бити врло дуготрајно и тешко. Многи од новинара који су овде, такође су били моји сарадници. Понеки од њих су приватно другачијег мишљења од онога које на телевизији заступају.

Ја вас респектујем и знам за акције које сте водили на заштити мостова, уз моје велико поштовање. То је управо супротно од господина Клинтона, кога су приликом посете Паризу напали да је своје пријатеље из Вијетнама убијао.

Велика трагедија је да сви људи који данас светом управљају никада нису били војници и увек су били против војника. На пример, Клинтон, Шарпинг, Фишер и Шредер. Ко је у рату био војник, зна шта то значи. Он зна шта значи бомбардовати. За мене је употреба бомби

Програм Српске радикалне странке на енглеском језику објављен је у "Великој Србији"

да су се партизани борили на правој страни у том рату и када немачки војници данас поново долазе овде, то значи да они озлеђују и поново отварају старе ране. То је мишљење које ја у Немачкој заступам. Али, званично мишљење немачке владе је другачије и иле у правцу који диктира америчка званична политика.

Овде сам сада дошао да бих написао једну књигу о европским патриотима, такође и о вашој партији, која мора ту да заузме место које странка др Шенкелја заслужује. Са аспекта Истока, односно Балкана, мислим да је Српска радикална странка ту најјача. Када се Исток и Запад посматрају заједно, националне партије у западној Европи су слабе. Када те партије сада посматрамо на Истоку, постоји једна латинска пословица која каже да је ван Оријента луксуз. Другим речима, значи да са Оријента долази светлост.

Знам да је веома тешко указати на истину и правичност о Србима и за Србе

нешто недопустиво.

Ле Пен се диви Србима

Сигурно је да се ви и ја никада нећемо у свих 100 одсто тачака сложити, али онда бисмо обојица били за диктатуру. Али, ја желим да кажем када се вратим, да ћу имати једну праву меру ствари, јер сам у Паризу са мојим саборцима, господином Озреном и господином Шабошом био на последњој прослави и марширао под српском заставом, и онда је господин Ле Пен на тргу пред Опером јасно изразио свој став и своје дивљење према Србији.

Хтео бих овде да истакнем две техничке ствари. Пошто се покварио уређај мог колеге, да ли бисмо могли да добијемо копију овог разговора? То је за нас документ. То је прва ствар, а друга је да вам поставим неколико питања.

На првом месту хтео бих да вам поставим неколико питања о вашем животу, јер веома сам много читао о вама и не

знам да ли је све онако како сам ја прочитао. Знам да сте рођени у Сарајеву, да потичете из Херцеговине, да сте имали једну врло храбру мајку. Ваша храброст потиче управо од мајке која је била изузетно храбра жена, и ви сте један леп Србин кога симпатишу у Минхену. Било је и пар брошура, и нисам сигуран да ли је то тачно, али мислим да је ваш деда био мучки убијен.

Врло је важно да се не бавимо никаквим лажним информацијама, него да говоримо о стварима које су тачне. Дале ми је речено да је ваш отац као млад човек припадао четничким формацијама и да се борио на четничкој страни.

Лична карта Шешељевић

Др Војислав Шешељ: Информације вам нису баш много прецизне. Мој отац је био сувише млад кад је рат почео. Имао је 15 година. Али отац моје мајке и сви њени сродници били су четници. Међутим, после капитулације Италије, када су Енглези и Американци отворено стали на страну Тита, онда су они сви прешли у партизане. Када су Енглези и Американци подржали Тита и одрекли се Михаиловића, онда су масовно Михаиловићеви борци прелазили код Тита. Свуда, осим овде у Србији. Овде у Србији Михаиловићеви четници је разоружала Првећа армија.

У току Другог светског рата мој отац је био у усташком логору у Срему. Он је ухапшен у рацији Срба у Дубровнику 1942. године. Већину Срба Хрвати су побили, а млађе од 18 година послали су у логор да раде на сечи шуме. Он је пред крај рата побегао и прикључио се партизанима. Био је у инжењеријској бригади Треће армије. И остао је у војсци до 1947. године. Тада му је понуђено да ради у полицији. Међутим, он је одбио да постане члан Комунистичке партије и онда је распоређен да ради на железници. Тада је комунистички режим контролисао апсолутно сва радна места и запошљавао људе.

Отац ми је био антикомуниста, а ја сам у младости био члан Комунистичке партије. То је била једна врста моје младалачке побуне против оца. Али, комплетан образовни систем је био комунистички и то је био једини поглед на свет. Ја сам завршио Правни факултет у Сарајеву и врло рано стекао докторат наука, и први и други степен. У Немачкој постоји први и други степен доктората.

Шешељевићеве побуне против комунистичког режима

Шенхубер: Моја супруга је такође правник.

Др Војислав Шешељ: Био сам и професор политичких наука на факултету у Сарајеву!

Шенхубер: Када је то било?

Др Војислав Шешељ: То је било 1981. године. Рођен сам 1954. године, Правни факултет сам завршио 1976, био сам онда асистент, 1978. сам био магистар, 1979.

доктор наука, онда сам годину дана био у војсци, то је редован војни рок и после тога сам постао доцент на Универзитету. То је било 1981. године. Крајем те године побунио сам се против режима.

Шенхубер: У Немачкој звање доцента и професора није исто. Како је код вас?

Др Војислав Шешељ: Код нас је звање доцента први степен професорског звања. Прво је доцент, ванредни професор, па редовни професор. Доцент има сва права као и редовни професор у погледу наставе. То је само први степен. Ја сам био професор међународних односа.

Избачен сам из Комунистичке партије 1981. године, а 1982. сам остао без професорске катедре. Осуђен сам на осам година затвора 1984. године, јер ми је полиција запленила необјављене рукописе. Међутим, многи истакнути интелектуалци широм света протестовали су због мог хапшења и казна ми је постепено смањивана. Тако сам одлежао годину и десет месеци. Током тог времена сам имао и два велика штрајка глађу.

Шенхубер: Да, то знам, за то сам чуо. Читао сам да вам се родио син за време једног од тих штрајкова глађу. Ово што сам сада чуо одговара мојим представама.

Ви сте оснивач Српске радикалне странке? Када се то догодило?

Др Војислав Шешељ: Ми смо формирали 1990. године Српски слободарски покрет. Били смо забрањени 1990. године, те године сам два пута био у Милошевићевом затвору.

Шенхубер: Дакле, оно први пут када смо говорили о години и десет месеци, то је било први пут, па сада други пут, два пута.

Др Војислав Шешељ: Да, због организовања јавног митинга, а једном 23 дана због организовања уписа добровољаца за слање у Книн и због потписивања петиције да се Титов гроб уклони из Београда. Пошто је моја странка била забрањена, ја сам се из затвора кандидовао за председника Републике Србије и освојио 2% гласова без икакве кампање.

Шенхубер: Да ли је то био овај Покрет за мир?

Др Војислав Шешељ: Не, није то био Покрет за мир, то је био четнички покрет чији сам ја био председник.

Шенхубер: Сада је тешко сетити се свих тих детаља, ја бих да рекапитулирам. Прво долази Српски покрет отпора, четничка партија, и онда Српска радикална странка. Када је основана Српска радикална странка?

На следећим изборима победиће српски радикали

Др Војислав Шешељ: Основана је 23. фебруара 1991. године.

Шенхубер: Сада ми је јасно. Ипак, имам још неколико питања. У Немачкој се каже, по садашњим прогнозама, да ваша странка има између 20 и 30% бирачког тела.

Др Војислав Шешељ: Ја мислим да смо тренутно највећи и најјачи. Левичарске партије су досад биле јаче на основу

гласова са Косова и Метохије. Тамо су Албанци бојкотовали изборе, а мали број српских гласова доносио је велики број посланичких мандата. Пошто леви-чарске партије више на то не могу рачунати, ја очекујем на следећим изборима да наша партија има највише гласова. И иначе има највише, испред Милошевићевих социјалиста.

Шенхубер: Колико чланова има ваша странка?

Др Војислав Шешељ: Има 230.000 организованих чланова и пуно симпатизера. Имали смо прошли пут 1.200.000 гласача од укупно 4.000.000 који су изашли на изборе.

Шенхубер: То би значило једна четвртина?

Др Војислав Шешељ: Не, то је више од једне четвртине.

Шенхубер: Интересују ме две или три стварно значајне тачке вашег програма.

Др Војислав Шешељ: Могу да вам дам комплетан наш програм на енглеском језику.

Шенхубер: То је у реду. Имате ли и историју ваше партије?

Др Војислав Шешељ: Има само један кратак преглед који ћете добити.

Шенхуберово разочарање Русима

Шенхубер: Ја сам лично Русима потпуно разочаран. Знам за господина Жириновског и морам да кажем да га не сматрам за озбиљног. То је моје мишљење. Изузетно сам разочаран генералом Лебедом. Он је много причао о "нашој славјанској браћи", а сада чујем да се у Србији лепе плакати где стоји "Руска браћо не бојте се, ми смо у срцу са вама!".

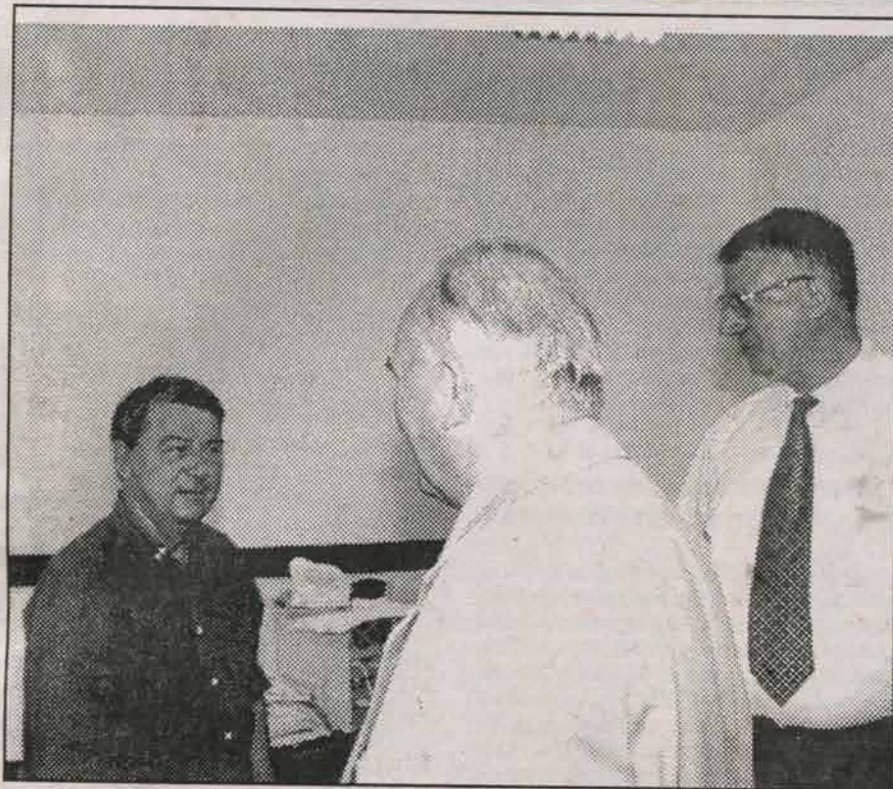
Немам никакво осећање кад је у питању Јељцин. Он је де факто Американ-ац, њему су потребне паре и Американци на тај начин њиме управљају.

Читао сам у "Шпиглу", морам да кажем један добар, врло коректан интервју у коме је приказано да др Шешељ стреми једној словенској алијанси Србије, Украјине, Русије, Белорусије, можда Молдавије. Ја сам већ сада много причао, мене интересује др Шешељ.

Др Војислав Шешељ: Да, то је тачно. Ми смо веома разочарани улогом Русије у свим овим догађајима. Русија није помогла колико смо очекивали, али морамо бити реални. Русија није била у стању да сачува ни своју територију, па како онда да сачува нашу? Међутим, ми смо убеђени да такво стање неће вечито трајати. Русија ће морати кад-тад да стане на ноге и опет да буде снажна и моћна.

Ми будућност Европе видимо у снажној осовини Русије и Немачке. У тим околностима Европа би била у стању да се ослободи америчких топова. Ми сматрамо да је велика несрећа што Русија и Немачка раније нису успеле да нађу заједнички језик. Избегао би се и Први и Други светски рат. У Русији све више људи размишља на тај начин.

Што се тиче савеза Југославије са Русијом и Белорусијом, он има веома јаку

Франц Шенхубер желео је да упозна и главног и одговорног уредника "Велике Србије", Синишу Акентијевића

политичку и економску димензију. Политички, то је начин да сачувамо Косово и Метохију и да стабилизујемо своје политичке позиције, као и да војно ојачамо. Сматрамо да нас Американци још дуго неће оставити на миру.

Немачка мора да се окрене Русији

Шенхубер: Мислимо да поглед Немачке мора да буде управљен ка Истоку. То би био трећи пут. Не Америка, такође не изолација, већ и оно што је признато, једна веза. Морамо градити везу између Русије и Немачке, што би било гаранција слободе и за земље које гравитирају ка Европи. Огромна грешка у одлучивању код Хитлера је била једна идиотска веза са Енглеском. Он је хтео са Енглезима, а све словенске народе је хтео да побије. То је трагедија коју ми и дан-данас плаћамо. Толико.

Сада бих вам поставио једно тешко питање. О томе сам са господином министром већ говорио. Ради се о мађарском грофу Чурка Инштвану. Рекао сам му да имам велики респект према вама и он није био срећан због тога. Када сам му разјаснио пријатељски однос који имам према вама, он је изјавио да је то катастрофа за Мађарску. И сасвим отворено је рекао да оно што се налази између Дунава и Тисе у каналу Дунав - Тиса - Дунав треба да припадне Мађарској. Ја сам рекао да ви то никада нећете прихватити.

Др Војислав Шешел: Можда је могуће да то једног дана припадне Мађарској. Али претходно би Мађарска морала да нас победи у једном веома конкретном рату. У Војводини живи око 70% Срба. Војводина има више од 2.000.000 стано-

вника. Можда сада има и 2.500.000 са српским избеглицама из Крајине.

Шенхубер: То онда значи више од 70%?

Др Војислав Шешел: Значи, али још нису сви регулисали држављанство.

Шенхубер: Можемо онда да кажемо између 70 и 80%.

Контакти са патриотским странкама у Европи

Др Војислав Шешел: У принципу да. Међутим, онај ко би се позивао на званичне податке могао би да нас негира. Јер, последњи попис је био 1991. године и тада је било 60% Срба. Рат је битно променио структуру у корист Срба, а Мађара има свега 270.000. Међутим, Чурка међу нашим Мађарима не може никад имати велико упориште. Наши Мађари су веома лојални Србији и многи су у породичним, брачним везама са Србијом, тако да странке мађарске националне мањине немају подршку свих Мађара овде. Мађара има и у нашој партији. У прошлом мандату ми смо имали за народног посланика Мађарину из Новог Сада. Она се зове Елвира Фекете и новинар је из Новог Сада. Још више Мађара има у Социјалистичкој партији. У Војводини нема апсолутно никаквих националних проблема.

Шенхубер: Да ли постоје неки контакти између ваше странке и Румуније?

Др Војислав Шешел: Да, минимални. Нас је овај рат спречио да успоставимо контакте са том партијом. Постоји обострана сагласност. Посредовали су Ле Пен и Шабош, међутим ми смо били заокупљени овим нашим проблемима, па

очекујемо да ће на јесен доћи до контакта.

Шенхубер: Поставићу вам следеће питање. Прочитао сам у француским новинама, када је послат телеграм солидарности, на првом месту је стајао др Шешел, на другом месту Жан Мари Ле Пен, а на трећем месту је био Тудор. Чурка није писао. Какво је сада уопште мишљење према националном питању?

Др Војислав Шешел: Ми имамо веома добре односе. И у току рата Шабош и Дор су били наши гости. Они су више пута боравили овде. Кад је требало да ја путујем у Француску, нисам добио визу.

Имамо добре односе са Словачком националном странком Јана Слоте. Они су били код нас, ми смо били код њих и мислим да је то Чурку највише наљутило. Између Срба и Мађара нема конфликта, нема тензија. Мађарска влада се лоше држала, али у народу заиста нема непријатељства. Међутим, велика је мржња између Словака и Мађара.

Шенхубер: Постоји један расцеп у том националном блоку и ја сам веома жалостан због тога – Мегре и Ле Пен?

Др Војислав Шешел: Ми смо се изричито јавно огласили поводом тог питања. Ми никада нисмо упознали Мегреа, али нам је било одмах јасно да је француски режим умешао прсте у тај расцеп. То је био начин да се Ле Пен ослаби пред европске изборе.

Шенхубер: Само желим да вам кажем да је Мегре извео исти онај пуч који је рађен против господина Шумбахера у Републиканској странци Немачке. И морам да вам кажем да против Републиканске странке у Немачкој раде заједно америчка и немачка контраобавештајна служба.

Имам за вас једно хипотетично питање. Ако бисте били председник Југославије, да ли бисте дозволили говор на језику мањина?

Поштовање права националних мањина

Др Војислав Шешел: Да, то је врло важно. Ја вам гарантујем да у Европи нема државе у којој се више поштују права националних мањина него у Југославији. Код нас Мађари имају школе на свом језику, имају телевизију на свом језику, новине на свом језику. Све то помаже држава. Универзитети имају наставу на мађарском језику. Словаци имају основне и средње школе на матерњем језику. Русини и Бугари имају школе на свом језику. Све то су имали и Албанци. Али они су желели много више, желели су отцепљење.

Шенхубер: Ако тачно разумем немачке новине, овде би се радило о једној подели Косова?

Др Војислав Шешел: Ми смо против поделе Косова. Косово у целини припада српској држави. И наша партија се залаже да што пре НАТО трупе напусте Косово. Ми нашу територију не дамо.

Шенхубер: И сада долази питање - веома се много шпекулише да господин

Милошевић неће још дуго. Ја сам у најзначајнијим немачким новинама, као што је "Франкфуртер алгемајне цајтунг" читао да опозиција овде, такође и радикална партија, учествују у једној коалицији. Такође сам, примера ради, читао да сте кум са господином Драшковићем. Да ли мислите да су превремени избори могући ускоро?

Друго, да ли може да се претпостави да би у једном кабинету могли да седе република Шенхубер и господин Ђинђић, или господин Драшковић, или њихов представник. То би било моје последње питање.

Др Војислав Шешељ: У принципу да. Шенхубер: Шта у принципу, нови избори, или шта?

Без избора нема промене власти

Др Војислав Шешељ: Без нових избора, наравно, нема промене. Можда би Милошевић одмах пао да није Американци да није оптужен пред Хашким трибуналом и да Американци нису расписали награду за његову главу. Американци не познају душу нашег народа. Они су 1994, 1995, до половине 1996. године подржавали Милошевића, у време потписивања Дејтонског споразума и окупације Републике Српске Крајине. Тада сам му ја био овде најжешћи противник. 1994. сам четири месеца био у затвору, и 1995. два месеца у затвору. Ми смо имали сталне инциденте у Савезној и Републичкој скупштини, међутим, кад год Американци крену на њега, овде се мања политичка ситуација.

Зашто су Американци против Милошевића? Њих не интересује природа режима у Србији. Они су подржавали Титоу комунистичку диктатуру јер је Тито био против Совјетског Савеза. То што је код нас диктатура била гора него у Русији, баш их брига. Американци желе да нас униште и ми смо тога свесни.

Шенхубер: Зашто желе?

Др Војислав Шешељ: Американци желе да нас униште зато што смо ми у њиховим очима традиционални руски савезници. То је наша судбина.

Шенхубер: Али ни Милошевић више није тако јак као што је био.

Др Војислав Шешељ: Сада га Американци нападају, али ми ћутимо, иако смо раскинули коалицију са Социјалистичком партијом. Јер ми са своје стране не желимо ништа да урадимо да помогнемо Американцима.

Шенхубер: Да ли можете да претпоставите да постоји неки чистан начин да се Милошевић повуче?

Др Војислав Шешељ: Ја не верујем да ће се он повући. Моја је процена да неће. Шенхубер: Питање је - да ли ће добровољно отићи?

Др Војислав Шешељ: Он може отићи само на један начин, да буде поражен на изборима.

Шенхубер: Да ли би у принципу била могућа коалиција у којој би била вапа

странка са господином Драшковићем и Ђинђићем?

Др Војислав Шешељ: У принципу је све могуће, али реално не верујем. Драшковић је наркоман. А што се тиче Ђинђића, он се не рачуна. Он мисли да је најпаметнији, да може свакога да превари и увек на крају он изгуби. Њему недостаје морална компонента, јер он је направио највеће идеолошке обрте.

Шенхубер: Говоримо о Ђинђићу у Немачкој. То је човек који је уништен, тако мисли и Шредер. А онда Шредер каже - то је демократска Србија, па покаже Ђинђића.

Преиспитивање свих аспеката спољне и унутрашње политике

Др Војислав Шешељ: Када је 1993. године Милошевић прихватио Венс-Овенов план за Републику Српску, ми смо се жестоко борили против Милошевића, али му је тада Ђинђић прискочио у помоћ. Када смо 1994. били против Милошевића, Милошевић је с Новом демократијом склопио коалицију а нама је противзаконито отимао посланичке мандате и у Републичкој и у Савезној скупштини. Ми смо 1995. године били жестоко против Милошевића и прихватио Дејтонског споразума, али тада је Драшковић био близак са њим. И Драшковић је за награду добио лепу кућу у елитном функционерском насељу.

Проблем и Драшковића и Ђинђића је што су дуго корумпирани, поготову Драшковић. И Драшковић је ушао у велики криминал. Драшковић је изиграо Ђинђића по питању власти у Београду. И Драшковић већ две године у Београду има мањинску власт уз подршку Милошевићеве странке. Милошевић је препустио Драшковићу да пљачка Београд а заузврат у свим критичним моментима има његову подршку. Тако је сада било приликом плана Ахтисари-Черномирлин. Ми смо као владајућа странка одбили да га прихватимо, али су га Милошевићеве социјалисти са Драшковићем изгласали у Народној скупштини.

Шенхубер: Може ли један социјалиста, као што је Милошевић, да буде патриота?

Др Војислав Шешељ: Ја мислим да су класични идеолошки обрасци одавно изгубили своје значење, више не важе. Друго, Драшковићу више нико не верује, тако да би Милошевић много радије да задржи са нама коалицију. Зато непрекидно одлаже верификацију наших оставки у Народној скупштини. Јер једино кад смо ми у питању, сигуран је да се нећемо продати Американцима. Али ми одбијемо било какву коалицију под садашњим условима. Ми упорно захтевамо преиспитивање свих аспеката спољне и унутрашње политике. Нама катастрофално касни приватизација

Економске реформе нисмо ни започели, такође ни социјалне, ни политичке. Али у принципу ми последњих дана јавно заступамо став да се мора извршити прекомпозиција и Савезне и Репу-

бличке владе и да у томе учествују и све озбиљне политичке партије.

Ми смо се сад појавили као политичка странка која је против свих осталих странака, али ни са ким нисмо у претерано великом сукобу који би спречавао подизање неких политичких мостова. По томе је наша позиција сада најповољнија. Али Американци се највише нас боје. Њихови политичари јавно изјављују да ће ако оборе Милошевића на његово место доћи неко ко је још гори од њега. Ви знате ко је гори од Милошевића.

Шенхубер: Да. Могу да вам кажем да сам био веома срећан због овакве отворености. Ви сте човек који увек јасно и гласно говори. Надам се да ово није последњи пут да сам овде и да ћемо увек добити визу, и морам да вам кажем да смо визу добили за три дана, а нормалан поступак је дужи.

Др Војислав Шешељ: Овде имамо програм наше странке на енглеском језику. У уводу је приказан поступак формирања наше странке. Имате и један број наших новина где кажемо да је Клинтон исти као Хитлер.

Шенхубер: Ми то узимамо као документацију за књигу.

Др Војислав Шешељ: Овде је текст "Хиљаду година хрватског варварства". Ово је на српском језику. Ми смо размисљали да то штампамо и на немачком и на италијанском, ако буде могућности то ћемо и урадити. Имамо и један број са ратном тематиком, на коме су заставе земаља које су учествовале на било који начин у НАТО агресији.

Сутра је пријем у општини Земун. Ово је општина у којој смо ми на власти и ту се десило то право радикалско чудо. Без икаквих државних пара ми смо општинске ресурсе искористили да изградимо много тога што левица на власти педесет година није могла. Овде правимо и пешачку зону. За све смо сами обезбедили новац.

Шенхубер: Колико дуго сте председник у Земуну?

Др Војислав Шешељ: Ја сам био нешто дуже од годину дана. Кад сам постао потпредседник Владе поднео сам оставку. Сутра ће вас примити нови председник Општине, а ја сам му већ предложио да вас, као истакнутог немачког патриота и човека који се показао као искрени пријатељ нашег народа у току овог рата, прогласи за почасног грађанина Земуна. Ле Пен је прошле године постао. Такво једно одликовање би вам било додељено почетком новембра ове године. Ја бих вам сада показао мало страначке просторије, а у недељу би организовали конференцију за новинаре. Ми смо мислили да министар Вучић са вама одржи једну конференцију за новинаре. Позвали би и стране и домаће новинаре. Онда би то могло и сутра у један сат?

Шенхубер: Ми вам стојимо на располагању.

НЕМАЧКИ ПУБЛИЦИСТА ФРАНЦ ШЕНХУБЕР У ГОСТИМА
КОД ПРЕДСЕДНИКА СО ЗЕМУН, СТЕВЕ ДРАГИШИЋА

ПРИЈАТЕЉ СРБА

Другог дана боравка у нашем граду, немачки новинар и публициста, бивши председник Републиканске странке, Франц Шенхубер, био је гост председника Скупштине општине Земун. Драгишић је свог уваженог госта упознао са функционисањем локалне власти и том приликом објаснио шта су све српски радикали урадили у општини Земун. Извесно је да је огледна општина постала право радикалско чудо, а српски радикали оправдали поверење својих гласача

Стево Драгишић: Општина Земун је једна од 16 општина у Београду. Иначе, у нашој држави локална самоуправа је заснована на чисто скупштинском систему власти, што значи да је сва власт пренета на Скупштину, а из парламента се формира једно извршно тело. Српска радикална странка у општини Земун има самосталну власт. Од 55 одборника наша странка има 33.

Иначе, то је и једина општина у Београду у којој наша странка има власт. То је било на изборима 1996. године, када је Српска радикална странка изашла самостално на изборе између два јака блока, једног левицарског и једног опозиционог, коалиције "Заједно" Дршковића, Ђинђића и Весне Пешић.

Ми смо се тада концентрисали на општину Земун.

Шенхубер: Колико становника има општина Земун?

Стево Драгишић: Општина Земун је по попису становништва 1991. године

имала 180.000, а данас се процењује на 250.000 становника. Иначе, то је једна од највећих општина у Југославији. Пораст броја становника је делом и наша заслуга, јер је општина Земун водила либералну политику у стамбеној изградњи.

Велики број грађана је, откада смо ми на власти, решио да баши на територији Земуна направи куће. Велики број избеглица из Босне и Херцеговине, из Републике Српске Крајине налази се на нашој територији. Постоје читава насеља у којима они живе. Због тога што је познат наш однос према свим људима у невољи, данас имамо и велики број избеглица са Косова који су нам се јавили за помоћ.

Велике промене у раду Општине

Општина Земун је, као што сам рекао на почетку, градска општина и у великој мери се разликује у односу на општине ван Београда. Основна јединица

локалне самоуправе код нас је Београд, а градске општине су само помоћни органи. То се пре свега односи на надлежности и на могућност финансирања.

Шенхубер: Да ли је Земун раније био независан од Београда?

Стево Драгишић: У историји јесте. Земун је некада био брана до Аустроугарске, али како је Београд почео да се развија, Земун је морао да постане београдска општина. Наша странка сматра да Земун и треба да буде градска општина.

Земун и Београд су данас практично спојени. Међутим, оно што сам хтео да вам кажем, то је да општина Земун, са толиким бројем становника и са таквом могућношћу финансирања, није могла самостално да решава неке проблеме. Ту је највећи проблем био у наслеђеним односима из претходног комунистичког режима.

Ми смо 1996. године увели велике промене у начину рада. Искористили смо, пре свега, све неискоришћене ресу-

Стево Драгишић: доласком на власт у општини Земун, прогласили смо је за огледну Општину, а она је постала право радикалско чудо

рсе које има Општина, ту мислим на плацево и грађевинско земљиште. Од 1996. године до данас општина Земун је продајом плацева успела да обезбеди неколико десетина милиона марака. Сав тај новац је уложен у општинску инфраструктуру.

Изградиле смо 40 километара локалног ценовода за сва земунска села. Затим је асфалтиран велики број улица. Били смо донатори земунског Клиничког центра. Уз нашу помоћ је Одељење гинеколошко-акушерске клинике, односно породилиште, после 11 година поново почело да ради. Тренутно градимо нову зграду Одељења реуматологије.

Велики је број објеката које смо завршили. Сви они, када се посматрају појединачно, можда са аспекта неке развијене земље не изгледају толико важни. Међутим, сама чињеница да су такве ствари биле проблем нашим грађанима говори о томе колико је био лош наследни систем функционисања локалне самоуправе када смо ми дошли. Чак и неке редовне обавезе према грађанима локални органи нису успевали да задовоље.

Ми смо, доласком на власт, рекли да ће општина Земун бити огледална општина. Пре свега, имали смо на уму то што смо желели да променимо неки устаљени начин функционисања и да покажемо да је могуће са таквим начином функционисања постићи много боље резултате.

Успели смо у нашем циљу, показали смо изузетно велике резултате и то је највише допринело нашем успеху на изборима 1997. године, који су били само годину дана после освајања власти у Земуну.

Ако смо 1996. године имали 700.000 гласова, а 1997. године смо имали 1.200.000, то је око 32% у Југославији, а у Земуну је то било 51,5%. Сигурни смо да је пораст броја гласова на нивоу целе Југославије углавном резултат наше власти у Земуну.

Успех за пример

Шенхубер: На крају године је било 51,5% у Земуну?

Стево Драгишић: Да 1997. године, када смо сами изашли на изборе.

Први председник Општине је био др Војислав Шешељ и он је тај који је унео све те новине у Земуну. То му је била најбоља препорука на председничким изборима 1997. године. На тим изборима је мало недостајало да буде изабран за председника Србије. Првог противкандидата, Зорана Лилића, победио је, тако да за Српску радикалну странку општина Земун и власт у њој значе много. На основу овог искуства ми смо уградиле све остало што данас имамо.

Очекујемо да се следеће године одрже локални избори у редовном термину, мада се све чешће прича да ће бити превремених локалних избора. У сваком случају, ми ћемо, што се општине Земун тиче, изаћи на изборе, а као странка

рефлектујемо на победу на градском нивоу власти.

На градском нивоу власти су много веће могућности за реализацију програма. После свега што се десило са градском влашћу, јер чини нам се да се градска власт много компромитовала, очекујемо да ће могућност освајања власти у граду сада бити много лакша него раније. Онда бисмо били у прилици да реализујемо наш програм за локалне изборе и мислим да су нам шансе велике.

Шенхубер: Пре свега желим да се најлепше захвалим на укупном утиску који носим одавде. Господин градоначелник је веома млад.

Стево Драгишић: Имам 28 година.

Шенхубер: То морам да запишем. То је једна од сензација. Ако није индискретно, желео бих да питам чиме се бавите?

Стево Драгишић: Бавим се политиком.

Шенхубер: А по струци? Ви сте наследник др Шешеља?

Стево Драгишић: У општини Земун да.

Шенхубер: Која вам је улога у странци?

Стево Драгишић: У странци сам председник Градског одбора странке за Београд, затим секретар Извршног одбора странке за Србију.

Шенхубер: Имате ли визит карту?

Стево Драгишић: Нажалост, немам. Такође сам шеф посланичке групе у Скупштини Србије.

Шенхубер: Вероватно сте најмлађи шеф посланичке групе?

Стево Драгишић: Нисам истраживао, али претпостављам да је тако.

Шенхубер: Да ли ћете се кандидовати за градоначелника Београда на следећим изборима?

Стево Драгишић: Ја сам баш због тога на почетку и рекао да је код нас Скупштински систем власти. Градоначелник

не бира посланога. Код нас се на локалним изборима бирају одборници. Која партија има највише одборника формира већину у Скупштини и из редова својих одборника председника Скупштине. Код нас градоначелник у правом смислу те речи не постоји.

Шенхубер: Али, рецимо, Ђинђић је био градоначелник Београда?

Стево Драгишић: Не, Ђинђић је био председник Скупштине Београда. Код нас, у нашем правном систему, не постоји градоначелник. Постоји само председник Скупштине кога јавност погрешно зове градоначелником.

Шенхубер: Могу ли добити ваше телефоне да могу директно да вас позovem?

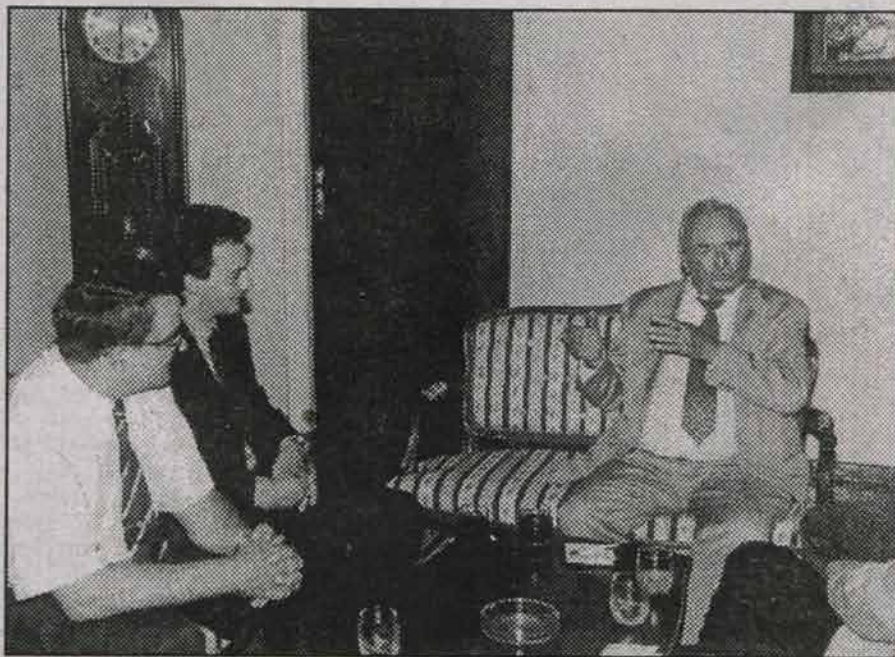
Стево Драгишић: Како да не.

Шенхубер: Да ли очекујете ускоро превремене изборе?

Французи знају да је Драшковић наркоман

Стево Драгишић: Они најкасније морају да се одрже следеће године у новембру. То им је редован термин. Међутим, када се постави питање превремених избора треба имати једну ствар на уму, а то је да су опозиционе странке, а то су пре свега Српски покрет обнове и Демократска странка, 1996. године освојиле власт у четрдесет и нешто градова у Србији, који су најважнији и најбројнији, као што су Нови Сад, Ниш, Крагујевац, Чачак, Краљево, Сомбор. Многи велики градови у Србији су данас под њиховом влашћу.

Међутим, кључно је питање града Београда. Ту влада Вук Драшковић уз претпоставку сагласност Социјалистичке партије Србије. Мислим да ће одржавање превремених избора највише зависити од односа Социјалистичке партије Србије и Вука Драшковића у Београду. Ту постоји равнотежа страха између њих. Вук Драшковић још увек не напа-

Поводом дана Општине, 5. новембра, Стево Драгишић уручиће Францу Шенхуберу плакету почасног грађанина Земунa

да онолико жестоко као раније, јер га они држе у шаци због неких криминалних афера на нивоу града, а они се још увек не усуђују да му ускрате помоћ на нивоу града, јер још увек мисле да Вук може да изађе на улици са великим бројем људи. Ако се ту нешто не промени, онда ћемо дочекати редовни термин локалних избора.

Драшковић је 1993. године ухапшен после неких демонстрација и убиства једног полицијца испред Савезне скупштине. Био је у затвору неколико недеља и имао је једну глумачку представу о свом лошем здравственом стању.

Шенхубер: Ја мислим да је он луд.

Стево Драгишић: Да вам испричам до краја. У време његовог боравка у затвору дошла је супруга тадашњег председника Француске Франсоа Митерана и

знају сви. Те три године су биле године најжешћих сукоба са режимом.

Што се државних медија тиче, на њима се Српска радикална странка појављивала само у нежоративном и негативном смислу. Владала је апсолутна медијска блокада за Српску радикалну странку.

Шенхубер: Морам да вам кажем да су све европске десне партије имале страшну блокаду у медијима, и то се односи и на Ле Пена и на мене раније. Ако дам интервју, онда се појави супротно од онога што сам ја хтео да кажем. То су социјалистичке методе. Ја сам много у Србији присуствовао томе, знам да је НАТО злочинаш.

Али најбоља помоћ НАТО-у је оно што су им социјалисти понудили. То су социјалистички интернационалци у са-

слим да се његова моћ тренутно преувеличава. Једноставно, како се ствари развијају, моћ његове партије се смањује. А снага Слободана Милошевића, као политичара, није била у функцији коју он обавља, него у снази његове странке. Једино краљ има моћ сам по себи, а моћ једног председника зависи од моћи његове странке. А следеће године морају да се одрже избори за Савезну скупштину. Од тога ће зависити његова моћ.

Али, у овом тренутку он не може да буде смакнут, зато што је код нас федерална скупштина, постоје два већа, два дома, горњи и доњи. Да би се донела одлука мора да се постигне већина у оба дома.

Наша странка има могућност да у Горњем дому, у Већу република, блокира доношење одлуке. Међутим, овде би требало одлука да се донесе, а не да се блокира. А Милошевићев режим има комотно већину у Доњем дому, тако да ћемо морати да будемо стрпљиви.

Српска радикална странка – модел за Европу

Шенхубер: Одузимам вам много времена, господин председник има и других обавеза. Желим да вам кажем да познајем све десне партије у Европи. Такође сам био редактор код Жан Мари Ле Пена. Процењујем да је Српска радикална странка најбоље организована и са најбољим изгледима на успех у будућности у односу на десне партије. Нарочито у источној Европи десне партије слабо стоје. На пример, Национални фронт је имао пуч унутар самог покрета.

Већ сам рекао да у књизи желим да напишем о Ле Пену и Националном фронту. Књига је о Ле Пену као побуњенику, као револуционару и ту ће писати. О Националном фронту, у поднаслову ће стајати - модел за Европу. Ту улогу је он изгубио. Сада, надамо се, Српска радикална странка може да заузме то место. Надам се да то није лоше. Захваљујем се свима на пријему и угодном разговору. Хвала вам на обавештењима о земунској општини. Сада смо добили други поглед на проблеме са којима се ми сусрећемо. Покушаћу да поново дођем у новембру када ће ми бити уручена повеља почасног грађанина Земун.

Стево Драгишић: И нама је драго да сте били гост Општине, посебно због тога што смо људи са истом идеологијом и истим погледом на свет, јер сматрамо да је мало познато да су односи међу државама у свету неопходни да би сваки народ могао да буде свестан своје националности. Због тога желимо да вам уручимо, поводом Дана општине, 5. новембра, плакету почасног грађанина Земун.

Шенхубер: То је велика част и ја сам се захваљујући јуче и др Војиславу Шешељу.

Стево Драгишић: Колико знам ваш распоред требало би да будете у 12 и 30 у странци. С обзиром да имамо још сат времена, предлажем да се прошетимо мало Земун.

Франц Шенхубер у друштву председника Општине Земун, Стево Драгишића и директора ЗИПС-а, Момира Марковића, прошетом је Земунским кејом

авионом француске владе га одвела у Париз. Тада су Французи тврдили да је он наркоман.

Време сукоба с режимом

Шенхубер: Лично верујем да је Ђинђић опаснији од Драшковића, јер ужива већу помоћ са Запада. У западноевропским медијима Ђинђић важи за америчког плејбоја. Насупрот њима, овде видим једног младог човека на месту председника једне београдске општине, другог на месту министра за информисање, оба из редова српских радикала.

Исто тако, видим да људи на високом положајима у вашој земљи не могу да добију визу за путовања по Западу. Сваки комуниста, сваки човек НКВД-а, када хоће да путује на Запад, може да добије визу, а ваши високи функционери не могу. За мене је то непојмљиво. То је нешто што се граничи са сулудošћу. Како је то уопште могуће?

Стево Драгишић: Ми смо на то навикли, искрено да вам кажем. Као опозициона странка били смо у жестоком сукобу са режимом 1994, 1995, 1996. године, то

радњи са Америком и ја увек то диференцирам. Ја нисам пријатељ Милошевића, али сам пријатељ Срба.

За мене Милошевић није добар човек. Али ја разумем да је за време рата Србија била напрегнута до крајњих граница, и сада се показује право лице. И отворено вам говорим, неће бити добро све док Милошевић не буде легално сшао са власти. Нисам мишљења да Милошевић треба да иде у Хаг. Може, али онда мора и Клинтон да оде. Али Милошевић је једно оптерећење за Југославију.

Милошевићева моћ се преувеличава

Стево Драгишић: Милошевић је председник Југославије и његов мандат је продужен, има само један мандат. По Уставу само један мандат има, четири године. Он више не може да буде председник ни Савезне Републике Југославије, ни Републике Србије. То му Устав забрањује. Он би, евентуално, могао да буде председник Владе, да ли савезне државе или републике. Међутим, то ће зависити од успеха његове странке на изборима. Ако се ово све има у виду, ми-

РАЗВОЈ НАЦИОНАЛНИХ ПАРТИЈА ЕВРОПЕ

"Сигуран сам да ће у књизи коју пишем централно место заузимати Српска радикална странка. Прво, јер има врло паметног и енергичног др Шешеља, који разуме политику и који је светски човек. На другом месту, то је странка која има јасну дефиницију, која гласи: "Ми смо српски радикали". На латинском реч радикал значи корен, и то значи да су српски радикали корен свог народа"

• Да ли сте још увек члан Републиканске странке, колико та политичка странка има чланова и да ли има сличности, осим патриотског опредељења, са Српском радикалном странком?

Шенхубер: У овом тренутку нисам председник странке, у овом тренутку говорим као Шенхубер. Моја ранија странка је данас веома мала и више, нажалост, нема успеха. У изборима за Европски парламент освојила је 1,7 % гласова.

Уместо личне карте

Раније, када је још Шенбахер био руководиоца, била је једна од две најјаче десно оријентисане партије у Европи. Тада је та Републиканска странка освојила 7,1% гласова за Европски парламент. Прва странка је тада била Франсационал односно Национални фронт Француске и она је освојила 10%, затим је била Републиканска странка са 7,1% и Фламански блок, то је белгијска партија која је освојила око 5%. Французи су сигурно освојили 10%, Немци 6%.

Дакле, 10, затим 7 и на крају је 1%. Тада сам ја отишао.

Од 1989. до 1994. године, дакле пет година. Када сам ја отишао странка више није била снажна. Проблеми су ту настали у томе јер сам ја сматрао да странка треба да има руководство и да се води на начин на који то ради др Војислав Шешељ. Ја сам желео радикалну странку, а остали нису желели радикалну странку. И зато сада, генерално гледано, у западној Европи, све десно оријентисане странке, са изузетком Фландријског блока, слабе и крећу се наниже.

Нажалост, и Француски национални блок је практично преполовљен, значи изгубио је половину онога што је имао. Сада ће због тога управо у књизи Српска радикална странка играти централну улогу и имаће централну позицију.

Прво, јер има врло паметног и енергичног др Шешеља који разуме политику и који је светски човек. На другом месту, то је странка која има врло јасну дефиницију. Та партија је рекла - ми смо радикали. На латинском, реч радикал значи корен, и то значи корен једног народа. Бити за то, уколико будемо имали прилику, то значи поново у Немачкој,

Франц Шенхубер: у Немачкој данас не одлучују Немци, већ Американци

оријентисаху ту странку на Српску радикалну странку.

● **Колики је утицај Америке на политику која се води у Европи, а која води гушењу националне свести?**

Шенхубер: Американци имају веома много новца. Они су у масмедиима водећи. У Немачкој не одлучују Немци него Американци о средствима информисања, Американци су за интернационализам и они су заплашили све партије националне оријентације. А када се човек не осећа снажним, тада Американци могу да постигну успех.

● **Како је могуће да се догодило богатој**

нама, уопште у медијима, 95% је сигурно било за Американце. У оних 5% налазио сам се и ја као водећи противник Американца. Немци не знају ништа о југословенској историји, или знају веома мало. И у медијима су Албанци приказани као жртве а Срби злочинци.

Свако вече су мас медији говорили како су Срби побили децу, силовали албанске жене и једино што се могло претпоставити то је да нас плаше као животиње. И једноставан свет, који нормално не може да дође у Београд као што сам то ја учинио, верује у то.

● **Другим речима, значи да немачки народ не схвата значај Косова и Мето-**

ку врсту бојкота против америчких институција, такође против америчке робе. Постоји пример како би то могло да се уради. То је оно што је Ганди урадио у Индији. Он је тада рекао да са шивилима који се нису борили, нема оружја, нема насиља, једноставно прекинемо са тим.

● **Мислите ли да је могућа некаква сарадња између ослабљене Русије и ослабљене, национално свесне Немачке?**

Шенхубер: Ја сам и сам словенофил и мислим да је један велики немачки канцелар, Бизмарк, имао право када је рекао да Немачка и Русија никад не смеју бити непријатељи. Био сам разочаран по-

Франц Шенхубер: Бизмарк је био у праву када је рекао да Немачка и Русија никада не смеју бити непријатељи

и национално свесној Немачкој да подлегне утицају Америке?

Шенхубер: Пре свега, изгубили смо рат. Американци су дошли и ушли у Немачку. Такође Французи, Енглези и Руси. И Американци су одмах почели немачки народ да преваспитавају, у школама, медијима, преко новина и радија, касније и телевизије, и када би се неки Немац одважио да каже да је Немац, тада би кампања била тако снажна да нас је уништила. Данас је тако, Америка је светски полицијанс, а Немци су помоћни полицијанс.

● **Како су просечни грађани Немачке реаговали на бомбардовање Србије, друго бомбардовање у овом веку у коме учествују немачки војници?**

Шенхубер: Половина је била сигурно за бомбардовање, а половина је сигурно била против бомбардовања. У нови-

хије за српски живаљ, не разумеју да је то ризница наше културе, традиције, у крајњем случају државности?

Шенхубер: Они то не знају јер када Срби кажу - Косово је света земља за нас, Немци онда кажу - а зашто? Онда ја морам да објашњавам. Рецимо у опозиционим новинама, у журналу, пише да су се Срби тукли против Турака, против муслимана, на шта Немци кажу - јесте, али то је било одавно. И за Немце, Југославија је Тито.

Пут "оздрављења" Европе биће дуготрајан

● **Како видите пут оздрављења Европе, односно спас од утицаја званичне америчке политике?**

Шенхубер: То је дуг пут и трајаће дуго. Ми, прво, морамо да организујемо не-

нашањем Русије на западну агресију уперену против српског народа на Балкану, па и читаве Европе. Руси су били млади, неодлучни, подвијеног реца, а њихова званична политика несигурна.

Русија сада има врло лоше вођство. Јељин је сатрап и потребан му је новац. Када би хтео да се понаша национално, онда би он морао да каже - Јенки, нећу доларе. Али оно што је најважније и што би могла било добро за Европу, када би се евентуално створило један словенски блок, Србија, Украјина, Белорусија, Русија, Молдавија и ако има још неких. И ту би др Шешељ морао да одигра централну улогу.

● **Мислите ли да је то могуће у данашњим условима?**

Шенхубер: Не знам. Илузије данашњице могу постати реалност сутрашњице. Свет се врло брзо мења. Кина је све

снажнија и снажнија, такође Јужна Америка, Азија, а могуће је, али ја не знам, да америчка господа једном крену наниже. Они су тукли Југославију, а нису проглашени за злочинце, и то је сигурно огромна грешка.

● Хашки трибунал је само оружје у рукама Америке за манипулацију светским медијима и народима?

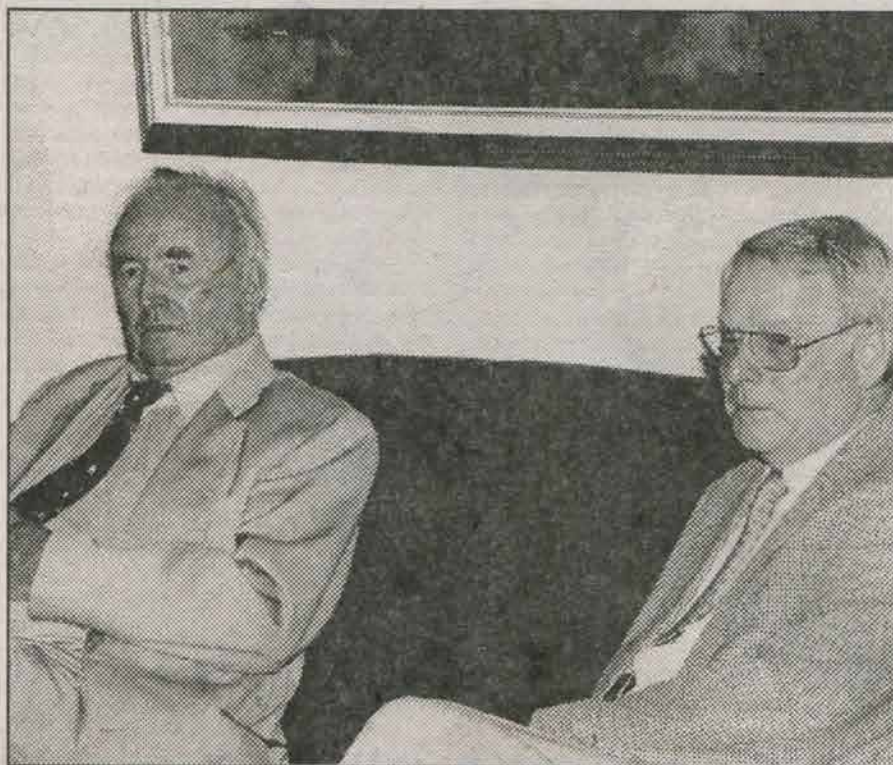
Шенхубер: Победнички трибунал. Ако би људи за ратне злочине били туђени и одговарали, рецимо Милошевић, тада би морао ту да седи и Клинтон, као сусед. Не можеш рећи да овај јесте, а онај није ратни злочинац. Верујем да су госпођа Олбрајт и господин Клинтон сигурно починили ратне злочине.

● Да се вратимо неколико десетина година уназад. Колико је комунизам допринео уништењу националне свести у Европи, нарочито у словенским земљама, и да ли је то била опција Американаца?

Шенхубер: Не знам све, али знам пуно тога. Мислим да др Шешељ има врло добар програм против корупције, против криминала и мафије, и он хоће један бољи систем финансијске расподеле. Дакле, мора се изградити бољи систем васпитавања, образовања. Он хоће поново да оснажи патриотска осећања у народу и он жели да се интегритет Србије задржи. То није све, али то што сам рекао је победа.

Којим путем иду европске патриоте

● Пишете књигу о патриотским политичким странкама Европе, да ли ће један сегмент вашег писања бити посвећен и Српској радикалној странци. Ако хоће, колико ће материјала и искуства из данашњег сусрета са др Шешељем и српским радикалима бити заступљено у њој?

У књизи Шенхубера "Европске десне странке - илузије и шансе", централно место припада Српској радикалној странци и њеном лидеру др Шешељу

Шенхубер: Потпуно је јасно да се ради о оружју против Русије. И сви антикомунисти су били са Американцима, јер у Русији су били комунисти. Данас је ситуација другачија. Али у Русији, као и у многим земљама на Истоку у којима сам ја био, постоји ренесанса комунизма. Људи кажу - радили смо, имали смо посао, вртиће за лецу, ред, данас је све пропало. Рецимо, прошле године сам био у Украјини, стари људи говоре - Стаљин је био бог. Ја кажем да Стаљин није био бог, али људи из Украјине данас кажу да јесте. Од слободе се не може заблестати, не може се јести.

● Колико сте упознати са програмом и политиком Српске радикалне странке?

Шенхубер: Цела књига има наслов "Европске патриоте раније и куда сада?". Затим ће имати и поднаслов "Европске десне странке - илузије и шансе". Пре него што сам био овде, српски део је био нешто мало већи него остали делови у књизи, али не тако пуно. Али сада ће тај одељак заузимати централно место у књизи. Тај одељак ће имати два дела, пре и после моје посете. Пре моје посете писаћу о овоме што сам прочитао и што су ми људи говорили, имам своје пријатеље као што су Шабош и други, али сада је други део само моја посета, сусрети са вама овде и са др Шешељем. Књига вероватно у септембру треба да угледа светлост дана, видећу како ће се све одвијати, али верујем да ће бити веома

срећни и задовољни када будете читали ту књигу.

● Да ли ће то бити нека врста намерног описмењавања успаваних националиста?

Шенхубер: То би требало да буде закључак. Имам 76 година. Путујем по Истоку од 1953. године, по Румунији, Мађарској, свуда по Истоку, и приказују развој националних партија. Оне су настале, па затим нестале, а радикална странка у Србији је све снажнија и снажнија, бележи стални успон. Ја желим да покажем зашто на Западу такве странке слабе, а овде јачају. Људи морају да размисле зашто. Не нудим ја никакав рецепт, ја нудим анализу.

● Зашто мислите да овде јачају национална осећања? Ако се има у виду западна званична политика, нас називају последњим бастионом комунизма.

Шенхубер: Тешко могу на то да одговорим. Могао бих да кажем да су Украјина и Русија такође један бастион комунизма. Зјуганов је комуниста, и то снажан комуниста. То је најјача странка у Русији. Не видим Југославију као бастион, јер југословенска комунистичка партија госпође Мирјане Марковић је веома мала. Овако стоје ствари - не верујем да је све што је било у комунизму било лоше. Комунизам једно није разумео - идеал мора бити реалан. То није ишло и зато је комунизам пропао.

● Сукоб теорије и праксе.

Шенхубер: Јесте, теорија је лепа и народ каже да је све у реду, међутим, народ тешко живи.

● Колико сте упознати са тренутним политичким дешавањима на територији савезне државе, односно са сукобом између Србије и Црне Горе који вештачким путем, захваљујући доларима, изазива Америка?

Шенхубер: Америка хоће да уништи Југославију. Сада је Македонија откинута. Ђукановић је трговац, он је купљен човек. Он није Србин, он је издајник. Мађари хоће Војводину, и нормално, имају Американце за то. Србија мора бити све мања и мања, јер је мала Србија добра Србија.

● Зашто тако размисљају, имате ли представу због чега на такав начин размисљају?

Шенхубер: Америка није национ, не постоји амерички народ. Постоје Пољаци, Срби, Жидови, Румуни, Арменци. Постоји снажна светска сила, једна осовина Вашингтон - Тел Авив - Јерусалим.

● Које ће те утиске о српским радикалима понети у Немачку?

Шенхубер: Пун сам утисака о српском народу и свим десно оријентисаним партијама које ја познајем. Српска радикална странка је најбоље организована странка и може да служи као узор осталим странкама у Европи тог типа.

24. ЈУЛ 1999. ГОДИНЕ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА НОВИНАРЕ

СТОП ИСКРИВЉЕНОЈ МЕДИЈСКОЈ СЛИЦИ

Александар Вучић: Српска радикална странка имала је изузетну част да буде домаћин двојице истакнутих немачких интелектуалаца. Први је Франц Шенхубер, познати публициста, интелектуалац, јавни радник, који је својевремено био и оснивач Немачке републиканске странке. Двојица људи који спадају међу најугледније у Савезној Републици Немачкој, дошли су да посете ову земљу и да се сами увере у све оно што се у нашој земљи збивало у току агресије НАТО-а на Србију и Савезну Републику Југославију. Наравно, они су овде дошли као пријатељи, а не као агресори, као они који се супротстављају свему што су чинили и немачке трупе.

Ми смо са њима успоставили, рекао бих, веома значајан контакт, имали смо веома садржајне и срдачне разговоре. У тим разговорима смо, чини ми се, на најбољи могући начин дефинисали глобалну политичку сцену Европе, и уверени

сам да ће, пре свега, господин Шенхубер, допринети другачијој медијској слици о свему ономе што се збива у нашој земљи.

Они су у току рата предузимали максималне кораке да стану у одбрану Србије и Савезне Републике Југославије, земље која се бранила од агресије. Можете да замислите колико је то било теško чинити у Савезној Републици Немачкој у току агресије. Утолико смо им ми захвалнији. Ми се надамо и уверени смо да демонизација и станизација којој је био изложен целокупан српски народ у немачким мас-медијима више неће бити на истом нивоу.

Ми смо у нашим разговорима истакли да Српска радикална странка, као и целокупан српски народ жели добре и пријатељске односе са немачким народом. Желимо добре односе са немачком државом, али не са онима који су до јуче учествовали у бомбардовању и злочина-

чком убијању нашег народа и рушењу и уништавању наше земље.

Сматрамо да Немачка, уз Русију, представља велику силу у овом делу света и да на њој у будућности треба да лежи далеко већа одговорност за мир и супротстављање мондијалистичкој и тоталитарној политици Сједињених Америчких Држава.

Такође, сагласили смо се да данас, нажалост, у највећем делу Европе, пре свега у западној Европи, функционишу и своју дужност обављају режими који су у поданичком односу према режиму Сједињених Америчких Држава, и то не само на жалост Србије и Савезне Републике Југославије, већ свих европских народа, представља највећи проблем и највећу трагедију.

Наши гости ће вам се и сами обратити. Они су ту и са циљем да немачкој јавности укажу на осећања српског народа, на све оно што наш народ мисли и

Александар Вучић: наши гости добро познају глобалну политичку сцену Европе и света и од њих очекујемо медијску помоћ

на све начине na koje би наш народ желео да изађе из ове кризе.

Ми смо, наравно, отворени за сарадњу са немачким народом, са Немачком. Посебно очекујемо, уколико дође до сазревања другачијих идеја и победа другачијих идеја у тој земљи, да ће наша сарадња бити далеко плодотворнија и боља него што је то био случај данас.

такође, желим да укажем на чињеницу да насупротив Западу, Српска радикална странка у Србији показује да се успех може постићи уколико се држимо заједно с народом, ако поседујемо истински патриотизам, а не шовинизам, и потпуно јасне идеје.

Пре него што сам овде дошао написао сам књигу о Жан Мари Ле Пену. Наслов

на тај начин позледили старе ране и поново их отворили, и то са обе стране. Многи старији Срби се сећају времена када је после рата тешко стечено поверење поново и скршено.

По мом мишљењу једна ствар је важна - ми живимо у времену у коме је Америка светски полицајац број један. Западноевропске државе и њихови водећи политичари, нарочито Блер, такође Ширак и Шредер су само једна врста помоћних полицајаца.

Али, желим да вам сасвим јасно кажем да мишљење које ја заступа у западним медијима има незнатну мањину.

Очекујем ваша питања.

Грет Судхолт: Ја сам издавач књига господина Шенхубера, посебно његове последње књиге која се налази у завршној фази. За мене је био велики подухват да са господином Шенхубером дођем у Београд, и захваљујем се на отвореном и срдачном пријему који сам у Београду доживео.

За мене као једног издавача књига са политичком тематиком изузетно је значајно да се увек, кад год је могуће, види и чује и друга страна. То значи да у Немачкој покушавао да потпуно разјасним ствари да је НАТО у овом рату починио ратни злочин. Такође покушавамо да у оквиру документације коју имамо то и објавимо. У немачким новинама смо приказали да је немачка војска дошла преко Албаније. Закључак је био тај да Немачка није требало да учествује у том походу преко Албаније. То је у супротности са немачким Уставом и у супротности је са људским правима која дефинишу документи Уједињених нација. Немци не треба да служе свуда по свету Американцима само за такве врсте послова. Хвала вам.

Александар Вучић: Ја сам заборавио да укажем на неколико ствари из живота господина Шенхубера, али сте из његове приче схватили да је био и уредник баварске телевизије и да се бавио тим медијским послом пре него што је прешао и у политику, а потом у публицистику, писање.

Показали смо нашим гостима резултате злочиначких удара НАТО снага на нашу земљу, пре свега на Београд. Данас ћемо са њима ићи и у Нови Сад. Показали смо им и зграду Владе Републике Србије и Генералштаба и кинеске амбасаде и Пословног центра "Ушће" и зграду Радио телевизије Србије. Они су искрено били згрожени над свим оним што су видели.

Разговарали смо и око медијских утицаја и око начина извештавања немачких медија у току претходног рата. Чак и они сами знају да људи који су извештавали одавде приватно не мисле тако лоше о Србији као што се то на крају појављивало, управо због оног што би се у крајњој инстанци могло назвати америчком контролом информација и ничим другим.

То је оно против чега се ми идејно и идеолошки боримо и управо смо, очигледно, нашли савезнике, људе који су

Франц Шенхубер: ми живимо у времену у коме је Америка светски полицајац број један

Сада ћу замолити господу Франца Шенхубера и Судхолта да вам се обрате, а када заврше, имаћете прилику да нам постављате питања, о било чему што вас буде интересовало.

Господине Шенхубер, изволите.

Франц Шенхубер: Желим прво да се захвалим на љубазном и коректном дочеку на који сам наишао у Србији, нарочито код преставника Српске радикалне странке.

Данас знам више, или мислим да знам више о правим односима и стварности у овој земљи, али бих желео да, пре свега, прецизирам основни разлог мог доласка.

Дошао сам као новинар и писац, а не као страначки функционер. У овом тренутку пишем књигу која се зове "Европска десница - илузије или шансе?". У тој књизи Србија ће одиграти главну улогу, мада десне партије у западној Европи немају у овом тренутку успеха. Али,

књиге је био "Жан Мари Ле Пен - побуњеник", а у поднаслову је писало да је Национални фронт модел за патриотску Европу.

Данас могу да кажем да модел функционисања европских десних партија лежи овде у Београду. То су у овом тренутку моје прве импресије. Када се будем вратио у Немачку разјаснићу да је НАТО агресија један од највећих злочина у овом веку. Такође, схватам шта је кришење права народа, али као дугогодишњи главни и одговорни уредник сасвим добро знам механизме мас-медија.

У немачким мас-медијима постоји једномишљеност да су Албанци против Срба. То је разумљиво када се зна да велики део западноевропских мас-медија подржава Америка и налази се на платним списковима Америке.

На крају, желим што је и Немачка учествовала у овом рату. Покушаћу да објасним мојим суграђанима да смо ми

родољуби, који воле своју земљу, али воле и друге народе, и у Немачкој, што је важно и због природе те земље и значаја њених неупоредиво већих могућности у следећем периоду.

Ако имате питања о било чему и за мене и за моје госте изволите, поставите их.

Новинар: Како немачки медији извештавају о раду Српске радикалне странке?

Франц Шенхубер: Такво питање сам свакако очекивао. У немачким медијима успех се и даље релативизује. Звезда немачких медија је плејбој америчког узора, господин Ђинђић. Он добро говори немачки и немачки новинари знају да им није потребан преводилац.

Ради се о веома рафинираним методама. И најмање демонстрације, било где у Србији показују се у Немачкој као почетак једног свеукупног народног отпора и устанка. Када ја у Немачкој питам које политичаре познају одавде, кажу да знају господина Милошевића и оног господина са брадом, знају га сви, а затим знају господина Ђинђића. Јер он је љубимац немачке социјалдемократије.

Али морам такође да додам да се у последње време све чешће чује и име др Шешеља и то из сасвим једноставног разлога. Леви мас-медији у Немачкој поручују да морамо бити веома опрезни, јер ће можда др Шешељ на крају испасти ипак најснажнији. Онда сам ту скоро прочитао по први пут резултате последњих избора. Тада сам се питао ко је тај човек - др Шешељ и колико је процената он добио на изборима за председника. Он је добио 49,5 одсто гласова, а на Западу сви мисле да је тај проценат добио господин Ђинђић.

Још нешто желим да вам кажем. Никада нисам разумео трансформацију у мас-медијима једне подземне армије која се зове ОВК, у једну ослободилачку армију. Јер знам само једно - да је најопаснија и најзлоћуднија мафија у Немачкој и на Западу албанска мафија.

Све док она буде код мадам Олбрајт и код господина Тачија, изнемађена код немачког народа неће бити. ОВК се приказује као анђео који лети по небесима. По мом мишљењу то је једна армија која се финансира илегалном продајом дроге, илегалном продајом оружја и проституцијом.

Новинар: Када сте већ споменули да се албанска ОВК приказује као анђео који лети по небесима, да ли је до вас стигла информација о масакру четрнаесторице Срба у селу Старо Грацко на Косову?

Франц Шенхубер: Сазнали смо и знамо само једно - масовне гробнице потичу од Срба. Врло, врло ретко појављују се у Немачкој и вести да су и српски мушкарци и жене били убијени. Али када се и то појави као слика број један, одмах се појављује и слика број два, нова налазишта, и увек се онда наглашава да су у тим масовним гробницама побијене жене и деца. То приказују, наравно, моје колеге, посленици са телевизије.

У Немачкој влада један закон - ако се на немачкој телевизији покаже да се ради о масовном бомбардовању и сваки војник зна да има слика српских жртава, одмах следећа слика показује сузе у очима једне албанске сељанке. И сви знате то и памтите, то је слика детета.

Морам сасвим отворено да вам кажем да Албанци, односно Косовари како их називају у Немачкој, генерално су приказани једино и искључиво као жртве, а Срби као злочинци. То иде тако далеко да и немачки министар спољних послова, Фишер, раније чувени пацифиста, противник рата, данас први маршира у рат и тако далеко иде да чак каже, као Клинтон, да се за акте реваншизма против Срба мора имати сасвим одређено разумевање. Значи, да због оног што су некад Срби чинили, по његовом мишљењу, сада Албанци треба то да чине Србима.

Ово није професионално, али ја морам да вам кажем, чини ми се да помало

почиње да се мења слика. У почетку је био огроман део Немачке, можда две трећине за НАТО напад. Данас је можда тај однос пола-пола.

Ја верујем да, ако бисмо стално радили, увек мало по мало, ако објављујемо истину део по део, а и ја ћу дати свој допринос у сваком случају, успех неће изостати. Постоје и добри и лоши и Срби и Албанци, али није тачно да треба да постоји колективна осуда и одговорност српског народа.

Новинар: Господине Вучићу, да ли имате коментар на масакр у селу Старо Грацко?

Александар Вучић: Све што се збива на Косову и Метохији је страшно и трагично. Нико породицама убијених њихове најближе неће моћи да врати. За њих је та трагедија мука и патња непреболна. За нас као народ за нас као државу још један наука да сами морамо своје да чувамо. И као народ смо криви што део свога народа нисмо чували. Или неко у власти ко то није дозволио. А од окупатора то очекивати, потпуно је бесмислено.

Од шиптарских терориста и бандита и њихових помагача ништа боље нико није могао да очекује. И чини ми се да сво лицемерје тих западних сила и свих оних који су оптуживали Србе за наводне злочине, а ниједном их нису доказали, су на трагичан начин по нас Србе пали у воду. Али се плашим да ни десетине мртвих српских глава није довољно да се поједини распомањени умови и на Западу увере у бесмисленост својих злочиначких акција и у бесмисленост своје политике.

Новинар: Господине Вучићу, како коментаришете изјаву генерал-пуковника Павковића да је наша земља извојевала победу?

Александар Вучић: Не дај нам Боже, никад више такве победе. Надам се, и Богу се молим, да нам се никада више у историји оваква победа не понови. И боље би било да то не говори. Питајте породице ових убијених како су победили и како осећају ту победу.

Хтео сам још да вам кажем о нашим гостима, пошто сам им домаћин већ два дана, да сам се лично уверио у то да се ради о заиста изузетним интелектуалцима, људима који изванредно добро познају глобалну политичку сцену Европе. Много сам научио од њих. Они фантастично добро схватају и стање и одnose и у свету, али и у овом делу Балкана. Ја то раније за неке нисам говорио, али ово најискреније мислим и то је моја обавеза да вам кажем да бисте и ви знали да се ради о веома озбиљним људима, о људима од којих очекујемо помоћ, макар у медијском смислу.

Франц Шенхубер: Још само неколико речи. Говорим француски, енглески, руски и немачки језик. Уверен сам и надам се да ћу, када следећи пут дођем у Југославију српски језик знати толико да ћу моћи сам да вам се обратим, а не преко преводиоца.

Немци не треба да служе Американцима само за прљаве послове

КОРАК НАЗАД

Са политиком коју воде Сједињене Америчке Државе, човечанство окренуло точак историје за 60 година у прошлост. Клинтонovu опсесију "великим вођом" плаћају милиони невиних непокор(е)них народа

У последњих неколико година регион Балкана, а поготово оно, што се до скоро звало Социјалистичка Федеративна Република Југославија, био је полигон за разне игре. Игре са границама и без граница. Игре су водили разни људи са тог простора, разни народи, разне државе и режими. Игре које су вођене некима су биле на корист, некима на штету, а за српски народ – фаталне.

Међутим, оно што је ретко ко видео било је то, да главни играчи уопште нису одатле. Главни играчи били су хиљадама километара удаљени, али и поред те даљине веома успешно су повлачили концe. Водили су игру. Што је њима била само игра, за обичан свет била је сурова реалност.

Прве су биле трупе Уједињених Нација, које су 1992. године послате да наводно штите прекид ватре између Српске војске Крајине и Збора народне гарде, а касније се елегантно повлачиле, шестим чулом предосећајући сваку хрватску офанзиву. Злобници би рекли – као да су знали шта ће бити. Потом је дошао Унпрофор, па Ифор, затим СФОР, а сада и Кфор. Трупе различитих назива и састава, али зато исте мисије.

Мајстор ових игара без граница, померајући их све као шаховске фигуре, успут селећи стотине хиљада људи са једног места на друго, орвеловски је поручивао осталој локалној "ситној боранији": пазите шта радите, Велики Брат вас гледа.

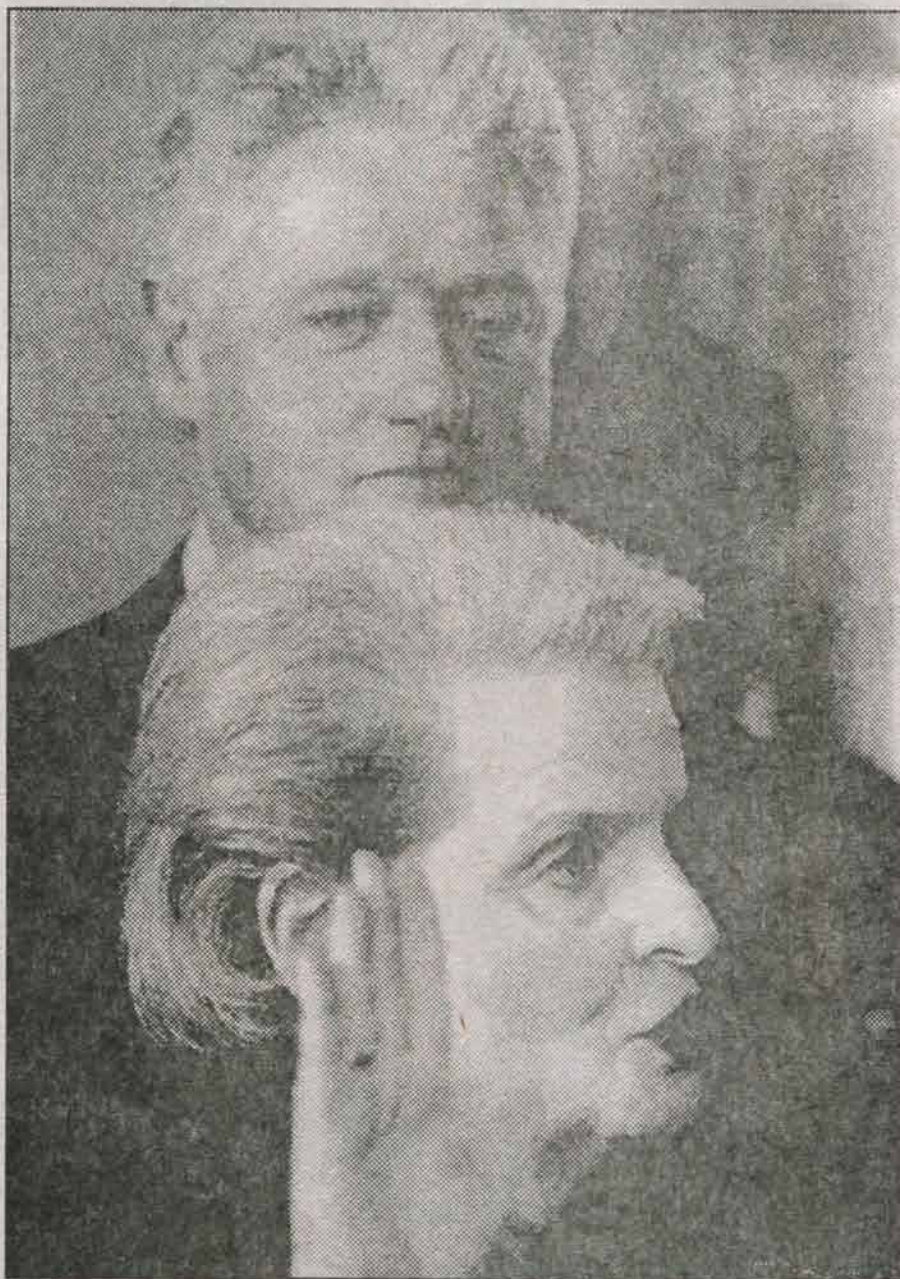
Од Словеније до Косова и Метохије

Да ли се неко за све те године запитаво ко је тај који ведри и облачи овим просторима? Ако и јесте, вероватно је као одговор давао погрешна имена. Разноразне државице које су на Балкану настале у последњих десет година, а које се и дан данас упињу да за себе обезбеде назив некаквих регионалних супер сила, у ствари су само производ најобичније игре Великог Брата, коме сви можемо да "захвалимо" за оно што нас је снашло.

Велики брат је још давне 1991. године одлучио да започне игру тако што је подржао одлуку Словеније и Хрватске да се "раздруже" од тадашње Југославије. Иако је знао да је таква одлука потпуно противна међународним правним нормама, и да ће сигурно доћи до крвопролића, Велики Брат се није поколебао.

Што је време више протицало, игра је Великог Брату бивала све занимљивија, 1992. године отворио је још једно жариште: Босну и Херцеговину. То је био један од најкрвавијих сукоба које је свет видео од краја Другог светског рата. Међутим, што има више крви, то је Великог Брату интересантније. Када Великог Брату игра постане досадна,

сва кризна жаришта која је проузроковао, лично је затварао. Истилом, ако треба. Тако је било релативно мирно неколико година, а онда је Великог Брату поново постало досадно. Ваљало је поново отпочети игру, чисто да би се показало умеће Великог Брата. И почели су терористички навали на Косову и Метохији.

Адолф Клинтон новог светског поретка:
Четврти Рајх на темељима "томахавак" демократије

Када је Србија реаговала, да би заштитила голе животе својих грађана, Велики Брат је, у маниру искусног играча, отпочео бомбардовање. Бомбардовао је дан и ноћ, без престанка. Њему ништа нису значиле огромне цивилне жртве, ништа му није значило намерно пресељавање хиљада Шиптара, не би ли се у свету они представили као избеглице, које је српска војска протерала.

Нажалост, овдашњи лидери нису били играчи калибра Великог Брата. Уз игру, изгубили су и Косово и Метохију, што никако нису смели. Великом Брату није стало до Косова и Метохије, битно му је само да је добио игру и да је било по његовом.

Игре без граница

По окончању агресије на СР Југославију, наивни би помислили да ће доћи крај свим тим играма. Али они и не слуте да је то само била игра у оквиру веће игре Великог Брата. Она још увек траје.

Упитаће се неко, како је могуће да Велики Брат тако прорачунато поступа? Откуд то да су му потези толико ефектни? Како то да га нико не може прозрети? То је зато што се игра Великог Брата води углавном индиректно, преко мреже ситних послушника, проданих душа које су, зарад мало славе, пара и пажње Великог Брата скренуте у њиховом правцу, спремне на све.

Они ће издати земљу, убити најбољег пријатеља, дљунути на сопствену породицу, али никад неће устати против Великог Брата. Таквих ликова у ових протеклих неколико година на овим просторима било је много. Неки од њих су још увек активни, а активирали су се и неки нови.

Савез за промене, путујући циркус Зорана Ђинђића, има све атрибуте организације под контролом Великог Бра-

та. Они су његова шаховска фигура, коју он повлачи кад му то затреба. Међутим, због калибра људи који се у тој организацији налазе, њихове способности и покретљивости, рекло би се да је Савез за промене у строју Великог Брата само обичан пион. На њих се и рачуна и не рачуна. Као и сваки пион, Савез није много покретљив ни опасан, али ако противник не пази, може да се претвори у краљицу и нанесе грдну штету. Његови лидери ће данас бити овде и држати митинг. Сутра ће ићи у Херцег-Нови, да приме инструкције од изасланика Великог Брата, а уколико се поново зарати, уздају се да ће их Велики Брат склонити на сигурно место. Наивно, јер се зна да се пиони најлакше жртвују.

Мило Ђукановић, председник Црне Горе, такође је фигура на страни Великог Брата. На њега Велики Брат много више рачуна него на Ђинђића, јер је способнији и више је постигао. Мило Ђукановић је скакач Великог Брата. Окретан и опасан. Он ће, кад год то Велики Брат пожели, да постави захтев о редефинисању односа између Србије и Црне Горе. Кад год то Велики Брат пожели, Мило ће подићи тензије између Војске Југославије и МУП-а Црне Горе. У правом тренутку ће знати да прогласи своју неутралност у сукобу СР Југославије са НАТО-ом. У право време моћи ће да своје потезе окарактерише као једини излаз из кризе у којој се Црна Гора нашао захваљујући савезу са Србијом. Мило Ђукановић чини све како би се Велики Брат њиме поносио.

Милаш Динкић и његова група независних економиста Г-17 негде су истог калибра као и Зоран Ђинђић. Њихов концепт такозване "прелазне Владе" чак ни њима самимa није јасан. Не само њима, тај концепт није јасан никоме, сем Великог Брату. Е, њему је јасан из простог разлога што зна да је и тај концепт још само мало дима у очи, мали блеф,

како би се прикрили прави циљеви игре. А што се Групе 17 тиче, њима је та прелазна влада битна само због жеље да они буду у њој. Без избора и без услова.

Крвава партија Адолфа Клинтона

Ко су још фигуре ове велике игре? То су разни независни синдикати, независне новине, независне радио и телевизијске станице, независна удружења и остале независне слуге. На крају, ко још пита роба каква је слобода?

Има на овим нашим просторима још једна фигура, продужена рука Великог Брата, која све ове ситније фигуре усмерава и покреће. То је Роберт Гелбард. Он је кључна фигура овде. Он је Краљица. Не само у овој, већ и у многим другим партијама крвавог шаха Новог светског поретка.

Ко је Велики Брат, тај мајстор игара са туђим животима? Ко, ако не тренутно једина глобална супер сила, Сједињене Америчке Државе. Америка, преко своје администрације, црта и брише границе у свету, одлучује о рату и миру, о животу и смрти, о сиромаштву и благостању. Америка је та која игра своје крваве игре, зарад својих и само својих интереса. Она има ексклузивно право да одени где има демократије а где не, ко је тиранин, а ко није. На нашу жалост, нисмо на време схватили да су потези које Америка вуче у ствари преписани и једном већ виђени. Преписали су их Американци од другог једног играча игара без граница, само што је тај играо пре тачно 60 година. Остаје само нада да ће и Америка проћи као он.

Вук Фатић

Хијерархија шаховске табле: краљ Гелбард, скакач Мило, пиони Ђинђић и Динкић

(ПРЕ)ЖИВЕЋЕ ОВАЈ НАРОД

Свежа сећања на рестрикције. Ко се влада по оној "што горе, то боље" и за чији рачун? Држава се брани радом

Ових дана у Србији многим људима се у глави непрекидно понавља једно те исто питање: како преживети наступајућу зиму? Можда ово годишње доба и не би толико брига задавало нашим земљацима, да није било НАТО бомби, које су у приличној мери општетиле електро-енергетски систем Србије.

Истини за вољу, ни ранијих година, током најхладнијих месеци, снабдевање грађана Србије електричном енергијом није било идеално. Проблем би настајао када би велики број потрошача, који користе електричну енергију за загревање својих просторија, толико преоптеретили мрежу, да она то није могла да издржи. Тада би обично Електродистрибуција била приморана да врши планска искључења електричне енергије, како би избегла веће кварове на својим системима.

Најтеже су били погођени велики градови, попут Београда, где грађани још памте обимне планске рестрикције електричне енергије, из доба када је Небојша Човић, као кадар Социјалистичке партије Србије, био градоначелник. Они грађани, који користе електричну

енергију за грејање, тада су се смрзавали у својим хладним становима, чекајући да се електродистрибуција сети да "укључи" њихову групу, што се у појединим насељима није дешавало данима, те је изазивало разне грађанске протесте. Као за инат, десило се да је та зима 1995/96. године била веома оштра и дуга.

Можда је управо свежа сећања на ту зиму проузроковало толики страх, готово панику у народу; а има она народна пословица: "У страху су велике очи".

Суморне прогнозе

Прича о евентуалном колапсу електро-енергетског система ове зиме није једина која сеје панику широм земље Србије. Говори се и да хране неће бити довољно, да ће плате и пензије још више каснити, да неће бити огрева, горива и томе слично. Катаклизмична предвиђања крећу се до невероватних, чак научно-фантастичних размера. Тако можемо чути и да је само питање дана када ће нам се руска орбитална станица "Мир" сручити на главу, да само што нас није ударио астероид величине Европе, ко-

ји великом брзином јури кроз свемир баш у правцу Југославије, а најзапаженији и најинтересантнији су пошт-оваоци лика и дела Мишела Ностраламуса и породице Тарабић, који су, из напред наведених извора, дошли до податка да ће ове 1999. године бити, ни мање ни више, него смак света. Додуше, он је прво најављиван током прохујалог рата, у виду нуклеарног сукоба између САД и Русије, замислите, због нас. Затим је најављиван за 11. август, када се десило оно чувено помрачење Сунца. Иако је у оба случаја смак света изостао, разноразни тумачи пророчанстава ипак не губе наду да ће до њега доћи баш ове године.

Све у свему, чињеница је да тренутно у народу круже многе приче о не баш светлој и перспективној будућности, која очекује народ српски већ за неколико месеци.

Спремни на све

Постоји ту још један моменат. Поједини политичари и политичке организације у Србији, наклоњенији више страним, него интересима сопственог

Државни органи улажу максималне напоре да се оспособе уништени инфраструктурни и електроенергетски објекти

народа, намерно подгревају страх који влада међу грађанима од предстојеће зиме, како би га употребили за своје страначке циљеве и за циљеве својих налогодаваца. Чинећи то, они себично и неодговорно, а можда и свесно, прете да хладну зиму "загреју" крвавим обрачунима и немирима, који би могли да избију између грађана исте државе, али различитих политичких опредељења.

Изгледа да неки опозициони лидери себе доживљавају као носиоце ексклузивног права на појам "демократија", па стога очекују да сви на свету поверују

ћање београдске таксе од три одсто и тако даље.

Сем тога, Влада Републике Србије навелико ради и на доношењу низа уредби, којима би се решила питања уредне и редовне исплате плата, пензија и осталих друштвених примања, као и исплате заосталих дугова из претходног периода.

Темпом као да рат траје

Управо у овом тренутку у току су и радови на поправци инфраструктурних

нике, чија су радна места физички уништена током агресије НАТО пакта на нашу земљу. Огроман број радника "Црвене заставе" из Крагујевца, "Крушика" из Ваљева, "Слободе" из Чачка и многих других предузећа, остали су без извора прихода за себе и своје породице, након што су поједине "цивилизоване" земље Западна одлучиле да демократски бомбардују њихова радна места.

Међутим, Влада Републике Србије је, свесна проблема са којима су се суочили ти људи, још док је трајала агресија донела уредбу, којом се обезбеђују средства, која ће радницима који су остали без радних места бити исплаћена у виду кредита. Те кредите они ће моћи да употребе за покретање сопствених производних погона, пољопривредних газдинстава или објеката мале привреде и тиме реше проблем издржавања својих породица.

Суочена са гомилом недаћа које су притисле нашу земљу ове, не баш таличне, 1999. године, Влада Републике Србије даје све од себе како би што ефикасније решила прво најургентније проблеме, а затим и све остале са којима се грађани свакодневно сустрећу, а који су у њеној надлежности. На жалост, многи грађани су врло брзо заборавили како смо сви током рата масовно били зачуђени и пријатно изненађени, откривши да нам држава боље функционише у условима ратног стања, него када је мир. Влада Републике Србије јасно ових дана ставља свима до знања, да ту тенденцију ефикасности из ратног периода намерава да задржи и у овом поратном, који такође, због свега што нас је снашло током ове године, носи извесне изазове, првенствено везане за обнову земље.

И на крају, како преживети наступајућу зиму? Исто, као и све које су биле пре ње. Исто, као и пролеће које долази после ње, као и ова годишња доба.

Вук Фатић

Владан Батић и Вук Обрадовић:
Савез за промене из сигурне заветрине призива хаос

како је сваки њихов потез исправан и демократски, а све што уради актуелна власт је репресија, пљачка и безаконје. Управо са таквим идејама, они се можда не би либили ни да изазову братоубилички рат у Србији, и тиме највеће зло, које би овом народу могло да се деси, а све зарад сопствене промоције и зарад мало левих речи од стране западних администрација.

Наравно, по избијању једног таквог сукоба они би вероватно елегантно побегли из Србије, што не би било ништа што од њих већ није виђено.

Влада се довија

Влада Републике Србије је пре извесног времена донела уредбу, којом се омогућује исплата заосталих примања пензионерима, у виду потврда, којима ће они моћи да плате електричну енергију и огрев. На тај начин су једним потезом решена два, ако не и више проблема. Прво, знатно је смањен дуг који држава, као гарант Фонда за пензијско-инвалидско осигурање, има према нашим најстаријим суграђанима. Друго, електричну енергију и огрев, које би пензионери морали у сваком случају да плате, и то у готовом новцу, сада могу платити путем потврда. Тако ће готовину моћи да употребе за решавање других животних проблема, као што су куповина хране, одеће и обуће, пла-

и електро-енергетских објеката у Србији, који су оштећени током дивљачких бомбардовања НАТО варвара, и очекује се да ће у великој мери радови бити окончани до наступајуће зиме.

Велики проблем представља обезбеђивање елементарних услова за рад-

Вештина могућег: три заостале пензије за струју, угаљ или дрва

КОНФЕРЕНЦИЈЕ ЗА НОВИНАРЕ

СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

ПРИВАТИЗАЦИЈУ ТРЕБА ПОЈЕДНОСТАВИТИ

19. АВГУСТ 1999. ГОДИНЕ

Др Војислав Шешел: Српска радикална странка је задовољна почетним, систематским, реформским захватима у економској и социјалној сфери, с којима су кренуле Савезна и Републичка влада. Наравно, ми сматрамо да то још није довољно, да треба даље инсистирати у том правцу и да треба користити све добре и паметне идеје како би се створили што бољи услови за економски препород и реализацију социјалне правде.

Поред реформе пензијског и социјалног осигурања, поред либерализације у економској сфери, један од кључних послова који је пред нама је процес приватизације, процес који је до сада вођен лоше, траљаво, који се базирао на неколико промашених концепата и у коме смо, изгледа, у неповрат изгубили скоро пуних десет година.

Сада је веома важно да се законским променама обавезу сви привредни субјекти из сфере друштвене својине на приватизацију, да приватизација буде орочена и да се поједностави поступак којим ће се она извести. Циљ оваквих реформских захвата би био стављање у функцију свих државних и друштвених потенцијала. Ти потенцијали постоје. Говорили смо вам већ раније да велики финансијски потенцијал постоји у процесу приватизације пословног простора, у омогућавању откупа пословног простора, пре свега оних који га сада већ користе, а онда и кроз продају на јавној лиценцији, кроз приватизацију градског грађевинског земљишта и тако даље.

Приватизација спортских клубова се поставља ту као веома важан посао коме се напокон мора приступити. Ту ће можда отпори бити највећи, јер смо ми имали праксу политизације спорта, недозвољено учешће политике у спорту, један облик присвајања спортских

клубова од стране активних политичара и тако даље. И то је увек био извор криминала. Што је политичар на челу клуба био утицајнији, то је клуб више био у могућности да некажњено улази у финансијске малверзације, а све на штету спорта и основне функције коју спорт има у друштву.

По мишљењу Српске радикалне странке сви спортски клубови морају бити приватизовани, приватни. Да ли ће њихови власници бити спортисти, да ли ће бити навијачи, да ли ће бити други грађани, то је већ питање које се законом систематски уређује. Кроз процес приватизације спортских клубова

Приватизација Културно-спортског центра "Пинки" је у току и сви спортски објекти у земљи треба да се приватизују

такође се може решавати питање старе девизне штедње, јер ми основано претпостављамо да има поприличан број штедиша који би пристао да својом старом девизном штедњом купи део власништва у појединим спортским клубовима.

У Србији постоји огроман број спортских објеката, стадиона, дворана, базе и тако даље. Ми смо на земуномском примеру показали да је и ту могућа приватизација. Приватизација "Тинкија" је у току и сматрамо да се на тај начин могу приватизовати сви остали спортски објекти у земљи.

Власт, држава, не треба у све да се меша. Најпааметнија је она влада која најмање влада, која препушта највећем

на локалне, па на савезне, па на републичке. Редовни термини за одржавање локалних и савезних избора су већ 2000. године. Ти би се избори држали ипак пре времена, ако се локални избори распишу крајем ове године, а на пролеће савезни. Редовни републички избори би били 2001. године. По нашем мишљењу најбоље би било да буду на јесен 2000. године. За све озбиљне политичке партије је добро да се организују три изборна турнуса како би странке имале више шанси и како би могле темељитије да се припреме за изборна суочавања. Али смо спремни и за изборе у истом дану и у неком најближем могућем термину. Што се нас тиче, ми можемо и у септембру.

ки пут спремнији да разговарамо о изборним условима и о термину заказивања избора, о равноправности странака у предизборној кампањи и тако даље. Ми сматрамо да имамо добре изборне законе, и савезни и републички, али смо увек отворени за разговоре са другим партијама по питању њиховог евентуалног побољшања.

Новинар (Стивен Ленгер, Њујорк тајмс): Рекли сте да сте спремни за ванредне изборе. Да ли сматрате да ће то бити добра идеја?

Др Шешељ: Ми сматрамо да сваки пут кад се друштво нађе у извесној политичкој кризи, кризу треба решавати ванредним изборима.

Новинар (Стивен Ленгер, Њујорк тајмс): Да ли сматрате да ће то бити добра идеја?

Др Шешељ: Да, ми сматрамо да је то добра идеја и ми се залажемо за ту идеју.

Новинар: Рекли сте да се залажете за ванредне изборе и да је то добра идеја. Да ли је постигнут договор са вашим коалиционим партнерима да се распишу ванредни избори и на ком нивоу?

Др Шешељ: Не, није постигнут договор да држимо превремене изборе, али је постигнут договор да се не супротстављамо евентуалној иницијативи опозиције да се иде на превремене изборе. Договорили смо се да се ниједна странка владајуће коалиције не супротставља томе. Чак ми идемо тако далеко да кажемо - ево, нека опозиционе странке кажу за који дан да се закажу избори и заказивањемо.

Новинар: Везано за опозицију, да ли Српска радикална странка планира неке активности у вези са вечерашњим митингом?

Др Шешељ: Ми нисмо опозициона странка, можда нисте обавештени, ми смо владајућа странка.

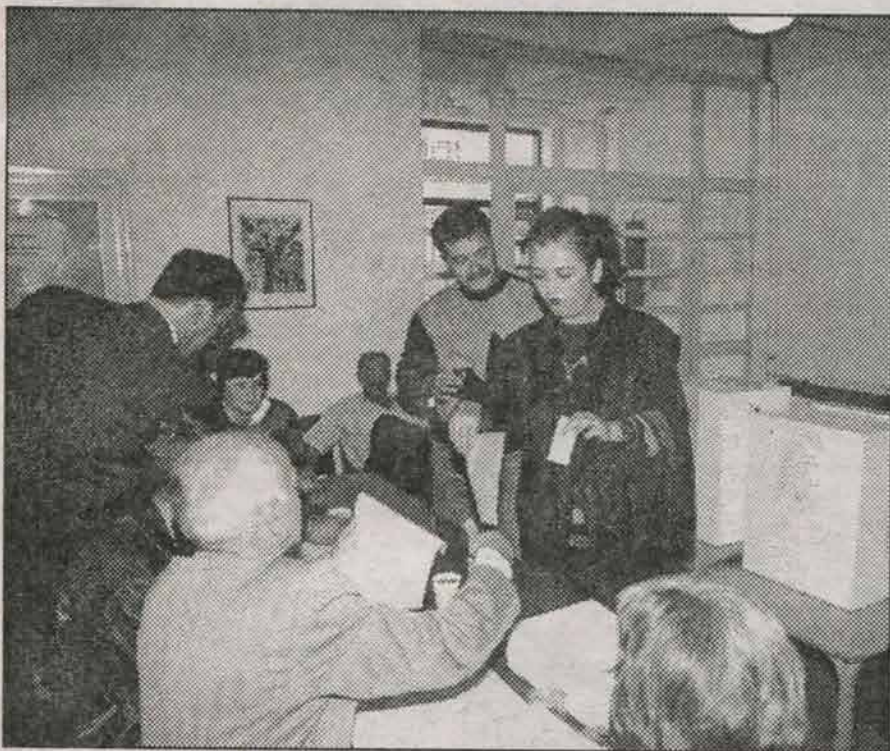
Новинар: Знам да сте ви владајућа странка.

Др Шешељ: А шта бисмо ми онда тражили на опозиционом митингу? Имате ли негде у свету случај да се владајућа странка прикључује опозиционом митингу?

Новинар: Да ли планирате неке паралелне митинге?

Др Шешељ: Не, ми никада не држимо паралелне митинге. Сматрамо да је демократско право свих опозиционих странака да држе митинге, да демонстрирају, да држе јавне скупове и тако даље. Важно је само да се поштује закон и да нема никаквих инцидента, да нема насиља. Када смо били опозициона странка, држали смо стотине митинга, јавних трибина, демонстрација, и увек смо водили рачуна да поштујемо закон и да нема инцидента. То очекујемо од садашњих опозиционих странака и ништа више. Могу да говоре све што желе, али не смеју да примењују насиље и не смеју, наравно, да доведу у опасност животе људи и њихову имовину.

Новинар: Познато је да је Српска радикална странка у савезном парламенту блокирала доношење закона о пре-

Српски радикали су спремни за превремене изборе на свим нивоима

броју економских, и уопште друштвених субјеката аутономију воље, потпуну слободу понашања у оквиру закона. А влада само контролише да ли се закони поштују и да ли се држави плаћају одговарајуће дажбине. Да би процес наплате тих дажбина био што ефикаснији, дажбине морају бити ниске и подношљиве. И управо у том правцу смо кренули.

Изволите, имате ли ви неко питање?

Новинар (Стивен Ленгер, Њујорк тајмс): Хоће ли бити превремених избора у новембру, ако их буде хоће ли то бити савезни или републички и какав је статус Косова?

Др Шешељ: Српска радикална странка је одмах спремна за изборе на свим нивоима. Ми сигурно нећемо бити никаква кочница за расписивање тих избора. Спремни смо да прихватимо сваку озбиљну идеју да се избори одмах расписују.

Сматрамо да би најбоље било да се избори држе у три фазе - да се прво иде

Што се тиче Косова и Метохије, Косово и Метохија су саставни део Србије и Савезне Републике Југославије. И наш правни поредак мора да се протеже и на тој територији. И изборни закони Србије и Југославије важе и на Косову и Метохији. Међутим, питање је колико ће заиста бити могуће да се избори одрже и на тој територији у догледно време, док су тамо окупаторске трупе НАТО-а. Ако се покаже да нису могући избори на Косову и Метохији, Српска радикална странка сматра да би у парламенту требало да остану празна посланичка места, па да се ти избори накнадно обаве и на том делу територије наше земље, кад то буде могуће.

Новинар: Када се већ говори о изборима, када ће Србија да добије стални изборни закон, јер се стално договарају нови закони, тога нигде нема у свету?

Др Шешељ: Србија има стални изборни закон, али у Србији су сви закони подложни променама. У суштини се ту ништа битно не мења. Али ми смо сва-

дузећима да би се ишло у приватизацију, а за који се претпоставља да би створио неки правни вакуум. Како ће се тај део решити да би се заиста убрзала приватизација?

Др Шешељ: Савезни закон о предузећима је донет.

Новинар: Али се стално продужава рок.

Др Шешељ: То је друга ствар. Ми смо се изјашњавали против продужавања рока, јер сматрамо да стабилност правног поретка штитимо и чврстином правних норми. Ако неко унапред рачуна да неће морати да испуни неку законску обавезу, да ће се реализација пролонгирати, онда је он лишен потребе да уопште поштује закон. Ми смо за то да се примењују санкције према онима који не поштују закон. Ако је рок 30. јун, или 31. децембар, онда сви морају своје обавезе да испуне до тог рока, а не из године у годину да им продужавамо тај рок. Зашто онда тај закон постоји? У

дикална странка би имала свог кандидата, али вам не могу прејудуцирати његово име. За нас су, додуше, најважнији парламентарни избори, јер у нашем систему председник нема неке велике надлежности.

Новинар: Шта можете да нам кажете о реконструкцији Владе Србије, јер се ових дана прича да Мирко Марјановић не жели да остане председник Републичке владе?

Др Шешељ: Мирко Марјановић сигурно остаје председник Републичке владе. Реконструкције ће бити. Не бих могао да вам кажем како ће влада после избора изгледати, неких промена ће бити. Што се тиче Српске радикалне странке ви већ знате за неке промене - Томислав Николић и Маја Гојковић су сада потпредседници Савезне владе, они ће бити разрешени дужности у Републичкој влади, Драган Тодоровић ће бити потпредседник Републичке владе и имаћемо два нова министра. Да ли ће

странке. И ми смо се све до неки дан залагали да у Влади учествују и Српски покрет обнове и Савез војвођанских Мађара. Пошто они нису хтели, пошто су одбили, ми нисмо имали другог излаза него да Владу реконструишемо са досадашњим коалиционим партнерима. Само са њима.

Нисмо ми политичку партију формирали да бисмо вечито били опозиција. Оног тренутка кад смо формирали политичку партију, ми смо желели власт. И годинама смо се за ту власт борили. Наравно, желели смо сами да дођемо на власт. Народ нам није дао да сами владамо, а по изборним резултатима ми смо принуђени на коалиције.

Новинар: Рекли сте да је Косово остало у саставу Србије и Југославије. У међувремену Србија се иселила са Косова. Када ће се Србија вратити на Косово?

Др Шешељ: Ја то ваше питање не разумем. Не разумем како то Србија може да се сели или да се враћа негде. Косово и Метохија су саставни део Србије и правно ту нема никаквих сумњи. Саставни су део Југославије и по гаранцији из резолуције Савета безбедности, али то је привремено окупирана територија. А окупација, као што би требало да знате, није правно него фактичко стање.

Новинар: Тамо владају закони Уједињених нација и КФОР-а.

Др Шешељ: Не постоје никакви закони Уједињених нација, тамо постоји воља Американца и њихових савезника. Али окупација не може бити заувек, окупација је привремено стање и једном мора престати. Резолуција Савета безбедности је орочена на годину дана.

Новинар: Као патриотска национална странка хоћете ли ишта учинити у Савезној влади да се промени химна којој се још увек звижди и која је анационална?

Др Шешељ: Није нам толика преокупација химна, колико нам је преокупација да се што пре створе услови да све српске избеглице из било које српске земље које желе да се упишу у књигу држављана Савезне Републике Југославије то одмах могу да ураде. Ми имамо неколико стотина хиљада људи који су подносили захтеве за упис у књигу држављана и још им то није омогућено. Ми очекујемо да ће сада Савезна влада тај поступак убрзати.

Новинар: А химна?

Др Шешељ: А што се химне тиче, није нам то основна преокупација, знате. Да изађемо из економске кризе и социјалне беде, да стабилизујемо државу, а онда ћемо лако о химни. Знате, тако симболичним стварима се највише баве они који се не разумеју у економију. Ми смо толико компетентни за економију да не стижемо ни да размишљамо о ономе што сада није примарно.

Митинзи су демократско право сваке странке, али не смеју да доведу у опасност животе људи и њихову имовину

томе је суштина. Савезни закон о предузећима је релативно добар закон. Међутим, још има привредних предузећа која нису у стању, због неспособног менаџмента, да примене тај закон, или избегавају да га примене.

Новинар: Хоћете ли ићи на изборе на једној листи са СПС-ом и ЈУЛ-ом, или засебно, као једна странка?

Др Шешељ: Српска радикална странка увек на изборе излази самостално. Ми никада до сада још нисмо правили предизборне коалиције, и нико још у нашим међустраничким разговорима није споменуо питање евентуалних заједничких листа.

Новинар: Да ли ће бити и председничких избора и ко ће ту бити кандидат?

Др Шешељ: Што се тиче евентуалних председничких избора, Српска ра-

се још нешто мењати у персоналном погледу, то ћемо видети, има још времена.

Новинар: Када може да се очекује реконструкција?

Др Шешељ: Мислим да ће се до краја месеца тај посао завршити.

Новинар (Стивен Ленгер, Њујорк тајмс): После повлачења са Косова ви сте рекли да ћете напустити Владу. Сада изгледа да све дубље улазите у Владу. Зашто?

Др Шешељ: Ми смо напустили Владу. Али подношењем оставке на чланство у Влади Србије ми нисмо поднели оставку на бављење политиком. Наша оставка у Републичкој влади је отворила простор за реконструкцију те владе уз тежњу да у реконструисаној влади учествују све озбиљне парламентарне

НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ ВЛАДА ХАОС И БЕЗАКОЊЕ

26. АВГУСТ 1999. ГОДИНЕ

Др Војислав Шешељ: Српска радикална странка сматра да су јучерашње мере Владе Републике Србије још један важан корак у правцу економских реформи и решавања нагомиланих економских и социјалних проблема.

Пре свега, Влада је успела да нађе решење за исплату три заостале пензије пензионерима у Србији и та исплата ће сада ићи ургентно кроз плаћање рачуна за електричну енергију, за огревно дрво и угља. Сваки пензионер ће добити потврду са комплетним износом три пензије и моћи ће сам да одлучује шта му је ургентније да плати - угља, дрва или струју, или све три ствари према својим потребама и у складу са износом пензије. Пола износа може да се употреби за плаћање струје по зимској тарифи, а пола за плаћање струје по летњој тарифи. Та потврда која ће се издати има карактер авансног плаћања, па је пензионер заштићен од неког евентуалног будућег поскупљења струје.

Ја не најављујем сада никакво поскупљење, и мислим да нећемо имати никакво поскупљење струје, осим преласка на зимску тарифу, али ћемо видети да

ли ће то бити онај законски износ или ћемо и тај износ смањити као што смо га смањивали прошле године. Убеђени смо да ће и тај износ бити смањен, али боље да сад не прејудуцирамо ствар.

Ви знате да смо се месецима, заправо годинама залагали за овакву једну варијанту. Та варијанта се сада примењује у пракси, она је усвојена и данас је изашла у "Службеном гласнику" Републике Србије. Ми сада трагамо за варијантом да се пензионерима исплати и онај такозвани стари дуг до кога је дошло у приличној мери кривицом неодговорних статистичара, због два различита система обрачуна и тако даље. Али сад шта је, ту је, проблем мора да се решава. У перспективи ми морамо на сличан начин решавати социјална давања, дечје додатке, материнске, породичке, трудничке и социјалну помоћ и тако даље.

У току су послови, наравно, не могу преко ноћи да се заврше, на решавању читавог низа других, сличних проблема. Јуче је Влада донела одлуку која ће допринети нормалном снабдевању горивом. Донесена је одлука о новој цени бензина и дизел-горива. Цена од 10,5 динара је сасвим пристојна, прикладна и ми очекујемо кроз наредних десетак,

петнаест дана да ће снабдевање горивом бити нормализовано, јер сви увозници сада имају рачуницу да у оквиру ове цене од 10,5 динара увезу гориво и да га пусте у слободну продају. Дажбине се држави плаћају само једном, без обзира колики ће после бити број посредника и то неће утицати на повећање цена горива. Ово ће бити један фактор стабилизације животног стандарда грађана, јер ће деловати и на смањење трошкова производње читавог низа роба.

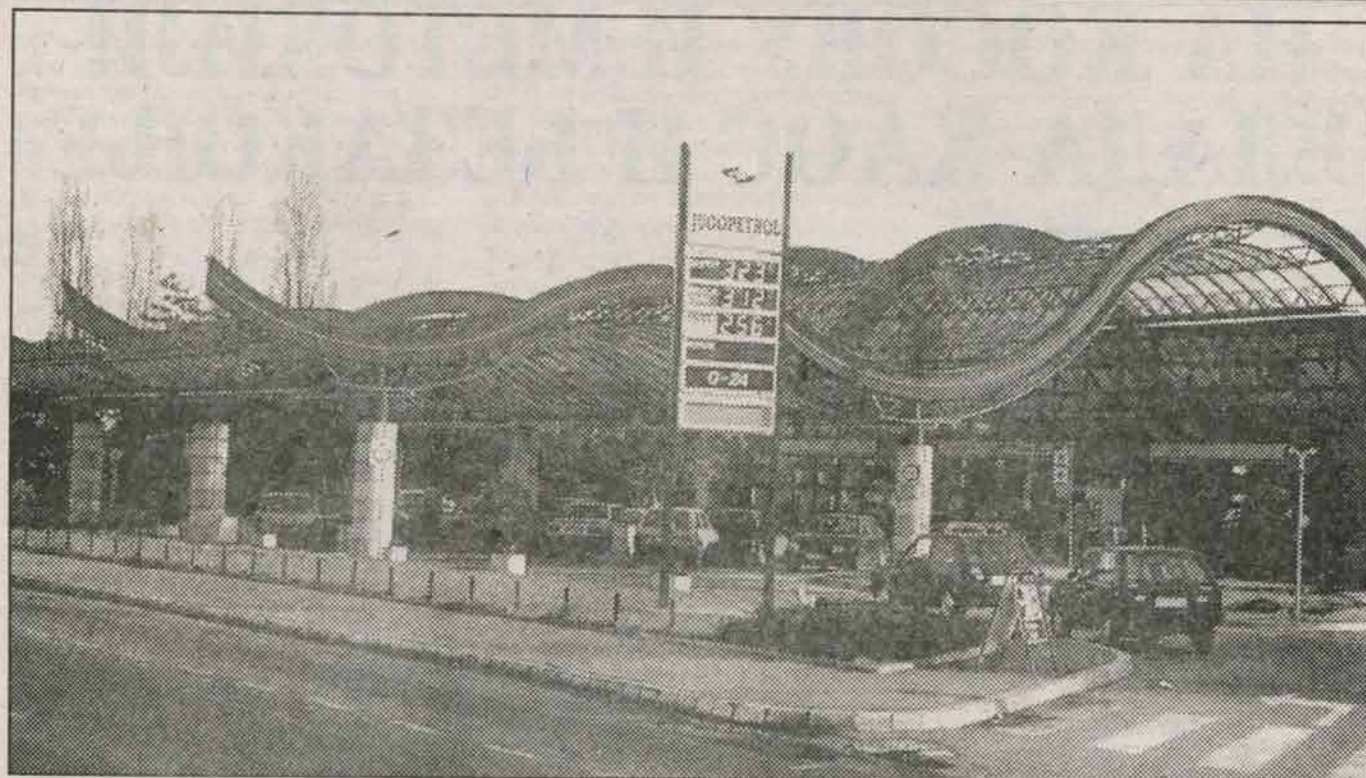
Ви знате, многи произвођачи су већ одавно у цену својих производа урачунали ову цену горива на црном тржишту која је негде око марку и 80 пфенига. А практично ми ћемо сада имати бензин, требало би да имамо у довољним количинама по цени испод једне марке и да га буде на свим пумпама. То су те мере на којима ћемо и даље инсистирати, које су добро промишљене, које су усаглашене међу сва три коалициона партнера у Влади народног јединства и мислим да ћемо ми убрзано ићи даље и решавати проблем по проблем.

Изволите, имате ли ви неко питање?

Новинар: С обзиром на то да нема српских лекара у болницама на Косову и Метохији, у чему се огледа суверенитет Србије на Косову?

Српски радикали се већ годинама залажу за ажурирање исплата пензија: потврдом са износом три пензије моћи ће да се плате струја и огрев

Одлуком Републичке владе нове цене бензина треба да допринесу нормалном снабдевању и укидање бонова

Др Шешељ: Суверенитет Србије и Савезне Републике Југославије доведен је у питање оног момента када су прве стране трупе дошле на ту територију. Наша држава је суверена само тамо где су наша војска и наша полиција.

Што се тиче конкретног проблема, Министарство здравља покушавало да га реши и да обезбеди довољан број лекара за све остале српске енклаве на Косову и Метохији. И ми се трудимо, улажемо и значајна финансијска средства и организујемо послове разних врста да се Србима омогући да задрже те своје енклаве и да остану на Косову и Метохији, јер је национални интерес да што више Срба тамо остане, ако је то икако могуће. А све док је Косово и Метохија под страном окупацијом ми се нећемо с тим мирити, ми ћемо предузети средства да се оконча страна окупација.

По уверењу Српске радикалне странке окупаторске трупе с Косова и Метохије морају кал-тал отићи. Њихово присуство је ограничено резолуцијом Савета безбедности Уједињених нација на годину дана. Да ли ће по истеку тих година дана та резолуција бити продужена или не, вероватно хоће, али после две, три или пет година мораће да се донесе одлука о престанку боравка страних трупа на нашој територији, о престанку окупације. Довољно је да једна стална чланица Уједињених нација у перспективи уложи veto на резолуцију о продужењу мандата, и те трупе ће морати да се повуку.

Новинар: Што се тиче изјаве генерала Павковића да ће на Косово морати да дође војска и да ће они морати да се склопе, како се ви одређујете према томе?

Др Шешељ: Стране трупе ће једном морати да се склопе и наша војска ће мо-

рати да се врати на Косово и Метохију. Ја нисам схватио да генерал Павковић очекује да се то деси сутра или прекосутра, али у неко догледно време свакако. Јер очигледно је да окупаторске трупе не могу на Косову и Метохији да постигну ништа од онога што су њихови формални циљеви дефинисани у резолуцији Савета безбедности Уједињених нација. Оно што они постижу то је да дају одрешене руке шиптарским терористима да угњетавају Србе, да убијају, да оптимају и тако даље, и оно што они постижу то су стратешки амерички интереси о којима смо ми говорили раније. Видите, Американци већ праве велику базу на подручју Косова и Метохије, мислим код Истока. Они иду својим путем, баш њих брига што Срби тамо гину, што је на Косову и Метохији хаос, што цвета криминал, што мафијашке банде владају практично целом територијом.

Новинар: Шта може наша власт да учини да би заштитила Србе на Косову, јер злочини се понављају, најновији је масовни масакр код Гњилана?

Др Шешељ: Тешко ми можемо да заштитимо Србе тамо где нема наше војске и полиције. Ми можемо помагати Србима, и ми им помажемо онолико колико можемо.

Новинар: Имате ли коментар на одлазак Аврамовића у Немачку и уопште на контакте делова опозиције са страним званичницима?

Др Шешељ: А што бисмо ми уопште коментарисали то где иде Аврамовић? Знате, ја мислим да се често деси да Аврамовић крене негде на пут, па на сред пута не зна где је кренуо. Он би долазио на седницу Савезне скупштине још 1994. године и два, три пута је заспао на се-

дницама Скупштине, за то смо били сведоци.

Аврамовић је у свему томе безначајан. Њега је својевремено пропаганда државних медија извикала, подигла на пиједестал неког финансијског спасиоца, а он заправо онај програм који се назива Аврамовићевим није ни писао, нити је знао шта се у њему налази. Прави аутор програма је био Никола Станић, и то сви знају, ко год се иоле разумује у финансије и актуелну економску политику.

Што се тиче опозиционих странака које сарађују са агресором, са непријатељем, сви њихови челници који се сусрећу са Гелбардом већ имају за собом богат криминални досије и за сваког има основа за кривично гоњење. Ја, као потпредседник Владе у оставци, или као активни потпредседник Владе, не бих могао да се мешам у рад правосудних органа. А онај ко иде и шурује и договара се са Гелбардом или Гелбардовим наследником како да се обара власт у Србији, долази под удар кривичног закона. Постоји читав низ чланова кривичног закона који то санкционишу. То ниједна држава на свету не би толерисала, па зашто би наша? Али, напомињем, ми се не мешамо у рад правосудних органа, они су независни и самостални, и очигледно веома, веома толерантни према оваквим облицима субверзивног деловања и отворене издаје.

Новинар: Шта мислите о хапшењу генерала Галића јуче?

Др Шешељ: Српска радикална странка не признаје Хашки трибунал. Сматрамо да је то једна злочиначка организација и противимо се било каквом деловању тог трибунала, хапшењу, извођењу људи пред његове чланове. Хашки

трибунал је једна изразито антисрпска институција. Али у свему томе има извесне небеске правде. Пошто Хашки трибунал не може да се дочепа главних српских бораша за слободу које је пре више година означио као ратне злочинце, сада је почео да хапси оне који су служили Американцима и њиховим савезницима. И Радослава Брђанина, који је издао Српску демократску странку и прикључио се Доднику, одсвирао своје, и кад више ником није потребан оде у Хаг.

И Момир Талић је служио Американцима, омогућио им да се формални ауторитет председника републике не игра и сад оде у Хаг. А што је Момир Талић уопште ишао у Аустрију? Што није питао свог врховног команданта, др Николу Поплашена да ли уопште да путује у Аустрију? Ишао је на своју руку и добио оно што је тражио. Не заслужује ниједан Србин, па макар био и најгори Србин, да се нађе у хашкој тамници, пред Хашким трибуналом, наравно. Али, овде је што се тиче Момира Талића, сам пао, сам се разбио. Шта ће у Аустрији? Шта ће српски генерал у непријатељској Аустрији? И онда се чули што су га директно из Аустрије испоручили у Хаг?

Добиће ред и на Биљану Плавшић, сигурно. Имају они криминални досије и Милората Додика. Када им више не буде био потребан, онда ће - е, хајде сада, шта си шверцовао, што си трговао цигаретама, овим, оним, хајде сад мадо у Хаг. Већ су имали једно пробно хапшење Биљане Плавшић, такође на бечком аеродрому.

Издаја сопственог народа се никоме не исплати, то треба сви да знају. И чак и онај ко има користи од конкретне издаје не цени издајника, него га користи док му је потребан, а после га једним потезом отпише као баласт.

Новинар: Да ли је постигнут договор са вашим коалиционим партнерима да се распишу ванредни локални избори у новембру?

Др Шешељ: Не, никакав договор није постигнут, никакав договор није прављен, али постоји начелна сагласност, ако опозиционе странке желе изборе, да на изборе идемо. Нико од коалиционих партнера у Влади народног јединства неће спутавати привремене изборе, такав договор постоји.

Што се тиче Српске радикалне странке ми смо вам износили раније у више наврата наш став. Ми желимо што пре локалне изборе, сматрамо да све изборе треба држати пре времена, али да поделимо изборну процедуру за локалне, савезне и републичке изборе. Ми мислимо да би већ до краја ове године требало ићи на локалне, на следеће на савезне и крајем следеће године на републичке изборе. Али смо спремни на изборе на свим нивоима у истом дану. Ту треба да се изјасне опозиционе странке. Ако се сада усагласе, ми можемо одмах расписати изборе. Можемо сазвати изборе тачно у онај дан када они желе.

Новинар: Ако се не усагласе?

Др Шешељ: Шта онда да радимо. Па нећемо их сада на силу терати да иду на изборе. Ако они не желе изборе, онда ћемо чекати редовне рокове. Следеће го-

дине се морају држати савезни и локални избори, је ли тако? Следећа година је последњи рок за њихово одржавање.

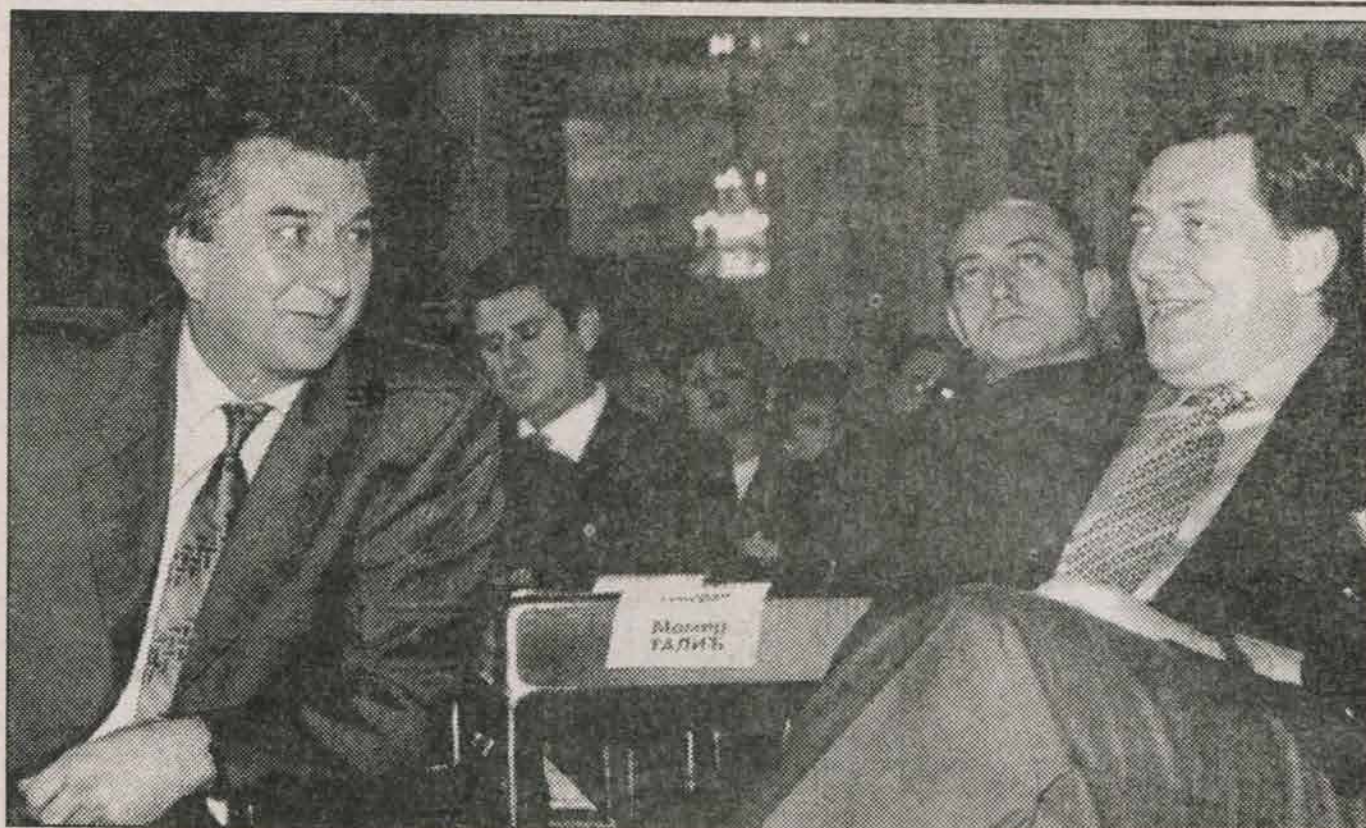
Да ли они морају бити 3. новембра, као што су били прошли пут, или ће месец дана раније, обично треба раније заказати, не треба чекати последњи рок, то може бити октобар или септембар следеће године, може и мај и јун следеће године, онда то већ нису привремене избори. У последњих шест месеци док не истекне редовни рок, који год датум да се одреди, избори нису привремене него редовни. Тако се то у читавом демократском свету третира.

Новинар: А што се тиче услова које опозиционе странке траже, а то су присуство ОЕБС-а и укидање Закона о информисању?

Др Шешељ: Прво, присуство страних посматрача никад није довођено у питање. Страни посматрачи, без обзира којим међународним организацијама да припадају, могу да присуствују нашим изборима, и свим изборним радњама. Али не може неко споља да нам проводи изборе, поготову не може ОЕБС који се толико компромитовао и у Републици Српској и на Косову и Метохији. Не може нико споља да проводи изборе. Постоје наши државни органи, постоје изборне комисије у чијем раду учествују све политичке партије које испуне законске услове. И ми смо спремни на све могуће договоре да би се постигла пуна коректност избора, и да би контрола изборног поступка била максимална. Јер то је и у интересу Српске радикалне странке, на крају крајева. А да нам

Агресија и даље траје:
на Косову и Метохији горе српске куће под будним оком КФОР-а

Празна столица генерала Талића:
за Србе сви путеви воде у Хаг, престоницу "америчког правосуђа"

неко споља организује и проводи изборе, то једноставно не долази у обзир. Ми нећемо пристати да будемо држава под окупацијом.

Што се тиче закона о медијима он је добар. Ја мислим да међу вама нема ниједног новинара који може да се пожали на тај закон. Да ли можете да објавите све што имате? Можете. Можете да критикујете кога год желите? Можете. Шта не можете? Не можете опет да објавите да сам заклао жену Слободана Јовића, на пример. Можете и то, али онда ћете платити строгу казну. Шта овај закон забрањује? То су само клевете и ништа више. А било је крајње време да се спречи објављивање таквих клевета.

И шта још овај закон забрањује? Овај закон забрањује реemitовање страних шпијунских телевизијских и радио станица. То су шпијунски програми, оно што емитује америчка влада на српском језику има субверзивни карактер, је ли тако? То су "Глас Америке", "Дојче веле", "Слободна Европа", "Франс интернационал", "Би Би Си" и тако даље. То не може да се реemitује код нас, не можете да објавите било какву информацију.

И даље неки објављују лажи и клевете. "Данас" објављује, "Блиц" објављује, измишљају пучеве у странкама, измишљају расколе, овај Млађан Динкић као амерички агент овде већ измишља како он има пуну подршку у Скупштини Србије, да он може да оствари апсолутну већину само кад би било тајно гласање, јер има своје људе и тако даље, код нас измишљају излазак Вучића из странке и тако даље. Све су то лажи, измишљотине и слично.

Новинар: А где је господин Вучић?

Др Шешељ: Он је на одмору до понедељка. Хоћете ли да вам кажем где је на одмору са женом и дететом? А кад се врати са одмора рећи ће вам шта мисли и о Млађану Динкићу и о овом Симоновићу из "Блица". Ми смо се сви у странци договорили да ове године максимално до десет дана користимо годишњи одмор. Неки су већ искористили, попут Драгана Тодоровића и Маје Гојковић, Вучић га сад користи, а Тома и ја га вероватно нећемо ни користити. Али сви људи из Централне београдске управе могу до десет дана да користе годишњи одмор. То се односи и на министре, и на заменике министара и у Савезној и у Републичкој влади који су из Српске радикалне странке.

Новинар: Како објашњавате ипак то да се чаршија бави тиме да Вучић излази из Српске радикалне странке и зашто то до сада нико није демантовао?

Др Шешељ: А ко га је питао да ли излази?

Новинар: Ја сам прочитала у "Блицу" да га је главни уредник питао и да га је он позвао да играју баскет?

Др Шешељ: Па је ли га позвао на баскет? Је ли ишао на баскет? Видите колико је то смешно и глупо. Сад ви објавите да сам ја убио жену Слободана Јовића и ја треба да демантујем. Ја то нећу никада да демантујем. Раније нисам могао да натерам онога ко то објави да плати строгу законску казну, а сад могу. Сад више нико не сме да објави да сам убио жену Слободана Јовића. Зашто бисмо се ми бавили новинарским паткама? Нема никаквог разлога да се бавимо тиме.

Новинар: Када ће бити укинати бонови за бензин?

Др Шешељ: Чим се нормализује снабдевање. Ми очекујемо да ће ускоро. Видите да смо водили рачуна да цена буде што нижа, заиста да буде што нижа, али и да омогући увозницима да остваре извесан профит, да би њихов увоз био мотивисан. Ми се надамо, добили смо обећања до краја септембра, али нека то буде и до краја октобра па ће бити добро, када ће се релативно нормализовати рад наших рафинерија по питању прераде домаће нафте. Ми производимо 700.000 тона нафте годишње и очекујемо да ће наше рафинерије моћи у пуном износу ту нафту да прераде већ негде до краја октобра. Већ новосадска рафинерија производи бензин, производи нешто дизел горива, не може све оне деривате које би иначе у нормалним околностима.

Очекујемо да се и панчевачка рафинерија бар делимично оспособи да прерађује домаћу нафту и већ ћемо бити у много бољој ситуацији. Очекујемо за десетак дана да би се могло нормализовати снабдевање горива на бензинским пумпама по овој новој цени и онда бонови неће бити потребни.

Новинар: Да ли има малверзација код неких артикала на тржишту, на пример код цемента код кога је цена повећана за 50% у односу на црни курс немачке марке?

Др Шешељ: Проблем код цемента је што постоји цементна мафија, она монополише продају и дистрибуцију цемента, покупује код фабрике по фабричким ценама комплетну производњу и онда манипулише тржиштем. То је про-

блем који смо покушавали раније да решимо, били смо на прагу да га решимо кроз приватизацију цемента, имали смо отпор код појединих директора, код руководних слојева у тим цементама и то је један од мотива што озбиљно разговарамо у Влади Србије о ревизији закона о приватизацији, да приватизацију учинимо обавезном и да државна улога у процесу приватизације буде упечатљивија како се то не би препуштало тим уским руководним слојевима који сами убирају профит на основу монополског положаја, а држава и друштво од тога немају никакве користи. Несташница цемента се вештачки ствара како би му цена била што већа. И ми се трудимо да то не допустимо.

Новинар: А до тада, где је инспекција?

Др Шешељ: Инспекције раде, али не могу да стигну све. Ви се сећате недавног удара који нам је изазван са вештачком несташницом и уља, и шећера, и других неопходних производа.

Новинар: Да ли је Богољуб Карић још увек у Влади Србије и да ли је тачно, према вашим информацијама, да су Богољуб Карић, Ратко Марковић и још неки људи из врха власти контактирали такође са Робертом Гелбардом?

Др Шешељ: Кад новине објаве неку измишљотину, немојте од мене тражити да је онда коментаришем. Ја знам сигурно да Вучић није контактирао са Гелбардом, и знам сигурно да Ратко Марковић није контактирао. Не бих се за не-

ке друге могао заклетити, а и што бих се закључао и што бих се у то упуштао?

Што се тиче Богољуба Карића, он је министар у Влади Србије. Колико ја знам он никакву оставку још није поднео. Да је писао текст оставке, јесте, и мени је показивао, али га није поднео. Зна се коме се подноси оставка, Народној скупштини. А и то није довољно, Народна скупштина треба да разреши дужности да би неко престао да буде министар. Да ли ће Карић заиста поднети оставку или неће, то нега питајте, ја то не знам и не бих се у то ни мешао.

Новинар: Када ће бити донета информација о одлуци за увоз половних аутомобила, јер фактички још увек се не може увести половни аутомобил?

Др Шешељ: А зашто не можете?

Новинар: На граници кажу да немају информацију и да чекају тумачење уредбе.

Др Шешељ: Царина ће морати да царини половна возила, постоји притисак увозничких фирми које би хтеле да монополишу увоз половних аутомобила. Ми ћемо тај притисак сломити. Те увозничке фирме се појављују са захтевом да увоз половних аутомобила буде организован искључиво у њиховој режији. По закону сваки грађанин има право да увезе полован аутомобил. Наравно, грађанин као физичко лице, када увози, може да увезе један аутомобил, не може да се бави увозом половних аутомобила ради даље препродаје.

То могу само овлашћена правна лица. Али грађанину нико не може осло-

рити право да увезе половни аутомобил до четири године старости. И ако има проблема код царине, онда се ти проблеми морају ургентно решавати. Онда је одговорна царина зашто се то већ не ради.

Новинар: Можете ли да одговорите на једно лично питање - да ли вам је жао што ће пензионери уместо својих зарађених пензија у парама добити неке потврде?

Др Шешељ: Прво, то нису неке потврде. Те потврде важе исто као новац, с тим што за разлику од новца њима не може све да се плати, него само нешто конкретно, у овом случају то је струја, угаљ и дрва. Треба поставити питање пензионерима да ли ће они у недоглед чекати да им неко измири све три пензије. Очигледно је да држава то сад није у стању, погодову није у стању после рата, а и кад би држава сад имала довољно пара да то исплати, то би изазвало страшну хиперинфлацију. Или је боље да сада искористе ту пензију на тренутно најрационалнији начин. Јер пензионер може у свом домаћинству да плати струју, без обзира да ли је он носилац рачуна за електрично бројило, или је његов син, или ћерка, или неки други члан домаћинства. Сада сваки пензионер може да оптира за једно бројило на коме ће платити тај рачун. А ти рачуни нису мали. Можда ће у проблемима бити пензионери са великим пензијама. Али, они нам нису толико значајни колико ови са просечним и малим пензијама који

Српски радикали никада нису правили предизборне коалиције: Вуку Драшковићу је било потребно десет година да то схвати

заиста имају проблем и са набавком горива и са плаћањем струје.

Новинар: Поједина удружења пензионера упутила су жалбу Влади Србије да не прихватају такав предлог. Да ли сте је разматрали?

Др Шешел: Нико удружења и не пита да ли прихватају или не. Влада је донела уредбу и она се проводи. Ако неки пензионер неће да плати своју струју или свој огрев овом потврдом, може једноставно да је поцепа. И хвала му ако је поцепа. Али на нама је да већини пензионера омогућимо да плате струју и да купе угља и дрва.

Новинар: Зашто се залажете да се прво организују локални избори, и друго питање је да ли бисте могли да постигнете неки компромис са опозиционим странкама по питању изборних услова, рецимо пропорционални приступ, где би ту могли да се нађете и да ли бисте хтели да се договорите по питању пропорционалних услова?

Др Шешел: Прво, ако има разлога да се иде на превремене изборе онда има пре свега за локалне и савезне, јер су се они раније одржали. Између претходних локалних и савезних с једне стране и републичких с друге стране, распон је од годину дана. То је разлог зашто једне заказати пре других. А кажем, не искључујем могућност да закажемо све у истом дану, нити би се ми супротстављали заказивању свих избора у једном дану.

Друго, кад је реч о локалним и савезним изборима, лакше је заказати прво локалне, јер ту се не појављује фактор режима из Црне Горе који би се можда супротстављао заказивању ванредних и друго, лакше је локалне одмах одржати, а не држати их на подручју Косова и Метохије. Јер за савезне и републичке изборе, ако не могу да се проведу и на територији Косова и Метохије, онда морамо да тражимо и резервну варијанту. На пример, да се остави извесан број незаузетих посланичких места, док се не створе услови да се републички и савезни избори држе на целом подручју Косова и Метохије. Ту постоји једна компликација која нас мотивише да не журимо у том правцу.

Што се тиче изборних услова ми имамо чист пропорционални принцип, уз више изборних јединица. И није добро за озбиљне политичке странке да Србија буде цела једна изборна јединица. Зашто? Ми онда морамо да правимо изборну листу од 250 имена. Лако је Владану Батићу чија странка има 16 чланова, или Весни Пешић чија странка има 25 чланова, или Илијотића попут Вука Обрадовића и сличних чије странке уопште немају чланова. Они морају да вуку за рукав грађане и људе из комшилука да их ставе на листу.

Ми имамо проблем са редоследом на листи, ако је цела Србија изборна јединица, јер треба и човека из Врања, и човека из Новог Сада и Кикинаде да ту усагласим поводом њиховог места. Кад је Србија подељена на већи број изборних јединица, онда је озбиљним странкама много лакше да направе изборну листу.

Ви сте видели, има опозиционих странака, кад смо имали девет изборних јединица, које су слале кадрове из Београда да попуњавају изборне листе у унутрашњости, па је Демократска странка слала Гојка Ђогу да предводи листу у ужичкој изборној јединици, Владана Батића да предводи ко зна где, Српски покрет обнове Пејчића у лесковачку изборну јединицу и тако даље.

Слали су људе из Београда да им предводе листе у унутрашњости. Ми то никад нисмо радили. Код нас су се увек људи кандидовали у оним изборним јединицама где живе и раде. То је суштина. И ми сматрамо да треба да остане цензус од 5%, управо зато да би се елиминисале те ситне безначајне политичке партије и да би се поједноставио парламентарни живот. И то раде и многе друге државе у свету. Одавно су политичко правни теоретичари схватили да не ваља много малих политичких странака за здрав парламентарни демократски живот, па су тражили варијанту да се смањи тај број.

Новинар: Сматрате ли да имамо здрав парламентарни живот?

Др Шешел: Још га немамо, али би требало да га имамо. Али је он данас здравији него што је био прошле године, на пример, и још здравији него што је био претпрошле године. И ми напредујемо у погледу реализације једног демократског здравог парламентарног живота.

Новинар: Ако би се избори расписали сада на локалном нивоу, да ли би радикали ишли на листу сами или у коалицији са СПС-ом?

Др Шешел: У принципу Српска радикална странка увек иде сама на изборе. Ми никада до сада нисмо правили никакву предизборну коалицију и немамо намеру ни убудуће да је правимо. Такве би предизборне коалиције дошле у обзир само кад би неко променио изборни закон, па имали већинске изборе на свим нивоима, као што је то било 1990. године. Али ми смо у принципу против такве промене закона, и онда нема потребе да идемо у било какве предизборне коалиције, идемо сами на изборе.

А коалиције се праве после избора, кад се види с којом снагом располаже која странка. Само слаби, јадни и беспомоћни инсистирају на коалицијама пре избора. Али боље је са таквима не правити коалиције, него их пустити да пропадну. Најздравије је за нормалан демократски парламентарни живот да те мале странке пропадну, да нестану. И ја се лично чудим Ђинђићу што такве вуче за собом, јер ће морати да дели своје мандате, своје гласове. Драшковић је изгледа напокон схватио да такве не треба теглити и он их одбацује и иде сам на изборе. Али требало му је десет година да то схвати. А после избора да види с ким може у коалицију, а ким не може.

Новинар: Какав је однос нове Савезне владе са црногорским руководством и да ли се упућају средства из буџета?

Др Шешел: Ту се проблем наставља, ништа се битно ново није десило и ти односи се нису поправили. Практично,

односи између савезне и црногорске власти не постоје.

Новинар: Иако опозиција тражи да ОЕБС контролише изборе, они су већ одговорили при самом помену избора да, док ова власт организује изборе, ОЕБС неће надгледати нити организовати изборе овде.

Др Шешел: Ја само знам једну ствар, да ми никада власт у нашој земљи нећемо прилагођавати интересима ни ОЕБС-а ни НАТО-а. Онај против кога су ОЕБС и НАТО има разлога да се поноси. Онај кога подржава НАТО има разлога да се стиди пред својим народом. Стидеће се пред историјом сигурно.

Новинар: Онда испада да СПС и ЈУЛ треба да се поносе?

Др Шешел: Треба да се поноси свако против кога су Американци и њихови савезници. Српска радикална странка је поносна јер су Американци увек били против ње. И ми имамо највише разлога да се поносимо. СПС и ЈУЛ имају разлога да се поносе за оне фазе када су Американци против њих. Било је фаза кад нису били против њих, је ли тако? Ми смо принципијелно за то да све међународне организације могу да упуте посматраче на наше изборе. Што се тиче Српске радикалне странке, нити ћемо кога звати да дође као посматрач, нити ћемо молити да дође. Што се нас тиче најбоље би било да нико и не долази. Али у принципу остављамо могућност свима да буду присутни као посматрачи.

Новинар: Најавили сте да ће један од приоритетних задатака у Влади бити давање држављанства лицима избеглим са српских територија у Југославију. Међутим, тај поступак је стопиран.

Др Шешел: Годинама има проблема са спровођењем тог поступка, али Савезна влада је тек реконструисана. Ми треба да имамо место заменика савезног министра унутрашњих послова, то још није проведено кроз Савезну владу, треба да буде ових дана, можда већ следеће недеље, реферати са предлогом треба да буду већ достављени председнику Савезне владе и ми ћемо ових дана да се залажемо да се тај проблем реши.

Новинар: Питање је за Томислава Николића - да ли сте имали неку дилему да уђете у Савезну владу, с обзиром да сте при том морали да се разрешите дужности потпредседника у Републичкој влади, имајући у виду исте разлоге због којих сте у њу и ушли и који су нам познати?

Томислав Николић: Нисам имао никакву дилему зато што је одлука Српске радикалне странке била да уђемо у Савезну владу. Био сам поносан зато што сам ја, као члан Српске радикалне странке заслужио да будем потпредседник Савезне владе.

ОСОБОДИЋЕМО КОСОВО И МЕТОХИЈУ КАД-ТАД

2. СЕПТЕМБАР 1999. ГОДИНЕ

Др Војислав Шешел: Амерички окупатори на Косову и Метохији настављају прогон српског народа и прикривање злочина шиптарских терориста. Ту америчка политика показује своје право лице.

Сви злочини који су почињени над српским народом учињени су уз благослов Америке и западних сила. Све што су шиптарски терористи урадили протеклих година урађено је по налогу америчке дипломатије и америчких обавештајних и контраобавештајних служби.

Американци непрекидно тврде да на Косову и Метохији постоје масовне гробнице у којима су сахрањене "жртве српских репресалија", како они наводе. Нигде тих гробница нема. Да ли су их негде нашли? Нигде ниједну. Нашли су, наравно, сахрањене шиптарске терористе. А шта ми да урадимо кад упуцамо неког шиптарског терористу, него да га сахранимо? Нећемо га ваљда држати у излогу или у картонској кутији? Најнормалније је да се убијени терориста сахрани. Али претходно се изврши идентификација, па се леш обележи и тако даље.

Нигде нема, дакле, никаквих доказа за неке масовне српске злочине, за убијање швида, жена, деце, о чему је непрекидно трубила западњачка пропаганда. Али се налазе масовне гробнице у којима су српски цивили сахрањени, и који су очигледно масакрирани, који су очигледно били жртве шиптарског тероризма. То Американци прикривају, то систематски заташкавају и у томе им помажу, наравно, њихове слугерање новинари, дописници разних западних медија из Београда, међу којима има и Срба, дописници "Слободне Европе", "Гласа Америке" и сличне битанге, слична фукара која издаје свој народ и за новац се продаје Американцима и њиховим слугама.

Међу њима има и оних чији су рођаци непосредно страдали као жртве шиптарских терориста, а настављају да служе заправо убицама својих рођака. И таквих новинара има, који раде за "Слободну Европу", "Глас Америке" и слично.

Српска радикална странка неће никада одустати од борбе за ослобађање Косова и Метохије. На Косово и Метохију се мора вратити наша војска и наша полиција кад-тад.

Што се тиче унутрашње политичке, економске и социјалне ситуације у Србији, српски радикали ће инсистира-

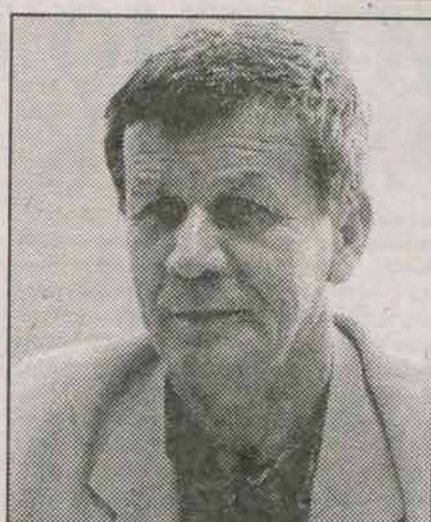
ти да се настави са радикалним економским и социјалним реформама. Кораци који су предузети на том плану већ су дали добре резултате. Показало се да је то добар пут и ми имамо договор са нашим коалиционим партнерима да истрајемо на том путу, и ми ћемо истрајати.

Српска радикална странка сматра да је крајње време да се у Републици Српској предузму одлучне политичке мере, да се у народу жигосу српски издајници који служе Американцима и другим окупаторима, да се једноставно види ко је за српство, ко је за отаџбину, а ко је за НАТО.

Садашње власти у Републици Српској у већини служе НАТО-у, против интереса свога народа. Влада Милорала Додика није искористила ни редовне ни ванредне правне лекове поводом коначне арбитражне одлуке о Брчком. Влада Милорала Додика могла је да се обрати међународном суду правде у Хагу и аустријском правосудју, пошто је Аустрија држава у којој је радио арбитражни трибунал и пошто и аустријски правосудни систем мора да се узме обзир као систем државе у којој се изводе неке правне радње и воде правни докази и доноси судска одлука, у овом случају у облику коначне арбитражне одлуке. То Влада Милорала Додика није

Непрекидно се откривају нове масовне гробнице масакрираних Срба, жртава шиптарско-америчког терора

Републичка Влада: нови потпредседник Драган Тодоровић, министар за саобраћај и везе Ратко Марчетић и министар без портфеља Бојжидар Вучуровић

урадила. Она је и даље огрезла у криминалу, у пљачкама, а о томе у каквом криминалу су огрезали режими у данашњој Босни и Херцеговини говори и западна штампа, и западни медији и западне дипломате.

Западне дипломате намерно увлаче поједине функционере који им служе у криминал и корупцију да би их имали у шакама и да би их се лакше отарасили у погодном моменту када им више нису потребни. С друге стране, западне дипломате су обигравале око појединих функционера Републике Српске за које се знало да су на хашким потерницама или да би могли бити на хашким потерницама, обећавали им да ће избећи да иду у Хаг ако служе окупаторима и непријатељима свога народа. Неки од њих су се стављали у службу и кад су искоришћени, одбачени су као исцеђени лимун. Оно што се десило Момиру Талићу, чека сигурно и Биљану Плавшић. Зашто би она била поштеђена кад више не буде потребна?

Српска радикална странка сматра да патриоте у Републици Српској треба да збију своје релове, пре свега српски радикали и чланови Српске демократске странке, и ми позивамо припаднике других политичких партија да нам се прикључе да бранимо Републику Српску и да се супротставимо окупатору. Људи понут Живка Радишића, Биљане Плавшић, Милорада Додика, Петра Ђокића, огрезали су у издаји и корупцији и од њих српски народ нема шта добро да очекује.

Изволите, имате ли ви неко питање?

Новинар: Недавно сте најавили да ће реконструкција Републичке владе бити обављена до краја августа. Сада је већ септембар, шта се десило у међувремену?

Др Шешељ: Очекивали смо да то буде до краја августа. Ушли смо у прву недељу септембра, вероватно ће бити у наредних десетак дана. Нисам вам ја давао чврсте рокове.

Што се тиче српских радикала, код нас је већ одавно све јасно, зна се на какве кадровске промене идемо, сада треба још наши коалициони партнери да то до

краја процене и сагледају и Скупштина ће бити заказана у догледно време. Мислим да би се до 15. септембра могла очекивати седница, али немојте ме сада везивати за било какве рокове, јер ту у принципу нема великог разлога за журбу. Битно је да смо се ми усагласили око програма економских и социјалних реформи и да смо интензивно кренули на реализацију тог програма.

Новинар: Рекли сте да се зна на какве кадровске промене сте мислили. Можете ли нешто више о томе рећи?

Др Шешељ: Ја сам то саопштио на једној од претходних конференција за новинаре.

Новинар: Осим два нова министарства, можете ли прецизирати?

Др Шешељ: Нисам рекао два нова министарства. Не, остаје исти распоред ресора у Влади какав је и био, а нови потпредседник Владе ће бити Драган Тодоровић, нови министар саобраћаја Ратко Марчетић и нови министар без портфеља Бојжидар Вучуровић.

Новинар: А нови премијер?

Др Шешељ: Неће бити новог премијера, остаје Мирко Марјановић. Ви се мало смешкате, али видите у каквој ситуацији ми живимо. Очигледно да се разгранав тај психолошки рат и води у много више сфера него раније и улази у много ситније детаље.

Преко појединих медија се лансира измишљотина, а онда се експлоатише та измишљотина до бесвести као да је истина. Овога пута Американци су лансирали преко Срне, то је новинска агенција Републике Српске која је у последње време под директном контролом Додиковог режима. Лансира се једна лаж и онда ту лаж преузимају по задатку остали медији, преузимају неки који не знају о чему се ради, можда у најбољој намери.

А шта је суштина те лажи? Вероватно се покушава изазвати забуна у јавности или изазвати неки проблеми у односима међу коалиционим партнерима, што је сувише глупо и наивно. Уколико ми будемо и даље успешно сарађивали на плану провођења економских и социјалних реформи, овакве

интриге и овакве сипетке ту нашу сарадњу сигурно не могу поколебати.

Новинар: Да ли је у протеклих седам дана у Влади Србије било речи о платформи Црне Горе?

Др Шешељ: Не, зашто би уопште Влада расправљала о тој платформи. Текст платформе је стигао у владу Србије, али ми немамо уставних надлежности да се бавимо тим питањем. Погледајте Устав Србије, видећете које су надлежности владе Србије. Ми у оквиру својих уставних, законских надлежности немамо могућности да водимо такав дијалог по том питању са црногорском владом. То су питања о којима се може расправљати искључиво на нивоу савезне државе.

Ми смо спремни да разговарамо на нивоу савезне државе. Нашу спремност смо показали прихватањем дијалога са Демократском партијом социјалиста Црне Горе и другим црногорским странкама у Савезној скупштини. И ми мислимо да се такав дијалог може наставити, а да је најпаветније да се о суштинским питањима расправља кроз уставну комисију Савезне скупштине у којој су заступљене све озбиљне политичке партије из савезног парламента.

Новинар: Малочас сте рекли да ће се органи власти вратити кад - тад на Косово и Метохију. Како?

Др Шешељ: Онако како буде најпогодније у одређеном моменту. На Косово се морамо вратити. Најрадије би да се вратимо на миран начин, ако не можемо тако вратићемо се на неки други начин, али вратићемо се свакако.

Новинар: Шта је било од сарадње Српске радикалне странке са Бас партијом Салама Хусеина, пошто сте најавили неке посете у септембру, и за господина Вучића питање је да ли су тачне гласине о његовом одласку из Српске радикалне странке и оставци на место министра у Влади Србије?

Др Шешељ: Што се тиче сарадње са ирачком Бас партијом, договорено је са ирачким дипломатама у Београду да у поставимо мађунпартијске контакте и у догледно време очекујемо да ће доћи делегација Бас партије у посету Српској радикалној странци, и очекујемо, на нај-

вишем ниивоу. У септембру треба да се одржи једна врста фестивала у Багдаду на коме ће бити и активисти наше странке, али то неће бити страначки функционери, него људи из наше странке који се баве фолклором и неком другом врстом уметности, јер тај фестивал има, пре свега, културни и уметнички карактер. Могуће је да ће са том групом уметника ићи и неко од страначких функционера, али не највишег ранга.

Вучић: Што се тиче вашег питања, било је доста шпекулација. Ја још нисам решио и не мислим да напуштам политику. Када дође паметнији, наравно, замениће ме, а ја сам војник ове странке.

Новинар: Шта сте рекли?

Вучић: Рекао сам да сам војник ове политичке странке, био на месту генералног секретара или не.

Др Шешељ: Испала да је наша странка армија.

Вучић: Не, то сам фигуративно рекао.

Новинар: Хоћете ли остати на месту министра?

Вучић: Не одлучујем о томе ја. Господин Шешељ вам је говорио о каиловским променама у влади Србије.

Новинар: Да ли ћете и у новом саставу бити потпредседник?

Др Шешељ: Ја? А шта ви очекујете? Шта бисте ви више волели, па да вам испуним жељу, кажите.

Новинар: Немам ту врсту жеља.

Др Шешељ: А немате ту врсту жеља, добро. Ево ја имам, да останем потпредседник Владе и даље.

А што се тиче Вучића сасвим је депласирано постављати питање његовог останка иа функцији, кад сви добро знате да бољег министра за информисање Србија није имала деценијама. И кад га поредите са његовим претходницима, видите колико сам апсолутно у праву. Упоредите га са Тијанићем, или са Радмилом Милентијевић, или се онима пре њих и тако даље. Како да иде из Владе баш неко ко је бољи од свих својих претходника. Бесмислено вам је питање.

Новинар (страни): Као што знате, Хашки трибунал јер ухапсио неколико српских функционера из Босне и Херцеговине, односно из Републике Српске. Да ли он има оправдања за та хапшења?

Др Шешељ: Хашки трибунал не може имати никаквог оправдања за своја хапшења. Апсолутно никакво, јер је Хашки трибунал једна политичка институција и он, пре свега, нема утемељења у међународном јавном праву.

Немогуће је кривични трибунал формирати по ад хок принципу. Да постоји стални кривични трибунал који би могао судити свима за иста кривична дела на исти начин, онда би то било у реду. Ово је трибунал који су Американци формирали као средство репресије. И ми смо против изручивања било ког Србина пред тај трибунал, с тим што ми не мислимо да ниједан Србин није ни за шта крив, и ми не мислимо да нема оних Срба који нису испрљали руке у овом рату. Али тим Србима треба да суде њихови национални судови по законском поступку. А ко год има доказе за злочин било ког појединца, треба да

те доказе презентира суду и да тај појединац одговара. Дакле, нико не сме бити изнад редовног суда, нико не сме бити лишен одговорности за оно што је евентуално починио, а не може постојати никакав наддржавни суверени орган изнад нашег правосудја.

Новинар (страни): Иако постоје нове оптужнице против Срба, веома мало њих се нашло на оптуженичкој клупи.

Др Шешељ: Да, али највише оптужби би могли да подигнемо против оних који су започели тај грађански рат. Кад вам се постави питање ко је први почео да убија на подручју Босне и Херцеговине, одговор ће бити - муслимани и Хрвати. Ко је први почео да убија на подручју бивше хрватске федералне јединице, одговор ће бити - Хрвати. Како то да се оптужују само српски државници, а не и хрватски и муслимански? Кад је рат на подручју бивше хрватске федералне јединице припремао Фрањо Туђман уз помоћ Немаца, Мађара, кад су тоне и тоне наоружања илегално увезене у нашу земљу и кад је почела ликвидација истакнутих Срба, нешто слично се дешавало у Босни и Херцеговини. И овде се не поставља питање ко је за шта конкретно одговоран, него кави су чији политички циљеви. А Хашки трибунал подиже оптужницу само против оних људи чији се политички циљеви и политички ангажман супротстављају америчкој политици.

Новинар: Мислите ли да су бонови који се дају пензионерима за плаћање електричне енергије најбољи начин да се поделе пензије?

Др Шешељ: То је био једини могућ начин. Држава неће готов новац имати за дуже време, ми избегавамо доштампавање новца, дакле, примарну емисију, и ови бонови су били начин да се ублажи социјални положај пензионера, да им се надокнаде пензије и да бар део

својих животних интереса могу на овај начин да задовоље.

Новинар: Да, али знамо да је већина становништва редовно плаћала струју. Зар није могло то на неки други начин да се компензује?

Др Шешељ: За које новине ви радите?

Новинар: За "Глас јавности".

Др Шешељ: Изгледа да само "Глас јавности" не зна каква је била наплата тих рачуна. Ви кажете да је већина плаћала, а ја имам сасвим другачију информацију, мало то проучите.

Новинар: Али било је претњи исечањем струје, због тога.

Др Шешељ: Претња исечањем струје остаје, али пензионери ће моћи да измире своје рачуне, па њима то исечање неће да прети.

Новинар: Добро, да преформулишем питање - зашто само струја, да ли може нешто друго да се плати?

Др Шешељ: Може и огревно дрво и угаљ.

Новинар: Амерички сенатор Бајден је јуче рекао да нема шансе да Србија, односно Београд више успостави контролу над Косовом, да Косово у року од пет година може да буде или нека конфедерација или неки протекторат, како је он рекао, да има одвојени аутономни статус. Како то коментаришете?

Друго питање је - неке избеглице из Криве су изјавиле да они могу да се врате на Косово, али не тамо одакле су, него у северне делове Косова, па је то поново реактивирало оно питање поделе Косова, односно сједињење оних делова у којима живе Срби при административној граници. Какав је ваш коментар на то?

Др Шешељ: Српска радикална странка је против било какве поделе Косова и Метохије. Али ми сматрамо да у садашњим околностима постоји реална потреба да се српско становништво централише у оним зонама где је могућ не-

Српски радикали у Републици Српској; крајње је време да се види ко је за српство и отаџбину

гов опстанак. И због тога сматрамо да, ако већ за извесно време Срби не могу да се врате ни у Клину, ни у Призрен, ни у Пећ, да бар онда могу да се у већем броју концентришу на подручју четири северне општине - Зубин Поток, Звечан, Лепосавић, Косовска Митровица, затим око Приштине, у подручју гњиланског округа, у Гњилану, Косовској Витини, Косовској Каменици и у Грачаници која је саставни део приштинске општине, ту би могао да буде њихов центар за општину Приштина и Косово Поље. И наравно, општина Штрпце, где је такође једна већа концентрација Срба. Ту би засад био могућ њихов опстанак док се не створе услови за нормализацију у другим деловима Косова и Метохије.

Што се тиче сенатора Бајдена, занате, он није био никакав изузетак. Изгледа да сваки амерички сенатор сматра да је видолист. И сви они знају шта ће бити за пет година, много су паметни. Ми имамо једног таквог овде код нас, зове се Клеопатер, па би могли тог Клеопатера да кандидујемо за америчког сенатора, па да размењују та своја искуства на пољу видовитости и да се надмећу ко ће боље да погоди шта ће се десити за пет година. Можда ће за пет година Америка у море да потоне.

Новинар: Ја бих се вратио на бонове. Да ли се размишља да се још нешто осим струје може платити боновима, инфостан или нешто слично?

Др Шешел: Било је разматрања у припреми ове уредбе да се плаћају и друге локалне комуналије, међутим, проблем би био веома изражен кроз регулисање, јер то је надлежност органа локалне самоуправе. У Србији је то 90 општина и било би веома тешко пратити и прецизно евидентирати ту наплату и тако даље. А ми, с друге стране, желимо да избегнемо било какву трговину потвр-

дама на којима је износ од три пензије, јер кад би се те потврде појавиле у трговини, кад би трговина била могућа, онда би то био вредносни папир у рангу новца. Онда би се то на опште економске и финансијске прилике манифестовало као примарна емисија. Ми то избегавамо на овај начин, и тако се свака признаница на три пензије везује за једног човека и он одређује само један рачун на коме плаћа струју. То не мора бити његов лични рачун, може сина, кћерке, али може само један број да упише. И може уз то још да набави угаљ и дрва. Да сад не би неко плаћао неке друге ствари на тај начин, да се не би размењивале те потврде као нека врста новчаних бонова, је то у суштини онда представља примарну емисију.

Новинар: Да ли остајете при оној вашој ранијој изјави да свако ко не жели да плаћа том потврдом, може да је поцепта?

Др Шешел: Може свако да је поцепта, то је његово право.

Новинар: Да ли бисте ви пристали да тако примите своје зарале?

Др Шешел: Да. Нажалост ми још немамо могућности да то урадимо, и нама касне плате по три месеца, али било нам је најпрече да се то уради за пензионере. Ако будемо даље то ралили, не можемо одмах, онда ћемо вероватно да тражимо варијанту за просветне раднике, за здравствене, па ће министри и државни чиновници тек на крају доћи на ред. Наравно да би свакоме од нас одговарало да добијемо три заостале плате у боновима за плаћање електричне енергије, угља и огревног дрвета, ми бисмо неке друге проблеме на тај начин много лакше решили.

Новинар: Ја бих се вратила на национална питања, не бих о економији.

Др Шешел: Из ког сте ви медија?

Новинар: Из Ројтерса.

Др Шешел: Ви сте позната национална компанија.

Новинар: Британска, да, извињавам се, мултинационална. Буба Морина је јуче изјавила да Југославија размишља о отказивању гостопримства КФОР-у, Уједињеним нацијама, НАТО-у због односа према Србијама? Шта мислите о томе и како мислите да то може да се изведе?

Др Шешел: Ја вас прво молим да од мене не тражите да коментаришем изјаве Бубе Морине и да не улазимо опште у то да ли је она то изјавила или није изјавила, па ако је изјавила да дајем коментар. То би било бесмислено. Али да ће морати ускоро и НАТО трупе и сви остали странци да напусте Косово и Метохију, по мени је више него извесно. Када ће то бити? Ја нисам видолист попут тих америчких сенатора Бајдена, Клеопатера и сличних.

Новинар: Да ли мислите да то може мирним путем да се изведе?

Др Шешел: Прво ћемо пробати мирним путем. Ми увек желимо мирним путем, па ако не може, онда другачије. Ми Срби смо мирољубив народ за разлику од тих ваших Британаца.

Новинар: Имате ли неке коментаре на финансијске скандале који се дешавају око Бориса Јељцина и како мислите да се то одражава на Југославију?

Др Шешел: Док смо били опозициона политичка партија могли смо да се изјашњавамо о тим питањима. Ми смо сада владајућа партија и са Русијом развијамо добре односе и желимо што боље односе. Не бисмо желели да улазимо у расправу о било каквим унутрашњим политичким питањима Русије.

Новинар: Да ли реконструкција Републичке владе коју сте споменили подразумева само промене функционера из ваше странке, или очекујете да ће ваши коалициони партнери да промене одређене личности у својим редовима?

Др Шешел: То је њихова ствар да ли хоће или неће, то питајте њих. Ако буду хтели добро је, ако не буду хтели опет је добро.

Новинар: То вас питам зато што је могуће да будући министар за културу буде Зорица Брунцлик, па вас молим за коментар.

Др Шешел: Па немојте од мене да тражите да коментаришем новинарске патке. Постоји једна посебна врста медицинара која је задужена за патке, питајте њих. Ви новинари нешто лансирате, па тражите да се ми о томе изјашњавамо.

Вама из Ројтерса је све смешно. Није смешно, то је озбиљно. Мислите да нема медицинара за патке? Јесте ли имали патку некада? Нисте имали патку? Па набавите неку патку, па ако вам патка добије кијавицу, водите је ветеринару. Да ли знате да патка може да добије кијавицу? Па пробајте, и онда је водите ветеринару.

Новинар: Значи, новинари треба да иду код ветеринара?

Др Шешел: Новинари? Ја сам говорио о паткама. А новинар, ако има патку, иде ветеринару.

Можда ће за пет година Америка да потоне у море, али ће се наша војска и полиција вратити на Косово и Метохију кад – тад

ЕКСКЛУЗИВНО

ЈАВНИ ПОЗИВ ЗА КУПОВИНУ НАЈЈЕФТИНИЈИХ ПЛАЦЕВА У СРБИЈИ

ИЗВРШНИ ОДБОР
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ ЗЕМУН
РАСПИСУЈЕ

ЈАВНИ КОНКУРС

За доделу плацева у Петровчићу

- Плацеви се уступају уз накпаду од 15 динара по квадратном метру
- Право учешћа имају сва правна и физичка лица
- Сваки учесник конкурса дужан је да на име оглашавања уплати износ од 50,00 динара на жиро рачун "Земунских новина"
40805-637-5-6006714
- Пријаве на конкурс достављају се Одељењу за имовинско-правне послове Општине Земун, Трг победе 1, други спрат - соба 60
- Све информације на телефон
011/ 198-323 локал 36

ПЕТРОВЧИЋ

ЦЕНА ПЛАЦЕВА 15 дин/м²

ПОЖУРИТЕ!
ЈОШ САМО 21 ПЛАЦ
ПО НАЈНИЖОЈ ЦЕНИ У СРБИЈИ

ПЛАВИ ХОРИЗОНТ

У НАЈСУНЧАНИЈЕМ ДЕЛУ ЗЕМУНА
НАЈМЛАЂЕ ОПШТИНСКО НАСЕЉЕ

- НАСЕЉЕ ОД БЛИЗУ 900 ПАРЦЕЛА
ВЕЛИЧИНЕ ОД 5 ДО 8 АРИ
- ИДЕАЛНА САОБРАЋАЈНА ВЕЗА
- ИНФРАСТРУКТУРА ВЕЋ НА ОБОДУ НАСЕЉА

ИЗВРШНИ ОДБОР
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ ЗЕМУН
РАСПИСУЈЕ КОНКУРС

ЗА ДОДЕЛУ ПАРЦЕЛА У НАСЕЉУ ПЛАВИ ХОРИЗОНТ

- Парцеле се налазе у продужетку насеља „Алтина“, са леве стране пруге Београд-Батајница, од Добановачког пута до насеља Земун поље.
- Право учешћа на конкурсима имају сва правна и физичка лица.
- Парцеле се додељују уз надокнаду од 200 динара/м².
- Сваки учесник конкурса дужан је да на име трошкова уплати износ од 200 динара на жиро-рачун бр. 40805-637-5-6006714 „Земунске новине“.
- Пријаве се подносе у Одељењу за имовинско-правне и стамбене послове, соба 65, а информације на телефон 198-323/36

ЦЕНА ПЛАЦЕВА:
200 ДИН/М²

